

Πρωτ. _____
Αριθ. _____
Διεκτ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΡΛΒ΄, 2 Ιουνίου 2022,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ: ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΙΔΡΥΣΗ, ΣΥΓ-
ΧΩΝΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΔΡΑ ΔΙΚΑ-
ΣΤΗΡΙΩΝ
Άρθρο 1: Έκταση εφαρμογής
Άρθρο 2: Ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέ-
ρεια και έδρα δικαστηρίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗ-
ΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
Άρθρο 3: Αριθμός και κατανομή οργανικών θέσεων
Άρθρο 4: Συγκρότηση των δικαστηρίων - Τμήματα
Άρθρο 5: Αναπλήρωση δικαστών
Άρθρο 6: Αδυναμία συγκρότησης δικαστηρίων
Άρθρο 7: Σύμμετρη κατανομή πολιτικών υποθέσεων
μεταξύ ειρηνοδικών της περιφέρειας του ίδιου πρωτοδι-
κειού
Άρθρο 8: Γραμματέας δικαστηρίου
Άρθρο 9: Κωλύματα παραγόντων της δίκης
Άρθρο 10: Σχέση δικαστικών και αστυνομικών αρχών
Άρθρο 11: Γραμματεία των δικαστηρίων και των εισαγ-
γελιών
Άρθρο 12: Δικαστικό έτος - Θερινά τμήματα
Άρθρο 13: Αρχείο δικαστηρίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΟΛΟΜΕ-
ΛΕΙΕΣ
Άρθρο 14: Δικαστικά συμβούλια
Άρθρο 15: Ολομέλεια
Άρθρο 16: Ολομέλεια εισαγγελίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙ-
ΣΑΓΓΕΛΙΩΝ
Άρθρο 17: Διεύθυνση δικαστηρίων
Άρθρο 18: Διεύθυνση εισαγγελιών
Άρθρο 19: Κανονισμοί εσωτερικής υπηρεσίας

Άρθρο 20: Κλήρωση των συνθέσεων των ποινικών δι-
καστηρίων
Άρθρο 21: Κλήρωση των συνθέσεων σε υποθέσεις α-
σφαλιστικών μέτρων
Άρθρο 22: Δικαστικό κατάστημα, λειτουργία και συνε-
δριάσεις των δικαστηρίων
Άρθρο 23: Εποπτεία
Άρθρο 24: Γραφείο νομολογίας, έρευνας και δικαστι-
κής ιστορίας
Άρθρο 25: Υπηρεσιακή σφραγίδα
Άρθρο 26: Αλληλογραφία - Αντίγραφα
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ
Άρθρο 27: Ολομέλεια - Τμήματα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ
Άρθρο 28: Η εισαγγελία ως ανεξάρτητη δικαστική αρ-
χή
Άρθρο 29: Αρμοδιότητες εισαγγελέα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄: ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
Άρθρο 30: Ανακριτές και δικαστές ανηλίκων
Άρθρο 31: Εκδίκαση υποθέσεων κατά τα θερινά τμήμα-
τα από τα πολιτικά και ποινικά Δικαστήρια
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄: ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ-
ΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
Άρθρο 32: Συγκρότηση και λειτουργία
Άρθρο 33: Αρμοδιότητες Γενικού Επιτρόπου
Άρθρο 34: Γραμματεία Γενικής Επιτροπείας της Επι-
κρατείας των τακτικών διοικητικών Δικαστηρίων
Άρθρο 35: Εκκαθάριση αρχείου της Γενικής Επιτροπεί-
ας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστη-
ρίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
Άρθρο 36: Εκδίκαση υποθέσεων κατά τα θερινά τμήμα-
τα από τα διοικητικά δικαστήρια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ : ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 37: Νομική φύση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Άρθρο 38: Διάρθρωση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Άρθρο 39: Αρμοδιότητες Γενικού Επιτρόπου

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ : ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρο 40: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 41: Διορισμός δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 42: Ανάκληση του διορισμού δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 43: Προσόντα δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 44: Κωλύματα διορισμού δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 45: Άρση κωλυμάτων δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 46: Αναδιορισμός δικαστικών λειτουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ : ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ, ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ, ΚΩΛΥΜΑΤΑ

Άρθρο 47: Θεμελιώδη καθήκοντα του δικαστικού λειτουργού

Άρθρο 48: Ασυμβίβαστα δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 49: Κωλύματα εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ : ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 50: Μισθός - Ημερήσια αποζημίωση - Οδοιπορικά έξοδα δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 51: Ειδικές εγγυήσεις δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 52: Κανονική άδεια δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 53: Άδειες κήσης, λοχείας και ανατροφής τέκνου δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 54: Αναρρωτική άδεια - Περιθαλψη δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 55: Εκπαιδευτικές άδειες δικαστικών λειτουργών στην αλλοδαπή και την Ημεδαπή

Άρθρο 56: Συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε προγράμματα κατάρτισης διεθνών και

ευρωπαϊκών οργανισμών δικαστικής εκπαίδευσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ : ΑΤΟΜΙΚΟΙ ΦΑΚΕΛΟΙ ΚΑΙ ΜΗΤΡΩΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 57: Ατομικοί φάκελοι δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 58: Μητρώο δικαστικών λειτουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ : ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 59: Τοποθετήσεις - Προαγωγές δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 60: Μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 61: Αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 62: Διορισμός δικαστικών λειτουργών σε ευρωπαϊκά και διεθνή δικαστήρια - Ανάθεση καθηκόντων εκπροσώπησης της χώρας σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς

Άρθρο 63: Εμφάνιση δικαστικών λειτουργών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ : ΙΣΟΒΙΟΤΗΤΑ, ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ, ΒΑΘΜΟΙ, ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ

Άρθρο 64: Ισοβιότητα δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 65: Αρχαιότητα δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 66: Βαθμοί ιεραρχίας - Αντιστοιχία - Προβάδισμα ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ : ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 67: Θέση δικαστικών λειτουργών σε διαθεσιμότητα

Άρθρο 68: Θέση δικαστικών λειτουργών σε αργία

Άρθρο 69: Θέση δικαστικών λειτουργών εκτός υπηρεσίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ : ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Άρθρο 70: Παραίτηση δικαστικών λειτουργών

Άρθρο 71: Αποχώρηση δικαστικών λειτουργών λόγω ορίου ηλικίας

Άρθρο 72: Οριστική παύση δικαστικών λειτουργών

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ : ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 73: Διορισμός - Προαγωγή δόκιμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας

Άρθρο 74: Προαγωγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ : ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 75: Δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

Άρθρο 76: Πάρεδροι πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων και προαγωγή τους σε θέση πρωτοδίκη

Άρθρο 77: Προαγωγές λοιπών δικαστών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

Άρθρο 78: Προαγωγή διοικητικών δικαστών στο Συμβούλιο της Επικρατείας

Άρθρο 79: Διαδικασία προαγωγής διοικητικών δικαστών στον βαθμό του Συμβούλου Επικρατείας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ : ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 80: Αρμοδιότητα - Συγκρότηση - Λειτουργία Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης

Άρθρο 81: Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης - Διαφωνία - Προσφυγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ : ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 82: Διορισμός δόκιμων εισηγητών Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 83: Προαγωγές δικαστικών λειτουργών Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 84: Διορισμός - Προαγωγές δικαστικών λειτουργών στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Άρθρο 85: Συγκρότηση, αρμοδιότητα, λειτουργία Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 86: Αποφάσεις Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου - Διαφωνία - Προσφυγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ : ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ-ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΩΝ

Άρθρο 87: Διορισμός παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελίας

Άρθρο 88: Προαγωγή παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελίας

Άρθρο 89: Προαγωγές λοιπών δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής Δικαιοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ : ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 91: Συγκρότηση Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, αρμοδιότητα, λειτουργία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄ : ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 92: Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄: ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 93: Συμβούλιο, όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργιών

Άρθρο 94: Περιφέρειες επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄: ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 95: Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών του Συμβουλίου της Επικρατείας

Άρθρο 96: Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Άρθρο 97: Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργιών τους

Άρθρο 98: Περιφέρειες επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄: ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 99: Επιμόρφωση επιθεωρητών

Άρθρο 100: Αρμοδιότητες επιθεωρητών

Άρθρο 101: Εκθέσεις επιθεώρησης

Άρθρο 102: Κριτήρια επιθεώρησης

Άρθρο 103: Αρμοδιότητες Συμβουλίου Επιθεώρησης

Άρθρο 104: Ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων επιθεώρησης

Άρθρο 105: Προσφυγή επιθεωρούμενου

Άρθρο 106: Εκθεση για οριστική παύση

Άρθρο 107: Επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ΄: ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 108: Γενικές αρχές πειθαρχικής ευθύνης

Άρθρο 109: Πειθαρχικά παραπτώματα

Άρθρο 110: Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων δικαστικών λειτουργιών

Άρθρο 111: Πειθαρχικές ποινές σε δικαστικούς λειτουργούς

Άρθρο 112: Έναρξη και λήξη πειθαρχικής ευθύνης δικαστικών λειτουργιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ΄: ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 113: Όργανα άσκησης πειθαρχικής δικαιοδοσίας σε δικαστικούς λειτουργούς

Άρθρο 114: Συγκρότηση και λειτουργία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου

Άρθρο 115: Συγκρότηση και λειτουργία των πειθαρχικών συμβουλίων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑ΄: ΔΙΩΞΗ

Άρθρο 116: Διαδικασία πειθαρχικής δίωξης

Άρθρο 117: Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

Άρθρο 118: Έναρξη και λήξη πειθαρχικής διαδικασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΒ΄: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 119: Προδικασία πειθαρχικής δίωξης

Άρθρο 120: Ανάκριση σε περίπτωση πειθαρχικής δίωξης

Άρθρο 121: Προδικασία συζήτησης πειθαρχικού συμβουλίου - Κλήση του διωκόμενου

Άρθρο 122: Κύρια διαδικασία στα πειθαρχικά συμβούλια

Άρθρο 123: Ένδικα μέσα κατά αποφάσεων πειθαρχικών συμβουλίων

Άρθρο 124: Συνέπειες αποφάσεων πειθαρχικών συμβουλίων

Άρθρο 125: Διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 126: Άσκηση δημόσιας υπηρεσίας διοικητικής φύσεως

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 127: Όργανα και λειτουργία της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 128: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 129: Μεταβατικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 130: Καταργούμενες διατάξεις

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Άρθρο 131: Συνέπειες προσωρινής παύσης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 53 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 132: Περιπτώσεις καταγραφής των στοιχείων της δικηγορικής Εταιρείας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 55 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 133: Σωρευτική επιβολή ποινών επίπληξης και προστίμου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 142 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 134: Οριστική παύση δικηγόρου που ανήκει σε δικηγορική Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 145 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 135: Συντονιστής πειθαρχικών τμημάτων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 149 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 136: Παραγγελία διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης, χρονική προθεσμία περάτωσης αυτής και ανακοίνωση της ποινικής δίωξης στον οικείο δικηγορικό σύλλογο - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 7 άρθρου 152 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 137: Άσκηση πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 153 Κώδικα Δικηγόρων

Άρθρο 138: Διεύρυνση του δικαιώματος άσκησης έφεσης κατά επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 157 Κώδικα Δικηγόρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Άρθρο 139: Εκπροσώπηση διαδίκων από δικηγορική εταιρεία - Τροποποίηση άρθρων 96, 143 και 305 ΚΠολΔ

Άρθρο 140: Συνέπειες της παράστασης συνηγόρου εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στο περιεχόμενο των πρακτικών της ποινικής δίκης - Τροποποίηση άρθρου 140 ΚΠΔ

Άρθρο 141: Συνέπειες της παράστασης εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στην ιδιότητα του αντίκλητου στις δίκες ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και στο περιεχόμενο των αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 30 και άρθρου 190 ΚΔΔ

Άρθρο 142: Συνέπειες της παράστασης εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στην ιδιότητα του αντίκλητου στις δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρα-

τείας και στο περιεχόμενο των αποφάσεών του - Τροποποίηση άρθρων 18 και 40 π.δ. 18/1989

Άρθρο 143: Ευθύνη δικηγορικών Εταιρειών - Εναρμόνιση διατάξεων με τον Κώδικα Δικηγόρων - Κατάργηση άρθρου 13 π.δ. 81/2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 144: Οριοθέτηση επικοινωνίας δικηγόρου με τους οφειλέτες των εντολών τους - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 ν. 3758/2009

Άρθρο 145: Αύξηση οργανικών θέσεων Αντεισαγγελέων Εφετών

Άρθρο 146: Σύνταξη ηλεκτρονικής ταυτότητας για κτίρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Άρθρο 147: Παράταση προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου δασικών χαρτών που αναρτήθηκαν εντός του έτους 2021

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 148: Επαγγελματική διαιτησία στο ποδόσφαιρο - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 47 ν. 2725/1999

Άρθρο 149: Κανονισμός επαγγελματικής διαιτησίας ποδοσφαίρου - Τροποποίηση άρθρου 48 ν. 2725/1999

Άρθρο 150: Κωλύματα εγγραφής μέλους αθλητικού σωματείου - Τροποποίηση παρ. 1 και 7 άρθρου 3 ν. 2725/1999

Άρθρο 151: Προθεσμία τροποποίησης καταστατικού αθλητικών σωματείων, αθλητικών ενώσεων και αθλητικών ομοσπονδιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30 ν. 4726/2020

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 152: Τρόπος υπολογισμού αξίας και πληρωμής πρώτων υλών

Άρθρο 153: Επείγουσες ρυθμίσεις για την εκτέλεση συμβάσεων δημοσίων έργων

Άρθρο 154: Καταβολή πριμ έγκαιρης παράδοσης έργου

Άρθρο 155: Αύξηση κρατικής επιδότησης του Ο.Α.Σ.Α. λόγω ενεργειακής κρίσης

Άρθρο 156: Ρύθμιση θεμάτων σχεδιασμού και ανάπτυξης λιμένων

Άρθρο 157: Ορισμός Αρχής Σχεδιασμού για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) των Λιμένων

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 158: Εναρξη ισχύος

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΙΔΡΥΣΗ, ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΔΡΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 1 Έκταση εφαρμογής

Οι ρυθμίσεις του τμήματος αυτού διέπουν:

α. Τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια (Άρειο Πάγο, εφετεία, μικτά ορκωτά, δικαστήρια ανηλικών, πλημμελειοδικεία, πρωτοδικεία, ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία),

β. τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια (εφετεία και πρωτοδικεία) και τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των δικαστηρίων αυτών.

Για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ισχύουν μόνο οι διατάξεις του παρόντος που ρητώς αναφέρονται σε αυτά.

Άρθρο 2

Ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέρεια και έδρα δικαστηρίων

1. Η ίδρυση, η συγχώνευση και η κατάργηση πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, η επέκταση ή ο περιορισμός της περιφέρειάς τους, η εν όλω ή εν μέρει μετατροπή τους σε δικαστήρια τηλεματικής και η μεταβολή της έδρας τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντίστοιχα. Στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας καλούνται εκπρόσωποι από τα επηρεαζόμενα δικαστήρια, τις οικείες ενώσεις δικαστικών λειτουργών, τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους και τις οικείες συνδικαλιστικές οργανώσεις των δικαστικών υπαλλήλων, προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους. Ειδικώς, αν το ως άνω προεδρικό διάταγμα αφορά πρωτοδικείο ή διοικητικό πρωτοδικείο απαιτείται, επιπλέον, απλή γνώμη της Ολομέλειας του εφετείου ή του διοικητικού εφετείου της περιφέρειάς του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζεται και το δικαστήριο που εκδικάζει τις εκκρεμείς υποθέσεις.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της παρ. 1 δύναται να οριστεί ως μεταβατική έδρα, έως ότου εκλείψει η αναγκαιότητα ορισμού μεταβατικών εδρών:

α. ειρηνοδικείου και πταισματοδικείου, η έδρα άλλου δήμου ή κοινότητας,

β. πρωτοδικείου και πλημμελειοδικείου, η έδρα ειρηνοδικείου της περιφέρειάς του,

γ. εφετείου, η έδρα πρωτοδικείου της περιφέρειάς του,

δ. διοικητικού εφετείου ή διοικητικού πρωτοδικείου, πόλη της περιφέρειάς του στην οποία έχει έδρα διοικητικό πρωτοδικείο ή πολιτικό - ποινικό εφετείο ή πρωτοδικείο.

3. Ως δικαστήριο τηλεματικής νοείται το δικαστήριο, το οποίο παρέχει προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία και, γενικότερα, υπηρεσίες δικαιοσύνης με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης.

4. Για τη διατύπωση της γνώμης της Ολομέλειας των ανωτάτων δικαστηρίων της παρ. 1 συνεκτιμώνται ιδίως συγκεκριμένα στοιχεία που αναφέρονται: α) στον φόρτο εργασίας των υφιστάμενων ή των προς κατάργηση ή προς συγχώνευση δικαστηρίων και, ιδίως, στον αριθμό των εισερχόμενων υποθέσεων, β) στην ύπαρξη της κατάλληλης υποδομής για τη λειτουργία του υπό ίδρυση δικαστηρίου ή της μεταβατικής έδρας ή στην ανεπάρκεια της υποδομής του υπό συγχώνευση ή υπό κατάργηση δικαστηρίου ή της μεταβατικής έδρας, γ) στην αναλογία δικαστών - δικαστικών υπαλλήλων, δ) στα δημογραφικά και γεωγραφικά δεδομένα κάθε περιοχής, καθώς και στην ύπαρξη δημόσιων ή άλλων υπηρεσιών που υποστη-

ρίζουν το δικαιοδοτικό έργο, ε) σε οικονομικά δεδομένα της κάθε περιοχής και, ιδίως, στο επίπεδο επιχειρηματικότητας της και στ) στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών που επιτρέπουν την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, τις ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις και τη διεξαγωγή τηλεσυνεδριάσεων και τηλεακροάσεων που περιορίζουν την ανάγκη φυσικής παρουσίας των διαδίκων και των δικηγόρων στα δικαστήρια.

5. Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 2, ορίζονται οι ημέρες κατά τις οποίες συνεδριάζουν τα δικαστήρια στη μεταβατική τους έδρα, το τμήμα της περιφέρειας του οποίου οι υποθέσεις εκδικάζονται στη μεταβατική έδρα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να μην εκδικαστεί ορισμένη υπόθεση στη μεταβατική έδρα, αυτή εισάγεται στην κύρια έδρα με αιτιολογημένη πράξη, αν η υπόθεση είναι ποινική, του αρμόδιου εισαγγελέα, και σε κάθε άλλη περίπτωση, του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

7. Η υπαγωγή υπόθεσης στη μεταβατική έδρα δεν ασκεί επίδραση στην τοπική αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

8. Αν σπουδαίος λόγος επιβάλλει να συνεδριάζει το ποινικό εφετείο ή το μικτό ορκωτό εφετείο έξω από την έδρα του, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, με πρόταση του εισαγγελέα, ορίζει, με αιτιολογημένη πράξη του, τον τόπο της συνεδρίασης μέσα στην περιφέρεια του εφετείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 3

Αριθμός και κατανομή οργανικών θέσεων

1. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων ορίζεται με νόμο.

2. Η κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες γίνεται ανάλογα με τον αριθμό των υποθέσεων και τη δικαστηριακή τους κίνηση, των δικαστικών λειτουργών με προεδρικό διάταγμα και των δικαστικών υπαλλήλων με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδονται αντιστοίχως κάθε δύο (2) έτη, τον μήνα Ιούνιο ή εκτάκτως σε περίπτωση αύξησης των θέσεων.

α. Το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται ύστερα από γνώμη:

αα. για τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που λαμβάνουν υπόψη αντιστοίχως τις αιτιολογημένες προτάσεις των δικαστικών λειτουργών που διευθύνουν τα εφετεία και τις εισαγγελίες εφετών,

αβ. για τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας που λαμβάνει υπόψη τις αιτιολογημένες γνώμες των προέδρων εφετών ή των δικαστών που διευθύνουν τα διοικητικά εφετεία.

β. Η απόφαση εκδίδεται ύστερα από γνώμη:

βα. για τους δικαστικούς υπαλλήλους των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, του Προέδρου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τους υπαλλήλους του Αρείου Πά-

γου ή της εισαγγελίας του αντιστοίχως, των δικαστών που διευθύνουν τα εφετεία και πρωτοδικεία για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτά και στα δικαστήρια της περιφέρειάς τους, ύστερα από προηγούμενη γνώμη των δικαστών που διευθύνουν τα τελευταία, και των εισαγγελέων εφετών και πρωτοδικών για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στις αντίστοιχες εισαγγελίες,

ββ. για τους δικαστικούς υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας, του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στα δικαστήρια αυτά, ο οποίος, αν πρόκειται για υπαλλήλους της γραμματείας των διοικητικών εφετείων και διοικητικών πρωτοδικών, λαμβάνει υπόψη αιτιολογημένη γνώμη των δικαστών που διευθύνουν τα δικαστήρια αυτά.

3. Στην περίπτωση συγχώνευσης δικαστηρίων, οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων ανακατανέμονται ανάλογα με τις ανάγκες όλων των δικαστηρίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2.

Άρθρο 4

Συγκρότηση των δικαστηρίων - Τμήματα

1. Τα πολιτικά - ποινικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής:

α. Το ειρηνοδικείο, από ειρηνοδίκη, β. το μονομελές πρωτοδικείο ή πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδίκη, γ. το πολυμελές πρωτοδικείο ή τριμελές πλημμελειοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο (2) πρωτοδικες, δ. το μονομελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό), από πρόεδρο εφετών ή εφέτη, ε. το τριμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό), από πρόεδρο εφετών ή εφέτη και δύο (2) εφέτες, στ. το πενταμελές εφετείο (πολιτικό ή ποινικό), από πρόεδρο εφετών και τέσσερις (4) εφέτες, ζ. το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων, από έναν πρόεδρο πρωτοδικών σε κάθε πρωτοδικείο, ο οποίος ορίζεται μαζί με έναν αναπληρωτή, πρόεδρο ή πρωτοδίκη, σύμφωνα με το άρθρο 30, η. το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων, από τον δικαστή ανηλίκων της περ. ζ' και δύο (2) νεότερους του, αν είναι δυνατόν, πρωτοδικες, θ. το εφετείο ανηλίκων, από έναν (1) εφέτη ή τον αναπληρωτή του, που ορίζονται σε κάθε εφετείο σύμφωνα με το άρθρο 30, και από δύο (2) άλλους νεότερους του, αν είναι δυνατόν, εφέτες, που ορίζονται εφέτες ανηλίκων από αυτόν που διευθύνει το δικαστήριο, ι. το μικτό ορκωτό δικαστήριο, από πρόεδρο πρωτοδικών, δύο (2) πρωτοδικες και τέσσερις (4) ενόρκους, ια. το μικτό ορκωτό εφετείο, από πρόεδρο εφετών, δύο (2) εφέτες και τέσσερις (4) ενόρκους. Οι ένορκοι εκλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 379 έως 400 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ).

2. Τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια συγκροτούνται ως εξής: α. το μονομελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδίκη, β. το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, από πρόεδρο πρωτοδικών και δύο (2) πρωτοδικες, γ. το μονομελές διοικητικό εφετείο, από πρόεδρο εφετών ή εφέτη, δ. το τριμελές διοικητικό εφετείο, από πρόεδρο εφετών και δύο (2) εφέτες.

3. Κατά τις συνεδριάσεις των πολυμελών δικαστηρίων προεδρεύει ο ανώτερος κατά βαθμό ή, αν δεν υπάρχει ή κωλύεται, ο αρχαιότερος δικαστής. Στις συνεδριάσεις των πολιτικών δικαστηρίων μπορεί, όπου ορίζει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ), να παρίσταται ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος αναπτύσσει τη γνώμη του τελευταίος, εκτός αν είναι διάδικος.

4. Στις συνεδριάσεις των ποινικών δικαστηρίων παρίσταται υποχρεωτικά ο αρμόδιος εισαγγελέας. Στα μονομελή και τριμελή δικαστήρια ανηλίκων παρίσταται πάντοτε ένας (1) εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας πρωτοδικών και στο εφετείο ανηλίκων ένας (1) αντεισαγγελέας εφετών ή ο αναπληρωτής του, που ορίζονται εισαγγελλείς ανηλίκων για τρία (3) έτη από εκείνον που διευθύνει την αντίστοιχη εισαγγελία.

5. Τα δικαστήρια, αν το επιτρέπει ο αριθμός των δικαστών που υπηρετούν σε αυτά, διαιρούνται σε τμήματα. Σχετική γνωστοποίηση γίνεται στον χώρο των ανακοινώσεων και στο οικείο πληροφοριακό σύστημα, εφόσον υπάρχει.

6. α) Στα πολιτικά Πρωτοδικεία και Εφετεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης είναι δυνατή η σύσταση ειδικών τμημάτων, με τροποποίηση του οικείου κανονισμού, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 19, για την εκδίκαση, κατά την τακτική διαδικασία, των ένδικων βοηθημάτων και των αντίστοιχων ένδικων μέσων, που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητά τους και έχουν ως αντικείμενο διαφορές μεταξύ ιδιωτών, οι οποίες αφορούν στο εθνικό και ενωσιακό δίκαιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ενέργειας και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η ως άνω τροποποίηση του κανονισμού γίνεται μετά από πρόταση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης προς την ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου, η οποία αποφασίζει επί της πρότασης εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της.

β) Για την εκδίκαση των ως άνω υποθέσεων η αρμοδιότητα:

βα) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Αθηνών καλύπτει τις περιφέρειες των Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης, Λαμίας, Ναυπλίου, Πατρών, Καλαμάτας και Εύβοιας και

ββ) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Θεσσαλονίκης καλύπτει τις περιφέρειες των Εφετείων Θεσσαλονίκης, Δυτικής Μακεδονίας, Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Ιωαννίνων, Κέρκυρας και Λάρισας.

γ) Στα ειδικά τμήματα της περ. α) τοποθετούνται, για τριετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί, κατά προτίμηση δικαστές με εξειδίκευση ή ιδιαίτερη εμπειρία στη συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών, η οποία προκύπτει είτε από σχετικούς μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλους σπουδών είτε από προγενέστερη συναφή δραστηριότητα.

δ) Στα ειδικά τμήματα της περ. α), εφόσον είναι κατά τόπον αρμόδια κατά τον ΚΠολΔ, μπορεί να εισαχθούν για εκδίκαση και άλλες υποθέσεις, αν, κατά την κρίση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης, αυτό απαιτείται λόγω υπηρεσιακών αναγκών.

7. Στα διοικητικά πρωτοδικεία και τα διοικητικά εφετεία, στα οποία λειτουργούν τρία (3) τουλάχιστον τμήματα, είναι δυνατή η σύσταση ειδικών τμημάτων με βάση το αντικείμενο και τον αριθμό συγκεκριμένων κατηγοριών διοικητικών διαφορών, καθώς και η κατ' αποκλειστικότητα ή μη, εισαγωγή σε αυτά των υποθέσεων των εν λόγω κατηγοριών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 19, μετά από πρόταση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, προς την ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου, η οποία αποφασίζει επί της πρότασης εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Τα ως άνω τμήματα

στελεχώνονται για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί, κατά προτίμηση, από δικαστές με εξειδίκευση ή ιδιαίτερη εμπειρία στη συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών, η οποία προκύπτει είτε από σχετικούς μεταπτυχιακούς ή διδακτορικούς τίτλους σπουδών είτε από προγενέστερη συναφή δραστηριότητα.

8. Στα Ειρηνοδικεία, στα οποία λειτουργούν τμήματα, είναι δυνατή η σύσταση, με απόφαση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του προϊστάμενου του δικαστηρίου, ειδικού ή ειδικών τμημάτων εκδίκασης των υποθέσεων του ν. 3869/2010 (Α' 130), τα οποία στελεχώνονται με δικαστές σε ποσοστό ανάλογο του ποσοστού των σχετικών υποθέσεων που εκκρεμούν σε κάθε δικαστήριο. Έως το τέλος του δικαστικού έτους, κατά το οποίο εκδίδεται η παραπάνω απόφαση, η ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου τροποποιεί αναλόγως τον κανονισμό του, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 6 του άρθρου 15. Στην περίπτωση που δεν εγκριθεί η τροποποίηση του κανονισμού, τα ειδικά τμήματα παύουν να λειτουργούν από το επόμενο δικαστικό έτος.

Άρθρο 5 Αναπλήρωση δικαστών

1. Αν δεν υπάρχουν, απουσιάζουν ή κωλύονται οι δικαστές, αναπληρώνονται, κατά σειρά αρχαιότητας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, ως εξής:

Α. Στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια:

α. ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, από τους αντιπρόεδρους,

β. οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου, από αρεοπαγίτη του τμήματός τους,

γ. ο πρόεδρος πολυμελούς δικαστηρίου, από άλλο δικαστή της ίδιας σύνθεσης ή του ίδιου δικαστηρίου,

δ. ένας (1) μόνο πρωτοδικής πολυμελούς πρωτοδικείου ή τριμελούς πλημμελειοδικείου, από πάρεδρο ή ειρηνοδίκη ή πταισματοδίκη της περιφέρειάς του,

ε. ο ειρηνοδίκης που υπηρετεί στο ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο, από άλλον ειρηνοδίκη, ο οποίος ορίζεται από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια στα οποία ανέκυψε η ανάγκη αναπλήρωσης.

Β. Στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια:

α. ο πρόεδρος πολυμελούς δικαστηρίου, από άλλο δικαστή του ίδιου δικαστηρίου,

β. ο εφέτης, από άλλον εφέτη του ίδιου δικαστηρίου,

γ. ένας (1) μόνο πρωτοδικής τριμελούς πρωτοδικείου, από πάρεδρο του ίδιου δικαστηρίου.

2. Οι αναπληρωτές της παρ. 1 ορίζονται με πράξη του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

Άρθρο 6 Αδυναμία συγκρότησης δικαστηρίων

1. Αν για οποιονδήποτε λόγο είναι αδύνατη η συγκρότηση:

α. του ειρηνοδικείου, ο πρόεδρος πρωτοδικών ή ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο παραγγέλλει να μεταβεί για τη σύνθεση ορισμένων δικασίμων άλλος δικαστής της περιφέρειας του πρωτοδικείου,

β. του πρωτοδικείου, του πλημμελειοδικείου, του δικαστηρίου ανηλίκων ή του μικτού ορκωτού δικαστηρίου, ο πρόεδρος εφετών ή ο δικαστής που διευθύνει το εφε-

τείο, παραγγέλλει να μεταβούν για τη σύνθεση ορισμένων δικασίμων όσοι πρωτοδικές χρειάζονται, από αυτούς που υπηρετούν στα πρωτοδικεία της περιφέρειας του εφετείου,

γ. των εφετείων, των εφετείων ανηλικών και των μικτών ορκωτών εφετείων Δωδεκανήσου, Ναυπλίου, Λαμίας, Καλαμάτας, Ευβοίας, Κέρκυρας, Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης, Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου, Λάρισας, Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ιωαννίνων και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, ο δικαστής ο οποίος διευθύνει το εφετείο: γα) των Αθηνών για τα έξι (6) πρώτα, γβ) του Πειραιώς για τα τέσσερα (4) αμέσως επόμενα, γγ) της Θεσσαλονίκης για τα τέσσερα (4) αμέσως επόμενα και γδ) των Πατρών για το τελευταίο, παραγγέλλει να μεταβούν από το εφετείο για τη σύνθεση δικασίμων όσοι εφέτες χρειάζονται.

2. Αν η αδυναμία εμφανιστεί στο πρόσωπο του εισαγγελέα του δικαστηρίου, ο εισαγγελικός λειτουργός που διευθύνει την εισαγγελία εφετών, παραγγέλλει να μεταβεί για την αναπλήρωσή του και για ορισμένη δικάσιμο:

α. αντεισαγγελέας πρωτοδικών, αν πρόκειται για πλημμελειοδικείο ή δικαστήριο ανηλικών,

β. εισαγγελέας πρωτοδικών, αν πρόκειται για μικτό ορκωτό δικαστήριο,

γ. εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών, αν πρόκειται για εφετείο, εφετείο ανηλικών ή μικτό ορκωτό εφετείο.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο είναι αδύνατη η συγκρότηση διοικητικού δικαστηρίου, η αναπλήρωση γίνεται ως εξής:

α. οι εφέτες αναπληρώνονται από εφέτες άλλου εφετείου και

β. οι πρωτοδικές ή πάρεδροι, από πρωτοδικές ή πάρεδρους άλλου πρωτοδικείου της ίδιας εφετειακής περιφέρειας.

Οι αναπληρωτές των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ορίζονται για κάθε συνεδρίαση ως εξής:

αα. οι εφέτες, με πράξη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

ββ. οι πρωτοδικές ή πάρεδροι, με πράξη του οικείου προέδρου εφετών ή του δικαστή που διευθύνει το οικείο εφετείο. Σε περίπτωση αδυναμίας ορισμού δικαστή περιφέρειας άλλου εφετείου, με πράξη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

4. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η συγκρότηση δικαστηρίου με αναπλήρωση δικαστών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 έως 3, εφαρμόζονται οι οικείες δικονομικές διατάξεις, που προβλέπουν την παραπομπή των υποθέσεων για την εκδίκαση από άλλο ισόβαθμο δικαστήριο.

5. Αν προβλέπεται ότι η δίκη σε πολυμελές δικαστήριο διαρκεί πολύ χρόνο, δύναται να ορισθεί και άλλος δικαστής, ως συμπάρεδρο μέλος του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για τη συγκρότηση του δικαστηρίου αυτού. Ο δικαστής αυτός αναπληρώνει μέλος του δικαστηρίου στην περίπτωση κωλύματός του κατά τη διάρκεια της δίκης. Συμμετέχει στη διαδικασία, όχι όμως και στη διάσκεψη, εκτός αν υπήρξε αναπλήρωση. Αν κωλύεται ο πρόεδρος, προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους άλλους δικαστές. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται αναλόγως και για τον εισαγγελέα του δικαστηρίου.

Άρθρο 7

Σύμμετρη κατανομή πολιτικών υποθέσεων μεταξύ των ειρηνοδικών της περιφέρειας του ίδιου πρωτοδικείου

1. Ο πρόεδρος πρωτοδικών που διευθύνει το πρωτοδικείο, ρυθμίζει με πράξη του την υπηρεσία όλων των ειρηνοδικών της περιφέρειάς του και την κατανέμει ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Για να αντιμετωπισθούν επείγοντα θέματα, ο πρόεδρος πρωτοδικών ορίζει, κατά περίπτωση, ειρηνοδική υπηρεσία για τα κατά τόπους ειρηνοδικεία.

2. Η πράξη του προέδρου πρωτοδικών αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων του πρωτοδικείου, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος της. Για την πιστοποίηση της ανάρτησης συντάσσεται έκθεση στην οποία περιέχεται όλη η πράξη. Οι εκθέσεις φυλάσσονται κατά σειρά σε ιδιαίτερο φάκελο.

3. Οι ειρηνοδικές, πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν αναλάβουν την υπηρεσία που τους ανατίθεται, παραγγέλλονται να μεταβούν στα οικεία ειρηνοδικεία.

4. Τα ειρηνοδικεία, με έδρα τις περιφέρειες των Πρωτοδικείων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, καθώς και τα ειρηνοδικεία των νήσων, στις οποίες δεν εδρεύει πρωτοδικείο, εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος.

5. Η υποπερ. ε' της περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 5 και η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6, καθώς και κάθε άλλη ειδική διάταξη για την αναπλήρωση ειρηνοδικών και τη σχετική παραγγελία, δεν θίγονται.

Άρθρο 8

Γραμματέας δικαστηρίου

1. Για τη νόμιμη συγκρότηση του δικαστηρίου απαιτείται η παρουσία του γραμματέα του, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν δεν υπάρχει ή για οποιονδήποτε λόγο απουσιάζει ή κωλύεται ο γραμματέας, καθώς και ο νόμιμος αναπληρωτής του, καθήκοντα γραμματέα ανατίθενται σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 11.

2. Στις διασκέψεις του δικαστηρίου δεν μετέχει ο γραμματέας, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά ή το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την παρουσία του.

Άρθρο 9

Κωλύματα παραγόντων της δίκης

1. Δικαστικοί λειτουργοί, ένορκοι, δικαστικοί υπάλληλοι και δικηγόροι δεν επιτρέπεται να συμπράττουν στην ίδια διαδικαστική πράξη ή ενέργεια, αν είναι σύζυγοι ή συνδέονται με σύμφωνο συμβίωσης ή με συγγένεια αίματος ή αγχιστείας μέχρι και τον τρίτο βαθμό.

Για τους δικηγόρους η απαγόρευση ισχύει και όταν εκπροσωπούν αντίδικα μέρη.

2. Τα πρόσωπα της παρ. 1 οφείλουν να δηλώνουν το κώλυμα στον δικαστή ή τον πρόεδρο του συμβουλίου ή τον εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία αντίστοιχα.

3. Η αποσιώπηση του κωλύματος και η παρά την ύπαρξη του σύμπραξη συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, δεν συνε-

πάγεται όμως ακυρότητα της διαδικαστικής πράξης ή ενέργειας, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 10

Σχέση δικαστικών και αστυνομικών αρχών

1. Τα όργανα που ασκούν γενικά ή ειδικά αστυνομικά καθήκοντα υποχρεούνται:

α) να εκτελούν αμέσως και απροφασίστως τις παραγγελίες των δικαστικών αρχών και να παρέχουν τη βοήθειά τους σε αυτές,

β) να διευκολύνουν τους δικηγόρους στην άσκηση του λειτουργήματός τους.

2. Υποχρέωση συνδρομής σε εξαιρετικές περιπτώσεις έχουν και τα όργανα των ενόπλων δυνάμεων.

3. Η υπαίτια παράβαση των υποχρεώσεων της περ. α' της παρ. 1 συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και τιμωρείται κατά το πειθαρχικό δίκαιο του σώματος στο οποίο ανήκει το όργανο.

4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών του τόπου της υπηρεσίας του αστυνομικού οργάνου ενεργεί στις περιπτώσεις της παρ. 3 τις αναγκαίες ανακριτικές πράξεις για τη βεβαίωση του αδικήματος και ασκεί την πειθαρχική δίωξη.

5. Πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν τα συμβούλια του πλημμελειοδικείου και του εφετείου σε πρώτο και δεύτερο βαθμό αντίστοιχα.

6. Ο εισαγγελέας του συμβουλίου που εξέδωσε την απόφαση, επιμελείται της εκτέλεσής της.

7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ο Κώδικας των δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).

Άρθρο 11

Γραμματεία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών

1. Σε κάθε δικαστήριο και εισαγγελία λειτουργεί γραμματεία. Η γραμματεία αποτελεί ενιαία οργανική μονάδα και μπορεί να περιλαμβάνει γενική διεύθυνση, διευθύνσεις, τμήματα ή γραφεία. Στη γραμματεία ανήκουν οι δικαστικοί υπάλληλοι όλων των κλάδων, ειδικοτήτων και κατηγοριών, σύμφωνα με τον Κώδικα των δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).

2. Ο δικαστής ή ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία: α) προϊστάται της γραμματείας, β) εποπτεύει το έργο της και γ) δίνει τις αναγκαίες οδηγίες για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της.

3. Ο προϊστάμενος της γραμματείας, δικαστικός υπάλληλος:

α) διευθύνει τις υπηρεσίες της γραμματείας,

β) συντονίζει τις εργασίες της,

γ) δίνει τις αναγκαίες οδηγίες στο προσωπικό της,

δ) μετέχει στις συνεδριάσεις του δικαστηρίου, του δικαστικού συμβουλίου και της ολομέλειας του δικαστηρίου, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά,

ε) συντάσσει, με ευθύνη δική του και του δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση, τα πρακτικά, τις εκθέσεις, τις πράξεις και τα άλλα έγγραφα που απαιτεί ο νόμος για την πιστοποίηση των δικαστικών ενεργειών,

στ) εκδίδει τα απόγραφα και αντίγραφα, τα πιστοποιητικά και αποσπάσματα,

ζ) τηρεί και ενημερώνει τα βιβλία και το αρχείο στη φυσική ή ηλεκτρονική του μορφή,

η) επιμελείται της φύλαξης των άλλων αντικειμένων του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας,

θ) μεριμνά για την προετοιμασία και την εκτέλεση των πιστώσεων και των προμηθειών,

ι) παραλαμβάνει στη φυσική ή στην ηλεκτρονική του μορφή οτιδήποτε πρέπει να παρακατατεθεί στο δικαστήριο,

ια) σημειώνει τα εισπρακτέα τέλη του εκδιδόμενου απογράφου ή κατατιθέμενου εγγράφου. Αν υπάρχουν αμφιβολίες για τη χορήγηση απογράφου, αντιγράφου, πιστοποιητικού και άλλων εγγράφων, αποφαιίνεται ο δικαστής ή ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία,

ιβ) συγκαλεί την υπηρεσιακή συνέλευση των δικαστικών υπαλλήλων και

ιγ) εκφράζει γνώμη για τους δικαστικούς υπαλλήλους, που μετέχουν σε επιτροπές, συλλογικά όργανα της διοίκησης, συμβούλια ή άλλα όργανα που προβλέπονται από τον νόμο ή τον κανονισμό του δικαστηρίου, σύμφωνα με τα κριτήρια που τίθενται από τον κανονισμό υπηρεσίας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας.

4. Αν δεν υπάρχει γραμματέας ή για οποιονδήποτε λόγο απουσιάζει ή κωλύεται, ο αναπληρωτής του στη διεύθυνση των υπηρεσιών της γραμματείας ορίζεται από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή τον εισαγγελέα που διευθύνει την εισαγγελία, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 146 του Κώδικα των δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).

5. Αν δεν είναι δυνατή η αναπλήρωση του γραμματέα από υπάλληλο του ίδιου δικαστηρίου ή της ίδιας εισαγγελίας, αναπληρώνεται, ύστερα από παραγγελία του δικαστή ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή του εισαγγελέα που διευθύνει την εισαγγελία, από γραμματέα:

α. του πρωτοδικείου, για τα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας του πρωτοδικείου,

β. του εφετείου, για τα πρωτοδικεία της περιφέρειάς του,

γ. του διοικητικού εφετείου, για τα διοικητικά πρωτοδικεία της περιφέρειάς του,

δ. της εισαγγελίας εφετών, για τις εισαγγελίες της περιφέρειας του εφετείου.

6. Σε περίπτωση απεργίας των δικαστικών υπαλλήλων, η διοίκηση της συνδικαλιστικής τους οργάνωσης, που έχει κηρύξει την απεργία, οφείλει να διαθέτει σε κάθε γραμματεία δικαστηρίου και εισαγγελίας τον απολύτως αναγκαίο αριθμό υπαλλήλων για την αντιμετώπιση εξαιρετικώς επείγουσών υποθέσεων.

7. Οι έμμισθοι επιμελητές των δικαστηρίων και των εισαγγελιών φροντίζουν για την ευταξία των ακροατηρίων, επιδίδουν τα έγγραφα και εκτελούν τις υπηρεσίες του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, που ανατίθενται σε αυτούς από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή τον εισαγγελέα που διευθύνει την εισαγγελία ή τον γραμματέα που διευθύνει τις υπηρεσίες της γραμματείας.

Άρθρο 12

Δικαστικό έτος - Θερινά τμήματα

1. Το δικαστικό έτος αρχίζει στις 16 Σεπτεμβρίου και λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

2. Τα θερινά τμήματα αρχίζουν την 1η Ιουλίου και λήγουν στις 15 Σεπτεμβρίου.

3. Κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων συγκροτούνται ένα ή περισσότερα τμήματα, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας. Προκειμένου περί ειρηνοδικείων ή πταιματοδικείων, τα θερινά τμήματα συγκροτούνται για όλη την περιφέρεια του οικείου πρωτοδικείου από τους ειρηνοδίκες και πταιματοδίκες που υπηρετούν σε αυτά και οι οποίοι αναπληρώνονται αμοιβαίως. Η κατάρτιση των θερινών τμημάτων των ειρηνοδικών και πταιματοδικών γίνεται στα ειρηνοδικεία και πταιματοδικεία της περιφέρειας των Πρωτοδικών Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά από τις ολομέλειες των ειρηνοδικείων και πταιματοδικείων της έδρας και στα υπόλοιπα από τις ολομέλειες των οικείων πρωτοδικείων.

Άρθρο 13 **Αρχείο δικαστηρίου**

1. Στο αρχείο του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας φυλάσσονται οι αποφάσεις, τα πρακτικά, τα βιβλία, οι δικογραφίες, τα πειστήρια και τα άλλα υπηρεσιακά έγγραφα σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή.

2. Με προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται η τήρηση και οργάνωση των αρχείων, η διαδικασία εκποίησης ή καταστροφής των εγγράφων που δεν έχουν υπηρεσιακή χρησιμότητα ή ιστορική αξία, καθώς και η ανασύσταση των αρχείων ή των δικογραφιών, πρακτικών ή αποφάσεων που καταστράφηκαν ή χάθηκαν.

3. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται τα απαραίτητα βιβλία ή άλλου είδους στοιχεία που τηρούν τα δικαστήρια και οι εισαγγελίες, σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή, καθώς και το περιεχόμενό τους. Τα βιβλία που τηρούνται σε φυσική μορφή, πριν από τη χρήση τους πρέπει να αριθμούνται και να μονογράφονται κατά φύλλο, να σφραγίζονται και να υπογράφονται από τον προϊστάμενο της γραμματείας. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται ο τρόπος θεώρησης και ελέγχου των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, εφόσον δεν περιλαμβάνονται σε ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων. Με όμοια απόφαση ορίζονται κατά περίπτωση οι στατιστικοί πίνακες που οφείλει να τηρεί κάθε δικαστήριο και οι υπηρεσίες στις οποίες πρέπει να υποβάλλονται οι πίνακες αυτοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΟΛΟΜΕΛΕΙΕΣ**

Άρθρο 14 **Δικαστικά συμβούλια**

1. Τα δικαστικά συμβούλια συγκροτούνται, όπως τα αντίστοιχα δικαστήρια:

- α. Του πρωτοδικείου και του πλημμελειοδικείου (περ. γ' παρ. 1 άρθρου 4),
- β. του διοικητικού πρωτοδικείου (περ. α' και β' παρ. 2 άρθρου 4),
- γ. του εφετείου (περ. ε' παρ. 1 άρθρου 4),
- δ. του διοικητικού εφετείου (περ. γ' και δ' παρ. 2 άρθρου 4),
- ε. του Αρείου Πάγου (άρθρο 27).

Η παρ. 1 του άρθρου 485 του ΚΠΔ και η παρ. 2 του άρθρου 565 του ΚΠολΔ δεν θίγονται. Το συμβούλιο του Αρείου Πάγου του άρθρου 529 του ΚΠΔ συγκροτείται από τον Πρόεδρό του και δύο (2) αρεοπαγίτες.

2. Στα δικαστικά συμβούλια παρίσταται, όπου προβλέπεται από τον νόμο, και ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος αναπτύσσει την πρότασή του και αποχωρεί.

Άρθρο 15 **Ολομέλεια**

1. Η ολομέλεια του δικαστηρίου αποτελείται από όλους τους δικαστές και τους δικαστικούς παρέδρους που υπηρετούν σε αυτό. Στην ολομέλεια προεδρεύει ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο. Ο εισαγγελέας του δικαστηρίου παρίσταται κατά τις συνεδριάσεις της ολομέλειας, συμμετέχει στη συζήτηση και αποχωρεί πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

2. Την ολομέλεια συγκαλεί ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο. Η σύγκληση της ολομέλειας είναι υποχρεωτική εντός δεκαπέντε (15) ημερών, όταν:

α. ζητηθεί εγγράφως από το ένα τρίτο (1/3) των μελών που κατά τον χρόνο της αίτησης συμμετέχουν σε αυτήν ή, σε περίπτωση που στο δικαστήριο υπηρετούν περισσότεροι από εξήντα (60) δικαστές και δικαστικοί παρέδροι, από είκοσι (20) τουλάχιστον μέλη της,

β. ζητηθεί από τον εισαγγελέα του δικαστηρίου ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, όταν πρόκειται για διοικητικά δικαστήρια, και η σύγκλησή της αφορά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος οργάνωσης και λειτουργίας του δικαστηρίου,

γ. ασκηθεί προσφυγή από ένα (1) μέλος της εναντίον πράξης του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο,

δ. ζητηθεί με απόφαση του οικείου δικηγορικού συλλόγου για θέματα που άπτονται της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, κατά τη συζήτηση των οποίων δικαιούται ο πρόεδρος ή εκπρόσωπος του οικείου δικηγορικού συλλόγου να παρίσταται και να συμμετέχει στη συζήτηση και αποχωρεί πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, και

ε. ζητηθεί από τον προϊστάμενο της γραμματείας του δικαστηρίου μετά από απόφαση της υπηρεσιακής συνέλευσης, η οποία λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών της. Η απόφαση αυτή αφορά θέματα που άπτονται της λειτουργίας της γραμματείας του δικαστηρίου, κατά τη συζήτηση των οποίων, ενώπιον της ολομέλειας, μπορεί να παρίσταται και ο προϊστάμενος της γραμματείας, ο οποίος αποχωρεί πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

3. Η διαδικασία της σύγκλησης και της διεξαγωγής των εργασιών της ολομέλειας ρυθμίζεται από τον κανονισμό του δικαστηρίου.

4. Η ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα περισσότερα από τα μισά κατά τον χρόνο της σύγκλησης μέλη της, όχι όμως λιγότερα από τρία (3). Αν ο αριθμός των μελών της ολομέλειας υπερβαίνει τους διακόσιους (200), αρκεί η παρουσία των εκατό (100). Για την εφαρμογή της περ. δ' της παρ. 6 αρκεί η παρουσία του ενός τρίτου (1/3) των μελών της ολομέλειας και, αν υπερβαίνουν τους εκατόν πενήντα (150), αρκεί η παρουσία των πενήντα (50). Για τη δημοσίευση των αποφάσεων της η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα δώδεκα (12) τουλάχιστον μέλη της.

5. Οι αποφάσεις της ολομέλειας λαμβάνονται με την

απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Αν για ένα θέμα σχηματισθούν περισσότερες από δύο (2) γνώμες, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μεταξύ των δύο (2) γνωμών που επικράτησαν. Οι αποφάσεις της ολομέλειας υπερσχύουν των αποφάσεων των άλλων οργάνων του δικαστηρίου για το ίδιο θέμα.

6. Στην αρμοδιότητα της ολομέλειας υπάγονται:

α. η κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση, αντικατάσταση ή κατάργηση διατάξεων του κανονισμού του δικαστηρίου,

β. η λήψη αποφάσεων για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, οργάνωσης και λειτουργίας του δικαστηρίου και απονομής της δικαιοσύνης,

γ. η κατάρτιση των θερινών τμημάτων,

δ. η λήψη απόφασης ή η γνωμοδότηση για όσα θέματα έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητά της από τον κανονισμό ή από ειδικές διατάξεις.

7. Η ολομέλεια δύναται να συγκληθεί, προκειμένου τα μέλη της να ανταλλάξουν απόψεις σε νομικά ζητήματα. Τα πορίσματα των σχετικών συζητήσεων δεν δεσμεύουν τα δικαιοδοτικά όργανα του δικαστηρίου.

8. Οι συνεδριάσεις των δικαστικών συμβουλίων και των ολομελειών των δικαστηρίων δεν είναι δημόσιες, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η παρ. 4 του άρθρου 4, η παρ. 1 του άρθρου 5 και η παρ. 1 του άρθρου 7 εφαρμόζονται αναλόγως στα δικαστικά συμβούλια και στις ολομέλειες των δικαστηρίων. Όταν απαιτείται από τον νόμο απόφαση ή γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, αυτή συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 27.

9. Οι οικονομικές διατάξεις, που ρυθμίζουν τα σχετικά με τη διάσκηψη και την κατάρτιση των αποφάσεων των δικαστηρίων, εφαρμόζονται αναλόγως και στα δικαστικά συμβούλια και στις ολομέλειες των δικαστηρίων, όταν κρίνουν θέματα διοικητικής φύσης.

Άρθρο 16 **Ολομέλεια εισαγγελίας**

1. Σε κάθε εισαγγελία, στην οποία υπηρετούν πέντε (5) τουλάχιστον εισαγγελικοί λειτουργοί, συγκροτείται ολομέλεια, που αποτελείται από τους εισαγγελείς, αντεισαγγελείς και παρέδρους που υπηρετούν σε αυτήν.

2. Την ολομέλεια συγκαλεί αυτός που διευθύνει την εισαγγελία και προεδρεύει αυτής. Η σύγκληση της ολομέλειας είναι υποχρεωτική εντός δεκαπέντε (15) ημερών, όταν ζητηθεί:

α) εγγράφως από τα δύο πέμπτα (2/5) των εισαγγελικών λειτουργών που κατά τον χρόνο της αίτησης υπηρετούν στην εισαγγελία,

β) από τον πρόεδρο του δικαστηρίου ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης και εφόσον η σύγκλησή της αφορά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος οργάνωσης και λειτουργίας της εισαγγελίας του δικαστηρίου,

γ) με απόφαση του οικείου δικηγορικού συλλόγου για θέματα που άπτονται της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, κατά τη συζήτηση των οποίων ο πρόεδρος ή εκπρόσωπος του οικείου δικηγορικού συλλόγου δικαιούται να παρίσταται και να συμμετέχει στη συζήτηση και αποχωρεί πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας,

δ) από τον προϊστάμενο της γραμματείας της εισαγγελίας μετά από απόφαση της υπηρεσιακής συνέλευσης, η οποία λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου

των μελών της. Η απόφαση αυτή αφορά θέματα που άπτονται της λειτουργίας της γραμματείας της εισαγγελίας, κατά τη συζήτηση των οποίων, ενώπιον της ολομέλειας, μπορεί να παρίσταται και ο προϊστάμενος της γραμματείας, ο οποίος αποχωρεί πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

3. Η ολομέλεια βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα περισσότερα από τα μισά κατά τον χρόνο της σύγκλησης μέλη της, όχι όμως λιγότερα από τρία (3). Η Ολομέλεια της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) μέλη της. Αν η ολομέλεια αποτελείται από μονό αριθμό μελών, για τη συμπλήρωση της νόμιμης απαρτίας το προκύπτον κλάσμα στρογγυλοποιείται προς την αμέσως επόμενη μονάδα.

4. Οι αποφάσεις της ολομέλειας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της και υπερσχύουν των αποφάσεων των άλλων οργάνων της εισαγγελίας για το ίδιο θέμα. Αν για ένα θέμα σχηματισθούν περισσότερες από δύο (2) γνώμες, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μεταξύ των δύο (2) γνωμών που επικράτησαν.

5. Στην αρμοδιότητα της ολομέλειας υπάγονται:

α. η κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση, αντικατάσταση ή κατάργηση διατάξεων του κανονισμού της εισαγγελίας,

β. η λήψη αποφάσεων για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, οργάνωσης και λειτουργίας της εισαγγελίας και απονομής της ποινικής δικαιοσύνης,

γ. η κατάρτιση των θερινών τμημάτων,

δ. η λήψη απόφασης ή η γνωμοδότηση για όσα θέματα έχουν υπαχθεί στην αρμοδιότητά της από τον κανονισμό ή από ειδικές διατάξεις.

6. Η ολομέλεια μπορεί να συγκληθεί για να ανταλλάξουν τα μέλη της απόψεις σε νομικά ζητήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΩΝ**

Άρθρο 17 **Διεύθυνση δικαστηρίων**

1. Τα δικαστήρια διευθύνονται από:

α) τον πρόεδρο του δικαστηρίου και αν οι πρόεδροι είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο,

β) τον ειρηνοδίκη το ειρηνοδικείο και τον πταισματοδίκη το πταισματοδικείο και αν αυτοί είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο.

2. Τα πολιτικά και διοικητικά Εφετεία και Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά και τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τριμελές συμβούλιο.

3. Το συμβούλιο αποτελείται:

α) για τα πολιτικά και διοικητικά Εφετεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά από έναν (1) πρόεδρο εφετών ως πρόεδρο και δύο (2) εφέτες ως μέλη,

β) για τα πολιτικά και διοικητικά Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, από έναν (1) πρόεδρο πρωτοδικών ως πρόεδρο και δύο (2) πρωτοδικές ως μέλη και

γ) για τα Ειρηνοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης, από έναν (1) ειρηνοδίκη Α΄ τάξης ως πρόεδρο και δύο (2) ειρηνοδικές ως μέλη.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη των συμβουλίων και οι αναπληρωτές τους εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από τις ολομέλειες των οικείων δικαστηρίων, οι οποίες συ-

νέρονται αυτοδικαίως για τον σκοπό αυτόν ανά δύο (2) έτη την 11η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. Αν κατά τη συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει η απαρτία που προβλέπεται στα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 15, οι ολομέλειες συνέρχονται την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και η εκλογή γίνεται από τα παρόντα κατά τη συνεδρίαση μέλη.

Υποψήφιοι για τη θέση του προέδρου του συμβουλίου είναι υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι, σε αριθμό ίσο με το ένα τέταρτο (1/4) κατά σειρά αρχαιότητας, από τους υπηρετούντες προέδρους στο Πρωτοδικείο Αθηνών και σε αριθμό ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) κατά σειρά αρχαιότητας από τους υπηρετούντες προέδρους ή ειρηνοδίκες Α΄ τάξης στα λοιπά δικαστήρια.

Για τις θέσεις των μελών του συμβουλίου, υποψήφιοι είναι υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι εφέτες και πρωτοδίκες, που υπηρετούν στα παραπάνω δικαστήρια, και σε αριθμό ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) των αντίστοιχων οργανικών θέσεων.

Για τα ειρηνοδικεία, υποψήφιοι για τις θέσεις των μελών του συμβουλίου είναι οι αρχαιότεροι υπηρετούντες ειρηνοδίκες και σε αριθμό ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) των αντίστοιχων οργανικών θέσεων, ανεξαρτήτως τάξης χωρίς να προσμετρώνται στον αριθμό αυτόν οι υποψήφιοι για τη θέση του προέδρου συμβουλίου.

Η υποψηφιότητα ειρηνοδική για τη θέση του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης δεν εμποδίζεται από την προηγούμενη άσκηση καθηκόντων του ίδιου ειρηνοδική ως μέλους του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης.

Οι ως άνω περιορισμοί στον αριθμό των υποψηφίων δεν ισχύουν αν οι υποψήφιοι που προκύπτουν από αυτούς δεν είναι τουλάχιστον δέκα (10). Στις περιπτώσεις αυτές, εκλόγιμοι είναι οι δέκα αρχαιότεροι δικαστές.

Δεν περιλαμβάνονται στους εκλόγιμους, οι δικαστές που κατά τον χρόνο της εκλογής έχουν κριθεί προακτέοι με απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου σε βαθμό ανώτερο του απαιτούμενου για τη θέση του προέδρου ή του μέλους του συμβουλίου. Κάθε αμφιβολία ή ζήτημα σχετικά με το περιεχόμενο του καταλόγου ή την εκλογική διαδικασία επιλύεται από την ολομέλεια πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

Η εκλογή διενεργείται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, που αποτελείται από τον νεότερο πρόεδρο και τους δύο (2) νεότερους από τους υπηρετούντες δικαστές, με χωριστά ψηφοδέλτια για τον πρόεδρο και τα μέλη, στα οποία αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονόματα των εκλόγιμων.

Κάθε μέλος της ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο πρόεδρο και μέχρι δύο (2) από τα μέλη, με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψηφίου.

Πρόεδρος του συμβουλίου εκλέγεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων εκλέγεται αναπληρωτής του. Τακτικά μέλη του συμβουλίου εκλέγονται οι δύο (2) πρώτοι κατά σειρά ψήφων και οι δύο επόμενοι εκλέγονται αναπληρωτές τους. Αν υπάρξει ισοψηφία, διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει, μετά από την πάροδο δύο (2) ετών, την 30ή Σεπτεμβρίου. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας σε περίπτωση που η πρώτη θητεία του δεν υπερέβη το χρονικό διάστημα του ενός (1) έτους. Ο πρόεδρος δεν επιτρέπεται να μεταταθεί για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένει στη θέση του και ασκεί τα καθήκοντά του έως τη λήξη της θητείας του. Τα τακτικά μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να μεταταθούν, εκτός εάν προαχθούν, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν οι ανωτέρω αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους και οι τελευταίοι από τους επόμενους κατά σειρά ψήφων δικαστές και, σε κάθε περίπτωση, από τους αρχαιότερους δικαστές που υπηρετούν στο οικείο εφετείο, πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή με οποιονδήποτε τρόπο εξόδου από την υπηρεσία του προέδρου, των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών. Κατ' εξαίρεση, αν η απομένουσα θητεία του προέδρου ή τακτικού μέλους υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, διεξάγεται, για την κενή ή τις κενές θέσεις, αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παρ. 4.

6. Η θέση του προέδρου και των μελών του συμβουλίου είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δικαστικών ενώσεων. Δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι ως πρόεδροι και ως μέλη συμβουλίων, όσοι:

- έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, εκτός από την επίπληξη, ή έχει κινηθεί εναντίον τους η διαδικασία για να τεθούν εκτός υπηρεσίας ή έχουν τεθεί εκτός αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 69,
- εναντίον τους εκκρεμεί ποινική δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέστηκε με δόλο,
- έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

7. Τα όργανα που διευθύνουν τα δικαστήρια έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- Το τριμελές συμβούλιο:
  - ορίζει τους δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους που μετέχουν σε επιτροπές, συλλογικά όργανα της διοίκησης, συμβούλια ή άλλα μη δικαιοδοτικά όργανα, που προβλέπονται από τον νόμο ή τον κανονισμό του δικαστηρίου,
  - καταρτίζει τις συνθέσεις των τμημάτων του δικαστηρίου πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους, εφόσον ο νόμος ή ο κανονισμός του δικαστηρίου δεν ορίζει διαφορετικά. Στα δικαστήρια, όπου λειτουργούν περισσότερα από δύο (2) τμήματα, ο δικαστής δεν επιτρέπεται να υπηρετεί στο ίδιο τμήμα του δικαστηρίου πέραν της εξαετίας. Στην εξαετία αυτή συνυπολογίζεται και ο προγενέστερος της έναρξης ισχύος του παρόντος χρόνος υπηρεσίας στο ίδιο τμήμα,
  - παραπέμπει τα σημαντικά θέματα στην ολομέλεια του δικαστηρίου,
  - αποφασίζει για οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο δεν υπάγεται ρητά από τον νόμο ή τον κανονισμό στην αρμοδιότητα του προέδρου του συμβουλίου ή της ολο-

μέλειας (τεκμήριο αρμοδιότητας),

αε) κατανέμει δικαστικούς υπαλλήλους στα διάφορα τμήματα και υπηρεσίες του δικαστηρίου,

αστ) μετακινεί δικαστές από ένα τμήμα σε άλλο κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, εφόσον το επιβάλλουν ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες.

Το συμβούλιο αποφασίζει κατά πλειοψηφία και πάντοτε με τριμελή σύνθεση.

β) Ο πρόεδρος του συμβουλίου:

βα) εκπροσωπεί το δικαστήριο και φροντίζει για την εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών του,

ββ) αποφασίζει για τη σύγκληση της ολομέλειας του δικαστηρίου στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο ή τον κανονισμό του δικαστηρίου, καθορίζει την ημερήσια διάταξη και διευθύνει τις εργασίες της,

βγ) ορίζει τους κατά το άρθρο 5 αναπληρωτές δικαστές,

βδ) προσδιορίζει κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, σε επείγουσες περιπτώσεις, συζητήσεις υποθέσεων καθ' υπέρβαση του αριθμού που έχει καθοριστεί από την ολομέλεια ή τον κανονισμό του δικαστηρίου και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του αριθμού αυτού,

βε) συγκαλεί το συμβούλιο με πρόσκληση που επιδίδεται με απόδειξη στα μέλη του συμβουλίου και εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου και της ολομέλειας του δικαστηρίου,

βστ) έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας του δικαστηρίου,

βζ) προϊστάται της γραμματείας του δικαστηρίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 11,

βη) εγκρίνει τη χορήγηση αντιγράφων,

βθ) βεβαιώνει την ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής των δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων,

βι) αποφαινεται για τις αιτήσεις κατά προτίμηση προσδιορισμού συζήτησης υπόθεσης σε σύντομη δικάσιμο. Οι κατά προτίμηση προσδιοριζόμενες υποθέσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν τον αριθμό που έχει καθοριστεί από την ολομέλεια ή τον κανονισμό του δικαστηρίου,

βια) ορίζει το ανακριτικό τμήμα, στο οποίο εισάγεται κάθε υπόθεση για την οποία παραγγέλθηκε κύρια ανάκριση.

Στην άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών ο πρόεδρος εκπικουρείται από τα μέλη του συμβουλίου, στα οποία μπορεί να αναθέτει ορισμένες από αυτές.

γ) Ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, ασκεί όλες τις αρμοδιότητες του τριμελούς συμβουλίου και του προέδρου του.

8. Σε περίπτωση λήψης από δικαστικό λειτουργό άδειας απουσίας από την υπηρεσία για οποιονδήποτε λόγο, συνεχόμενης διάρκειας ενός (1) τουλάχιστον μηνός, η υπηρεσιακή χρέωσή του μετά από τη λήξη της άδειάς του είναι ανάλογη με τον χρόνο της πραγματικής υπηρεσίας του κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου δικαστικού έτους. Ειδικά, αν η άδεια απουσίας του δικαστικού λειτουργού από την υπηρεσία του οφείλεται σε λόγο υγείας, συνεκτιμάται για την υπηρεσιακή του χρέωση και η κατάσταση της υγείας του μετά από τη λήξη της άδειάς του.

9. Οι πράξεις και οι αποφάσεις του τριμελούς συμβουλίου για όλα τα θέματα των αρμοδιοτήτων του, καθώς και του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο για τις αντίστοιχες αρμοδιότητες, υπόκεινται σε προσφυγή στην ολομέλεια του δικαστηρίου, που συγκαλείται σύμφωνα με

την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 15, καθώς και αν ζητηθεί από το μέλος ή τα μέλη της ολομέλειας, στα οποία αφορούν οι πράξεις και οι αποφάσεις αυτές, ή από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους για θέματα που άπτονται της άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος. Οι πράξεις και αποφάσεις του τριμελούς συμβουλίου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της υποπερ. αστ' της περ. α' της παρ. 7, καθώς και οι αντίστοιχες του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, υπόκεινται σε προσφυγή στην ολομέλεια του δικαστηρίου, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 15.

10. Στα δικαστήρια, στα οποία δεν εκλέγονται διοικήσεις και στα οποία υπηρετούν περισσότεροι του ενός πρόεδροι, δεν μπορεί να ασκεί τη διεύθυνση αυτού ο πρόεδρος για τον οποίο συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6. Στα δικαστήρια αυτά, καθώς και στα ειρηνοδικεία ή πταισματοδικεία, στα οποία υπηρετούν περισσότεροι του ενός ειρηνοδίκες ή πταισματοδίκες οποιασδήποτε τάξης, δεν μπορεί να ασκεί καθήκοντα διεύθυνσης ο ίδιος δικαστικός λειτουργός για περισσότερα από τέσσερα (4) συνεχόμενα έτη, εφόσον στο ίδιο δικαστήριο υπηρετεί δικαστικός λειτουργός με πενταετή τουλάχιστον δικαστική υπηρεσία.

Άρθρο 18

Διεύθυνση εισαγγελιών

1. Την εισαγγελία διευθύνει ο εισαγγελέας, ο οποίος ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 7 του άρθρου 17. Αν στην ίδια εισαγγελία υπηρετούν περισσότεροι εισαγγελείς, τη διεύθυνση ασκεί ο αρχαιότερος, εφόσον στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 17.

2. Η Εισαγγελία Εφετών Αθηνών και οι Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών και Θεσσαλονίκης διευθύνονται από τον εισαγγελέα που εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τις ολομέλειες των οικείων εισαγγελιών, οι οποίες συνέρχονται αυτοδικαίως για τον σκοπό αυτόν ανά δύο (2) έτη την 11η πρωινή ώρα του τρίτου Σαββάτου του μηνός Σεπτεμβρίου. Αν κατά τη συνεδρίαση αυτή δεν υπάρχει απαρτία, οι ολομέλειες συνέρχονται την ίδια ώρα του επόμενου Σαββάτου και η εκλογή γίνεται από τα μέλη που είναι παρόντα.

Υποψήφιοι είναι υποχρεωτικά οι αρχαιότεροι εισαγγελείς σε αριθμό ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) κατά σειρά αρχαιότητας από τους υπηρετούντες.

Η εκλογή διενεργείται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, που αποτελείται από τον νεότερο εισαγγελέα και τους δύο (2) νεότερους από τους υπηρετούντες αντεισαγγελείς.

Τα ονόματα των εκλόγιμων αναγράφονται με αλφαβητική σειρά σε ένα ψηφοδέλτιο και κάθε μέλος της ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο, με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψηφίου.

Ως διευθύνων την εισαγγελία εκλέγεται ο υποψήφιος που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και ο αμέσως επόμενος σε αριθμό ψήφων εκλέγεται αναπληρωτής του. Αν υπάρξει ισοψηφία, διενεργείται κλήρωση από την εφορευτική επιτροπή.

3. Η θητεία των ανωτέρω είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει, μετά από την πάροδο δύο (2) ετών, την 30ή Σεπτεμβρίου. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως διευθύνοντος στον ίδιο

βαθμό ιεραρχίας, δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επανεκλογή του ίδιου προσώπου στον ίδιο βαθμό ιεραρχίας αν η πρώτη θητεία του δεν υπερέβη το χρονικό διάστημα του ενός (1) έτους. Οι εισαγγελείς που διευθύνουν τις παραπάνω εισαγγελίες, δεν επιτρέπεται να μετατεθούν για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένουν στη θέση τους και ασκούν τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους. Οι ανωτέρω εισαγγελείς εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντα τους, αναπληρώνονται από τον αναπληρωτή τους και ο τελευταίος από τον επόμενο κατά σειρά ψήφων εισαγγελέα και, σε κάθε περίπτωση, από τον αρχαιότερο εισαγγελέα που υπηρετεί στην οικεία εισαγγελία, για τον οποίο δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παρ. 6 του άρθρου 17. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης από το αξίωμα ή καθ' οποιονδήποτε τρόπο εξόδου από την υπηρεσία του διευθύνοντος, διενεργείται συμπληρωματική εκλογή, εντός μηνός, στην οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 17. Μέχρι την ανάδειξη νέου διευθύνοντος την εισαγγελία τα καθήκοντά του ασκεί ο αναπληρωτής του. Η θητεία του εκλεγμένου με συμπληρωματική εκλογή διαρκεί έως τον χρόνο λήξης της θητείας του θανόντος, του παραιτούμενου ή του καθ' οιονδήποτε τρόπον εξελθόντος από την υπηρεσία.

4. Η θέση του διευθύνοντος την εισαγγελία είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου δικαστικών ενώσεων. Δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι, όσοι έχουν τα κωλύματα που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 17.

Άρθρο 19 **Κανονισμοί εσωτερικής υπηρεσίας**

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27, κάθε δικαστήριο ή εισαγγελία καταρτίζει κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες.

2. Ο κανονισμός καταρτίζεται, συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται ως εξής:

α. των δικαστηρίων, καθώς και των εισαγγελιών στις οποίες υπηρετούν πέντε (5) τουλάχιστον εισαγγελικοί λειτουργοί, από τις ολομέλειες αυτών,

β. των λοιπών εισαγγελιών, από τους εισαγγελικούς λειτουργούς που υπηρετούν σε αυτές,

γ. των ειρηνοδικείων ή πταισματοδικείων στα οποία υπηρετεί ένας (1) ειρηνοδίκης ή πταισματοδίκης, από τον δικαστή αυτόν.

3. Μέχρις ότου εκδοθεί και τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός, τα θέματα που αναφέρονται στην παρ. 5 ρυθμίζονται με πράξη του δικαστή ή του εισαγγελέα που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, αντίστοιχα.

4. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και ο πρόεδρος του οικείου συμβουλίου επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τη σύνταξη, συμπλήρωση, τροποποίηση ή αντικατάσταση κανονισμού δικαστηρίου ή εισαγγελίας του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου.

5. α) Ο κανονισμός ορίζει ιδίως:

αα) τα τμήματα των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, τον τρόπο συγκρότησής τους, το χρονικό διάστημα πα-

ραμονής των δικαστικών λειτουργών σε κάθε τμήμα και την κατανομή των υποθέσεων σε αυτά,

αβ) τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων ανά δικάσιμο,

αγ) ζητήματα που αφορούν στη χρέωση των υποθέσεων ανά δικαστικό λειτουργό από τον πρόεδρο του οικείου τμήματος και

αδ) οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών των δικαστηρίων και των εισαγγελιών και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών τους.

β) Οι ρυθμίσεις του κανονισμού ως προς τον τρόπο χρέωσης των υποθέσεων διασφαλίζουν την ποιοτική και αποδοτική άσκηση του δικαιοδοτικού έργου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας και της στελέχωσης αυτών. Στον κανονισμό προβλέπεται κατώτατος και ανώτατος αριθμός υποθέσεων που χρεώνονται ανά δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό. Ο αριθμός αυτός, σε περίπτωση ύπαρξης πλειόνων τμημάτων στο δικαστήριο ή την εισαγγελία, διαφοροποιείται με βάση τη σοβαρότητα και τη δυσχέρεια των υποθέσεων εκάστου τμήματος. Ο κανονισμός διασφαλίζει ότι κατά τη χρέωση των υποθέσεων λαμβάνεται μέριμνα, ώστε αυτή να είναι καταρχήν ίση κατ' αριθμό, σοβαρότητα και δυσχέρεια ως προς όλους τους υπηρετούντες στο τμήμα δικαστές ή εισαγγελικούς λειτουργούς, και δύναται να προβλέπει κατ' εξαίρεση μειωμένη χρέωση, όπου ο νόμος το επιβάλλει ή ενόψει της ανάθεσης σε δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό και άλλων καθηκόντων. Προς τον σκοπό της ισομερούς κατανομής υποθέσεων, με τον κανονισμό θεσπίζεται σύστημα με το οποίο κατατάσσονται οι υποθέσεις, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. Αντιστοίχως στον κανονισμό των εισαγγελιών θεσπίζεται σύστημα με το οποίο αυτός που διενεργεί τη χρέωση των υποθέσεων σε κάθε εισαγγελέα τις κατατάσσει κατά τη χρέωση ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, υποχρεωτικά και αποκλειστικά από το ένα (1) που αντιστοιχεί στην λιγότερο απαιτητική έως το πέντε (5) που αντιστοιχεί στην πιο απαιτητική. Προκειμένου να εισαχθεί για πρώτη φορά το σύστημα του προηγούμενου εδαφίου, οι κανονισμοί των δικαστηρίων τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023 - 2024.

6. Έναν (1) μήνα πριν από την επικείμενη κατάρτιση, συμπλήρωση, τροποποίηση, αντικατάσταση ή κατάργηση του κανονισμού ή διατάξεών του ειδοποιούνται εγγράφως: α) η οικεία ένωση δικαστικών λειτουργών, β) ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, γ) ο δικηγορικός σύλλογος της έδρας του δικαστηρίου και δ) η οικεία συνδικαλιστική οργάνωση των δικαστικών υπαλλήλων, για να υποβάλουν, αν επιθυμούν, έγγραφες προτάσεις για θέματα σχετικά με το αντικείμενο του κανονισμού. Τις προτάσεις αυτές καλούνται να αναπτύξουν, αμέσως μετά από την έναρξη της συνεδρίασης της ολομέλειας, ο εκπρόσωπος της ένωσης δικαστικών λειτουργών, ο γραμματέας του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και οι πρόεδροι του δικηγορικού συλλόγου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης των δικαστικών υπαλλήλων, οι οποίοι στη συνέχεια αποχωρούν.

7. Οι κανονισμοί και οι τροποποιήσεις τους υποβάλλονται αμέσως στις οικείες ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, οι οποίες έχουν δικαίωμα συμπλήρωσης,

τροποποίησης ή ακύρωσης αυτών, ως προς όλα τα σημεία και ειδικότερα ως προς τον αριθμό των δικασίμων και των υποθέσεων που προσδιορίζονται σε κάθε δικάσιμο. Οι κανονισμοί ισχύουν μόνο μετά την τελική έγκρισή τους από τις ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων και, αφού διαβιβαστούν στον Υπουργό Δικαιοσύνης, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 20

Κλήρωση των συνθέσεων των ποινικών δικαστηρίων

1. Σε όσα πρωτοδικεία, εφετεία και στις αντίστοιχες εισαγγελίες προβλέπεται οργανικός αριθμός δεκαπέντε (15) τουλάχιστον δικαστών, οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων καταρτίζονται με κλήρωση. Στα Εφετεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς ορίζονται από την ολομέλεια των δικαστηρίων αυτών δικαστές, που προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια. Στο Εφετείο Αθηνών οι ανωτέρω δικαστές ορίζονται για δύο (2) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης της θητείας τους για ένα (1) έτος. Για την κάλυψη των κενών που δημιουργούνται, από οποιοσδήποτε υπηρεσιακές μεταβολές, στους δικαστές οι οποίοι προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, η Ολομέλεια του Εφετείου Αθηνών μπορεί οποτεδήποτε να τροποποιεί και να συμπληρώνει τις ανωτέρω αποφάσεις της. Στα Εφετεία Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, οι δικαστές, οι οποίοι προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, ορίζονται από την Ολομέλειά τους για δύο (2) έτη, με δυνατότητα παράτασης της θητείας τους για ένα (1) ακόμα έτος. Στους πίνακες που καταρτίζονται από την ολομέλεια περιλαμβάνεται ο ανάλογος με τις ανάγκες του δικαστηρίου αριθμός δικαστών, μεταξύ των οποίων γίνεται η κλήρωση των τακτικών και αναπληρωματικών, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος, από το πρώτο τριμελές πλημμελειοδικείο ή τριμελές ποινικό εφετείο.

2. Η κλήρωση για την κατάρτιση των συνθέσεων των ποινικών δικαστηρίων στις δικάσιμους κάθε μήνα γίνεται από το πρώτο τριμελές πλημμελειοδικείο ή τριμελές ποινικό εφετείο στην πρώτη δικάσιμο του δεύτερου δεκαήμερου του προηγούμενου μήνα και, αν αυτή δεν υπάρχει ή ματαιωθεί για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται την επόμενη δικάσιμο ή εργάσιμη ημέρα αντίστοιχα.

3. Ο δικαστής ή ο πρόεδρος του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο και ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία, καταρτίζουν πίνακες, οι οποίοι περιλαμβάνουν κατ' αρχαιότητα και με αριθμητική σειρά τα ονόματα:

α) Στο πρωτοδικείο:

αα) όλων των προέδρων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός προέδρων των τριμελών πλημμελειοδικείων,

αβ) των αρχαιότερων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των υπόλοιπων τριμελών πλημμελειοδικείων,

αγ) όλων των υπόλοιπων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των μικτών ορκωτών δικαστηρίων, των τριμελών πλημμελειοδικείων και οι δικαστές των μονομελών πλημμελειοδικείων,

αδ) των παρέδρων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των συνθέσεων των τριμελών πλημμελειοδικείων.

β) Στην εισαγγελία πρωτοδικών:

βα) όλων των εισαγγελέων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός εισαγγελέων των τριμελών πλημμελειοδικείων,

ββ) όλων των αντεισαγγελέων πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μονομελών και των υπόλοιπων τριμελών πλημμελειοδικείων,

βγ) των παρέδρων εισαγγελίας, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μονομελών πλημμελειοδικείων και, εφόσον επιβάλλεται από τις υπηρεσιακές ανάγκες, ανάλογος αριθμός ως εισαγγελέων των τριμελών πλημμελειοδικείων.

γ) Στο εφετείο:

γα) των αρχαιότερων προέδρων εφετών μέχρι τον αναγκαίο αριθμό, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των μικτών ορκωτών εφετείων και των πενταμελών εφετείων,

γβ) των νεότερων προέδρων εφετών και των αρχαιότερων εφετών, μέχρι τον αναγκαίο αριθμό, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου, από τους οποίους κληρώνονται οι πρόεδροι των τριμελών και μονομελών εφετείων,

γγ) όλων των υπόλοιπων εφετών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των μικτών ορκωτών εφετείων, των πενταμελών και τριμελών εφετείων.

δ) Στην εισαγγελία εφετών:

δα) όλων των εισαγγελέων, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των μικτών ορκωτών, των πενταμελών και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός εισαγγελέων των τριμελών εφετείων,

δβ) όλων των αντεισαγγελέων, από τους οποίους κληρώνονται οι εισαγγελείς των υπόλοιπων τριμελών και των μονομελών εφετείων.

4. Με βάση τους παραπάνω πίνακες, ενεργείται η κλήρωση έως ότου συγκροτηθούν όλα τα δικαστήρια της περιόδου για την οποία γίνεται η κλήρωση. Αν εξαντληθούν οι κλήροι πριν συμπληρωθούν όλες οι συνθέσεις, τοποθετούνται πάλι στην κληρωτίδα. Δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του ίδιου δικαστικού έτους έχουν κληρωθεί κατ' επανάληψη, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν, με προσφυγή στο τριμελές συμβούλιο ή στον διευθύνοντα την εισαγγελία, την εξαίρεσή τους από την κλήρωση του επόμενου μήνα. Στην κληρωτίδα δεν τίθενται τα ονόματα των δικαστικών λειτουργών που έχουν συμπληρώσει την ανάλογη μηνιαία υπηρεσία. Στο δικαστήριο που ενεργεί την κλήρωση μετέχουν δύο (2) γραμματείς, οι οποίοι τηρούν τα πρόχειρα πρακτικά χωριστά σε δύο (2) όμοια πρωτότυπα ο καθένας, τα οποία υπογράφονται στην έδρα από τα μέλη της σύνθεσης. Το ένα από αυτά αναρτάται αμέσως στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου. Η κλήρωση των συνθέσεων των δικαστηρίων μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά.

5. Με την ίδια διαδικασία ορίζονται οι αναπληρωματικοί δικαστές και εισαγγελείς και οι σύνεδροι δικαστές.

6. Ο κανονισμός του δικαστηρίου και, αν δεν υπάρχει, η πράξη του δικαστή ή του προέδρου του συμβουλίου, που διευθύνει το δικαστήριο, ρυθμίζει τις λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας της κλήρωσης.

7. α. Αντικατάσταση δικαστή που έχει κληρωθεί ως μέλος της σύνθεσης δικαστηρίου, καθώς και του εισαγγελέα, δεν επιτρέπεται παρά μόνο από τον αναπληρωματικό δικαστή και εισαγγελέα αντίστοιχα, που ορίζεται κατά τη διαδικασία των παρ. 4 και 5, για λόγους ασθένειας ή

ανυπέρβλητης υπηρεσιακής ή προσωπικής ανάγκης του κληρωθέντος μέλους της σύνθεσης του δικαστηρίου. Ο λόγος της αντικατάστασης αναγράφεται στα πρακτικά του δικαστηρίου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν εμφανιστεί ασθένεια ή ανυπέρβλητη υπηρεσιακή ή προσωπική ανάγκη στους αναπληρωματικούς, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία αντίστοιχα μπορεί, με αιτιολογημένη πράξη του, να αντικαταστήσει τον κληρωθέντα αναπληρωματικό δικαστή ή εισαγγελέα αντίστοιχα με άλλον μη κληρωθέντα. Η πράξη αυτή μνημονεύεται στα πρακτικά του δικαστηρίου.

β. Όπου δεν διενεργείται κλήρωση, ο δικαστής ή ο εισαγγελέας που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, αν εμφανιστεί ανυπέρβλητη δυσχέρεια για την κατάρτιση της σύνθεσης του δικαστηρίου, με αιτιολογημένη πράξη του, αντικαθιστά ή ορίζει τους δικαστές ή τον εισαγγελέα αντίστοιχως.

8. Απαγορεύεται να προσδιοριστεί ή να αναβληθεί υπόθεση σε δικάσιμο για την οποία έχει γίνει η κλήρωση της σύνθεσης του δικαστηρίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται:

α. ο προσδιορισμός αν: αα) συμπληρώνεται ο χρόνος της παραγραφής του εγκλήματος, οπότε ο αρμόδιος εισαγγελέας εκδίδει αιτιολογημένη πράξη, που παραμένει στη δικογραφία, αβ) ο κατηγορούμενος κρατείται και συμπληρώνεται το ανώτατο όριο της προσωρινής του κράτησης, αγ) πρόκειται για υποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 31, αδ) ο νόμος ορίζει προθεσμία προσδιορισμού. Με πράξη του τριμελούς συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο μπορεί i) να εφαρμοστεί η ανωτέρω ρύθμιση αναλόγως και σε άλλα ποινικά δικαστήρια, ii) να αποφασίζεται η διεξαγωγή συμπληρωματικής κλήρωσης προεδρευόντων και αναπληρωτών προεδρευόντων οπότε αυτό κρίνεται αναγκαίο.

β. η αναβολή αν: βα) ο νόμος ορίζει προθεσμία αναβολής, ββ) συντρέχει λόγος αναβολής σε σύντομη ρητή δικάσιμο, που αιτιολογείται ειδικά στην απόφαση.

9. Ο προσδιορισμός των ποινικών υποθέσεων γίνεται από τον αρμόδιο εισαγγελέα με σημείωση της δικάσιμου, χρονολογία και υπογραφή του στους φακέλους των δικογραφιών.

10. Η μη τήρηση των παρ. 2 έως 8 συνεπάγεται ακυρότητα, που θεραπεύεται αν δεν προταθεί πριν αρχίσει η αποδεικτική διαδικασία της υπόθεσης.

11. Οι παρ. 1 έως 10 δεν εφαρμόζονται στην κατάρτιση των συνθέσεων των δικαστηρίων ανηλίκων.

12. α. Στο Εφετείο Αθηνών λειτουργεί Τμήμα Βουλευμάτων για τη συγκρότηση του οποίου ορίζεται από την Ολομέλεια του Εφετείου Αθηνών, ο αριθμός των δικαστών που είναι αναγκαίος για την στελέχωσή του. Οι δικαστές, πρόεδροι εφετών και εφέτες, που μετέχουν στο Τμήμα Βουλευμάτων, με ισάριθμους αναπληρωματικούς, ορίζονται για δύο (2) δικαστικά έτη με κλήρωση μεταξύ των προέδρων εφετών που έχουν οριστεί για να προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια και όλων των εφετών που υπηρετούν στο Δικαστήριο αυτό. Σε περίπτωση κλήρωσης των δικαστών για μία διετία, αυτοί δεν περιλαμβάνονται στην κλήρωση για τα επόμενα δύο (2) δικαστικά έτη. Η κλήρωση γίνεται από το Α΄ Τριμελές Εφετείο κατά την τελευταία δικάσιμο του Ιουνίου σε δημόσια συνεδρίαση και με δύο (2) κληρωτίδες. Αν δεν έχουν ολοκληρωθεί οι υπηρεσιακές μεταβολές, σύμφωνα με το άρθρο 61, η κλήρωση μπορεί να διενεργηθεί το αργότερο μέχρι τις 15 Ιουλίου. Για την κλήρωση χρησιμο-

ποιούνται ως κλήροι αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης το ανωτέρω δικαστήριο συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν τα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου τα ονόματα όλων των προέδρων εφετών και των εφετών. Στη συνέχεια, τοποθετούνται τα σφαιρίδια σε χωριστές κληρωτίδες για τους προέδρους εφετών και τους εφέτες. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση ο πρόεδρος εξάγει από την πρώτη κληρωτίδα, που περιέχει τα σφαιρίδια με τα ονόματα όλων των προέδρων εφετών, τον ορισθέντα από την ολομέλεια αριθμό προέδρων εφετών, και των αναπληρωματικών τους. Ακολούθως, εξάγει από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει τα σφαιρίδια με τα ονόματα όλων των εφετών, αριθμό κλήρων ίσο προς τον διπλάσιο αριθμό των εφετών που πρόκειται να υπηρετήσουν στο Τμήμα Βουλευμάτων. Από τους κληρωθέντες οι πρώτοι κατά σειρά της κλήρωσης μέχρι τη συμπλήρωση του ημίσεος του όλου αριθμού αποτελούν τα τακτικά και οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του τμήματος. Για τα δύο στάδια της κλήρωσης συντάσσονται πρόχειρα πρακτικά, σε δύο όμοια πρωτότυπα, τα οποία υπογράφονται στην έδρα. Το ένα από αυτά αναρτάται αμέσως στον πίνακα ανακοινώσεων του δικαστηρίου. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν κατά τη σειρά κλήρωσής τους τα τακτικά, όταν ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται.

β. Η θητεία των μελών του Τμήματος Βουλευμάτων αρχίζει στις 16 Σεπτεμβρίου του έτους της κλήρωσης.

Άρθρο 21

Κλήρωση των συνθέσεων σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων

1. Σε όσα πρωτοδικεία προβλέπεται οργανικός αριθμός δέκα (10) τουλάχιστον δικαστών, οι συνθέσεις για την εκδίκαση των υποθέσεων ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 683 και 684 ΚΠολΔ) καταρτίζονται με κλήρωση.

2. Η κλήρωση για την κατάρτιση των συνθέσεων στις δικάσιμους αυτές γίνεται από το πολυμελές πρωτοδικείο, του οποίου η σύνθεση ορίζεται από το τριμελές συμβούλιο διεύθυνσης, όπου αυτό υπάρχει, ή τον δικαστή που διευθύνει το οικείο δικαστήριο. Το πολυμελές πρωτοδικείο συνεδριάζει δημόσια την πρώτη, εκτός από την 1η Ιανουαρίου, και δέκατη έκτη ημέρα κάθε μήνα. Με την κλήρωση καταρτίζονται οι συνθέσεις μέχρι και τρεις (3) ημέρες μετά την ημερομηνία της επόμενης συνεδρίασης του πολυμελούς πρωτοδικείου. Αν η συνεδρίαση συμπίπτει με μη εργάσιμη ημέρα ή ματαιωθεί για οποιονδήποτε λόγο, γίνεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα. Αν ανακύψει στην τελευταία περίπτωση ανυπέρβλητη δυσχέρεια για την κατάρτιση της σύνθεσης, ο δικαστής ή ο πρόεδρος του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο, με αιτιολογημένη πράξη τους, ορίζουν τους δικαστές που διενεργούν την κλήρωση τη συγκεκριμένη ημέρα.

3. Ο δικαστής ή το τριμελές συμβούλιο που διευθύνει το δικαστήριο καταρτίζει πίνακες, οι οποίοι περιλαμβάνουν κατ' αρχαιότητα και με αριθμητική σειρά τα ονόματα όλων των προέδρων πρωτοδικών και των αναγκαίων για την κατάρτιση των συνθέσεων αρχαιότερων πρωτοδικών. Με βάση τους παραπάνω πίνακες, ενεργείται η κλήρωση έως ότου συγκροτηθούν όλες οι συνθέσεις των δικαστηρίων για το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην παρ. 2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι

παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 20. Η κλήρωση των συνθέσεων των δικαστών σε υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά.

4. α. Κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων κλήρωση διενεργείται από το πολυμελές πρωτοδικείο που συνεδριάζει κατά τις οριζόμενες σε κάθε δικαστήριο δικασίμους, και για χρονική περίοδο μέχρι και τρεις (3) ημέρες μετά από την ημερομηνία της επόμενης συνεδρίασης του ίδιου δικαστηρίου.

β. Κατά την περίοδο του Πάσχα η κλήρωση διενεργείται από το πολυμελές πρωτοδικείο, σε μία από τις αναφερόμενες στην παρ. 2 ημερομηνίες, η οποία απέχει δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν και δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες μετά από την ημερομηνία της εορτής του Πάσχα.

Άρθρο 22

Δικαστικό κατάστημα, λειτουργία και συνεδριάσεις των δικαστηρίων

1. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με απόφασή του, ορίζει τα δικαστικά καταστήματα. Τα δικαστικά καταστήματα στεγάζονται σε κτίρια, τα οποία: α) διασφαλίζουν ευπρεπείς συνθήκες απονομής της δικαιοσύνης και ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες λειτουργίας των δικαστηρίων και εισαγγελιών, β) παρέχουν εύκολη και ασφαλή πρόσβαση στους δικαστικούς λειτουργούς, τους δικαστικούς υπαλλήλους, τους δικηγόρους και τους πολίτες, καθώς και όλες τις αναγκαίες ευκολίες προκειμένου τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να μετάσχουν στη δικαιοδοτική διαδικασία και γ) διαθέτουν ειδικούς χώρους υποδοχής για τους δικηγόρους και τους διαδίκους, λειτουργικές αίθουσες συνεδριάσεων και επαρκείς χώρους για τα γραφεία των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων.

2. Αν, για λόγους ανωτέρας βίας, καθίσταται αδύνατη η ομαλή λειτουργία ενός δικαστηρίου ή μιας εισαγγελίας, ο δικαστικός λειτουργός που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης, σταθμίζοντας τη σοβαρότητα της κατάστασης, αποφασίζει την αναστολή μέρους ή του συνόλου των εργασιών του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο μέχρι να εκλείψουν οι λόγοι αυτοί. Η απόφαση γνωστοποιείται στους δικηγόρους συλλόγους της περιφέρειας του δικαστηρίου και αναρτάται στην είσοδο του δικαστικού καταστήματος και στην ιστοσελίδα του δικαστηρίου, εφόσον υπάρχει. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα δικονομικά και λοιπά ζητήματα που προκύπτουν από την αναστολή λειτουργίας του δικαστηρίου. Αν για τους ίδιους λόγους ανωτέρας βίας καθίσταται αδύνατη η ομαλή λειτουργία περισσότερων δικαστηρίων ή εισαγγελιών της αυτής περιφέρειας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μετά από αίτημα του δικαστή που διευθύνει το εφετείο ή το διοικητικό εφετείο της οικείας περιφέρειας ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσής του, δύνανται, σταθμίζοντας τη σοβαρότητα της κατάστασης, να αποφασίσει την αναστολή μέρους ή του συνόλου των εργασιών όλων των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της περιφέρειας για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο μέχρι να εκλείψουν οι λόγοι αυτοί. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην είσοδο των δικαστικών καταστημάτων της περιφέρειας και στις ιστοσελίδες των δικαστηρίων, εφόσον υπάρχουν. Με όμοια απόφαση ρυθ-

μίζονται τα δικονομικά και λοιπά ζητήματα που προκύπτουν από την αναστολή λειτουργίας των δικαστηρίων της περιφέρειας. Αν για τους ίδιους λόγους ανωτέρας βίας καθίσταται αδύνατη η ομαλή λειτουργία περισσότερων δικαστηρίων ή εισαγγελιών της χώρας, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μετά από αίτημα ενός εκ των τριών προέδρων των ανώτατων δικαστηρίων, δύναται να αποφασίσει την αναστολή μέρους ή του συνόλου των εργασιών όλων των δικαστηρίων και εισαγγελιών της χώρας για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο μέχρι να εκλείψουν οι λόγοι αυτοί. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στην είσοδο των δικαστικών καταστημάτων της χώρας και στις ιστοσελίδες των δικαστηρίων, εφόσον υπάρχουν. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα δικονομικά και λοιπά ζητήματα που προκύπτουν από την αναστολή λειτουργίας των δικαστηρίων της χώρας.

3. Τις αίθουσες του καταστήματος στις οποίες συνεδριάζουν τα δικαστήρια ορίζουν με πράξη τους:

α. για τον Άρειο Πάγο, ο Πρόεδρος του,

β. για τα δικαστήρια της έδρας του εφετείου ή του διοικητικού εφετείου αντίστοιχα, ο δικαστής που το διευθύνει,

γ. για τα άλλα δικαστήρια, οι δικαστές που τα διευθύνουν.

Η πράξη κοινοποιείται στους δικηγόρους συλλόγους της περιφέρειας του δικαστηρίου και αναρτάται στην είσοδο των δικαστικών καταστημάτων της χώρας και στις ιστοσελίδες των δικαστηρίων, εφόσον υπάρχουν.

4. Αν για οποιονδήποτε λόγο η συνεδρίαση του δικαστηρίου στην αίθουσα που έχει οριστεί είναι αδύνατη, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ορίζει, αν αυτό είναι δυνατό, άλλη αίθουσα συνεδριάσεων του ίδιου καταστήματος, με πράξη του, που γνωστοποιείται με τον προσηροτότερο τρόπο πριν από την έναρξη της συνεδρίασης. Η συνέχιση της συνεδρίασης μπορεί να γίνει και σε άλλη αίθουσα που ορίζει ο δικαστής που διευθύνει τη συνεδρίαση και την ανακοινώνει από την έδρα.

Αν υπάρχει προσωρινή αντικειμενική αδυναμία πραγματοποίησης των συνεδριάσεων του δικαστηρίου, ορίζεται, ύστερα από αίτηση του δικαστή που το διευθύνει, από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η αίθουσα άλλου δικαστηρίου για την πραγματοποίηση των συνεδριάσεων. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτήν.

5. Στην αίθουσα συνεδριάσεων υπάρχουν ιδιαίτερη έδρα για το δικαστήριο, ειδικά έδρανα για τους δικηγόρους και χωριστές θέσεις για τους διαδίκους, τους κατηγορουμένους, τους μάρτυρες και τους ακροατές. Τη διαρρύθμιση των αιθουσών, όπου συνεδριάζουν τα δικαστήρια, καθορίζει ειδικότερα με απόφασή του ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

6. Η θέση του δικαστή που διευθύνει τη συνεδρίαση είναι στο μέσο των άλλων δικαστών. Η θέση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή του αναπληρωτή του, καθώς και του Γενικού Επιτρόπου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του αναπληρωτή του, όταν παρίσταται, και του εισαγγελέα είναι στο δεξιό και του γραμματέα στο αριστερό μέρος. Οι εισαγγελείς, δικηγόροι, διάδικοι, μάρτυρες και κατηγορούμενοι απευθύνονται προς το δικαστήριο όρθιοι.

7. Τα δικαστήρια συνεδριάζουν τις εργάσιμες ημέρες. Η συνεδρίαση μπορεί να διακοπεί για να συνεχιστεί και

σε ημέρα που είναι αργία.

Τα δικαστήρια μπορούν να συνεδριάζουν και σε ημέρα αργίας για να δικάσουν:

α. υποθέσεις ποινικές, με τη διαδικασία των άρθρων 417 έως 427 του ΚΠΔ,

β. υποθέσεις που εισάγονται με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων ή για τις οποίες ο δικαστής του μονομελούς ή ο πρόεδρος του πολυμελούς, αρμόδιου για την εκδίκασή τους, δικαστηρίου κρίνει ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος από την αναβολή. Κάθε δικαστής, εισαγγελέας, γραμματέας και επιμελητής ακροατηρίου εμφανίζεται κατά την ορισμένη ώρα στον τόπο της συνεδρίασης.

8. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με απόφασή του, ορίζει τις ώρες εργασίας των δικαστικών γραφείων και της εισόδου σε αυτά του κοινού. Αν τοπικές ή άλλες συνθήκες επιβάλλουν ειδική ρύθμιση, εξουσιοδοτεί το όργανο που διευθύνει το δικαστήριο, την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο να ρυθμίσει το ωράριο εργασίας με πράξη του, που γνωστοποιείται με το προσφορότερο μέσο.

9. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης καθορίζει, με απόφασή του, τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης των δικαστικών μεγάρων, τα οποία, κατά περίπτωση, επιμελούνται της κατάρτισης του κανονισμού λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των υπηρεσιών που στεγάζονται στο κτίριο αυτό. Αντίγραφο του κανονισμού κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος εντός ενός (1) μηνός μπορεί να τον αναπέμψει για τροποποίηση ή διόρθωση.

10. Τα μέλη του Αρείου Πάγου και της εισαγγελίας του, καθώς και οι γραμματείς τους φορούν στις δημόσιες συνεδριάσεις τήβεννο που καθορίζει ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφασή του. Η χρήση τήβεννου μπορεί να επεκταθεί σταδιακά και σε άλλα δικαστήρια ή κατηγορίες δικαστικών λειτουργών και λοιπών παραγόντων της δίκης με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που καθορίζει το ύφασμα, το σχήμα και τον τρόπο ραφής, το χρώμα, την ανάληψη της σχετικής δαπάνης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με κάθε κατηγορία. Με απόφαση της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου, ύστερα από τροποποίηση του κανονισμού του, επιτρέπεται να αναρτηθεί σε χώρους των δικαστηρίων η εικόνα και να δοθεί σε δικαστική αίθουσα το όνομα δικαστικού λειτουργού, που έχει αποβιώσει πριν από τρία (3) τουλάχιστον έτη και είχε διακριθεί για τις δικαστικές του αρετές.

11. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ευταξία και ευπρέπεια της συνεδρίασης του δικαστηρίου.

Άρθρο 23 **Εποπτεία**

1. Ασκούν εποπτεία:

α. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης στη διοίκηση της δικαιοσύνης.

β. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, στα διοικητικά δικαστήρια όλης της χώρας, τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και τις γραμματείες τους και ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, στα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια όλης της χώρας και τις γραμματείες τους.

γ. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, στις εισαγγελίες όλης της χώρας και στις γραμματείες τους.

δ. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στα δικαστήρια αυτά και στις γραμματείες τους.

ε. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το εφετείο, στα δικαστήρια της περιφέρειας του εφετείου και τις γραμματείες τους.

στ. Ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία εφετών, στις εισαγγελίες και τις γραμματείες της περιφέρειάς της.

ζ. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το πρωτοδικείο, στα δικαστήρια της περιφέρειας του πρωτοδικείου και τις γραμματείες του.

η. Ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία πρωτοδικών, στους ανακριτικούς υπαλλήλους, συμβολαιογράφους, φύλακες μεταγραφών, υποθηκών, κτηματολογίων, νηολογίων και υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, καθώς και στους ληξιάρχους, υπαλλήλους και επιμελητές της εισαγγελίας πρωτοδικών και τους άμισθους δικαστικούς επιμελητές.

2. Η εποπτεία συνίσταται στην επίβλεψη και την έκδοση γενικών οδηγιών για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών των δικαστηρίων και των εισαγγελιών.

3. Οποιαδήποτε οδηγία, σύσταση ή υπόδειξη σε δικαστικό λειτουργό για ουσιαστικό ή δικονομικό θέμα σε συγκεκριμένη υπόθεση ή κατηγορία υποθέσεων είναι ανεπίτρεπτη και συνιστά πειθαρχικό αδίκημα.

4. Στην εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης ανήκει και η έκδοση γενικών ενημερωτικών οδηγιών προς τις εισαγγελίες σε σχέση με την εφαρμογή των νομικών μέσων που θεσπίζονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούν στη δικαστική συνεργασία των κρατών μελών στους τομείς της πρόληψης και καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας και διακίνησης ναρκωτικών, της διεθνούς τρομοκρατίας, της σύστασης συμμοριών και εγκληματικών οργανώσεων για τη διάπραξη ανθρωποκτονιών, της εμπορίας ανθρώπων και των εγκλημάτων κατά παιδιών, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, των εγκλημάτων με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας και του διεθνούς οικονομικού εγκλήματος.

Άρθρο 24

Γραφείο νομολογίας, έρευνας και δικαστικής ιστορίας

1. Σε κάθε δικαστήριο, στο οποίο υπηρετούν περισσότεροι από δύο (2) πρόεδροι ή τουλάχιστον οκτώ (8) δικαστές, λειτουργεί γραφείο νομολογίας, έρευνας και δικαστικής ιστορίας. Έργο του γραφείου αυτού είναι ιδίως:

α. η συγκέντρωση, ταξινόμηση, ευρετηρίαση και γενικότερα η αξιοποίηση, κατά τον προσφορότερο τρόπο, νομολογιακού υλικού και η σύνδεσή του για την παροχή πληροφοριών με ηλεκτρονικό υπολογιστή,

β. η οργάνωση της βιβλιοθήκης του δικαστηρίου,

γ. η επικουρία στην επιμόρφωση δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων,

δ. η καταγραφή της ιστορίας του δικαστηρίου και των δικαστών που υπηρετούν σε αυτό.

2. Το γραφείο της παρ. 1 διευθύνεται από δικαστή και στελεχώνεται από υπαλλήλους της γραμματείας του δικαστηρίου. Ο δικαστής, κατά το χρονικό διάστημα που διευθύνει το παραπάνω γραφείο, μπορεί, αν τούτο κρίνεται αναγκαίο, να απαλλαγεί, με απόφαση της ολομέλειας, μερικής από τα κύρια δικαστικά του καθήκοντα.

Άρθρο 25 **Υπηρεσιακή σφραγίδα**

1. Τα δικαστήρια και οι γραμματείες τους χρησιμοποιούν, για την εγκυρότητα των εγγράφων που εκδίδουν, υπηρεσιακή σφραγίδα, που αποτελείται από τρεις ομόκεντρους κύκλους, με διάμετρο του εξωτερικού κύκλου τέσσερα εκατοστά (0.04 μ.). Αυτή, στον εσωτερικό κύκλο φέρει το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, στο ενδιάμεσο κυκλικό διάστημα την ονομασία του δικαστηρίου και στον εξωτερικό κύκλο τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

2. Την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα πρωτότυπα έγγραφα της παρ. 1, που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και σφραγίδα, έχουν και τα ηλεκτρονικά έγγραφα που συντάσσονται από τα δικαστήρια και τις γραμματείες τους, εφόσον φέρουν είτε την εγκεκριμένη κατά την έννοια του άρθρου 3 (στοιχ. 27) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 910/2014 ηλεκτρονική υπογραφή του εξουσιοδοτημένου οργάνου είτε την εγκεκριμένη κατά την έννοια του ίδιου Κανονισμού ηλεκτρονική σφραγίδα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο διαχειρίζεται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, διαμέσου του οποίου διεξάγονται οι εργασίες των Δικαστηρίων της οικείας δικαιοδοσίας. Η ένδειξη της ψηφιακής σφραγίδας επί του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» και την ονομασία του οικείου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων (ολογράφως και σε συντομογραφία).

Άρθρο 26 **Αλληλογραφία - Αντίγραφα**

1. Οι δικαστικές αρχές αλληλογραφούν μεταξύ τους και με άλλες αρχές, καθώς και με οποιοδήποτε πρόσωπο, απευθείας, εκτός αν επιβάλλεται η τήρηση ορισμένης διαδικασίας. Η αλληλογραφία διεξάγεται και με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), οπότε και εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις του ν. 4727/2020 (Α' 184). Τις αναγκαίες αποφάσεις εκδίδουν από κοινού οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με απόφασή του, ορίζει τον τύπο και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν οι δικαστικές αρχές και οι δικαστικοί λειτουργοί και υπάλληλοι, όταν υποβάλλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, εκθέσεις, αναφορές, αιτήσεις, πιστοποιητικά ή άλλα έγγραφα.

2. Έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση, αντίγραφα ή αποσπάσματα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή:

α) των μη ανωνυμοποιημένων αποφάσεων και των εγγράφων κάθε άλλης διαδικασίας, εκτός από την ποινική, καθώς και των αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων για διοικητικά θέματα, οι διάδικοι, ενώ οι τρίτοι, μόνο αν έχουν έννομο συμφέρον, κατά την κρίση του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο και υπό τους πρόσθετους όρους του ν. 4624/2019 (Α' 137),

β) των εγγράφων της ποινικής διαδικασίας, όσοι και όπως ορίζει το άρθρο 147 του ΚΠΔ.

Με τους ίδιους όρους χορηγούνται πιστοποιητικά που βεβαιώνουν τον χρόνο δημοσίευσης και το διατακτικό των αποφάσεων των πολιτικών και τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Εφόσον η πρόσβαση, τα αντίγραφα ή αποσπάσματα και τα πιστοποιητικά των προηγούμενων εδα-

φίων ζητούνται ή χορηγούνται με χρήση ΤΠΕ, εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις του ν. 4727/2020. Ειδικώς για την ισχύ των πιστοποιητικών των δικαστικών αρχών που ζητούνται ή χορηγούνται με χρήση ΤΠΕ, εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4727/2020. Τις αναγκαίες αποφάσεις εκδίδουν από κοινού οι Υπουργοί Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ**

Άρθρο 27 **Ολομέλεια - Τμήματα**

1. Το δικαστήριο του Αρείου Πάγου δικάζει σε τμήματα και σε Ολομέλεια. Κάθε τμήμα συγκροτείται από τον πρόεδρο του και τέσσερις (4) αρεοπαγίτες. Η Ολομέλεια συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του και από το ήμισυ τουλάχιστον των λοιπών μελών του Αρείου Πάγου (πλήρης Ολομέλεια).

2. Όταν η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου δικάζει πολιτικές ή ποινικές υποθέσεις, αποτελείται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου και εναλλάξ, κατά δικάσιμο, από τους αντιπροέδρους και τους αρεοπαγίτες που κληρώνονται κατ' έτος και συνεδριάζει νομίμως με την παρουσία δεκαεπτά (17) τουλάχιστον μελών (τακτική Ολομέλεια). Αν λόγω έλλειψης ή κωλύματος δεν αρκούν για τη συγκρότηση της τακτικής Ολομέλειας οι κληρωθέντες, καλούνται για τη συγκρότησή της αρεοπαγίτες της άλλης σειράς, κατά την τάξη της κλήρωσής τους.

Στην πλήρη Ολομέλεια υπάγονται: α) αιτήσεις αναίρεσης υπέρ του νόμου, β) αιτήσεις αναίρεσης που παραπέμπονται σε αυτή για εκδίκαση με κοινό πρακτικό του Προέδρου και του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή με ομόφωνη απόφαση του δικάζοντος τμήματος ή με απόφαση της τακτικής Ολομέλειας, γ) οι περιπτώσεις που το τμήμα αρνείται την εφαρμογή νόμου ως αντισυνταγματικού και δ) οι περιπτώσεις που το τμήμα πρόκειται να εκδώσει απόφαση αντίθετη με προηγούμενη θέση της ολομέλειας ή τμήματος του Αρείου Πάγου, για το ίδιο θέμα. Η παραπομπή μπορεί να γίνει για όλους ή ορισμένους μόνο λόγους αναίρεσης, αν πρόκειται για ζήτημα εξαιρετικής σημασίας. Η τακτική Ολομέλεια παραπέμπει την εκδίκαση της υπόθεσης στην πλήρη Ολομέλεια, αν σχηματισθεί πλειοψηφία με διαφορά μίας (1) μόνο ψήφου.

Η απόφαση της Ολομέλειας λαμβάνεται μετά από διάσκεψη, στην οποία αρκεί να παρίστανται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον μέλη (τακτική Ολομέλεια) ή είκοσι εννέα (29) μέλη (πλήρης Ολομέλεια) εκ των συμμετεχόντων στη συζήτηση της υπόθεσης μελών αυτής, εφόσον τα ελλείποντα μέλη έχουν αποβιώσει ή αποχωρήσει από την υπηρεσία ή συντρέχει στο πρόσωπό τους σοβαρό κώλυμα, που αναφέρεται στο πρακτικό της διάσκεψης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, ορίζονται τα πολιτικά και ποινικά τμήματα, η συγκρότησή τους, οι αρμοδιότητες κάθε τμήματος και ρυθμίζονται η εσωτερική οργάνωση, ο τρόπος διεξαγωγής των εργασιών και κάθε άλλο σχετικό θέμα που αφορά στην εύρυθμη λειτουργία

του Αρείου Πάγου και της Εισαγγελίας του. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, ορίζεται επίσης ο τρόπος κατανομής των αιτήσεων αναιρέσεως μεταξύ των ποινικών τμημάτων του δικαστηρίου.

4. Με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η σύνθεση των τμημάτων, με κατανομή σε αυτά των μελών του Αρείου Πάγου. Για την κατανομή λαμβάνονται υπόψη οι προτιμήσεις των αντιπροέδρων και των αρεοπαγιτών, όπως και η αρχαιότητά τους, προκειμένου να υπηρετούν σε κάθε τμήμα και αρχαιότεροι αρεοπαγίτες. Κατά την κατανομή μπορεί να ορίζονται για κάθε τμήμα και αναπληρωτές αρεοπαγίτες, που υπηρετούν σε άλλα τμήματα. Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου μπορεί κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους να συμπληρώνει τη σύνθεση ορισμένων τμημάτων από άλλα τμήματα, εφόσον αυτό επιβάλλεται από ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες. Η πράξη αυτή του Προέδρου έχει προσωρινή ισχύ μέχρι να ληφθεί σχετική απόφαση από την Ολομέλεια, η οποία συγκαλείται εντός τριάντα (30) ημέρων και η απόφασή της να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, πλήρους και τακτικής, και των ποινικών τμημάτων του Αρείου Πάγου παρίσταται ο εισαγγελέας του δικαστηρίου. Στις συνεδριάσεις των τμημάτων που εκδικάζουν πολιτικές υποθέσεις ο εισαγγελέας παρίσταται μόνο αν είναι διάδικος ή έχει υποβάλει, έως την έναρξη της διαδικασίας, έγγραφη πρόταση την οποία αναπτύσσει και προφορικά.

6. Αν δεν υπάρχει, κωλύεται ή είναι απών, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αναπληρώνεται από αντεισαγγελέα κατά τη σειρά της αρχαιότητάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ

Άρθρο 28

Η εισαγγελία ως ανεξάρτητη δικαστική αρχή

1. Η εισαγγελία είναι δικαστική αρχή, ανεξάρτητη από τα δικαστήρια και την εκτελεστική εξουσία.

2. Δρα ενιαία και αδιαίρετα και έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης.

3. Η τοπική αρμοδιότητα της εισαγγελίας συμπίπτει με εκείνη του δικαστηρίου στο οποίο λειτουργεί.

4. Τους εισαγγελικούς λειτουργούς συνδέει σχέση ιεραρχικής εξάρτησης. Προϊστάμενος όλων είναι ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Ο εισαγγελικός λειτουργός οφείλει να εκτελεί τις παραγγελίες των προϊσταμένων του. Κατά την εκτέλεση όμως των καθηκόντων του και την έκφραση της γνώμης του ενεργεί αδέσμευτα, υπακούοντας στον νόμο και στη συνείδησή του.

5. Έχουν δικαίωμα να απευθύνουν παραγγελίες, γενικές οδηγίες και συστάσεις σχετικές με την άσκηση των καθηκόντων τους:

α. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, προς όλους τους εισαγγελικούς λειτουργούς της χώρας.

β. Ο εισαγγελέας εφετών και πρωτοδικών, προς τους εισαγγελικούς λειτουργούς, ανακριτικούς υπαλλήλους, συμβολαιογράφους, υπαλλήλους εισαγγελίας, φύλακες μεταγραφών, υποθηκών, κτηματολογίων, νηολογίων, υ-

ποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, καθώς και τους ληξιάρχους, υπαλλήλους και επιμελητές και άμισθους δικαστικούς επιμελητές, της περιφέρειας της εισαγγελίας εφετών και πρωτοδικών, αντιστοίχως.

6. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται ο εισαγγελέας δικαστηρίου, αναπληρώνεται από τους εισαγγελικούς λειτουργούς της οικείας εισαγγελίας κατά τη σειρά της αρχαιότητάς τους και αυτοί από τον δικαστή που ορίζει ο διευθύνων το δικαστήριο.

Άρθρο 29

Αρμοδιότητες εισαγγελέα

1. Στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα υπάγεται:

α. η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης,

β. η άσκηση της ποινικής δίωξης,

γ. η διεύθυνση της προανάκρισης,

δ. η εποπτεία και ο έλεγχος των αστυνομικών αρχών αναφορικά με την πρόληψη και τη δίωξη των εγκλημάτων,

ε. η υποβολή προτάσεων στα δικαστικά συμβούλια και τα δικαστήρια,

στ. η άσκηση των ενδίκων μέσων,

ζ. η εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων και η παροχή συνδρομής για την εκτέλεση εκτελεστών τίτλων,

η. η εποπτεία και ο έλεγχος των σωφρονιστικών καταστημάτων,

θ. ο έκτακτος έλεγχος των συμβολαιογράφων, των φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, καθώς και των ληξιάρχων και των υπαλλήλων, επιμελητών και άμισθων δικαστικών επιμελητών, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση του, με οποιοδήποτε τρόπο, πληροφορία για παράβαση των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται από τον νόμο και από τις λοιπές κανονιστικές πράξεις ή εγκύκλιους που συνδέονται με την υπηρεσιακή κατάσταση ή την άσκηση του λειτουργήματός τους, καθώς και τη σύννομη κατάρτιση όλων των πράξεων ή εγγράφων που εκδίδουν,

ι. ό,τι άλλο ο νόμος ορίζει.

2. Οι εισαγγελείς γνωμοδοτούν σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια, όταν τους υποβάλλουν ερωτήματα που αντιμετωπίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους:

α. όσοι αναφέρονται στην περ. β΄ της παρ. 5 του άρθρου 28,

β. οι υπηρεσίες του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της ποινικής νομοθεσίας.

Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου γνωμοδοτεί και σε νομικά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος.

3. Οι εισαγγελείς βεβαιώνουν την ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής των εισαγγελικών λειτουργών και υπαλλήλων της εισαγγελίας τους. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών βεβαιώνει επίσης την ιδιότητα και το γνήσιο της υπογραφής των προσώπων που αναφέρονται στην περ. β΄ της παρ. 5 του άρθρου 28.

4. Ο εισαγγελέας πρωτοδικών:

α) έχει δικαίωμα να συνιστά σε όσους φιλονικούν να αποφύγουν την τέλεση αξιόποινων πράξεων και να επιδιώξουν την ειρηνική επίλυση της διαφοράς τους,

β) παραγγέλλει στις υπηρεσίες του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των λοιπών φορέων γενικής κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), καθώς και στις

επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αν έχει προηγηθεί αποδεδειγμένη με έγγραφα άρνηση παράδοσης ή χορήγησής τους, να παραδώσουν έγγραφα ή να χορηγήσουν αντίγραφά τους, όταν το ζητήσουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ή έννομο συμφέρον, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 263 του ΚΠΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 30 Ανακριτές και δικαστές ανηλίκων

1. Ανακριτές στα πλημμελειοδικεία ορίζονται για μια τριετία πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο και γνώμη του οικείου εισαγγελέα εφετών. Με την ίδια διαδικασία ορίζονται ο ανακριτής και ο δικαστής ανηλίκων του εφετείου. Ειδικά στα Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς ως ανακριτές ορίζονται για μία τριετία πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία αυτών ως παρέδρων πρωτοδικείου και, σε περίπτωση που δεν υπηρετούν πρωτοδικές με την πιο πάνω υπηρεσία ή αυτοί που υπηρετούν δεν επαρκούν, ορίζονται ως ανακριτές οι κατά τον διορισμό αρχαιότεροι. Στα λοιπά δικαστήρια πλημμελειοδικών οι ανακριτές ορίζονται μεταξύ των προέδρων πρωτοδικών και των αρχαιότερων πρωτοδικών, εφόσον δεν έχουν ασκήσει στο παρελθόν καθήκοντα ανακριτή στο ίδιο δικαστήριο ή σε άλλο και η υπηρεσία τους είναι συνεχόμενη.

2. Σε υποθέσεις επείγουσες ή που απαιτούν ιδιαίτερη ή μακρόχρονη έρευνα, το συμβούλιο και ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο μπορούν, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών, να ορίσουν επίκουρο ανακριτή έναν πρόεδρο πρωτοδικών ή περισσότερους πρωτοδικές, εφόσον το ζητήσει ο ανακριτής.

3. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται ή έπαψε να υπηρετεί ο ανακριτής και δεν μπορεί άλλος ανακριτής να τον αναπληρώσει, ο δικαστής ή το συμβούλιο που διευθύνει το πρωτοδικείο ορίζει ως ανακριτή έναν (1) πρόεδρο πρωτοδικών ή πρωτοδική για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

4. Αν συντρέχει επείγουσα ανάγκη, ανακριτικά καθήκοντα εκτελεί και ο πρόεδρος πρωτοδικών.

5. Δικαστές ανηλίκων στα πλημμελειοδικεία ορίζονται για δύο (2) έτη ένας ή περισσότεροι πρόεδροι πρωτοδικών ή πρωτοδικές με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του συμβουλίου ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο. Με την ίδια διαδικασία ορίζεται ο δικαστής ανηλίκων του Εφετείου. Σε όσα δικαστήρια υπηρετούν περισσότεροι από είκοσι (20) δικαστές, οι δικαστές ανηλίκων ορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από απόφαση της ολομέλειας του δικαστηρίου. Για τον ορισμό στη θέση του δικαστή και του εισαγγελέα ανηλίκων αξιολογείται η προηγούμενη συμμετοχή σε ειδικό πρόγραμμα επιμόρφωσης που οργανώνει η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών (ΕΣΔι) ή η κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου στο ειδικό αντικείμενο.

6. Ο ανακριτής και ο δικαστής ανηλίκων ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου για

τον οποίο ορίστηκαν, μέχρι την αντικατάστασή τους ή την ανανέωση της θητείας τους. Πριν από την πάροδο του παραπάνω χρονικού διαστήματος, απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους με τη διαδικασία της παρ. 1 ή κατά περίπτωση της παρ. 5, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Η θητεία του ανακριτή, του δικαστή ανηλίκων και του εισαγγελέα ανηλίκων μπορεί να ανανεώνεται με τον ίδιο τρόπο για δύο (2) ακόμη έτη.

Άρθρο 31 Εκδίκαση υποθέσεων κατά τα θερινά τμήματα από τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια

1. Στην περίοδο των θερινών τμημάτων τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια κατ' εξαίρεση δικάζουν:

α. ποινικές υποθέσεις,

β. υποθέσεις τις οποίες ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο χαρακτήρισε ως κατεπείγουσες, με σημείωσή του στην υποβαλλόμενη αίτηση. Ο ίδιος δικαστής μπορεί να επιτρέψει να διεξαχθεί κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων απόδειξη που δεν έχει αρχίσει, αν από την αναβολή κινδυνεύει να ματαιωθεί.

γ. υποθέσεις που αφορούν:

γα. ασφαλιστικά μέτρα και αναστολή εκτέλεσης,

γβ. διαταγές πληρωμής και πιστωτικούς τίτλους,

γγ. εργατικές διαφορές και

γδ. απόδοση της χρήσης του μισθίου.

2. Κατά τον μήνα Αύγουστο τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια δικάζουν μόνο:

α. ποινικές υποθέσεις που εκδικάζονται κατά τη διαδικασία του αυτοφώρου (άρθρα 417 έως 427 του ΚΠΔ) ή για τις οποίες προβλέπεται προθεσμία εκδίκασης ή αφορούν τον καθορισμό συνολικής ποινής ή αιτήσεις ακύρωσης διαδικασίας και απόφασης ή αιτήσεις αναβολής της δίκης ή διακοπής της ποινής ή αντιρρήσεις ή αμφιβολίες για την εκτέλεση ποινής και την ανασταλτική δύναμη ένδικου μέσου,

β. αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή την αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων,

3. Η ολομέλεια του δικαστηρίου καταρτίζει τα τμήματά του και ο εισαγγελέας που διευθύνει την εισαγγελία τα τμήματά της για την περίοδο των θερινών τμημάτων, ανάλογα με την κίνησή τους.

4. Η αναπλήρωση του ανακριτή κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων γίνεται με πράξη του προέδρου του δικαστηρίου.

5. Αν κατά τη διάρκεια των θερινών τμημάτων ανακύψει αναπόφευκτη υπηρεσιακή ανάγκη στο δικαστήριο ή την εισαγγελία, μπορεί να κληθούν:

α. οι δικαστές, που δεν υπηρετούν στο συγκεκριμένο θερινό τμήμα, από τον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο,

β. οι εισαγγελικοί λειτουργοί, που δεν υπηρετούν στο συγκεκριμένο θερινό τμήμα, από τον εισαγγελέα που διευθύνει την οικεία ή την αμέσως ανώτερη εισαγγελία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 32 Συγκρότηση και λειτουργία

1. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας με επικεφαλής

τον Γενικό Επίτροπο είναι ιδιαίτερος κλάδος δικαστικών λειτουργιών που έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και την υποβοήθηση του έργου τους.

2. Στον κλάδο αυτό ανήκουν:
- α. μία (1) θέση Γενικού Επιτρόπου,
  - β. μία (1) θέση Επιτρόπου και
  - γ. τρεις (3) θέσεις αντεπιτρόπων.

Οι θέσεις αυτές είναι ιεραρχικώς διαρθρωμένες με προϊστάμενο τον Γενικό Επίτροπο.

3. Ο Επίτροπος αναπληρώνει τον Γενικό Επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει, και ασκεί τα καθήκοντά του, αν δεν υπάρχει. Ο αρχαιότερος από τους αντεπιτρόπους αναπληρώνει τον Επίτροπο, αν κωλύεται ή απουσιάζει, και ασκεί τα καθήκοντά του, αν δεν υπάρχει.

Αν όλες οι θέσεις των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας είναι κενές, τα καθήκοντα του Γενικού Επιτρόπου ασκεί ο αρχαιότερος πρόεδρος των Διοικητικών Εφετείων Αθηνών και Πειραιά.

4. Ο Γενικός Επίτροπος μπορεί να αναθέτει οποιαδήποτε αρμοδιότητά του, με πράξεις του που ανακαλούνται ή τροποποιούνται οποτεδήποτε, σε άλλο μέλος της Γενικής Επιτροπείας, ή να κατανέμει τις αρμοδιότητές του μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας.

5. Η ολομέλεια των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας καταρτίζει κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο οποίος συμπληρώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται από τα μέλη αυτής, όταν επιβάλλεται από υπηρεσιακές ανάγκες. Με τον κανονισμό αυτόν ορίζεται

οποιοδήποτε ζήτημα ανάγεται στην εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών της και στην εύρυθμη διεξαγωγή των εργασιών της, ενόψει των αρμοδιοτήτων που ασκεί και του επιτελικού της ρόλου στη λειτουργία της διοικητικής δικαιοσύνης. Ο κανονισμός και οι τροποποιήσεις του, όπως διαμορφώνονται από την ολομέλεια των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας, διαβιβάζονται άμεσα στον Υπουργό Δικαιοσύνης, με επιμέλεια του οποίου δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 33

Αρμοδιότητες Γενικού Επιτρόπου

Ο Γενικός Επίτροπος:

α) Προϊσταται της Γενικής Επιτροπείας και της γραμματείας της, διευθύνει τις εργασίες τους και φροντίζει για την εύρυθμη διεξαγωγή τους,

β) επιβλέπει τις εργασίες όλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Ιδίως παρακολουθεί την εύρυθμη λειτουργία τους, διαπιστώνει υπάρχουσες ελλείψεις, επισημαίνει αστοχίες στη διαχείριση των ροών των υποθέσεων και του γραμματειακού έργου και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της δικαστικής υπηρεσίας,

γ) υποβάλλει έγγραφες αιτιολογημένες προτάσεις προς το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, όταν αυτό πρόκειται να αποφασίσει για θέματα που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών λειτουργιών της Γενικής Επιτροπείας και ενεργεί κατά τους ορισμούς της παρ. 8 του άρθρου 80,

δ) συλλέγει, επεξεργάζεται και αναλύει τα στατιστικά στοιχεία της κίνησης των τακτικών διοικητικών δικαστη-

ρίων όλης της χώρας και υποβάλλει κατά τον μήνα Μάρτιο κάθε έτους στον Υπουργό Δικαιοσύνης γενική έκθεση, με την οποία επισκοπείται η πορεία των εργασιών τους, επισημαίνονται οι ελλείψεις και οι αδυναμίες και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία τους,

ε) οργανώνει σεμινάρια επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργιών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των υπαλλήλων της γραμματείας αυτών, καθώς και των υπαλλήλων της Γραμματείας της Γενικής Επιτροπείας,

στ) προβαίνει στις κατάλληλες ενέργειες για την πληρέστερη και ταχύτερη ενημέρωση της διοίκησης επί των πορισμάτων της νομολογίας των διοικητικών δικαστηρίων,

ζ) διενεργεί, μετά από παραγγελία του Υπουργού Δικαιοσύνης ή αυτεπαγγέλτως, διοικητική εξέταση όταν υποβληθούν, σε αυτόν ή στον Υπουργό, επώνυμες αναφορές ή περιέλθουν συγκεκριμένα στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται η διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από δικαστικό λειτουργό της Γενικής Επιτροπείας ή υπάλληλο της γραμματείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή της Γενικής Επιτροπείας,

η) ασκεί αίτηση αναιρέσεως ή έφεση υπέρ του νόμου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά την παρ. 5 του άρθρου 53 και την παρ. 4 του άρθρου 58 του π.δ. 18/1989 (Α' 8). Για τον σκοπό αυτόν δικαιούται να ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από κάθε αρχή και δικαστήριο. Τα έγγραφα και η όλη διαδικασία της αίτησης αναιρέσεως ή έφεσης υπέρ του νόμου δεν υπόκεινται σε κανένα τέλος, εισφορά ή παράβολο,

θ) δύναται να ζητήσει να εισαχθεί προς συζήτηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213), οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει εισαχθεί ενώπιον οποιουδήποτε τακτικού διοικητικού δικαστηρίου, όταν με αυτό τίθεται ζήτημα γενικότερου ενδιαφέροντος που έχει συνέπειες για ευρύτερο κύκλο προσώπων,

ι) έχει τη γενική εποπτεία όλων των κτιρίων στα οποία στεγάζονται τα διοικητικά δικαστήρια και μπορεί να συγκροτεί επιτροπές για την επιμέλεια της ασφάλειας, της καθαριότητας και της εν γένει καταλληλότητάς τους,

ια) γνωμοδοτεί για γενικότερου ενδιαφέροντος θέματα της Διοικητικής νομοθεσίας και εισηγείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέτρα για την εφαρμογή της διοικητικής νομοθεσίας και την απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης, για τον αναγκαίο αριθμό οργανικών θέσεων δικαστών και υπαλλήλων, καθώς και για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας των διοικητικών δικαστηρίων. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές δεν δεσμεύουν τα αρμόδια δικαστήρια,

ιβ) συγκροτεί επιτροπές ή ομάδες εργασίας, πέραν εκείνων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις από δικαστικούς λειτουργούς ή δικαστικούς υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή της γενικής επιτροπείας, για την αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων ή θεμάτων με επείγοντα χαρακτήρα,

ιγ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που παρέχεται σε αυτόν από τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 34

Γραμματεία Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

1. Στη Γενική Επιτροπεία λειτουργεί γραμματεία. Προϊ-

στάμενος της γραμματείας είναι ο Γενικός Επίτροπος.

2. Τη γραμματεία της Γενικής Επιτροπείας διευθύνει, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, ο γραμματέας, ο οποίος:

- α. δίνει τις αναγκαίες οδηγίες στο προσωπικό της,
- β. συντάσσει τα έγγραφα που προβλέπει ο νόμος για την πιστοποίηση διαδικαστικών ενεργειών,
- γ. εκδίδει αντίγραφα, αποσπάσματα και πιστοποιητικά,
- δ. τηρεί και ενημερώνει τα βιβλία και
- ε. φυλάσσει το αρχείο και τα άλλα αντικείμενα της Γενικής Επιτροπείας.

3. Αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, ο γραμματέας αναπληρώνεται στην άσκηση των καθηκόντων του από άλλον υπάλληλο της γραμματείας της Γενικής Επιτροπείας, που ορίζεται από τον Γενικό Επίτροπο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις παρ. 3 και 4 του ν. 4798/2021 (Α' 68).

4. Οι έμμισθοι επιμελητές της Γενικής Επιτροπείας εκτελούν τις εργασίες που τους αναθέτει ο προϊστάμενος της γραμματείας τους ή ο γραμματέας.

5. Η υπηρεσιακή σφραγίδα της Γενικής Επιτροπείας στο ενδιάμεσο κυκλικό διάστημα, που προβλέπεται στο άρθρο 25, φέρει, αντί για την ονομασία του δικαστηρίου, τις λέξεις «ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ».

Άρθρο 35

Εκκαθάριση αρχείου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

1. Οι φάκελοι των δικαστικών λειτουργιών και των δικαστικών υπαλλήλων της Γενικής Επιτροπείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, που τηρούνται στη Γενική Επιτροπεία, καταστρέφονται ή διαγράφονται, εφόσον πρόκειται για ηλεκτρονικά αρχεία, μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από τη λήξη της υπηρεσιακής σχέσης με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Κάθε φορά που ανακύπτει η σχετική ανάγκη, γίνεται εκκαθάριση των αρχείων της Γενικής Επιτροπείας, και τα επουσιώδη έγγραφα ή έντυπα καταστρέφονται. Σε κάθε όμως περίπτωση καταστρέφονται τα έγγραφα και έντυπα μετά από την παρέλευση δέκα (10) ετών από τότε που περιήλθαν στη Γενική Επιτροπεία, εκτός αν πρόκειται για έγγραφα που αφορούν στην προσωπική και υπηρεσιακή κατάσταση δικαστικών λειτουργιών και δικαστικών υπαλλήλων, τα οποία ακολουθούν την τύχη του οικείου φακέλου.

3. Η καταστροφή αποφασίζεται με πράξη του Γενικού Επιτρόπου και γίνεται από επιτροπή, αποτελούμενη από ένα μέλος της Γενικής Επιτροπείας και δύο (2) υπαλλήλους της, που ορίζονται με την ίδια πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 36

Εκδίκαση υποθέσεων κατά τα θερινά τμήματα από τα διοικητικά δικαστήρια

1. Κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια δικάζουν:

- α. υποθέσεις της αρμοδιότητάς τους που εκκρεμούν σε αυτά πάνω από έξι (6) μήνες σε αριθμό ίσο προς το ήμισυ του συνήθους των συζητούμενων κατά μήνα υποθέ-

σεων,

- β. αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας,
- γ. υποθέσεις που εισάγονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων,
- δ. ανακοπές κατά διοικητικής εκτέλεσης,
- ε. υποθέσεις, τις οποίες ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο κρίνει ως κατεπείγουσες.

2. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 37

Νομική φύση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο

Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ανώτατη, ανεξάρτητη δικαστική αρχή, η οποία δρα ενιαία και αδιαίρετα. Συμμετέχει στην άσκηση της δικαιοδοτικής και γνωμοδοτικής λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συμβάλλοντας στην τήρηση των αρχών της δικαίας δίκης.

Άρθρο 38

Διάρθρωση της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας προϊστάται ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας.

2. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας αποτελείται από: α) Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, β) τον Επίτροπο της Επικρατείας, γ) πέντε (5) αντεπιτρόπους της Επικρατείας, δ) τέσσερις (4) παρέδρους, και ε) οκτώ (8) εισηγητές.

3. Η Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αποτελείται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, τον Επίτροπο της Επικρατείας και τους αντεπιτρόπους της Επικρατείας, οι οποίοι έχουν αποφασιστική ψήφο. Οι πάρεδροι της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας μετέχουν σε αυτή με συμβουλευτική ψήφο.

4. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας επικουρείται στο έργο της από γραμματεία. Τη γραμματεία διευθύνει γραμματέας με βαθμό Επιτρόπου, ο οποίος αναπληρώνεται, σε περίπτωση έλλειψης, κωλύματος ή απουσίας, με απόφαση του Γενικού Επιτρόπου από υπηρετούντα σε αυτήν προϊστάμενο τμήματος.

Άρθρο 39

Αρμοδιότητες Γενικού Επιτρόπου

1. Με την επιφύλαξη του οργανικού νόμου και της δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας:

- α) Παρίσταται, υπέρ του δημόσιου συμφέροντος, στις δημόσιες συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των δικαιοδοτικών Τμημάτων και συμμετέχει στις συνεδριάσεις των Τμημάτων Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

- β) ασκεί αιτήσεις καταλογισμού σε υποθέσεις: βα) αστικής ευθύνης πολιτικών και στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων, καθώς και υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, ββ) κατοχής μη νόμι-

μου περιουσιακού οφέλους, βγ) κατά οποιοδήποτε άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου, που ο νόμος ορίζει,

γ) συγκαλεί και διευθύνει την Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας,

δ) συνεργάζεται με εθνικές, ενωσιακές και διεθνείς υπηρεσίες για την καταπολέμηση της διαφθοράς,

ε) συγκροτεί ομάδες εργασίας από μέλη ή και υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας για την επεξεργασία θεμάτων, που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία της,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που ανατίθεται σε αυτόν από τις κείμενες διατάξεις.

2. Ο Επίτροπος της Επικρατείας:

α) Αναπληρώνει τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας αν κωλύεται ή απουσιάζει και ασκεί τα καθήκοντά του αν δεν υπάρχει,

β) ασκεί καθήκοντα Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

3. Οι αντεπίτροποι της Επικρατείας:

α) Αναπληρώνουν τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας και τον Επίτροπο της Επικρατείας στις αρμοδιότητες της παρ. 1,

β) συντάσσουν ετήσια έκθεση επιθεώρησης για τους παρέδρους και τους εισηγητές της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας,

γ) επιθεωρούν τη γραμματεία της Γενικής Επιτροπείας και ορίζονται, για τον υπηρετούντα σε αυτήν Επίτροπο, ως δεύτεροι αξιολογητές, κατά το άρθρο 132 του ν. 4798/2021 (Α' 68).

4. Οι παρέδροι της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας:

α) Αναπληρώνουν τους αντεπιτρόπους της Επικρατείας,

β) ελέγχουν, κατόπιν έγγραφης εντολής του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων απονομής σύνταξης ή βοηθημάτων που συνεχονται με τη σύνταξη από το Δημόσιο ή από άλλον δημόσιο φορέα, καθώς και τη νομιμότητα διοικητικών πράξεων που ενέχουν δημοσιονομικό αποτέλεσμα, εφόσον οι ανακύπτουσες διαφορές υπάγονται στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

γ) ασκούν τα καθήκοντα, που τους ανατίθενται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας και την Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας.

5. Οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας:

α) Επικουρούν τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, τον Επίτροπο της Επικρατείας, τους αντεπιτρόπους της Επικρατείας και τους παρέδρους στο έργο τους,

β) ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας και την Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας.

6. Η Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας:

α) Καταρτίζει, τροποποιεί και συμπληρώνει τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας,

β) αναθέτει καθήκοντα στους δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας, στο πλαίσιο των προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων τους,

γ) επιλύει κάθε νομικό, διοικητικό ή άλλο ζήτημα που εισάγεται σε αυτήν.

7. Η Ολομέλεια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας συγκαλείται από τον Γενικό Επίτροπο της Επικρα-

τείας. Η Ολομέλεια συνέρχεται επίσης, εφόσον το ζητήσουν τρία (3) από τα έχοντα αποφασιστική ψήφο μέλη της. Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας συγκαλεί την Ολομέλεια και κατόπιν αιτήματος του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφόσον ανακύπτει ζήτημα μείζονος σπουδαιότητας που σχετίζεται με τη λειτουργία του Δικαστηρίου.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΚΤΑΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρο 40 Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Τμήμα εφαρμόζεται:

α) Στον Πρόεδρο, στους αντιπροέδρους, συμβούλους, παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας,

β) στον Πρόεδρο, στον Εισαγγελέα, στους αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου, στους αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στους πρόεδρους και εισαγγελείς εφετών, στους εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, στους προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών, στους πρωτοδικές και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, στους παρέδρους πρωτοδικείων και παρέδρους εισαγγελίας, στους ειρηνοδίκες, πταισματοδίκες και δόκιμους ειρηνοδίκες,

γ) στον Πρόεδρο, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, στους αντιπροέδρους, στον Επίτροπο της Επικρατείας, στους συμβούλους, αντεπιτρόπους, παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο,

δ) στον Γενικό Επίτροπο, στον Επίτροπο και στους αντεπιτρόπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, στους προέδρους εφετών, εφέτες, προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδικές και παρέδρους πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 41 Διορισμός δικαστικών λειτουργών

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται αφού προηγηθούν ο έλεγχος των προσόντων των υποψηφίων και η διαδικασία επιλογής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα Κώδικα.

2. Το προεδρικό διάταγμα του διορισμού δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περίληψη περιλαμβάνει:

α) τη χρονολογία του διατάγματος,

β) όλα τα στοιχεία του διοριζόμενου (το όνομα, το επώνυμο, το όνομα του πατέρα και της μητέρας, τον τόπο και το έτος γέννησης),

γ) το δικαστήριο στο οποίο τοποθετείται ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και

δ) τον βαθμό.

3. Ο διορισμός ανακοινώνεται στον διοριζόμενο με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, το οποίο επιδίδεται από δικαστικό επιμελητή μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος. Στο έγγραφο αναφέρονται και ο αριθμός και η χρονολογία του φύλλου της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, όπου δημοσιεύτηκε η περίληψη του διατάγματος διορισμού και ορίζεται εύλογη προθεσμία, μέχρι τριάντα (30) ημέρες από την επίδοση, για την ορκωμοσία και την ανάληψη υπηρεσίας από τον διοριζόμενο. Αν δεν ορίζεται προθεσμία, αυτή είναι τριάντα (30) ημερών. Ύστερα από αίτηση του διοριζόμενου, είναι δυνατό να παραταθεί η προθεσμία της παρούσας για τριάντα (30) ημέρες ακόμη.

4. Η δημόσια υπηρεσιακή σχέση του δικαστικού λειτουργού ιδρύεται με τον διορισμό και την αποδοχή του.

5. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία, για την οποία συντάσσεται πρακτικό. Πριν από την ορκωμοσία δεν επιτρέπεται ανάληψη υπηρεσίας.

6. Ο διοριζόμενος δικαστικός λειτουργός ορκίζεται ενώπιον του δικαστηρίου, στο οποίο τοποθετείται ως δόκιμος, σε δημόσια συνεδρίασή του. Οι αντεπιτροπιοί της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ορκίζονται ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται στον βαθμό του αντεπιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 84 ορκίζονται ενώπιον της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ορκίζονται ενώπιον της ολομέλειας των δικαστηρίων αυτών. Οι δικαστικοί λειτουργοί που διορίζονται σε ειρηνοδικεία ή πταισματοδικεία, ορκίζονται ενώπιον του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια αυτά.

7. Ο τύπος του όρκου είναι: «Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

8. Η ανάληψη των καθηκόντων του δικαστικού λειτουργού βεβαιώνεται με έκθεση, η οποία συντάσσεται από τον γραμματέα του δικαστηρίου, της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας όπου τοποθετήθηκε και υπογράφεται και από τον διοριζόμενο.

Άρθρο 42

Ανάκληση του διορισμού δικαστικών λειτουργών

1. Το προεδρικό διάταγμα του διορισμού ανακαλείται, αν ο διοριζόμενος δεν τον αποδεχθεί ρητώς ή σιωπηρώς. Σιωπηρή μη αποδοχή υπάρχει όταν, από υπαιτιότητα του διοριζόμενου, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία ορκωμοσίας και ανάληψης καθηκόντων.

2. Διορισμός που έγινε χωρίς να τηρηθούν οι διατάξεις του παρόντος, δύναται να ανακληθεί μέχρι το πέρας της δοκιμαστικής υπηρεσίας. Αν τον παράνομο διορισμό προκάλεσε ή υποβοήθησε ο ενδιαφερόμενος, η ανάκληση χωρεί και μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας. Στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου το συνολικό ποσό των καθαρών αποδοχών, που του καταβλήθηκαν μέχρι την ανάκληση του διορισμού του, καταλογίζεται σε βάρος του.

3. Παρά την ανάκληση:

α) εκείνος που διορίστηκε παράνομα, έχει τις ευθύνες του δικαστικού λειτουργού για όσο χρονικό διάστημα ά-

σκησε τα καθήκοντά του,

β) οι πράξεις και αποφάσεις του είναι έγκυρες.

Άρθρο 43

Προσόντα δικαστικών λειτουργών

1. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται όποιος έχει ελληνική ιθαγένεια.

2. Έλληνας το γένος, που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, είναι δυνατό να διοριστεί δικαστικός λειτουργός σύμφωνα με τις εξαιρετικές διατάξεις, που προβλέπονται σε ειδικούς νόμους.

3. Δικαστικός λειτουργός διορίζεται εκείνος που έχει την ηλικία που ορίζεται στην παρ. 1β του άρθρου 17 του ν. 4871/2021 (Α' 246), προκειμένου να γίνει δεκτός στον εισαγωγικό διαγωνισμό της ΕΣΔι.

4. Για την εφαρμογή της παρ. 3, ως ημέρα γέννησης λογίζεται εκείνη που αποδεικνύεται από ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί μέσα σε ενενήντα (90), το πολύ, ημέρες από την ημέρα της γέννησης.

5. Αν δεν έχει συνταχθεί τέτοια ληξιαρχική πράξη, ως ημέρα γέννησης λογίζεται η 30ή Ιουνίου του έτους γέννησης. Στην περίπτωση αυτή, το έτος γέννησης αποδεικνύεται για τους άνδρες από τα μητρώα αρρένων και για τις γυναίκες από τα γενικά μητρώα δημοτών. Αν υπάρχουν περισσότερες εγγραφές στα μητρώα, επικρατεί η χρονικά προγενέστερη.

6. Η καθ' οιονδήποτε τρόπο διόρθωση των σχετικών εγγραφών δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των παρ. 4 και 5.

7. Για τον διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού απαιτείται πτυχίο νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος και αποφοίτηση από την ΕΣΔι, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4871/2021.

8. Τα απαιτούμενα προσόντα για τον διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού συντρέχουν κατά τον χρόνο της έναρξης του διαγωνισμού και κατά τον χρόνο του διορισμού. Ειδικά, το προσόν της ηλικίας αρκεί να υπάρχει κατά τον χρόνο έναρξης του διαγωνισμού.

9. Διατάξεις που θεσπίζουν ευνοϊκό καθεστώς για την κατά προτίμηση κατάληψη θέσεων, δεν έχουν εφαρμογή για τον διορισμό σε θέση δικαστικού λειτουργού.

Άρθρο 44

Κωλύματα διορισμού δικαστικών λειτουργών

1. Δεν διορίζεται δικαστικός λειτουργός:

α) Εκείνος που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή δεν έχει απαλλαγεί απ' αυτές νόμιμα, καθώς και εκείνος που είναι ανυπότακτος ή έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για λιποταξία,

β) εκείνος που δεν είναι γραμμένος στα μητρώα αρρένων, προκειμένου για άνδρα ή στα γενικά μητρώα των δημοτών, προκειμένου για γυναίκα,

γ) εκείνος που στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα με αμετάκλητη καταδίκη, και μετά τη λήξη του χρόνου στέρησης,

δ) εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στέρησης της ελευθερίας μεγαλύτερη από τρεις (3) μήνες για αδίκημα που τελέστηκε με δόλο,

ε) εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή (άρθρα 372-374 ΠΚ), απάτη (άρθρο 386 ΠΚ), υπεξαίρεση κοινή ή στην υπηρεσία κατά τον προϊσχύσαντα ΠΚ (άρθρα 375, 258 ΠΚ) ή υπεξαίρεση

(άρθρο 375 ΠΚ) κατά τον ισχύοντα ΠΚ, εκβίαση (άρθρο 385 ΠΚ), πλαστογραφία (άρθρο 216 ΠΚ), πλαστογραφία πιστοποιητικών (άρθρο 217 ΠΚ), πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων (άρθρο 218 κατά τον προϊσχύσαντα ΠΚ), ψευδή βεβαίωση (άρθρο 242 ΠΚ), ψευδορκία και ψευδή ανώμοτη κατάθεση κατά τον προϊσχύσαντα ΠΚ (άρθρα 224-225 ΠΚ) ή ψευδή κατάθεση κατά τον ισχύοντα ΠΚ (άρθρο 224 ΠΚ), ψευδή καταμήνυση (άρθρο 229 ΠΚ), απιστία δικηγόρου (άρθρο 233 ΠΚ), απιστία περί την υπηρεσία κατά τον προϊσχύσαντα ποινικό κώδικα (άρθρο 256 ΠΚ) ή απιστία κατά τον ισχύοντα ΠΚ (άρθρο 390 ΠΚ), δωροληψία υπαλλήλου (άρθρο 235 ΠΚ), δωροδοκία υπαλλήλου (άρθρο 236 ΠΚ), δωροληψία και δωροδοκία δικαστικών λειτουργών (άρθρο 237 ΠΚ), παράνομη βεβαίωση ή εισπραξη δικαιωμάτων του Δημοσίου (άρθρο 244 ΠΚ), παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 ΠΚ), συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρο 363 ΠΚ), υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 220 ΠΚ), υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 ΠΚ), παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου (άρθρο 252 ΠΚ), εμπορία ανθρώπων (άρθρο 322Α ΠΚ), αρπαγή ανηλίκων (άρθρο 324 ΠΚ), παράνομη κατακράτηση (άρθρο 325 ΠΚ), εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρθρα 336 - 353 ΠΚ), εγκλήματα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά (άρθρο 82Α ΠΚ), εγκλήματα των άρθρων 20 και 29 του ν. 4139/2013 (Α΄ 74), εγκλήματα των παρ. 5 των άρθρων 29 και 30 του ν. 4251/2014 (Α΄ 80) και εγκλήματα του άρθρου 157 του ν. 2960/2001 (Α΄ 265).

στ) εκείνος που έχει τεθεί υπό δικαστική συμπαράσταση,

ζ) εκείνος που έχει παυθεί, ύστερα από δικαστική απόφαση, από θέση δικαστικού λειτουργού, δημόσιου υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου λόγω ποινικής καταδίκης,

η) εκείνος που έχει απολυθεί από θέση δικαστικού λειτουργού, δημόσιου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. ή από θέση δικηγόρου ή συμβολαιογράφου, με αμετάκλητη απόφαση του οικείου δικαστηρίου ή του αρμόδιου συμβουλίου για πειθαρχικούς λόγους ή για ανεπάρκεια,

θ) εκείνος που δεν έχει τον ήθος και τον χαρακτήρα που αρμόζουν σε δικαστικό λειτουργό. Για το ήθος και τον χαρακτήρα του υποψήφιου δικαστικού λειτουργού αποφαιίνεται, με αιτιολογημένη απόφασή του, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημέρα έναρξης του διαγωνισμού για την ΕΣΔι, το δικαστικό συμβούλιο του οικείου πρωτοδικείου του τόπου της κατοικίας του.

Σε περίπτωση που η απόφαση του συμβουλίου δεν είναι θετική ή ομόφωνη, το θέμα του ήθους των συγκεκριμένων υποψήφιων δικαστικών λειτουργών παραπέμπεται από το συμβούλιο υποχρεωτικά στην ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου,

ι) εκείνος που έχει παραπεμφθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από εκείνα που αναφέρονται στην περ. ε΄, καθώς και εκείνος που έχει καταδικαστεί με οριστική απόφαση για ένα από αυτά τα αδικήματα. Το κώλυμα αυτό ισχύει μέχρις ότου εκδοθεί αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή αμετάκλητη αθωωτική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα ή απόφαση που παύει οριστικά την ποινική δίωξη λόγω παραγραφής,

ια) εκείνος που δεν είναι υγιής σωματικά ή ψυχικά. Η σωματική ή ψυχική αδυναμία διαπιστώνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 17 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246).

Τα παραπάνω κωλύματα πρέπει να μην υπάρχουν κατά τον χρόνο του εισαγωγικού διαγωνισμού της ΕΣΔι και κατά τον χρόνο του διορισμού.

Άρθρο 45

Άρση κωλυμάτων δικαστικών λειτουργών

1. Δεν αίρουν το κώλυμα η αποκατάσταση, η χάρη και η αναστολή εκτέλεσης της ποινής, ακόμα και αν παρήλθε ο χρόνος της αναστολής.

2. Η παραγραφή της ποινής, που έχει επιβληθεί με την καταδικαστική απόφαση, ή η άρση των συνεπειών της απόφασης για ένα από τα εγκλήματα της περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 44 δεν αίρει το κώλυμα.

Άρθρο 46

Αναδιορισμός δικαστικών λειτουργών

1. Επιτρέπεται ο αναδιορισμός του δικαστικού λειτουργού που παραιτήθηκε για οποιονδήποτε λόγο ή απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας μέχρι και τον βαθμό του παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών, του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και του ειρηνοδίκη Α΄ τάξης σε κενή θέση, ομοίβαθμη με εκείνη από την οποία έχει αποχωρήσει. Εκείνος που παραιτήθηκε ή απολύθηκε, πρέπει να:

α) ζητήσει τον αναδιορισμό του μέσα σε τρία (3) έτη από την έξοδό του από την υπηρεσία,

β) έχει όλα τα προσόντα που απαιτούνται για τον διορισμό δικαστικού λειτουργού πλην της ηλικίας,

γ) μην καταλαμβάνεται από τα κωλύματα διορισμού του άρθρου 44 και

δ) έχει τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία.

2. Ο αναδιορισμός εκείνου που απολύθηκε λόγω σωματικής ανικανότητας, γίνεται ύστερα από διαπίστωση της πλήρους αποκατάστασης της σωματικής του ικανότητας για την άσκηση των καθηκόντων του. Η διαπίστωση αυτή γίνεται από τη δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή που προβλέπεται για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, στην οποία υποχρεωτικώς συμμετέχουν ένας (1) ψυχολόγος και ένας (1) ψυχίατρος, διευθυντής κλινικής κρατικής ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Για τον αναδιορισμό αποφαιίνεται το αρμόδιο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο, το οποίο καθορίζει και την αρχαιότητα του αναδιοριζομένου, λαμβάνοντας υπόψη τη σειρά αποφοίτησής του από την ΕΣΔι ή του διορισμού του.

4. Τα άρθρα 41, 42 και η παρ. 2 του άρθρου 43 εφαρμόζονται και στην περίπτωση του αναδιορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ, ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΑ, ΚΩΛΥΜΑΤΑ

Άρθρο 47

Θεμελιώδη καθήκοντα του δικαστικού λειτουργού

1. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει πίστη και αφοσίωση στην πατρίδα και στη δημοκρατία. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του υπόκειται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους. Είναι υποχρεωμένος να μη συμμορφώνεται με διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατά κατάλυση του

Συντάγματος.

2. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για τα απόρρητα που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για γεγονότα ή πληροφορίες που γνωρίζει από την εκτέλεση των καθηκόντων του ή λόγω της ιδιότητάς του. Έχει θεμελιώδες καθήκον να τηρεί το απόρρητο των διασκέψεων.

3. Ο δικαστικός λειτουργός οφείλει να διαμένει στην πόλη, όπου είναι η έδρα του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί ή σε προάστιό της. Η Αθήνα και ο Πειραιάς με τα προάστιά τους θεωρούνται από την άποψη αυτή ως μια πόλη.

4. Επιτρέπεται η απομάκρυνση του δικαστικού λειτουργού από την έδρα του κατά τις ημέρες στις οποίες δεν έχει υπηρεσιακή απασχόληση.

5. Η απεργία, με οποιαδήποτε μορφή, απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς.

6. Απαγορεύονται στους δικαστικούς λειτουργούς κάθε είδους εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικών κομμάτων.

7. Απαγορεύεται η συμμετοχή δικαστικού λειτουργού σε ιδρύματα ή ενώσεις και γενικά σε οργανώσεις που έχουν κρυφούς σκοπούς ή δραστηριότητες ή που επιβάλλουν στα μέλη τους μυστικότητα.

Άρθρο 48

Ασυμβίβαστα δικαστικών λειτουργών

1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία, καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα.

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές, που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από τον νόμο. Ο δικαστικός λειτουργός που μετέχει υποδεικνύεται από τον δικαστή ή τον εισαγγελέα ή το τριμελές συμβούλιο που διευθύνει το πολιτικό ή το διοικητικό δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή τις επιτροπές, εκτός εάν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου. Ειδικώς στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον δεν συμμετέχει δικαστικός λειτουργός με τον βαθμό του Προέδρου ή Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου ή αντίστοιχο, ως Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να ορίζεται μέλος το οποίο δεν έχει τη δικαστική ιδιότητα.

3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Καθήκοντα σχετικά με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών θεωρούνται δικαστικά. Η διενέργεια διαιτησιών από δικαστικούς λειτουργούς επιτρέπεται μόνο στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων σύμφωνα με τα άρθρα 871Α, 882Α και 902 του ΚΠολΔ και τις σχετικές διατάξεις των νόμων 2331/1995 (Α' 173) και 1816/1988 (Α' 251).

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών στην Κυβέρνηση, εκτός της περίπτωσης της παρ. 3 του άρθρου 37 του Συντάγματος.

5. Η συμμετοχή δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργών στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο την ανάπτυξη, την προώθηση και τη βελτίωση

της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, συνιστά δικαστικό έργο, το οποίο παρέχεται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών καθηκόντων τους. Η επιλογή του δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού που μετέχει σε ομάδες εργασίας για την υλοποίηση των ως άνω προγραμμάτων και δράσεων, γίνεται με πράξη του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, στην οργάνωση του οποίου ή της οποίας αποσκοπούν οι προς υλοποίηση δράσεις και στο οποίο υπηρετεί ο επιλεγόμενος λειτουργός. Όταν οι προς υλοποίηση δράσεις αποσκοπούν στην οργάνωση περισσότερων δικαστηρίων ή εισαγγελιών, η επιλογή γίνεται με πράξη του προέδρου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου.

Άρθρο 49

Κωλύματα εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών

1. Οι πρόεδροι εφετών, οι εφέτες ποινικών - πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων, εισαγγελείς και οι αντεισαγγελείς εφετών δεν επιτρέπεται να υπηρετούν στην πόλη, όπου βρίσκεται η έδρα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και όπου ήταν μόνιμα εγκαταστημένοι κατά την τελευταία δεκαετία πριν από τον διορισμό τους επί μία τουλάχιστον τριετία, ή ήταν ή εξακολουθούν να είναι εγκαταστημένοι αυτοί ή οι σύζυγοί τους ή τα πρόσωπα με τα οποία συνήψαν σύμφωνο συμβίωσης.

2. Οι πρόεδροι πρωτοδικών, οι πρωτοδίκες και οι πάρεδροι πρωτοδικείου των πολιτικών - ποινικών και των διοικητικών δικαστηρίων, οι εισαγγελείς, οι αντεισαγγελείς και οι πάρεδροι εισαγγελίας, καθώς και οι ειρηνοδίκες και οι πταισματοδίκες δεν επιτρέπεται να υπηρετούν σε δικαστήρια ή εισαγγελίες, στην περιφέρεια των οποίων αυτοί ή οι σύζυγοί τους ή τα πρόσωπα με τα οποία συνήψαν σύμφωνο συμβίωσης ήταν μόνιμα εγκαταστημένοι κατά τα πέντε (5) τελευταία έτη πριν από τον διορισμό τους επί μία τουλάχιστον τριετία ή ήταν ή εξακολουθούν να είναι εγκαταστημένοι αυτοί ή οι σύζυγοί τους ή τα πρόσωπα με τα οποία συνήψαν σύμφωνο συμβίωσης.

3. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται στους αναφερόμενους στις παρ. 1 και 2 δικαστικούς λειτουργούς να υπηρετούν σε δικαστήρια ή εισαγγελίες, στην περιφέρεια των οποίων οι σύζυγοί τους ή τα πρόσωπα με τα οποία συνήψαν σύμφωνο συμβίωσης υπηρετούσαν ή υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις ή στα σώματα ασφαλείας.

4. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε δικαστήριο ή εισαγγελία, στην περιφέρεια του οποίου ήταν διορισμένος ως δικηγόρος, πριν περάσουν δέκα (10) έτη από τον διορισμό του ως δικαστικού λειτουργού.

5. Από τις διατάξεις των παρ. 1, 2 και 4 εξαιρούνται οι δικαστικοί λειτουργοί που υπηρετούν σε δικαστήρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Λάρισας, Βόλου, Ηρακλείου, Ιωαννίνων, Τρικάλων, Χαλκίδας, Σερρών, Αλεξανδρούπολης, Ξάνθης, Κατερίνης, Καλαμάτας, Καβάλας, Χανίων, Λαμίας, Αργινίου, Κομοτηνής, Μυτιλήνης, Κέρκυρας, Ρόδου και Κοζάνης.

6. Δεν επιτρέπεται η υπηρεσία δικαστικού λειτουργού σε δικαστήριο ή εισαγγελία στην περιφέρεια του οποίου είναι διορισμένος ως δικηγόρος σύζυγος ή πρόσωπο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή συγγενής του μέχρι δεύτερου βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, όσο διαρκεί ο γάμος ή το σύμφωνο συμβίωσης. Το κώλυμα αυτό δεν ισχύει για τα δικαστήρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πάτρας, Λάρισας, Ηρακλείου, Βόλου, Ιωαννίνων, Τρικάλων, Χαλκίδας, Σερρών,

Αλεξανδρούπολης, Ξάνθης, Κατερίνης, Καλαμάτας, Καβάλας, Χανίων, Λαμίας, Αργινίου, Κομοτηνής, Μυτιλήνης, Κέρκυρας, Ρόδου και Κοζάνης.

7. Δικαστικός λειτουργός, που τοποθετήθηκε ή μετατέθηκε σε δικαστήριο ή εισαγγελία όπου κωλύεται να υπηρετήσει, οφείλει να υποβάλει δήλωση για το κώλυμα αμέσως μόλις λάβει γνώση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 50

Μισθός - Ημερήσια αποζημίωση - Οδοιπορικά έξοδα δικαστικών λειτουργών

1. Η αξίωση του δικαστικού λειτουργού για τη λήψη του μισθού αρχίζει, σε περίπτωση διορισμού, από την ανάληψη των καθηκόντων, η οποία βεβαιώνεται με την έκθεση εμφάνισης της παρ. 8 του άρθρου 41, και, σε περίπτωση προαγωγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 59.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης δικαστικού λειτουργού από τη διαθεσιμότητα ή από την αργία, η αξίωση για την καταβολή του μισθού αρχίζει από την ανάληψη των καθηκόντων, η οποία βεβαιώνεται με έκθεση του αρμόδιου γραμματέα.

3. Δεν οφείλεται μισθός για το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο ο δικαστικός λειτουργός από δική του υπαιτιότητα δεν παρέχει υπηρεσία. Ως μη παροχή υπηρεσίας νοείται και η, κατά την κρίση των οργάνων, που αναφέρονται στην παρ. 4, κατ' επανάληψη αδικαιολόγητη καθυστέρηση παράδοσης σχεδίων αποφάσεων και δικογραφιών που του ανατίθενται προς επεξεργασία, καθώς και η αδικαιολόγητη μη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των οργάνων του δικαστηρίου ή η αδικαιολόγητη μη εκτέλεση υπηρεσίας που του ανατέθηκε αρμοδίως.

4. Στην περίπτωση της παρ. 3, ο μισθός περικόπτεται με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστικού λειτουργού που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστικού λειτουργού, που διευθύνει το αμέσως ανώτερο δικαστήριο ή εισαγγελία, με την οποία ορίζεται, αναλόγως με τη μη παροχή υπηρεσίας, το χρονικό διάστημα για το οποίο περικόπτεται ο μισθός. Για την περικοπή του μισθού του εκκαθαριστή - δικαστικού λειτουργού, αρμόδιος είναι ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστικός λειτουργός που διευθύνει το αμέσως ανώτερο δικαστήριο ή εισαγγελία. Ο αρμόδιος για την περικοπή του μισθού καλεί, πριν από την έκδοση της πράξης, εγγράφως τον δικαστικό λειτουργό να εκφράσει τις απόψεις του. Η εκτέλεση της πράξης δεν αναστέλλεται για οποιονδήποτε λόγο. Ο δικαστικός λειτουργός στον οποίο αφορά η πράξη μπορεί, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της πράξης σε αυτόν, να ασκήσει προσφυγή κατ' αυτής ενώπιον του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, το οποίο αποφαινεται αμετάκλητα. Σε περίπτωση αποδοχής της προσφυγής, το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο εξαφανίζει την πράξη της περικοπής, ενώ διατάσσεται η απόδοση σε αυτόν του μισθού που περικόπηκε.

5. Σε περίπτωση απόλυσης δικαστικού λειτουργού λόγω νόσου που δεν θεραπεύεται, συνεχίζεται να καταβάλλεται ο μισθός ενέργειας ή διαθεσιμότητας καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η διαδικασία της απόλυσης του δικαστικού λειτουργού μέχρι να λυθεί η υπηρεσιακή σχέση.

6. Η αξίωση καταβολής του μισθού παύει από τη λύση της δημόσιας υπηρεσιακής σχέσης.

7. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, που προβλέπουν την καταβολή αποδοχών μετά από τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης, αντί για σύνταξη, δεν θίγονται από την παρ. 6.

8. Για τη μετακίνηση εκτός έδρας των δικαστικών λειτουργών για εκτέλεση υπηρεσίας εφαρμόζεται η υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015 (Α' 94).

Άρθρο 51

Ειδικές εγγυήσεις δικαστικών λειτουργών

1. Δεν εφαρμόζεται η αυτόφωρη διαδικασία των άρθρων 275 και 417 έως 426 του ΚΠΔ κατά δικαστικού λειτουργού για πλημμελήματα που φέρεται να έχει διαπράξει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών.

2. Σε περίπτωση θανάτου ή ανικανότητας, σε ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) τουλάχιστον, δικαστικού λειτουργού συνεπεία τρομοκρατικής ή οιασδήποτε άλλης εγκληματικής ενέργειας κατά την εκτέλεση του υπηρεσιακού του καθήκοντος και ένεκα αυτού, ο/η σύζυγος ή ο/η συνδεδεμένος/η με σύμφωνο συμβίωσης ή ένα τέκνο αυτού προσλαμβάνεται υποχρεωτικά, κατόπιν αίτησής του, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ή σε οποιαδήποτε δικαστική υπηρεσία, ως μόνιμος ή με σύμβαση αορίστου χρόνου διοικητικός ή δικαστικός υπάλληλος, αναλόγως των προσόντων του, κατ' εξαίρεση των διατάξεων περί προσλήψεων και ανεξαρτήτως ύπαρξης κενής οργανικής θέσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί κωλυμάτων διορισμού. Η αίτηση για πρόσληψη των δικαιούμενων προσώπων υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την απόκτηση των απαραίτητων προσόντων διορισμού τους σε οποιαδήποτε θέση.

Άρθρο 52

Κανονική άδεια δικαστικών λειτουργών

1. Στον δικαστικό λειτουργό, ύστερα από αίτησή του και εφόσον το επιτρέπουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, είναι δυνατό να χορηγηθεί άδεια α) μέχρι έναν (1) μήνα, αν έχει δημόσια υπηρεσία ενός (1) τουλάχιστον έτους, και β) μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, αν έχει δημόσια υπηρεσία δύο (2) τουλάχιστον μηνών. Η άδεια αυτή χορηγείται, ολόκληρη ή τμηματικά, κάθε ημερολογιακό έτος.

2. Δεν έχει δικαίωμα κανονικής άδειας, πριν από την ανάληψη υπηρεσίας στη νέα του θέση, ο δικαστικός λειτουργός στον οποίο έχει κοινοποιηθεί πράξη μετάθεσης ή προαγωγής ή εκείνος που βρίσκεται υπό υπηρεσιακή μετακίνηση.

3. Από τον χρόνο της κανονικής άδειας αφαιρείται ο χρόνος αδικαιολόγητης απουσίας μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος, που βεβαιώνεται με πράξη του προϊστάμενου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών

διοικητικών δικαστηρίων.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον το επιτρέπουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, είναι δυνατό να χορηγηθεί στον δικαστικό λειτουργό, ύστερα από αίτησή του, κανονική άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έναν (1) μήνα κάθε ημερολογιακό έτος πέρα από την άδεια που προβλέπεται στην παρ. 1.

5. Κατά την περίοδο των θερινών τμημάτων δεν χορηγείται κανονική άδεια στον δικαστικό λειτουργό που έχει δικαίωμα σε διακοπές. Επίσης, δεν χορηγείται τέτοια άδεια τριάντα (30) ημέρες πριν από την έναρξη της περιόδου των θερινών τμημάτων και τριάντα (30) ημέρες μετά από τη λήξη τους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις.

6. Η κανονική άδεια χορηγείται με απόφαση του δικαστή ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ύστερα από αίτηση του δικαστικού λειτουργού. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Στους ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες η άδεια χορηγείται: α) από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου για το Ειρηνοδικείο Αθηνών, β) από τον διευθύνοντα το δικαστήριο, αν υπηρετούν πέντε (5) τουλάχιστον ειρηνοδίκες ή πταισματοδίκες σε αυτό, και γ) από τον πρόεδρο του οικείου πρωτοδικείου στις λοιπές περιπτώσεις.

7. Η κανονική άδεια ανακοινώνεται στον δικαστικό λειτουργό με επίδοση του σχετικού εγγράφου, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την έγκρισή της.

8. Αυτός που έλαβε κανονική άδεια, είναι υποχρεωμένος να κάνει χρήση της μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ανακοίνωση της παρ. 7, εκτός αν στο έγγραφο της άδειας ορίζεται ρητά η ημέρα έναρξής της. Αν δεν κάνει χρήση της άδειας μέσα στην προθεσμία αυτή, η άδεια ακυρώνεται αυτοδικαίως.

9. Ο διευθύνων το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι δυνατό να αναβάλει την έναρξη της άδειας το πολύ επί δέκα (10) ημέρες, αν συντρέχει περίπτωση εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης ή ύστερα από αίτηση του δικαστικού λειτουργού.

10. Για την έναρξη, τη λήξη ή την τυχόν διακοπή της άδειας, συντάσσονται εκθέσεις ενώπιον του γραμματέα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας ή της Γενικής Επιτροπείας. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών αποστέλλονται χωρίς καθυστέρηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

11. Η κανονική άδεια είναι δυνατό να ανακληθεί από εκείνον που τη χορήγησε, πριν από τη λήξη της, εφόσον συντρέχει περίπτωση εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης.

12. Δικαστικός λειτουργός δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση κανονικής άδειας, εφόσον, κατά την κρίση του οικείου προϊστάμενου, υπάρχει κίνδυνος ουσιώδους καθυστέρησης στην έκδοση αποφάσεων ή βουλευμάτων σε επείγουσες υποθέσεις, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικά σοβαροί λόγοι υγείας.

13. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο προϊστάμενο την ανάκληση της κανονικής άδειας δικαστικού λειτουργού λόγω εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης.

14. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται να ζητήσει από τον αρμόδιο προϊστάμενο να απαγορεύσει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, τη χορήγηση κανονικών αδειών δικαστικών λειτουργών για ορισμένο χρονικό διάστημα.

15. Αν ο δικαστικός λειτουργός υπερβεί αδικαιολόγητα την άδεια που του χορηγήθηκε, στερείται τις αποδοχές του για τις αντίστοιχες ημέρες, ανεξάρτητα από την πειθαρχική του ευθύνη.

Άρθρο 53

Άδειες κύησης, λοχείας και ανατροφής τέκνου δικαστικών λειτουργών

1. Στη δικαστική λειτουργό που κυοφορεί, χορηγείται άδεια μητρότητας δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

2. Στον γονέα δικαστικό λειτουργό χορηγείται, ύστερα από αίτησή του, με απόφαση του δικαστή ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου, που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του προέδρου του οικείου πρωτοδικείου για τα δικαστήρια στα οποία υπηρετούν μέχρι τέσσερις ειρηνοδίκες ή πταισματοδίκες, η οποία κοινοποιείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, άδεια εννέα (9) μηνών με αποδοχές για ανατροφή τέκνου. Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η παραπάνω άδεια των εννέα (9) μηνών για ανατροφή τέκνου με αποδοχές προσαυξάνεται, κατά έξι (6) μήνες για κάθε τέκνο πέραν του ενός. Η ημερομηνία έναρξης της άδειας προσδιορίζεται, όταν το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από μητέρα δικαστική λειτουργό, το συντομότερο δυνατόν, οπωσδήποτε όμως μέσα σε δύο (2) μήνες από το πέρας της άδειας μητρότητας που έλαβε η ίδια δικαστική λειτουργός. Η αίτηση για τη χορήγηση της παραπάνω άδειας σε πατέρα δικαστικό λειτουργό, για την ανατροφή του τέκνου του, υποβάλλεται το συντομότερο δυνατόν, δηλαδή μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας που έχει χορηγηθεί στην εργαζομένη μητέρα του παιδιού του. Αν η σύζυγος ή το πρόσωπο, με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ο δικαστικός λειτουργός, δεν έχει λάβει άδεια μητρότητας, η αίτηση υποβάλλεται το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία κατά την οποία έληγε η άδεια μητρότητας, την οποία, με βάση τον χρόνο τοκετού, θα ελάμβανε μητέρα δικαστική λειτουργός.

3. Αν και οι δύο γονείς είναι δικαστικοί λειτουργοί, με κοινή τους δήλωση, που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους, καθορίζουν ποιος από τους δύο κάνει χρήση άδειας ανατροφής τέκνου.

4. Αν ο σύζυγος δικαστικού λειτουργού ή το πρόσωπο που έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με αυτόν εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα και δικαιούται άδεια ανατροφής τέκνου μετά ή άνευ αποδοχών αντίστοιχη της παρ. 2, ο δικαστικός λειτουργός δικαιούται να κάνει χρήση της άδειας ανατροφής τέκνου κατά το μέρος που ο σύζυγος αυτού ή το πρόσωπο που έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με αυτόν δεν κάνει χρήση των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται της άδειας ανατροφής τέκνου.

5. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης των γονέων του, την παραπάνω άδεια ανατροφής τέκνου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια του τέκνου.

Άρθρο 54**Αναρρωτική άδεια - Περιθάλψη δικαστικών λειτουργιών**

1. Στους δικαστικούς λειτουργούς που ασθενούν ή έχουν ανάγκη ανάρρωσης, χορηγείται από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή τον Γενικό Επίτροπο των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή τον πρόεδρο του οικείου πρωτοδικείου, για τα δικαστήρια στα οποία υπηρετούν μέχρι τέσσερις (4) ειρηνοδίκες ή πταισματοδίκες, αναρρωτική άδεια με πλήρεις αποδοχές. Η σχετική απόφαση κοινοποιείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

2. Για τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία, τον τρόπο χορήγησης και τη διάρκεια της αναρρωτικής άδειας, καθώς και για τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους. Εάν η αναρρωτική άδεια ή η απουσία λόγω ασθενείας εκτείνεται σε δύο διαδοχικές δικασίμους, ο δικαστικός λειτουργός παραπέμπεται υποχρεωτικά για εξέταση στην οικεία υγειονομική επιτροπή. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ανίατων ασθενειών, η άδεια μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται απολύτως απαραίτητο.

Άρθρο 55**Εκπαιδευτικές άδειες δικαστικών λειτουργιών στην αλλοδαπή και την ημεδαπή**

1. Επιτρέπεται η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας απουσίας στην αλλοδαπή:

α) στους εισηγητές και παρέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

β) στους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων από τον βαθμό του ειρηνοδίκη, του πρωτοδίκη και του αντεισαγγελέα πρωτοδικών μέχρι του εφέτη και του αντεισαγγελέα εφετών,

γ) στους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τον βαθμό του πρωτοδίκη μέχρι του εφέτη.

Εκπαιδευτική άδεια δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας. Για να χορηγηθεί εκπαιδευτική άδεια, απαιτείται ο δικαστικός λειτουργός να έχει πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί για εκπαίδευση και να έχει γίνει δεκτός σε αναγνωρισμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σε πανεπιστήμιο της αλλοδαπής, είτε ως πλήρους φοίτησης είτε ως ακαδημαϊκός επισκέπτης.

2. Ο αριθμός των δικαστικών λειτουργιών που αποστέλλονται στην αλλοδαπή με εκπαιδευτική άδεια κάθε εκπαιδευτικό έτος, ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δύο (2) για το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, τις εισαγγελίες, τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια και το Ελεγκτικό Συνέδριο [σύνολο δέκα (10)].

3. Οι άδειες χορηγούνται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης το αργότερο έως το τέλος Μαρτίου του έτους έναρξης της άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και απόφαση του αρμόδιου ανώ-

τατου δικαστικού συμβουλίου. Το ανώτατο δικαστικό συμβούλιο αποφαινεται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης και μόνο μέχρι τον αριθμό των αναφερόμενων σε αυτό θέσεων. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζονται τα θέματα με τα οποία πρόκειται να ασχοληθεί ο δικαστικός λειτουργός και να επισυναπτόνται τα σχετικά δικαιολογητικά.

4. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται για ένα (1) έτος και είναι δυνατόν να παραταθεί, με την ίδια διαδικασία, για ένα (1) ακόμη έτος, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος και εφόσον ο δικαστικός λειτουργός καταθέτει βεβαίωση του πανεπιστημίου ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει μέχρι εκείνη τη χρονική στιγμή και ότι μπορεί ακόμη, εξαιρουμένης της περίπτωσης των ακαδημαϊκών επισκεπτών, να ολοκληρώσει το πρόγραμμα των μεταπτυχιακών του σπουδών με τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης. Στην περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης της εκπαιδευτικής άδειας εφαρμόζεται η παρ. 15 του άρθρου 52.

5. Ο δικαστικός λειτουργός που έλαβε εκπαιδευτική άδεια, οφείλει να αναφέρει με δήλωσή του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την ημερομηνία αναχώρησης και εγκατάστασής του στην αλλοδαπή, την έναρξη της εκπαίδευσής του, καθώς και τον τόπο και τη διεύθυνση της διαμονής του. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, οφείλει να υποβάλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου λεπτομερή έκθεση για τη συντελεσθείσα εργασία και για την πορεία της εκπαίδευσής του, με τα αποδεικτικά των σπουδών του. Προκειμένου περί ακαδημαϊκών επισκεπτών η έκθεση υποβάλλεται ανά τρίμηνο, μαζί με βεβαιώσεις παρακολούθησης από τα αρμόδια όργανα του πανεπιστημίου. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής είναι δυνατόν να επιφέρει την ανάκληση του υπολοίπου της εκπαιδευτικής άδειας, με απόφαση του αρμόδιου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, και συνεπάγεται την πειθαρχική ευθύνη του δικαστικού λειτουργού.

6. Στον δικαστικό λειτουργό που μεταβαίνει στην αλλοδαπή με εκπαιδευτική άδεια, παρέχεται επιπλέον το πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών αποδοχών της οργανικής του θέσης. Για τις δαπάνες μετακίνησής του ισχύουν όσα προβλέπονται στην υποπαρ. Δ.9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του Μέρους Β' του ν. 4336/2015 (Α' 94).

7. Η εκπαιδευτική άδεια διακόπτεται ύστερα από απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, αν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιβάλλουν ή αν ο δικαστικός λειτουργός υπέπεσε σε πειθαρχικό παράπτωμα.

8. Οι δικαστικοί λειτουργοί που έλαβαν εκπαιδευτική άδεια, είναι υποχρεωμένοι, μετά την επιστροφή τους, να υπηρετήσουν επί χρόνο τετραπλάσιο του χρόνου της άδειάς τους.

9. Σε περίπτωση κατά την οποία οι δικαστικοί λειτουργοί δεν τηρήσουν τις υποχρεώσεις των παρ. 5 και 8, οφείλουν να επιστρέψουν στο Δημόσιο, μέσα σε έξι (6) μήνες, τις επιπλέον αποδοχές που έλαβαν κατά τον χρόνο της άδειας, καθώς και τα έξοδα μετάβασης και επιστροφής, με τον νόμιμο τόκο από τη λήψη τους. Τα οφειλόμενα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (Κώδικας Είσπραξης Δημόσιων Εσόδων - Κ.Ε.Δ.Ε. - Α' 90) μετά την αποστολή χρηματικού καταλόγου στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) κατά το άρθρο 2 του Κ.Ε.Δ.Ε. και το άρθρο 55 του π.δ. 16/1989 (Α' 6).

10. Εκπαιδευτική άδεια απουσίας στην ημεδαπή μπορεί να χορηγείται στους δικαστικούς λειτουργούς που αναφέρονται στην παρ. 1 είτε για την παρακολούθηση μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, ετήσιας διάρκειας, στις σχολές νομικών, πολιτικών και οικονομικών επιστημών είτε για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, ο δικαστικός λειτουργός έχει ολοκληρώσει δύο (2) ακαδημαϊκά έτη και έχει υποβάλει προς τον/τους επιβλέποντα/ες ολοκληρωμένο και λεπτομερή πίνακα περιεχομένων της διατριβής, σύμφωνα με βεβαίωση της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, όπου αναφέρεται και ο εκτιμώμενος χρόνος για την ολοκλήρωσή της. Η εκπαιδευτική άδεια χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις των παρ. 1 έως και 9, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως. Στον δικαστικό λειτουργό δεν χορηγούνται άλλες αποδοχές ή παντός είδους επιμίσθιο ή έξοδα.

Άρθρο 56

Συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε προγράμματα κατάρτισης διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών δικαστικής εκπαίδευσης

1. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση του προέδρου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου του κλάδου στον οποίο ανήκει ο δικαστικός λειτουργός ή, αν πρόκειται για εισαγγελικούς λειτουργούς του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ή αν πρόκειται για μέλη της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του οικείου Γενικού Επιτρόπου, μπορεί να επιτρέψει την αποστολή στην αλλοδαπή δικαστικών λειτουργών όλων των βαθμών, ανεξαρτήτως ηλικίας, για συμμετοχή σε συνέδρια ή παρακολούθηση βραχυχρόνιων σεμιναρίων ή της οργάνωσης και λειτουργίας ξένων δικαστηρίων. Η απουσία του δικαστικού λειτουργού από τα καθήκοντά του δεν μπορεί να υπερβεί τον έναν (1) μήνα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το άρθρο 48 του ν. 4871/2021 (Α' 246).

2. Η ΕΣΔι, ως μέλος διεθνών δικτύων και οργανισμών, κοινοποιεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθώς και στα δικαστήρια τα προγράμματα επιμόρφωσης που οργανώνουν, με δική τους χρηματοδότηση, τα εν λόγω δίκτυα ή οργανισμοί, προκειμένου να εκδηλώσουν ενδιαφέρον οι δικαστικοί λειτουργοί. Οι σχετικές αιτήσεις υποβάλλονται στα δικαστήρια. Ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου ή ο δικαστικός λειτουργός που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία εκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες, καθώς και τις εκκρεμείς υποχρεώσεις των ενδιαφερόμενων δικαστικών λειτουργών και εν συνεχεία διαβιβάζει τις αιτήσεις που εγκρίνει στην ΕΣΔι. Η ΕΣΔι αποστέλλει αρμοδίως τις σχετικές αιτήσεις στο σύνολό τους. Σε περίπτωση περιορισμένου αριθμού συμμετεχόντων και υποβολής περισσότερων αιτήσεων, η ΕΣΔι προκρίνει αιτιολογημένα ορισμένους εξ αυτών. Τα κριτήρια επιλογής είναι, ιδίως, η πολύ καλή γνώση της ξένης γλώσσας στην οποία διεξάγεται το πρόγραμμα επιμόρφωσης, η αρχαιότητα, μεταξύ ομοιοβάθμων, η συμμετοχή σε προηγούμενο πρόγραμμα, καθώς και ο αριθμός των δικαστικών λειτουργών που παρακολουθούν ή πρόκειται να παρακολουθήσουν επιμορφωτικά προγράμματα κατά την ίδια χρονική περίοδο. Σε κάθε περίπτωση οι άδειες κατανέμονται αναλόγως μεταξύ όλων των βαθμών. Στον δικαστικό λειτουργό που μετα-

βαίνει στην αλλοδαπή, στο πλαίσιο των ως άνω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, δεν χορηγούνται άλλες αποδοχές ή παντός είδους επιμίσθιο ή έξοδα, ενώ εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 5 και 8 του άρθρου 55. Ο δικαστικός λειτουργός που μεταβαίνει στην αλλοδαπή, ενημερώνει την ΕΣΔι για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα, υποβάλλοντας σχετική έκθεση μετά την ολοκλήρωσή του. Η ΕΣΔι μπορεί να αναθέσει στον δικαστικό λειτουργό τη μελέτη ζητημάτων, που σχετίζονται με τη δικαστική εκπαίδευση σε σχέση με το αντικείμενο στο οποίο επιμορφώνεται, καθώς και την εν γένει εκπροσώπηση της σχολής στις συναντήσεις που λαμβάνουν χώρα κατά το χρονικό διάστημα της επιμόρφωσης στον τόπο πραγματοποίησής της. Στην περίπτωση μακροχρόνιων προγραμμάτων επιμόρφωσης απαιτείται προηγούμενη άδεια, η ισχύς της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος και χορηγείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Η ΕΣΔι κοινοποιεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στα δικαστήρια προγράμματα επιμόρφωσης, που οργανώνουν, με δική τους χρηματοδότηση, διεθνείς, ευρωπαϊκοί ή εθνικοί φορείς άλλων κρατών, προκειμένου να εκδηλώσουν ενδιαφέρον δικαστικοί λειτουργοί.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου δικαστικού λειτουργού και απόφαση του αρμόδιου ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται ειδική άδεια απουσίας έως δώδεκα (12) μηνών στην αλλοδαπή σε: α) δύο (2) κατ' έτος παρέδρους και εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, β) δύο (2) κατ' έτος παρέδρους και εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γ) τρεις (3) κατ' έτος δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων από τον βαθμό του πρωτοδίκη μέχρι και του εφέτη και δ) τρεις (3) κατ' έτος δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από τον βαθμό του πρωτοδίκη μέχρι και του εφέτη, προκειμένου να ασκηθούν για επιμορφωτικούς λόγους στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε εθνικά αλλοδαπά δικαστήρια. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 55 εφαρμόζονται αναλόγως, οι δε επιπλέον των τακτικών αποδοχών καταβάλλονται μειωμένες κατά το ποσό της αμοιβής που οι ανωτέρω δικαστικοί λειτουργοί λαμβάνουν από τα ευρωπαϊκά και αλλοδαπά εθνικά δικαστήρια ή από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς δικαστικής εκπαίδευσης για τη συμμετοχή τους στο ανωτέρω πρόγραμμα. Οι ανωτέρω δικαστικοί λειτουργοί οφείλουν να γνωρίζουν άριστα μία (1) εκ των επίσημων γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορούν να ζητήσουν από τους ανωτέρω δικαστικούς λειτουργούς να συντάξουν έκθεση για τα προγράμματα που παρακολούθησαν και να τα παρουσιάσουν στους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς του οικείου δικαιοδοτικού κλάδου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας σε αυτό, μπορεί να χορηγείται άδεια σε δικαστές του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μέχρι έξι (6) ετησίως, ή δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας, μέχρι έναν

(1) ετησίως, οι οποίοι γνωρίζουν καλά μία (1) από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να επιμορφωθούν στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Κατά τη διάρκεια της άδειας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους πέντε (5) μήνες, καταβάλλονται στους επιμορφούμενους οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργάνικής τους θέσης.

6. Οι δικαστικοί λειτουργοί μετά από την ολοκλήρωση της εκπαίδευσής τους ενημερώνουν την ΕΣΔι, προκειμένου η σχολή να αξιοποιήσει, κατά τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων της, την επιστημονική και επαγγελματική εμπειρία που απέκτησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΤΟΜΙΚΟΙ ΦΑΚΕΛΟΙ ΚΑΙ ΜΗΤΡΩΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 57

Ατομικοί φάκελοι δικαστικών λειτουργών

1. Για κάθε δικαστικό λειτουργό τηρείται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ατομικός φάκελος, στον οποίο περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στον διορισμό και στην προσωπική και υπηρεσιακή του κατάσταση, οι εκθέσεις των επιθεωρητών, οι πειθαρχικές και ποινικές δίωξεις και οι αποφάσεις που εκδόθηκαν επ' αυτών.

2. Με τα στοιχεία της παρ. 1 τηρούνται, επίσης, ατομικοί φάκελοι:

α) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, για τους δικαστικούς λειτουργούς του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, για τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών,

γ) στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τους δικαστικούς λειτουργούς του και για τους δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και

δ) στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τους δικαστικούς λειτουργούς της Γενικής Επιτροπείας και των δικαστηρίων αυτών.

3. Έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση του ατομικού φακέλου δικαστικού λειτουργού:

α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης,

β) τα μέλη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου,

γ) τα μέλη του οικείου πειθαρχικού συμβουλίου ή πειθαρχικού δικαστηρίου,

δ) οι επιθεωρητές και τα οικεία συμβούλια επιθεώρησης,

ε) τα μέλη της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς των δικαστηρίων αυτών και

στ) ο ίδιος ο δικαστικός λειτουργός, ο οποίος έχει δικαίωμα λήψης αντιγράφων.

Ανακοίνωση στοιχείων του ατομικού φακέλου δικαστικού λειτουργού σε άλλα, πλην των ανωτέρω ειδικώς αναφερομένων, πρόσωπα απαγορεύεται.

4. Οι λεπτομέρειες τήρησης των ατομικών φακέλων, που μπορεί να είναι σε ηλεκτρονική μορφή, καθορίζονται

με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

5. Ειδικά στους ατομικούς φακέλους των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιλαμβάνονται ετήσια στατιστικά στοιχεία σχετικά με την υπηρεσιακή τους απόδοση από την ημερομηνία προαγωγής τους στον βαθμό του Συμβούλου Επικρατείας, του Αρεοπαγίτη, του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και του Συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και με τα πρόσθετα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, τα οποία συγκεντρώνουν τα οικεία αρμόδια τμήματα της γραμματείας των ανώτατων δικαστηρίων και της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 58

Μητρώο δικαστικών λειτουργών

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρείται μητρώο των δικαστικών λειτουργών.

2. Στο μητρώο αυτό, σε ξεχωριστό φύλλο για κάθε δικαστικό λειτουργό, αναγράφονται η οικογενειακή του κατάσταση, τα προσόντα του, τα στοιχεία του διορισμού του, οι μεταβολές της υπηρεσιακής του κατάστασης, οι ηθικές αμοιβές, οι πειθαρχικές ποινές και κάθε άλλο στοιχείο που αφορά στην υπηρεσιακή του δραστηριότητα.

3. Οι λεπτομέρειες του τύπου του μητρώου, που μπορεί να τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 57.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 59

Τοποθετήσεις - Προαγωγές δικαστικών λειτουργών

1. Οι τοποθετήσεις των διοριζόμενων ή προαγόμενων δικαστικών λειτουργών, οι μεταθέσεις, μετατάξεις και αποσπάσεις τους ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Έως την επίδοση του σχετικού με την υπηρεσιακή μεταβολή εγγράφου οι δικαστικοί λειτουργοί εγκύρωσ ασκούν τα καθήκοντα της θέσης και του βαθμού που κατέχουν.

2. Οι προαγωγές των δικαστικών λειτουργών μέχρι τον βαθμό του συμβούλου της Επικρατείας, του αρεοπαγίτη και του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Επιτρόπου και του αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και του Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και ο διορισμός σε θέση αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και αντεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόφαση του ανωτάτου δικαστικού συμβουλίου προκαλείται με ερώτημα του Υπουργού το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την κένωση ή την κατανομή νέων θέσεων στα οικεία δικαστήρια ή εισαγγελίες ή, προκειμένου περί ειρηνοδικών, από τη συμπλήρωση των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας, και η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού ανατρέχει στον χρόνο κατανο-

μής ή κένωσης της θέσης, ή προκειμένου ειδικά για προαγωγή ειρηνοδικών, στον χρόνο συμπλήρωσης των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 90. Ειδικά για την πλήρωση των κενών που προβλέπεται ότι προκύπτουν στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα αποστέλλεται το αργότερο εντός του Απριλίου.

3. Οι προαγωγές στις θέσεις του Προέδρου και των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Προέδρου, του Εισαγγελέα και των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και των αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν τα νόμιμα προσόντα κατά τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 74, την παρ. 7 του άρθρου 75, τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 83, την παρ. 7 του άρθρου 84 και τις παρ. 10, 11 και 12 του άρθρου 89. Για τις προαγωγές στις θέσεις των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου η επιλογή γίνεται μεταξύ των δέκα (10) αρχαιοτέρων από τους δικαστικούς λειτουργούς, που έχουν τα τυπικά προσόντα, όταν η προς πλήρωση θέση είναι μία (1). Για κάθε μία επιπλέον θέση, ο αριθμός των υποψηφίων προς επιλογή αυξάνεται κατά τέσσερις (4). Για την πλήρωση των θέσεων, οι οποίες κενώνονται στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, ο Υπουργός κινεί τις διαδικασίες που ορίζονται στην παρούσα το αργότερο ως το τέλος Απριλίου. Αν για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί κάποια από τις παραπάνω θέσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, η διαδικασία κινείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την κένωση της θέσης. Οι ανωτέρω προαγωγές ανατρέχουν στον χρόνο κένωσης της θέσης.

4. Για την προαγωγή δικαστικού λειτουργού σε ανώτερο βαθμό απαιτούνται:

α) Η ύπαρξη κενής θέσης ανώτερου βαθμού, εφόσον οι θέσεις είναι οργανικά διακεκριμένες.

β) Η συμπλήρωση του νόμιμου χρόνου παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό. Στον χρόνο αυτόν δεν υπολογίζεται ο χρόνος διαθεσιμότητας, προσωρινής παύσης, αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα λόγω της οποίας επιβλήθηκε τελεσίδικα πειθαρχική ποινή και ο χρόνος αργίας.

γ) Η συνδρομή των ουσιαστικών προσόντων που απαιτούνται για τον ανώτερο βαθμό.

5. Η προαγωγή στους βαθμούς του συμβούλου της Επικρατείας, του αρεοπαγίτη, του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του συμβούλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Επιτρόπου και αντεπιτρόπου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, του Επιτρόπου και αντεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του προέδρου και εισαγγελέα εφετών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και του προέδρου εφετών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, γίνεται κατ' απόλυτη εκλογή και προϋποθέτει την ύπαρξη εξαιρετικών ουσιαστικών προσόντων στο πρόσωπο των ανωτέρω δικαστικών λειτουργών που έχουν τα τυπικά προσόντα. Ως ουσιαστικά προσόντα αξιολογούνται ιδίως, το ήθος, το σθένος, η κρίση και αντίληψη, η ποσοτική και ποιοτική απόδοση, η ταχύτητα στην απο-

νομή δικαιοσύνης σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρεια των υποθέσεων, η επιστημονική κατάρτιση και η κοινωνική παράσταση.

6. Κατ' απόλυτη εκλογή κρίνονται και οι λοιποί δικαστικοί λειτουργοί, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στην παρ. 5, οι οποίοι συγκεντρώνουν σε ιδιαίτερα ικανό βαθμό τα απαιτούμενα ουσιαστικά προσόντα και μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως στα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού.

7. Για την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των κρινόμενων λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις επιθεώρησης, οι ατομικοί φάκελοι, τα στατιστικά στοιχεία της απόδοσής τους και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο.

8. Οι αποφάσεις του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου και της οικείας ολομέλειας πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να είναι πλήρως αιτιολογημένες. Τα μέλη τους μπορούν να στηρίζουν αιτιολογημένα την κρίση τους και στην προσωπική τους αντίληψη ως προς την ικανότητα των κρινόμενων για την απονομή της δικαιοσύνης και τα εν γένει προσόντα τους.

9. Δεν προάγεται στον επόμενο βαθμό δικαστής, ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα τη δημοσίευση και θεώρηση των αποφάσεων που εκδίδει, καθώς και εισαγγελικός λειτουργός ο οποίος καθυστερεί αδικαιολόγητα την επεξεργασία των δικογραφιών που του ανατίθενται, εκτός αν το οικείο συμβούλιο αιτιολογήσει ειδικά τους λόγους της κατά παρέκκλιση προαγωγής.

Αδικαιολόγητη είναι η καθυστέρηση όταν: α) οι αποφάσεις δεν δημοσιεύονται μέσα σε διάστημα οκτώ (8) μηνών από τη συζήτηση ή μέσα στις ειδικότερες προθεσμίες που ορίζει ο ΚΠολΔ, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας ή οι οικείες ειδικές διατάξεις για το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο, β) προκειμένου για υποθέσεις ασφαλιστικών μέτρων, όταν οι αποφάσεις δεν εκδίδονται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, γ) προκειμένου για θεωρήσεις, όταν αυτές γίνονται πέρα από τριάντα (30) ημέρες, δ) προκειμένου για εισαγγελικούς λειτουργούς, όταν η επεξεργασία και η επιστροφή των δικογραφιών καθυστερεί πέρα από τέσσερις (4) μήνες.

10. Μη προακτέος κρίνεται ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος έχει τιμωρηθεί πειθαρχικά σε οποιαδήποτε ποινή πλην της επίπληξης για καθυστέρηση στην εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων του, τουλάχιστον δύο (2) φορές την τελευταία πενταετία.

Άρθρο 60

Μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών

1. Τα Ανώτατα Δικαστικά Συμβούλια για τις προαγωγές και μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών συνεδριάζουν κατά το χρονικό διάστημα από τις 10 Μαΐου έως τις 10 Ιουνίου. Οι προαγόμενοι και μετατιθέμενοι δικαστικοί λειτουργοί είναι υποχρεωμένοι να εμφανισθούν στις θέσεις τους έως τις 15 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, εκτός αν υπηρεσιακές ανάγκες επιβάλλουν να εμφανιστούν νωρίτερα. Κατ' εξαίρεση, για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, το οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο συνεδριάζει για προαγωγές και μεταθέσεις δικαστικών λειτουργών και κατά τους μήνες Οκτώβριο και Ιανουάριο. Οι δικαστικοί λειτουργοί που προάγονται και μετατιθενται κατά το προηγούμενο εδάφιο, είναι υπο-

χρεωμένοι να εμφανισθούν στις θέσεις τους εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος περί προαγωγής ή μετάθεσης. Αν εμφανισθεί απρόβλεπτη υπηρεσιακή ανάγκη ή σε άλλως εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, επιτρέπεται απόσπαση δικαστικού λειτουργού, σύμφωνα με το άρθρο 61.

2. Μετάθεση δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν από τη συμπλήρωση υπηρεσίας ενός (1) δικαστικού έτους στον τόπο όπου τοποθετήθηκε, λόγω διορισμού. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται μετάθεση και πριν την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, για υπηρεσιακούς ή σοβαρούς προσωπικούς λόγους, οι οποίοι βεβαιώνονται ειδικά στην απόφαση ή εάν υποβληθούν αιτήσεις αμοιβαίας μετάθεσης ή εάν υπάρχει κώλυμα εντοπιότητας. Οι αμοιβαίες μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους υλοποιούνται μετά τη λήξη αυτού.

3. Μετάθεση δικαστικού λειτουργού μπορεί να γίνει είτε ύστερα από αίτηση αυτού είτε αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να αντιμετωπισθεί υπηρεσιακή ανάγκη, η οποία πρέπει να εκτίθεται αναλυτικά στην απόφαση. Απαγορεύεται η μετάθεση που έχει σχέση με την άσκηση των δικαιοδοτικών και εν γένει υπηρεσιακών καθηκόντων του δικαστικού λειτουργού.

4. Η μετάθεση είναι υποχρεωτική, αν ο δικαστικός λειτουργός: α) υπέπεσε σε βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, β) εμφανίζει αδικαιολόγητη και σοβαρή, κατά την κρίση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

5. Δικαστικός λειτουργός σύζυγος δικαστικού λειτουργού ή συνδεδόμενος με σύμφωνο συμβίωσης με αυτόν, μετατίθεται ύστερα από αίτησή του στην περιφέρεια που υπηρετεί ο άλλος σύζυγος ή το άλλο μέλος του συμφώνου συμβίωσης, εφόσον δεν υπάρχει κώλυμα συνυπηρέτησης. Δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και ο υπηρετών στις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας, σύζυγος δικαστικού λειτουργού ή συνδεδόμενος με σύμφωνο συμβίωσης με αυτόν μπορεί να μετατίθεται, ύστερα από αίτησή του, στην περιφέρεια όπου υπηρετεί ο σύζυγός του ή ο συνδεδόμενος με σύμφωνο συμβίωσης δικαστικός λειτουργός σε αντίστοιχη υπηρεσία. Αν δεν καθίσταται δυνατή η μετάθεση, ο δημόσιος υπάλληλος ή ο υπάλληλος Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού αποσπάται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, κατά προτεραιότητα και με βάση τις υπηρεσιακές ανάγκες, σε αντίστοιχη δημόσια υπηρεσία στην περιφέρεια, όπου υπηρετεί ο σύζυγός του ή ο συνδεδόμενος με σύμφωνο συμβίωσης με αυτόν δικαστικός λειτουργός και για όσο χρόνο υπηρετεί στην περιφέρεια αυτή. Για τα πρόσωπα του δευτέρου και τρίτου εδαφίου εφαρμόζεται το άρθρο 11 του ν. 4440/2016 (Α' 224).

Άρθρο 61

Αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών

1. Επιτρέπεται η απόσπαση δικαστικών λειτουργών, αν υπάρχει υπηρεσιακή ανάγκη. Η διάρκεια της απόσπασης δεν είναι δυνατό να υπερβεί το ένα (1) έτος.

2. Η διαπίστωση της υπηρεσιακής ανάγκης γίνεται με αιτιολογημένη έκθεση:

α) του Προέδρου του Αρείου Πάγου, προκειμένου για δικαστές των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων,

β) του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, προκειμένου για εισαγγελικούς λειτουργούς,

γ) του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, προκειμένου για τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

δ) του προέδρου πρωτοδικών, προκειμένου για ειρηνοδίκες.

Στην έκθεση περιλαμβάνεται και πρόταση για το δικαστήριο ή την εισαγγελία από την οποία είναι δυνατό να αποσπαστεί ο δικαστικός λειτουργός.

3. Χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεση της σχετικής απόφασης, ο αποσπώμενος μπορεί να ζητήσει για σπουδαίο λόγο την ανάκληση της απόσπασης.

4. Νέα απόσπαση του ίδιου δικαστικού λειτουργού δεν επιτρέπεται πριν περάσουν τρία (3) έτη από την πρώτη, ανεξάρτητα από τον βαθμό που είχε όταν αποσπάστηκε.

5. Μετά από τη λήξη ή την ανάκληση της απόσπασης ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδικαίως και υποχρεωτικώς στην οργανική του θέση.

6. Δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό: προέδρου πρωτοδικών και εφέτη των πολιτικών και ποινικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αυτού, εισαγγελέα πρωτοδικών και αντεισαγγελέα εφετών και ανωτέρων, καθώς και δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, είναι δυνατόν να αποσπαστούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Η απόσπαση αυτή γίνεται για την εκτέλεση νομοπαρασκευαστικών έργων, καθώς και καθηκόντων σχετικών με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, και διαρκεί για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης μέχρι τη συμπλήρωση τριετίας.

7. Τα έξοδα του δικαστικού λειτουργού για την εγκατάσταση και τις μετακινήσεις του στο δικαστήριο ή στην εισαγγελία που αποσπάται, καθώς και στις περιπτώσεις μετάβασής του σε μεταβατικές έδρες ή για επιθεωρήσεις στα δικαστήρια, καταβάλλονται από το Δημόσιο τον επόμενο μήνα της πραγματοποίησής τους.

α) Δικαστικοί λειτουργοί, γονείς ανήλικου τέκνου, των οποίων οι σύζυγοι έχουν μετατεθεί σε κενή οργανική θέση και υπηρετούν ως μόνιμοι υπάλληλοι στον διπλωματικό κλάδο ή εξομοιούμενο με αυτόν, του Υπουργείου Εξωτερικών, σε αρχή της Εξωτερικής Υπηρεσίας, επιτρέπεται να αποσπώνται στην ίδια πόλη με την αρχή όπου υπηρετεί ο ή η σύζυγός τους ή το πρόσωπο με το οποίο έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και ιδίως στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή σε όργανα, σε οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού.

β) Η απόσπαση της παρούσας πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των αρμόδιων οργάνων των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

γ) Οι αποσπώμενοι δικαστικοί λειτουργοί λαμβάνουν, αποκλειστικά, τις αποδοχές εσωτερικού, οι οποίες καταβάλλονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και δεν δικαι-

ούνται επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής. Η απόσπαση γίνεται αποκλειστικά για εκτέλεση ειδικής υπηρεσίας σε αντικείμενα συναφή με τη δικαστική ιδιότητα για χρόνο όχι μεγαλύτερο της τριετίας.

Άρθρο 62

Διορισμός δικαστικών λειτουργών σε ευρωπαϊκά και διεθνή δικαστήρια - Ανάθεση καθηκόντων εκπροσώπησης της χώρας σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς

1. Στους δικαστικούς λειτουργούς που επιλέγονται και διορίζονται σε θέση δικαστή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.), στο Γενικό Δικαστήριο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.) ή ως μέλη άλλων διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων, σε θέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, ειδική άδεια χωρίς αποδοχές, για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια της θητείας τους. Η άδεια αυτή μπορεί να παραταθεί για μία (1) ακόμη θητεία. Ο χρόνος της άδειας θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής, ο δικαστικός λειτουργός α) διατηρείται στην υπηρεσία ως υπεράριθμος, β) η θέση του θεωρείται κενή και συμπληρώνεται, γ) υποχρεούται να καταβάλλει όλες τις κρατήσεις και τις εισφορές για τα ασφαλιστικά ταμεία με βάση τις αποδοχές που αντιστοιχούν κάθε φορά στον βαθμό της οργανικής του θέσης, σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν. 4808/2021 (Α' 101).

2. Στους δικαστικούς λειτουργούς επιτρέπεται, ενώ διατηρούν την κύρια θέση τους, να επιλέγονται και να καταλαμβάνουν θέση δικαστή μερικής απασχόλησης σε διεθνή δικαιοδοτικά όργανα διεθνών οργανισμών στους οποίους συμμετέχει η Ελληνική Δημοκρατία, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Στους δικαστικούς λειτουργούς επιτρέπεται, ενώ διατηρούν την κύρια θέση τους, να επιλέγονται και να καταλαμβάνουν άμισθη θέση, με μερική απασχόληση, σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς προς άσκηση ειδικών καθηκόντων συναφών προς τη δικαιοσύνη, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Για τη συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στις συνεδριάσεις και λοιπές δραστηριότητες των οργανισμών των παρ. 2 και 3 χορηγείται ειδική άδεια απουσίας, η οποία δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να υπερβαίνει τις τριάντα (30), συνολικά, εργάσιμες ημέρες ετησίως, από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπάγονται σε αυτές.

5. Στους δικαστικούς λειτουργούς μπορεί να χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, μετά από απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, ειδική άδεια χωρίς αποδοχές και για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, προκειμένου να αναλάβουν θέση έμμισθη ή άμισθη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς

ή σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, για παροχή νομικών υπηρεσιών με οποιαδήποτε σχέση. Ο χρόνος της άδειας θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της άδειας αυτής, ο δικαστικός λειτουργός α) διατηρείται στην υπηρεσία ως υπεράριθμος, β) η θέση του θεωρείται κενή και συμπληρώνεται, γ) υποχρεούται να καταβάλλει όλες τις κρατήσεις και τις εισφορές για τα ασφαλιστικά ταμεία με βάση τις αποδοχές που αντιστοιχούν κάθε φορά στον βαθμό της οργανικής του θέσης, σύμφωνα με το άρθρο 141 του ν. 4808/2021.

6. Δικαστικοί λειτουργοί ορίζονται ως εκπρόσωποι της χώρας σε ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς με αντικείμενο σχετικό με τη δικαιοσύνη, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του δικαστή ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπάγονται σε αυτές.

7. Οι δικαστικοί λειτουργοί που επιλέγονται από ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, προκειμένου να συμμετάσχουν σε επιτροπές ή ομάδες εργασίας των οργανισμών αυτών με αντικείμενο συναφές προς τη δικαιοσύνη, ενημερώνουν τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπάγονται σε αυτές, ο οποίος χορηγεί ειδική άδεια για συμμετοχή στις συνεδριάσεις των ως άνω οργάνων, την οποία κοινοποιεί στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Η ειδική άδεια για συμμετοχή στα ως άνω όργανα δεν μπορεί να υπερβαίνει, τις δέκα (10), συνολικά, εργάσιμες ημέρες ετησίως.

8. Δικαστικοί λειτουργοί μπορεί να αποσπώνται και να αναλαμβάνουν καθήκοντα στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες ή σε άλλα όργανα, οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και οποιοδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η απόσπαση γίνεται για εκτέλεση ειδικής υπηρεσίας σε αντικείμενα συναφή με τη δικαστική ιδιότητα για χρόνο, που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος απόσπασης δύναται να παραταθεί με τις ίδιες προϋποθέσεις για τρία (3) ακόμη έτη.

Άρθρο 63

Εμφάνιση δικαστικών λειτουργών

1. Κάθε προαγόμενος, μετατιθέμενος, αποσπώμενος ή επανερχόμενος δικαστικός λειτουργός οφείλει, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου ή τη λήξη της απόσπασής του, να βρίσκεται στη θέση του. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί να συντέμνει την προθεσμία αυτή μέχρι και πέντε (5) ημέρες.

2. Ο δικαστικός λειτουργός που δεν εμφανίζεται στη θέση του αδικαιολόγητα εντός των προθεσμιών της παρ. 1, στερείται τις αποδοχές του, ανεξάρτητα από την πειθαρχική του ευθύνη. Η παρ. 4 του άρθρου 50 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

3. Η εμφάνιση του δικαστικού λειτουργού στη θέση του βεβαιώνεται με σχετική έκθεση που συντάσσεται ενώπιον του αρμόδιου γραμματέα. Αντίγραφο της έκθεσης αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή, κατά περίπτωση, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΙΣΟΒΙΟΤΗΤΑ, ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ, ΒΑΘΜΟΙ, ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ

Άρθρο 64

Ισοβιότητα δικαστικών λειτουργών

Οι δικαστικοί λειτουργοί είναι ισόβιοι. Πριν από τον διορισμό τους ως τακτικών δικαστικών λειτουργών, διανύουν εκπαιδευτική και δοκιμαστική περίοδο με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται στις επόμενες διατάξεις.

Άρθρο 65

Αρχαιότητα δικαστικών λειτουργών

1. Η αρχαιότητα των δικαστικών λειτουργών σε κάθε βαθμό της ιεραρχίας καθορίζεται από τη χρονολογία υπογραφής του προεδρικού διατάγματος διορισμού ή προαγωγής τους. Μεταξύ περισοτέρων, που διορίζονται ή προάγονται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα, αρχαιότερος θεωρείται αυτός που προηγείται στο διάταγμα. Στο διάταγμα αυτό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά που έχει τεθεί στην περί προαγωγής πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου ή της ολομέλειας του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου ή του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Αν πρόκειται για διορισμό τηρείται υποχρεωτικά η σειρά επιλογής ή επιτυχίας στο διαγωνισμό με την επιφύλαξη του άρθρου 32 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246).

2. Σε περίπτωση διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ως προς την παράλειψη δικαστικού λειτουργού ή προσφυγής του τελευταίου, αν η ολομέλεια του οικείου ανώτατου δικαστηρίου αποφανθεί υπέρ της προαγωγής, η απόφασή της θεωρείται σύγχρονη με την απόφαση του συμβουλίου που τον παρέλειψε. Η ολομέλεια αποκαθιστά τον προαγόμενο στη σειρά αρχαιότητάς του.

3. Αν υπάρχουν περισσότερα προεδρικά διατάγματα, με την ίδια ή διαφορετική χρονολογία, λαμβάνεται υπόψη η χρονολογία και η σειρά των σχετικών Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου ή της ολομέλειας του οικείου ανώτατου δικαστηρίου ή του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

4. Κάθε Ιανουάριο συντάσσονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες της σειράς αρχαιότητας όλων των δικαστικών λειτουργών, που υπηρετούν την 1η Ιανουαρίου. Στους πίνακες αυτούς σημειώνεται η χρονολογία υπογραφής των διαταγμάτων του αρχικού διορισμού και της τελευταίας προαγωγής του δικαστικού λειτουργού, καθώς και το έτος γέννησης. Οι πίνακες αυτοί μπορούν να συντάσσονται και σε ηλεκτρονική μορφή.

5. Τους πίνακες της παρ. 4 κυρώνει ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης αποστέλλει μέχρι το

τέλος Μαρτίου κάθε έτους αντίτυπα των πινάκων αυτών στους διευθύνοντες τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αντίστοιχα, για να κοινοποιηθούν στους δικαστικούς λειτουργούς. Οι πίνακες αυτοί μπορούν να κοινοποιούνται στους δικαστικούς λειτουργούς και ηλεκτρονικά.

6. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση κατά των πινάκων αρχαιότητας μέσα σε έναν (1) μήνα αφότου έλαβαν γνώση του περιεχομένου τους. Η ένσταση ασκείται με κατάθεση στη γραμματεία του δικαστηρίου όπου υπηρετεί ο ενιστάμενος, διαβιβάζεται μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης στο οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και κοινοποιείται στους θιγομένους από αυτή. Σε περίπτωση αποδοχής της ένστασης, τροποποιείται ο πίνακας με πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, που ανακοινώνεται στο οικείο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, στον ενιστάμενο και στους θιγομένους. Κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρεί προσφυγή σε κάθε περίπτωση από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, ενώπιον της ολομέλειας του οικείου ανώτατου δικαστηρίου. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση ή γνώση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

Άρθρο 66

Βαθμοί ιεραρχίας - Αντιστοιχία - Προβάδισμα δικαστικών λειτουργών

1. Οι βαθμοί της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών είναι οι εξής:

α) Του Συμβουλίου της Επικρατείας:

Πρόεδρος, αντιπρόεδρος, σύμβουλος, πάρεδρος, εισηγητής, δόκιμος εισηγητής.

β) Των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων:

βα) Πρόεδρος, Εισαγγελέας, αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου, αρεοπαγίτης, αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου,

ββ) πρόεδρος, εισαγγελέας εφετών, εφέτης, αντεισαγγελέας εφετών,

βγ) πρόεδρος, εισαγγελέας πρωτοδικών, πρωτοδίκης, αντεισαγγελέας πρωτοδικών, πάρεδρος πρωτοδικείου, πάρεδρος εισαγγελίας,

βδ) ειρηνοδίκης Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄ τάξης.

γ) Του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

Πρόεδρος, αντιπρόεδρος, σύμβουλος, πάρεδρος, εισηγητής, δόκιμος εισηγητής.

δ) Της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο:

Γενικός Επίτροπος, Επίτροπος, αντεπίτροπος, πάρεδρος, εισηγητής, δόκιμος εισηγητής.

ε) Της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων:

Γενικός Επίτροπος, επίτροπος, αντεπίτροπος.

στ) Των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων:

Πρόεδρος εφετών, εφέτης, πρόεδρος πρωτοδικών, πρωτοδίκης και πάρεδρος πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων.

2. Εξομοιώνονται βαθμολογικά:

α) ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ο Πρόεδρος και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελε-

γκτικό Συνέδριο, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και ο Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

γ) οι σύμβουλοι της Επικρατείας, οι αρεοπαγίτες, οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, οι σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι αντεπίτροποι της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι αντεπίτροποι Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

δ) οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών, καθώς και οι πρόεδροι εφετών διοικητικών δικαστηρίων,

ε) οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι εφέτες, οι αντεισαγγελείς εφετών, οι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι εφέτες των διοικητικών δικαστηρίων,

στ) οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς πρωτοδικών, οι πρόεδροι πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκες Α΄ τάξης,

ζ) οι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι πρωτοδίκες, οι αντεισαγγελείς πρωτοδικών, οι πρωτοδίκες των διοικητικών δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκες Β΄ τάξης,

η) οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι πάρεδροι πρωτοδικείου, οι πάρεδροι εισαγγελείς, οι πάρεδροι πρωτοδικείου των διοικητικών δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκες Γ΄ τάξης.

3. Μεταξύ των δικαστικών λειτουργών που ανήκουν στην ίδια βαθμίδα εξομοίωσης, προβαδίζει ο αρχαιότερος στον βαθμό με την εξής σειρά:

- α) δικαστές, πλην ειρηνοδικών,
- β) εισαγγελείς,
- γ) επίτροποι,
- δ) ειρηνοδίκες.

4. Στις επίσημες τελετές ή εορτές καλούνται, ως εκπρόσωποι της δικαστικής εξουσίας:

α) στην Αθήνα, ο Πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Πρόεδρος, ο Εισαγγελέας και οι αντιπρόεδροι του Αρείου Πάγου, ο Πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Γενικός Επίτροπος και ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και ο Γενικός Επίτροπος και ο Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) στις πόλεις έδρες εφετείων, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας των εφετών και ο πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων,

γ) στις πόλεις έδρες πρωτοδικείων, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας πρωτοδικών και ο πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων,

δ) στις έδρες ειρηνοδικείων, έξω από την έδρα του πρωτοδικείου, ο ειρηνοδίκης που υπηρετεί εκεί.

5. Οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών, καθώς και οι πρόεδροι εφετών διοικητικών δικαστηρίων εξομοιώνονται μισθολογικά με τους δικαστικούς λειτουργούς, που αναφέρονται στην περ. γ΄ της παρ. 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΡΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 67

Θέση δικαστικών λειτουργών σε διαθεσιμότητα

1. Ο δικαστικός λειτουργός που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη πραγματική δημόσια υπηρεσία τίθεται, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτησή του, σε διαθεσιμότητα λόγω νόσου, η οποία είναι δυνατό να θεραπευτεί, παρατείνεται όμως και μετά από τον χρόνο της αναρρωτικής άδειας του άρθρου 54.

2. Η θέση σε διαθεσιμότητα και η επάνοδος στην υπηρεσία γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Η διαθεσιμότητα λόγω νόσου, κατά τη γνώμη της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής, δεν είναι δυνατό να υπερβεί το ένα (1) έτος και, αν η νόσος δεν θεραπεύεται εύκολα, τα δύο (2) έτη. Αρχίζει μόλις λήξει η αναρρωτική άδεια. Μετά την πάροδο του ενός (1) έτους ή των δύο (2) ετών αντιστοίχως, η προβλεπόμενη από τον Υπαλληλικό Κώδικα επιτροπή, στην οποία υποχρεωτικώς συμμετέχουν ένας (1) ψυχολόγος και ένας (1) ψυχίατρος διευθυντής κλινικής κρατικού ή πανεπιστημιακού νοσοκομείου που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης αποφαινεται, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, αν ο δικαστικός λειτουργός είναι ή όχι ικανός να επανέλθει αμέσως στα καθήκοντά του. Σε περίπτωση αρνητικής γνωμάτευσης, ο δικαστικός λειτουργός παύεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 72.

4. Ο δικαστικός λειτουργός είναι δυνατό να παραπεμφθεί για εξέταση στην επιτροπή της παρ. 3 και πριν λήξει ο χρόνος της διαθεσιμότητας. Αν η επιτροπή γνωματεύσει ότι δεν είναι ικανός να αναλάβει αμέσως καθήκοντα, η διαθεσιμότητα διατηρείται μέχρι τη λήξη της.

5. Η επιτροπή αυτή είναι δυνατό να εξετάσει και δικαστικό λειτουργό που διαμένει εκτός της έδρας της, μέσω της πλησιέστερης υγειονομικής επιτροπής.

6. Ο δικαστικός λειτουργός που τέθηκε σε διαθεσιμότητα λόγω νόσου, λαμβάνει τα τρία τέταρτα (3/4) του συνόλου των αποδοχών του.

Άρθρο 68

Θέση δικαστικών λειτουργών σε αργία

1. Ο δικαστικός λειτουργός που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία με ένταλμα προσωρινής κράτησης, με βούλευμα ή με δικαστική απόφαση, έστω και αν απολύθηκε προσωρινά από τις φυλακές, τίθεται αυτοδικαίως σε κατάσταση αργίας. Αν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε σε αργία, επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία. Αν έχουν μεσολαβήσει προαγωγές, κρίνεται και μπορεί να προαχθεί στον ανώτερο βαθμό εάν υπάρχει κενή οργανική θέση, διαφορετικά, προαγόμενος, παραμένει υπεράριθμος και καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενώνεται. Αν αθωωθεί αμετάκλητα από την ασκηθείσα σε βάρος του ποινική δίωξη, καταλαμβάνει τη σειρά αρχαιότητας που κατείχε στον προηγούμενο βαθμό, διαφορετικά η αρχαιότητα του καθορίζεται με απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

2. Ο δικαστικός λειτουργός μπορεί να τεθεί σε προσωρινή αργία, αν ασκήθηκε εναντίον του:

α) ποινική δίωξη για έγκλημα που αποτελεί κώλυμα διορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 44 του παρόντος, με εξαίρεση τα εγκλήματα της ψευδούς κατάθεσης (άρθρο 224 ΠΚ), της ψευδούς καταμήνυσης (άρθρο 229 ΠΚ) και της συκοφαντικής δυσφήμισης (άρθρο 363 ΠΚ),

β) πειθαρχική δίωξη για παράπτωμα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης.

3. Η θέση σε προσωρινή αργία γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, κατόπιν πλήρως αιτιολογημένης απόφασης του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Μετά από την πάροδο έξι (6) μηνών από τη θέση σε προσωρινή αργία, το ίδιο συμβούλιο υποχρεούται να αποφανθεί αιτιολογημένα για τη συνέχιση ή μη της αργίας. Η προσωρινή αργία αίρεται αυτοδίκαια μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος περί θέσεως του δικαστικού λειτουργού σε αργία, εφόσον δεν έχει εκδοθεί παραπεμπτικό βούλευμα ή καταδικαστική απόφαση και εφαρμόζονται αναλόγως το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1. Το μέτρο μπορεί να ληφθεί εκ νέου στην περίπτωση της υποβολής αίτησης επανάληψης της πειθαρχικής διαδικασίας κατά το άρθρο 123 ή της, μετά την άρση της προσωρινής αργίας, έκδοσης παραπεμπτικού βουλεύματος ή καταδικαστικής απόφασης.

4. Για τον δικαστικό λειτουργό που τελεί σε κατάσταση αργίας ή προσωρινής αργίας, αναβάλλεται η κρίση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου περί παραγωγής μέχρι να εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ο δικαστικός λειτουργός τέθηκε σε αργία ή μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα ή τελεσίδικη πειθαρχική απόφαση, αντίστοιχα.

5. Η προσωρινή αργία της παρ. 2 αρχίζει και λήγει, αντίστοιχα, από την ανακοίνωση στον δικαστικό λειτουργό του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Δεν απαιτείται έκδοση προεδρικού διατάγματος για τη λήξη της αργίας, αν εκδοθεί αμετάκλητη απαλλακτική δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα ή τελεσίδικη απαλλακτική πειθαρχική απόφαση. Στις περιπτώσεις αυτές ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται, αυτοδικαίως στην υπηρεσία και εφαρμόζονται αναλόγως το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1. Επανέρχεται, επίσης, αυτοδικαίως στην υπηρεσία, μετά την έκδοση σχετικού διαπιστωτικού προεδρικού διατάγματος, ο δικαστικός λειτουργός ο οποίος καταδικάστηκε αμετάκλητα για έγκλημα ή τιμωρήθηκε τελεσίδικα για πειθαρχικό παράπτωμα, που δεν συνεπάγονται οριστική παύση και εφαρμόζονται αναλόγως το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1.

6. Από τις αποδοχές του δικαστικού λειτουργού που έχει τεθεί σε αργία, παρακρατείται το ένα τρίτο (1/3). Το ποσό που παρακρατήθηκε, αποδίδεται, με πράξη του εκκαθαριστή αποδοχών της υπηρεσίας, αν ο δικαστικός λειτουργός αθωωθεί αμετάκλητα από την ασκηθείσα σε βάρος του ποινική και πειθαρχική δίωξη. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτός από εκείνη της οριστικής παύσης, μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου, να διαταχθεί η απόδοση, εν όλω ή εν μέρει, του ποσού που παρακρατήθηκε.

Άρθρο 69

Θέση δικαστικών λειτουργών εκτός υπηρεσίας

Ο δικαστικός λειτουργός, σε βάρος του οποίου έχει διαταχθεί πειθαρχική προκαταρκτική εξέταση για αδίκημα που μπορεί να επισύρει την ποινή της οριστικής παύσης, μπορεί, να τεθεί προσωρινά εκτός υπηρεσίας, με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μέχρι το πέρας της εξέτασης αυτής. Στην περίπτωση αυτή ο δικαστικός λειτουργός διατηρεί τις αποδοχές του. Αν, στη συνέχεια, ασκηθεί κατ' αυτού πειθαρχική δίωξη, εφαρμόζεται το άρθρο 68. Αν η υπόθεση τεθεί στο αρχείο, ο δικαστικός λειτουργός επανέρχεται αυτοδίκαια στην υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 3 έως 5 του άρθρου 68.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Άρθρο 70

Παραίτηση δικαστικών λειτουργών

1. Ο δικαστικός λειτουργός έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία, που τέθηκαν στο έγγραφο της παραίτησης, θεωρείται ότι δεν έχουν γραφεί.

2. Η αποδοχή της παραίτησης γίνεται μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της. Μέσα στην ίδια προθεσμία, αυτός που παραιτήθηκε δικαιούται να ανακαλέσει εγγράφως την παραίτησή του, εφόσον το προεδρικό διάταγμα της αποδοχής δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

3. Δεν είναι υποχρεωτική για τον Υπουργό Δικαιοσύνης η αποδοχή της παραίτησης και δεν έχει εφαρμογή η παρ. 5, αν κατά τον χρόνο υποβολής της παραίτησης είναι εκκρεμής σε βάρος του παραιτουμένου:

α) ποινική δίωξη για κακούργημα ή για πλημμέλημα από τα αναφερόμενα στην περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 44 ή,

β) πειθαρχική δίωξη.

4. Η λύση της υπηρεσιακής σχέσης επέρχεται από τη στιγμή που ανακοινώνεται σε αυτόν που παραιτήθηκε το προεδρικό διάταγμα αποδοχής της παραίτησης.

5. Θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή η παραίτηση και λύεται αυτοδικαίως η υπηρεσιακή σχέση ενενήντα (90) ημέρες μετά την υποβολή της, εφόσον μέχρι την ημέρα αυτή δεν έχει δημοσιευθεί και ανακοινωθεί το προεδρικό διάταγμα της αποδοχής της παραίτησης.

Άρθρο 71

Αποχώρηση δικαστικών λειτουργών λόγω ορίου ηλικίας

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέχρι και τον βαθμό του εφέτη ή αντεισαγγελέα εφετών και των αντίστοιχων βαθμών αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας τους. Όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί των ανώτερων βαθμών αποχωρούν μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας τους. Για την εφαρμογή

αυτής της διάταξης ως ημέρα συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας θεωρείται η 30ή Ιουνίου του έτους αποχώρησης, κατά την οποία λύνεται η υπηρεσιακή σχέση.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 η ηλικία των δικαστικών λειτουργών αποδεικνύεται κατά τις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 43.

3. Το προεδρικό διάταγμα που βεβαιώνει την αποχώρηση από την υπηρεσία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ανακοινώνεται στον δικαστικό λειτουργό που αποχωρεί έως την 20ή Ιουλίου του έτους αποχώρησης.

4. Ο δικαστικός λειτουργός, που συμπλήρωσε τριάντα (30) χρόνια πραγματική υπηρεσία δικαστικού λειτουργού ή αποχωρεί λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, διατηρεί τιμητικά τον τίτλο της θέσης που κατείχε και μετά τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Αυτό μνημονεύεται στο προεδρικό διάταγμα αποχώρησης από την υπηρεσία.

5. Ο δικαστικός λειτουργός, που παύεται οριστικά λόγω πειθαρχικού παραπτώματος ή κατά την παρ. 1 και την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 72, στερείται τον τίτλο της παρ. 4. Επίσης στερείται τον τίτλο αυτός που τιμωρήθηκε στον βαθμό εξόδου από την υπηρεσία με πειθαρχική ποινή προσωρινής παύσης.

6. Από τον τίτλο αυτόν εκπίπτει αυτοδικαίως εκείνος που καταδικάστηκε αμετάκλητα σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 44.

Άρθρο 72

Οριστική παύση δικαστικών λειτουργών

1. Εκτός από την περίπτωση της επιβολής πειθαρχικής ποινής οριστικής παύσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, ο δικαστικός λειτουργός παύεται οριστικά:

α) αν στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα λόγω αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης,

β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητικής της ελευθερίας ανώτερη των τριών (3) μηνών για αδίκημα που τελέστηκε με δόλο,

γ) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για αδίκημα της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 44.

2. Είναι δυνατό να παυθεί οριστικά ο δικαστικός λειτουργός:

α) για ανικανότητα εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, εφόσον η ανικανότητα αυτή διαρκεί και πέρα από τον χρόνο που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους,

β) για υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

3. Για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 αποφασίζει το δικαστήριο που είναι κατά περίπτωση αρμόδιο για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

4. Η διαδικασία για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, κινείται σε κάθε περίπτωση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, ή τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.

5. Αν κινηθεί η διαδικασία για την οριστική παύση δικαστικού λειτουργού, ο πρόεδρος του αρμόδιου δικαστηρίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ορίζει ένα από τα μέλη του δικαστηρίου ως εισηγητή. Ο εισηγητής συλλέγει τα αναγκαία στοιχεία τα σχετικά με το λόγο της οριστικής παύσης και δύναται να εξετάσει μάρτυρες και να διατάξει διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, κατά τον ΚΠΔ. Ορισμένες από τις πράξεις αυτές μπορεί να τις αναθέσει

και σε άλλον δικαστικό λειτουργό αν υπάρχει λόγος. Ο εισηγητής καλεί τον δικαστικό λειτουργό που παραπέμπεται για οριστική παύση να δώσει εξηγήσεις, συντάσσει και υποβάλλει στον πρόεδρο του δικαστηρίου έκθεση που περιέχει και τη γνώμη του ως προς την ουσία της υπόθεσης. Ο δικαστικός λειτουργός που εισάγεται για οριστική παύση έχει δικαίωμα να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου οποτεδήποτε το αιτηθεί.

6. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου ορίζει δικάσιμο στην οποία καλείται ο δικαστικός λειτουργός με κλήση που περιέχει τον λόγο της παραπομπής του για οριστική παύση, καθώς και λεπτομερώς τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν τον λόγο αυτόν. Η κλήση επιδίδεται κατά τις διατάξεις του ΚΠΔ τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η συζήτηση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση. Ο δικαστικός λειτουργός μπορεί να παρίσταται και δια ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου.

7. Το δικαστήριο εκτιμά τη συνολική υπηρεσία του δικαστικού λειτουργού και τη χρησιμότητα ή όχι της παραμονής του στην υπηρεσία. Η απόφαση του δικαστηρίου επιδίδεται στον παυθέντα και υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Αν με την απόφαση απαγγέλλεται οριστική παύση, εκδίδεται προεδρικό διάταγμα που δημοσιεύεται περιληπτικά στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Η λύση της υπηρεσιακής σχέσης λόγω οριστικής παύσης επέρχεται από την επίδοση στον δικαστικό λειτουργό της απόφασης οριστικής παύσης. Αν δεν προκύπτει ότι έγινε επίδοση, αυτή λογίζεται ότι έγινε την 30ή ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Άρθρο 73

Διορισμός - Προαγωγή δόκιμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας

1. Σε θέση δόκιμων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας διορίζονται απόφοιτοι της ΕΣΔι σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4871/2021 (Α' 247). Οι δόκιμοι εισηγητές διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα (10) μηνών, στη διάρκεια της οποίας έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού.

2. Μετά από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για την προαγωγή τους σε θέσεις εισηγητών. Η απόφαση είναι αιτιολογημένη και λαμβάνει υπόψη το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, τη φιλοπονία που επέδειξαν, καθώς και την ικανότητα και καταλληλότητά τους για το δικαστικό λειτουργήμα. Αν, αντίθετα, το Συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος εισηγητής δεν πρέπει να προαχθεί σε θέση εισηγητή, λόγω ανεπάρκειας ή έλλειψης ήθους, αποφασίζει με αιτιολογημένη απόφαση την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση, να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του δόκιμου εισηγητή για έ-

ξι (6) ακόμη μήνες, αν κρίνει ότι δεν είναι ακόμα ώριμος να προαχθεί σε θέση εισηγητή. Αν όμως και μετά την πάροδο του πρόσθετου χρόνου το συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να προαχθεί σε εισηγητή, αποφασίζει ταυτόχρονα, με αιτιολογημένη απόφαση, την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Οι δόκιμοι εισηγητές, που κρίνονται ικανοί από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, προάγονται σε εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τη σειρά που κατείχαν κατά την αποφοίτησή τους από την ΕΣΔι. Η προαγωγή γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Αν η συμπλήρωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας παρατείνεται λόγω λήψης από τον δικαστικό λειτουργό άδειας ασθένειας, κύησης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου, η εκ των υστέρων προαγωγή του σε θέση εισηγητή ενεργεί αναδρομικά μόνο ως προς τον καθορισμό της κατά το άρθρο 65 σειράς αρχαιότητας και ο δικαστικός λειτουργός αναγράφεται στους συντασσόμενους από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες αρχαιότητας με τη σειρά που κατείχε κατά την αποφοίτησή του από την ΕΣΔι.

Άρθρο 74

Προαγωγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας

1. Σε πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται κατ' εκλογή εισηγητής με επτά (7) έτη υπηρεσίας, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του ως δόκιμου εισηγητή. Μετά από τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών υπηρεσίας στον βαθμό και εφόσον δεν υφίσταται κενή θέση παρέδρου, ο εισηγητής κρίνεται προς προαγωγή. Εάν κριθεί ικανός, προάγεται σε προσωποπαγή θέση, που δημιουργείται με το προεδρικό διάταγμα της προαγωγής, η οποία καταργείται μετά από τον καθ' οιονδήποτε τρόπον κένωση θέσης παρέδρου. Οι προσωποπαγείς αυτές θέσεις δεν μπορεί κάθε φορά να υπερβαίνουν τον αριθμό των τριών (3).

2. Σε σύμβουλο της Επικρατείας προάγεται κατ' απόλυτη εκλογή πάρεδρος με πέντε (5) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του παρέδρου.

3. Οι προαγωγές των παρ. 1 και 2 διενεργούνται μόνο εφόσον οι υπό προαγωγή δικαστικοί λειτουργοί έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4871/2021 (Α' 247).

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 59, σε αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται σύμβουλος με τρία (3) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του συμβούλου. Η τριετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.

5. Σε Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας προάγεται αντιπρόεδρος ή σύμβουλος που μπορεί να προαχθεί σε αντιπρόεδρο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 75

Δικαστικοί λειτουργοί της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

1. Σε θέση αντεπιτρόπου διορίζεται, εφόσον έχει είκοσι (20) έτη δικαστικής υπηρεσίας:

α) πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων με διετή υπηρεσία στον βαθμό αυτόν ή με πενταετή συνολική υπηρεσία στον βαθμό του και στον βαθμό του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων και

β) εφέτης διοικητικών δικαστηρίων με εξαετή υπηρεσία στον βαθμό του.

2. Μέσα σε έναν (1) μήνα από τότε που δημιουργείται κενή θέση εισαγωγικού βαθμού αντεπιτρόπου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με ανακοίνωσή του, που αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, προσκαλεί τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης αίτηση διορισμού, η οποία συνοδεύεται με τα κατά την κρίση τους δικαιολογητικά των προσόντων τους. Για την ανάρτηση αυτή ενημερώνονται αμελλητί όλα τα διοικητικά εφετεία της χώρας. Ειδικά για την πλήρωση των κενών θέσεων αντεπιτρόπων, οι οποίες προβλέπεται ότι πρόκειται να προκύψουν την 30ή Ιουνίου, λόγω συνταξιοδότησης αντεπιτρόπων ένεκα συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, η ανακοίνωση αναρτάται εντός του μηνός Ιανουαρίου του αντίστοιχου έτους.

3. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσα σε έναν (1) μήνα από την ανάρτηση που αναφέρεται στην παρ. 2.

4. Οι αιτήσεις με τα δικαιολογητικά τους, καθώς και οι ατομικοί υπηρεσιακοί φάκελοι διαβιβάζονται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, το οποίο ύστερα από σύγκριση των υποψηφίων, προτείνει, με αιτιολογημένη απόφασή του, τον καταλληλότερο για διορισμό. Η αρχαιότητα στον βαθμό δεν αποτελεί, μόνη αυτή, στοιχείο υπεροχής.

5. Ο διοριζόμενος δίνει τον νόμιμο όρκο σε δημόσια συνεδρίαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τη δόση του όρκου ο δικαστικός λειτουργός θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από τη θέση που κατείχε και επέρχεται αυτοδικαίως λύση της υπηρεσιακής σχέσης χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

6. Στον βαθμό του επιτρόπου προάγεται ο αντεπίτροπος, εφόσον έχει:

α) υπηρεσία ενός (1) έτους στον βαθμό αυτόν ή
β) προϋπηρεσία τριών (3) ετών στον βαθμό του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή

γ) προϋπηρεσία έξι (6) ετών συνολικά στους βαθμούς του προέδρου εφετών και εφέτη διοικητικών δικαστηρίων.

7. Η προαγωγή στον βαθμό του Γενικού Επιτρόπου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ενεργείται με

προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης με επιλογή μεταξύ των μελών της Γενικής Επιτροπείας που έχουν συνολική τριετή υπηρεσία στους βαθμούς του επιτρόπου, του αντεπιτρόπου και του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή μεταξύ των προέδρων εφετών με τριετή υπηρεσία στον βαθμό αυτών.

Άρθρο 76

Πάρεδροι πρωτοδικείου διοικητικών δικαστηρίων και προαγωγή τους σε θέση πρωτοδίκη

1. Σε θέση παρέδρων πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διορίζονται απόφοιτοι της ΕΣΔΙ σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246). Οι πάρεδροι πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων διανύουν δεκάμηνη δοκιμαστική υπηρεσία, στη διάρκεια της οποίας, αν και δεν αποκτούν την ιδιότητα του τακτικού δικαστικού λειτουργού, την οποία αποκτούν με την προαγωγή τους ως πρωτοδικών, έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού.

2. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας οι πάρεδροι ασκούν καθήκοντα τακτικού δικαστή και μετέχουν στη σύνθεση του διοικητικού πρωτοδικείου, κατά τους ειδικότερους ορισμούς του παρόντος.

3. Ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου ή τμήματος του διοικητικού πρωτοδικείου, στο οποίο λειτουργούν περισσότερα τμήματα, παρακολουθεί με ιδιαίτερη προσοχή τους παρέδρους, που υπηρετούν υπό εποπτεία του, σε ό,τι αφορά στην επιμέλεια, την εργατικότητα και την ικανότητα προσαρμογής τους στις απαιτήσεις του δικαστικού λειτουργήματος, τους καθοδηγεί στην τεχνική της εργασίας και στην ορθή εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Για το χρονικό διάστημα της δοκιμαστικής υπηρεσίας του παρέδρου ο πρόεδρος συντάσσει ειδική έκθεση, στην οποία γίνονται ποιοτική και ποσοτική αξιολόγηση της απόδοσής του και ειδική αναφορά στο ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την κρίση και αντίληψη και τη συμπεριφορά του. Στο τέλος της έκθεσης διατυπώνεται και κρίση για την καταλληλότητα του παρέδρου να προαχθεί σε θέση πρωτοδίκη διοικητικών δικαστηρίων. Ο πρόεδρος που μετακινείται πριν συμπληρωθεί η δοκιμαστική υπηρεσία από την τοποθέτηση του παρέδρου στο δικαστήριο συντάσσει υποχρεωτικά έκθεση πριν από την μετακίνησή του, αν έχει την εποπτεία του παρέδρου για χρονικό διάστημα τριών (3) τουλάχιστον μηνών. Στις εκθέσεις που συντάσσουν οι πρόεδροι των τμημάτων εκφέρει τη γνώμη του και ο διευθύνων το δικαστήριο.

4. Οι εκθέσεις των παρέδρων, τα στατιστικά στοιχεία της απόδοσής τους και κάθε άλλο κρίσιμο στοιχείο ή πληροφορία για την απόδοση ή την καταλληλότητά τους τοποθετούνται σε ειδικό για κάθε πάρεδρο φάκελο, ο οποίος στο τέλος της δοκιμαστικής υπηρεσίας υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης δια του Υπουργού Δικαιοσύνης και στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

5. Μετά από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης, αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού

Δικαιοσύνης, για την προαγωγή των παρέδρων σε θέσεις πρωτοδικών. Η απόφαση είναι αιτιολογημένη και λαμβάνει υπόψη την έκθεση του συμβουλίου των εφετών σύμφωνα με την παρ. 6, τις σχετικές με αυτούς εκθέσεις των προέδρων και επιθεωρητών, όπως και κάθε στοιχείο σχετικό με το ήθος, την επιστημονική κατάρτιση, την ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας τους και την επίδοσή τους γενικά.

Αντίθετα, αν το συμβούλιο κρίνει ότι ο πάρεδρος δεν πρέπει να προαχθεί στον βαθμό του πρωτοδίκη, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα, μετά από ακρόαση του παρέδρου, την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

Αν η συμπλήρωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας παρατείνεται λόγω λήψης από τον δικαστικό λειτουργό άδειας ασθένειας, κήσης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου, η εκ των υστέρων προαγωγή του στον βαθμό του πρωτοδίκη ενεργεί αναδρομικά μόνο ως προς τον καθορισμό της κατά το άρθρο 65 σειράς αρχαιότητας και ο δικαστικός λειτουργός αναγράφεται στους συντασσόμενους από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες αρχαιότητας με τη σειρά που κατείχε κατά την αποφοίτησή του από την ΕΣΔΙ.

6. Για την καταλληλότητα των παρέδρων να προαχθούν στον βαθμό του πρωτοδίκη αποφαινεται με αιτιολογημένη έκθεσή του τριμελές συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου που διευθύνει το οικείο διοικητικό εφετείο και δύο (2) εφέτες. Το συμβούλιο καταρτίζει την έκθεσή του, αφού ακούσει τον εισηγητή εφέτη, που πρέπει να έχει σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το ήθος και την εργατικότητα του παρέδρου και την επιστημονική του κατάρτιση.

7. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, μετά από ακρόαση του παρέδρου, να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του για έξι (6) μήνες, αν κρίνει ότι αυτός δεν είναι ακόμα ώριμος να προαχθεί στον βαθμό του πρωτοδίκη. Αν και μετά την πάροδο του πρόσθετου αυτού χρόνου το συμβούλιο κρίνει, μετά από ακρόαση του παρέδρου, ότι αυτός δεν πρέπει να προαχθεί στον βαθμό του πρωτοδίκη, αποφασίζει ταυτόχρονα, με αιτιολογημένη απόφασή του, την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα.

8. Οι πάρεδροι διορίζονται για την πλήρωση κενών θέσεων πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τη σειρά αποφοίτησης από την ΕΣΔΙ. Ως κενές θέσεις πρωτοδικών θεωρούνται και οι κενές θέσεις των ανώτερων βαθμών. Οι πάρεδροι που κρίθηκαν προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προάγονται υποχρεωτικά σε πρωτοδικές.

Άρθρο 77

Προαγωγές λοιπών δικαστών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

1. Σε πρόεδρο πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων προάγεται πρωτοδίκης με πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας πρωτοδίκη, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του παρέδρου πρωτοδικείου.

2. Σε εφέτη διοικητικών δικαστηρίων προάγεται πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων που έχει δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως πρόεδρος ή οκτώ (8)

έτη υπηρεσίας συνολικά ως πρόεδρος και πρωτοδίκης.

3. Σε πρόεδρο εφετών διοικητικών δικαστηρίων προάγεται εφέτης διοικητικών δικαστηρίων που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εφέτης ή επτά (7) έτη υπηρεσίας συνολικά ως εφέτης και πρόεδρος πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων.

4. Οι προαγωγές των παρ. 1 έως 3 διενεργούνται μόνο εφόσον οι υπό προαγωγή δικαστικοί λειτουργοί έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4871/2021.

5. Η προαγωγή στον βαθμό του προέδρου πρωτοδικών και του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων γίνεται κατ' εκλογή.

6. Η προαγωγή στον βαθμό του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων γίνεται μόνο κατ' απόλυτη εκλογή.

7. Αυτοί που προάγονται με την ίδια απόφαση διατηρούν τη μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας.

Άρθρο 78

Προαγωγή διοικητικών δικαστών στο Συμβούλιο της Επικρατείας

1. Οι θέσεις των Συμβούλων της Επικρατείας καλύπτονται κατά το ένα πέμπτο (1/5) με προαγωγή δικαστών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του παρόντος και στο άρθρο 79.

2. Σε Σύμβουλο της Επικρατείας προάγεται, ύστερα από αίτηση του και εφόσον δεν συμπληρώνει το εξηκοστό τρίτο (63ο) έτος της ηλικίας του έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους κένωσης ή σύστασης της θέσης, πρόεδρος εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή εφέτης διοικητικών δικαστηρίων, με επτά (7) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του εφέτη και συνολική πραγματική δικαστική υπηρεσία είκοσι έξι (26) τουλάχιστον ετών στα διοικητικά δικαστήρια. Δεν κρίνεται προς προαγωγή εφέτης τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, εφόσον: α) ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας του στους βαθμούς του προέδρου πρωτοδικών διοικητικών δικαστηρίων και του εφέτη διοικητικών δικαστηρίων είναι μικρότερος ή ίσος από τον αντίστοιχο χρόνο υπηρεσίας του αρχαιότερου παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας στον βαθμό αυτόν, β) ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας του είναι μικρότερος ή ίσος του συνολικού χρόνου υπηρεσίας του αρχαιότερου παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και γ) έχει αποφοιτήσει από την σειρά της ΕΣΔι που αποφοίτησε και ο αρχαιότερος πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο της Διοικητικής Δικαιοσύνης, εκτιμώντας τις ανάγκες της υπηρεσίας, μπορεί, κατ' εξαίρεση, να κρίνει ως προακτέο δικαστικό λειτουργό που έχει τα νόμιμα προσόντα και χωρίς αίτησή του.

Άρθρο 79

Διαδικασία προαγωγής διοικητικών δικαστών στο βαθμό του Συμβούλου Επικρατείας

1. Η διαδικασία πλήρωσης θέσης Συμβούλου της Επικρατείας με προαγωγή δικαστή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κινείται με ανακοίνωση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η ανακοίνωση αποστέλλεται στα διοικητικά

εφετεία της χώρας και αναρτάται αμέσως από τον γραμματέα κάθε εφετείου στο οικείο δικαστικό κατάστημα. Για την ανάρτηση συντάσσεται έκθεση που διαβιβάζεται στον Γενικό Επίτροπο. Η ανακοίνωση αποστέλλεται, το ταχύτερο δυνατόν, μετά την κένωση της θέσης ή τη σύσταση νέας θέσης. Ειδικά για την πλήρωση των κενών θέσεων οι οποίες πρόκειται να προκύψουν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, η ανακοίνωση αποστέλλεται το αργότερο εντός του μηνός Φεβρουαρίου. Με την ανακοίνωση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι που έχουν τα νόμιμα προσόντα να υποβάλουν αίτηση στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επομένη της ανάρτησης της ανακοίνωσης.

2. Μετά από τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 1, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών δικαστηρίων αποστέλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με την παρ. 1. Ο Υπουργός υποβάλλει ερώτημα για την πλήρωση των ανωτέρω θέσεων στον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης, διαβιβάζοντας και τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί. Το ερώτημα προκαλείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την κένωση της θέσης ή τη σύσταση νέας θέσης. Για την πλήρωση των θέσεων οι οποίες προβλέπεται ότι θα κενωθούν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα αποστέλλεται εντός του μηνός Απριλίου.

3. Η προαγωγή γίνεται κατ' απόλυτη εκλογή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 59.

4. Ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης ορίζει έναν (1) αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ή σύμβουλο της Επικρατείας από τα μέλη αυτού ως εισηγητή, ο οποίος συντάσσει για τους κρινόμενους αιτιολογημένη εισήγηση και την αναπτύσσει προφορικά στη συνεδρίαση. Ο εισηγητής λαμβάνει υπόψη για την εκτίμηση των ουσιαστικών προσόντων των κρινόμενων τις εκθέσεις επιθεώρησης, τους ατομικούς φακέλους και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο. Μπορεί να σχηματίσει και προσωπική αντίληψη ως προς την ικανότητα των κρινόμενων για την απονομή της δικαιοσύνης και τα εν γένει προσόντα τους. Σε περίπτωση εισήγησης ή κρίσης περί μη προαγωγής του αιτούντος, εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 22 του ν. 2172/1993 (Α' 207).

5. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου της Διοικητικής Δικαιοσύνης κοινοποιείται στους κριθέντες δικαστικούς λειτουργούς και διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στους διευθύνοντες τα διοικητικά εφετεία όπου υπηρετούν οι κριθέντες δικαστικοί λειτουργοί. Ο δικαστικός λειτουργός που δεν κρίθηκε προακτέος έχει δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 81.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 80

Αρμοδιότητα - Συγκρότηση - Λειτουργία Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης αποφασίζει για τις προαγωγές των δόκιμων ει-

σηγητών, εισηγητών και παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και για τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και προαγωγές των δικαστικών λειτουργών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Επίσης αποφασίζει, γνωμοδοτεί ή προτείνει και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από τον νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αποτελείται από έντεκα (11) μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στον βαθμό του Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, του συμβούλου επικρατείας ή του προέδρου εφετών διοικητικών δικαστηρίων ή για διορισμό αντεπιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οπότε αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη.

Τακτικά μέλη είναι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, που προεδρεύει, και άλλα δέκα (10) ή δεκατέσσερα (14) κατά περίπτωση μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, που ορίζονται κάθε χρόνο με κλήρωση.

Στην κλήρωση αυτή μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και οι σύμβουλοι, που έχουν δύο (2) έτη υπηρεσίας στο βαθμό του συμβούλου, κατά την έναρξη της θητείας τους ως μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης γίνεται από το Α΄ Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μήνα Δεκεμβρίου.

Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται ως κλήροι αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης το Α΄ Τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου, τα ονόματα των μελών του δικαστηρίου που έχουν τα προσόντα συμμετοχής στην κλήρωση. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα είκοσι (20) σφαιρίδια. Μετά την εξαγωγή κάθε σφαιριδίου ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος το οποίο επιδεικνύεται στα λοιπά μέλη του τμήματος. Από τους κληρωθέντες οι δέκα (10) πρώτοι κατά σειρά κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι λοιποί τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου.

Όταν για τη συγκρότηση του συμβουλίου απαιτείται συμμετοχή δεκατεσσάρων (14) μελών, τακτικά μέλη είναι οι δεκατέσσερις (14) πρώτοι κατά σειρά κλήρωσης και αναπληρωματικά οι λοιποί έξι (6). Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσής τους. Για τα δύο (2) στάδια της κλήρωσης, συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους.

5. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση του Α΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του θερινού τμήματος, αν η ανάγκη συμπληρωματικής κλήρωσης ανακύψει κατά τη διάρκεια της περιόδου των θερινών τμημάτων. Σε αυτή μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και οι σύμβουλοι Επικρατείας

ας με διετή τουλάχιστον υπηρεσία στον βαθμό, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Για τη διαδικασία της κλήρωσης εφαρμόζεται η παρ. 3. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσα σφαιρίδια, όσα είναι τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

6. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθήκοντα προέδρου του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου για τη συγκεκριμένη περίπτωση εκτελεί ο νόμιμος αναπληρωτής του, ο οποίος, αν είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

7. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας ισχύουν αναλόγως και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

8. Στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας και της Διοικητικής Δικαιοσύνης για τα θέματα που αφορούν στους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας μετέχει και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας που υπηρετεί σε αυτά, οπότε και αποχωρεί το τελευταίο κατά τη σειρά της κλήρωσης μέλος του. Στις περιπτώσεις υπηρεσιακών μεταβολών δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας μετέχουν χωρίς ψήφο και δύο (2) πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, αν πρόκειται για υπηρεσιακές μεταβολές δικαστών του Συμβουλίου της Επικρατείας με βαθμό κατώτερο του συμβούλου, ή δύο (2) πρόεδροι εφετών, αν πρόκειται για υπηρεσιακές μεταβολές προέδρων εφετών και εφετών, ή δύο (2) εφέτες, αν πρόκειται για υπηρεσιακές μεταβολές δικαστών με βαθμό κατώτερο του εφέτη.

Αυτοί ορίζονται με κλήρωση μεταξύ των δεκαπέντε (15) αρχαιότερων παρέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, προέδρων εφετών και εφετών των διοικητικών εφετείων Αθηνών και Πειραιώς, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή εκτός από την επίπληξη ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

Η κλήρωση γίνεται κατά την παρ. 3 μετά την κλήρωση των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης. Από την κληρωτίδα με τους παρέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας ο Πρόεδρος εξάγει έξι (6) σφαιρίδια με τα ονόματα των κληρωθέντων, από τους οποίους οι δύο (2) πρώτοι κατά τη σειρά της κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι λοιποί τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Ακολουθεί η κλήρωση από τις οικείες κληρωτίδες έξι (6) προέδρων εφετών και έξι (6) εφετών διοικητικών δικαστηρίων, από τους οποίους οι δύο πρώτοι κατά τη σειρά της κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Οι ίδιοι κληρωθέντες μετέχουν και στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εάν η κρίση αφορά τους κληρωθέντες, γίνεται συμπληρωματική κλήρωση μεταξύ εκείνων που δεν πρόκειται να κριθούν.

Οι μετέχοντες χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν

τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα και αποχωρούν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως οι παρ. 3, 4, 5 και 7.

9. Καθήκοντα γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο οριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

10. Για τη συμμετοχή του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων (European Network of Councils for the Judiciary), που εδρεύει στις Βρυξέλλες, καταβάλλεται κατ' έτος εισφορά που ορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό του και καλύπτονται οι δαπάνες που σχετίζονται με τις εργασίες του.

Άρθρο 81

Αποφάσεις Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης, Διαφωνία, Προσφυγή

1. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης εκδίδονται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης προς τον πρόεδρο του Συμβουλίου.

2. Οι αιτήσεις των δικαστικών λειτουργών, οι γνωμοδοτήσεις, οι εκθέσεις δικαστικών αρχών, όπως και κάθε έγγραφο άλλης αρχής που απευθύνεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, υποβάλλονται σε αυτό διά του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Για να σχηματίσει πληρέστερη γνώμη, το Συμβούλιο δύναιτο να ζητήσει πληροφορίες και στοιχεία από τους γενικούς επιθεωρητές συμβούλους Επικρατείας και από όσους διατελούν ή διετέλεσαν προϊστάμενοι του κρινόμενου δικαστικού λειτουργού. Μπορεί επίσης να καλεί τον δικαστικό λειτουργό για την παροχή εξηγήσεων και να ενεργεί ειδική εξέταση ή επιθεώρηση, την οποία αναθέτει σε μέλος του ή γενικό επιθεωρητή σύμβουλο Επικρατείας. Οι επιθεωρητές σύμβουλοι Επικρατείας, που δεν είναι μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, δύναιτο να καλούνται από τον πρόεδρο και προφορικά ακόμα για την παροχή πληροφοριών και στοιχείων στο Συμβούλιο.

4. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία, ύστερα από ψηφοφορία που είναι πάντοτε φανερή.

Αν κατά την ψηφοφορία διατυπωθούν περισσότερες από δύο γνώμες, εφαρμόζονται ανάλογα οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 34 του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

5. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εκδίδονται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος και διαβιβάζονται από τον πρόεδρό του στον Υπουργό Δικαιοσύνης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την έκδοσή τους, μαζί με κυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού συνεδρίασης.

6. Στον κρινόμενο δίνεται, ύστερα από αίτησή του, απόσπασμα του πρακτικού το οποίο εκδίδει ο γραμματέας του συμβουλίου.

7. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου περιέλθει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μπορεί, με τους περιορισμούς

της παρ. 8, να διαφωνήσει προς την απόφαση και να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκθέτοντας τους λόγους της διαφωνίας.

Η Ολομέλεια δεν δεσμεύεται από τους λόγους της διαφωνίας, αλλά υποχρεούται να εξετάσει στο σύνολό της την υπόθεση που παραπέμφθηκε σε αυτή.

8. Προσφυγή στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που αφορά προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση και απόσπαση έχει δικαίωμα να ασκήσει ο δικαστικός λειτουργός τον οποίο αφορά η απόφαση αυτή, εφόσον όμως έλαβε τρεις (3) τουλάχιστον ψήφους στο δεκαπενταμελές Συμβούλιο και δύο (2) στο ενδεκαμελές. Η προσφυγή κατατίθεται στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ή στον δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, στο οποίο υπηρετεί ο δικαστικός λειτουργός, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών από τότε που του γνωστοποιήθηκε εγγράφως η απόφαση από τον πρόεδρο. Η προσφυγή διαβιβάζεται αμέσως στην ολομέλεια δια του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

9. Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας συγκροτείται στις περιπτώσεις της παρ. 8. σε συμβούλιο και μετέχουν σε αυτήν όλα τα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση κωλυμάτων η ολομέλεια συγκροτείται νόμιμα και με λιγότερο αριθμό μελών, σε κάθε όμως περίπτωση τα παρόντα μέλη πρέπει να είναι περισσότερα από το ήμισυ των μελών που υπηρετούν. Αν ο αριθμός αυτών που μετέχουν στην ολομέλεια είναι άρτιος, αποχωρεί ο νεότερος σύμβουλος, εφόσον δεν είναι εισηγητής.

Στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως δευτεροβάθμιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Διοικητικής Δικαιοσύνης για τα θέματα που αφορούν στους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας, μετέχει και ο Γενικός Επίτροπος αυτών.

10. Ο δικαστικός λειτουργός που έχει ασκήσει παραδεκτώσ προσφυγή, καλείται, ύστερα από αιτήσή του, υποχρεωτικά στην ολομέλεια, για την παροχή προφορικών εξηγήσεων και την προσκόμιση στοιχείων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παρ. 3 έως 6.

11. Η διαφωνία του Υπουργού και η προσφυγή του δικαστικού λειτουργού αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά το μέρος που αυτή θίγει τον πίνακα αρχαιότητας, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της Ολομέλειας. Η εκτέλεση της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου αναστέλλεται και κατά τη διάρκεια της προθεσμίας άσκησης προσφυγής από τον ενδιαφερόμενο δικαστικό λειτουργό.

12. Η εφαρμογή των αποφάσεων της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά των οποίων δεν ασκήθηκε διαφωνία ή προσφυγή, είναι υποχρεωτική για τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

13. Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας επιλύει το ζήτημα που φέρεται ενώπιον της και τα περαιτέρω ζητήματα που δημιουργούνται από την ολική ή μερική αποδοχή της διαφωνίας του Υπουργού ή της προσφυγής δικαστικού λειτουργού. Οποιαδήποτε αναπομπή στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποκλείεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άρθρο 82

Διορισμός δόκιμων εισηγητών Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σε θέσεις δόκιμων εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται απόφοιτοι της ΕΣΔι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246). Η σειρά αρχαιότητας μεταξύ των διοριζομένων καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4871/2021. Οι δόκιμοι εισηγητές διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα (10) μηνών, στη διάρκεια της οποίας έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού.

Άρθρο 83

Προαγωγές δικαστικών λειτουργών
Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Μετά τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για την προαγωγή των δόκιμων εισηγητών σε εισηγητές. Η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, ενώ λαμβάνονται υπόψη το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση, η φιλοπονία που επέδειξαν, καθώς και η ικανότητα και καταλληλότητά τους για το δικαστικό λειτουργήμα. Αν το Συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος εισηγητής δεν πρέπει να προαχθεί σε εισηγητή, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα την οριστική απόλυσή του από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Αν η συμπλήρωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας παρατείνεται, λόγω λήψης από τον δικαστικό λειτουργό άδειας ασθένειας, κήσης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου, η εκ των υστέρων προαγωγή του σε εισηγητή ενεργεί αναδρομικά μόνο ως προς τον καθορισμό της κατά το άρθρο 65 σειράς αρχαιότητας και ο δικαστικός λειτουργός αναγράφεται στους συντασσόμενους από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες αρχαιότητας με τη σειρά που κατείχε κατά την αποφοίτησή του από την ΕΣΔι.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία του δόκιμου εισηγητή για έξι (6) ακόμα μήνες, αν κρίνει ότι δεν είναι ώριμος να προαχθεί σε εισηγητή. Αν και μετά την πάροδο του πρόσθετου χρόνου το Συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος εισηγητής δεν πρέπει να προαχθεί σε εισηγητή, αποφασίζει ταυτόχρονα, με αιτιολογημένη απόφαση, την οριστική απόλυσή του από την υπηρεσία, η οποία γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Οι δόκιμοι εισηγητές που κρίθηκαν ικανοί από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, προάγονται σε εισηγητές με τη σειρά αρχαιότητας που είχαν κατά τον διορισμό τους. Η προαγωγή τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Σε πάρεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται κατ' εκλογή εισηγητής του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχει επτά (7) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό, στην οποία υπολογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας του

ως δόκιμου εισηγητή. Μετά από τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών υπηρεσίας στον βαθμό και εφόσον δεν υφίσταται κενή θέση παρέδρου, ο εισηγητής κρίνεται προς προαγωγή. Εάν κριθεί ικανός, προάγεται σε προσωποπαγή θέση, που δημιουργείται με το προεδρικό διάταγμα της προαγωγής, η οποία καταργείται μετά από την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση θέσης παρέδρου. Οι προσωποπαγείς αυτές θέσεις δεν μπορεί κάθε φορά να υπερβαίνουν τον αριθμό των τριών (3).

5. Σε σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται κατ' απόλυτη εκλογή πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχει πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό.

6. Οι προαγωγές των παρ. 4 και 5 διενεργούνται μόνο εφόσον οι υπό προαγωγή δικαστικοί λειτουργοί έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4871/2021.

7. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 59, σε Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται σύμβουλος που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό. Η τριετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.

8. Σε Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προάγεται αντιπρόεδρος ή σύμβουλος που μπορεί να προαχθεί σε αντιπρόεδρο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59.

Άρθρο 84

Διορισμός - Προαγωγές δικαστικών λειτουργών
στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας
στο Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Σε θέσεις δόκιμων εισηγητών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο διορίζονται απόφοιτοι της ΕΣΔι. Εφαρμόζονται αναλόγως το άρθρο 82 και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 83.

2. Σε Πάρεδρο της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας προάγεται κατ' εκλογή εισηγητής αυτής που έχει επτά (7) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό, στην οποία υπολογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας του ως δόκιμου εισηγητή.

3. Σε αντεπίτροπο Επικρατείας προάγεται κατ' απόλυτη εκλογή πάρεδρος της Γενικής Επιτροπείας που έχει πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό.

4. Μέχρι την κάλυψη των οργανικών θέσεων των παρέδρων και αντεπιτρόπων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας:

α) δύο (2) κενές θέσεις παρέδρων πληρούνται με διορισμό από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο παρέδρους ή εισηγητές, οι οποίοι έχουν επτά (7) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του εισηγητή, με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 5 και οι λοιπές ανάγκες της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας για παρέδρους καλύπτονται με απόσπαση ισάριθμων παρέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών, το οποίο μπορεί να παραταθεί,

β) οι κενές θέσεις αντεπιτρόπων Επικρατείας πληρούνται με διορισμό από τους υπηρετούντες στο Ελεγκτικό Συνέδριο συμβούλους ή παρέδρους οι οποίοι έχουν πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του παρέδρου, με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 5,

γ) εξακολουθούν να ισχύουν η παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4820/2021 (Α΄ 130) και η παρ. 7 του άρθρου 58 του

ν. 3160/2003 (Α' 165). Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που έχει αποσπασθεί, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας και για οποιονδήποτε λόγο λαμβάνει άδεια απουσίας από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, αντικαθίσταται με την ίδια απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που εγκρίνει την άδεια.

5. Η κατά την παρ. 4 διαδικασία πλήρωσης των κενών θέσεων δύο (2) παρέδρων και των αντεπιτρόπων Επικρατείας κινείται με ανακοίνωση του Υπουργού Δικαιοσύνης η οποία αποστέλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο εντός ενός (1) μηνός από την κένωση της θέσης και αναρτάται στο κατάστημα αυτού. Για την ανάρτηση συντάσσεται έκθεση που υποβάλλεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Με την ανακοίνωση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν τα νόμιμα προσόντα, να υποβάλουν αίτηση στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επομένη της ανάρτησης της ανακοίνωσης. Μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας αποστέλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης τις υποβληθείσες αιτήσεις. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει προς τον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου σχετικό ερώτημα, διαβιβάζοντας και τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν. Το ερώτημα προκαλείται εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσης του παρέδρου ή αντεπιτρόπου. Για την πλήρωση των κενών θέσεων που πρόκειται να προκύψουν την 30ή Ιουνίου κάθε έτους, το ερώτημα υποβάλλεται το αργότερο εντός του μηνός Μαΐου.

6. Σε Επίτροπο της Επικρατείας προάγεται αντεπίτροπος της Επικρατείας που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτόν.

7. Σε Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας προάγεται: α) αντιπρόεδρος ή Επίτροπος της Επικρατείας ή β) σύμβουλος ή αντεπίτροπος της Επικρατείας, που έχει τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του συμβούλου ή του αντεπιτρόπου της Επικρατείας, αντίστοιχα. Η τετραετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.

Άρθρο 85

Συγκρότηση, αρμοδιότητα, λειτουργία Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει για τις προαγωγές και αποσπάσεις των δικαστικών λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τους διορισμούς, τις προαγωγές και αποσπάσεις των δικαστικών λειτουργών της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που ορίζεται από τον νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο εδρεύει στο κατάστημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αποτελείται από εννέα (9) μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στον βαθμό του Επιτρόπου της Επικρατείας ή του συμβούλου ή για διορισμό ή προαγωγή στον βαθμό του αντεπιτρόπου της Επικρατείας, οπότε αποτελείται από έντεκα (11) μέλη. Τακτικά μέλη είναι ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και άλλα επτά (7) ή εννέα (9) μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ορίζονται κάθε έτος με κλήρωση. Στην κλή-

ρωση μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι σύμβουλοι που έχουν δύο (2) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του συμβούλου, κατά το χρόνο έναρξης της θητείας τους ως μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Αν υπάρχουν κενές θέσεις συμβούλων, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η συγκρότηση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, το εννεαμελές συγκροτείται από επτά (7) και το ενδεκαμελές από εννέα (9) μέλη. Στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, αν πρόκειται για υπηρεσιακές μεταβολές δικαστών με βαθμό κατώτερο του συμβούλου, μετέχουν χωρίς ψήφο και δύο εισηγητές ή πάρεδροι, αναλόγως αν η υπηρεσιακή μεταβολή αφορά εισηγητή ή πάρεδρο, που ορίζονται με κλήρωση μεταξύ αυτών που έχουν τουλάχιστον δύο (2) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του εισηγητή ή παρέδρου, αντίστοιχα.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου γίνεται από το Πρώτο Τμήμα στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του μήνα Δεκεμβρίου. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται ως κλήροι αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης, το τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου, τα ονόματα των μελών του δικαστηρίου που έχουν τα προσόντα συμμετοχής στην κλήρωση. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα δεκαέξι (16) σφαιρίδια. Μετά την εξαγωγή κάθε σφαιριδίου, ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος, το οποίο επιδεικνύεται στα λοιπά μέλη του τμήματος. Από τους κληρωθέντες οι επτά (7) πρώτοι κατά σειρά κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι λοιποί τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Όταν για τη συγκρότηση του συμβουλίου απαιτείται συμμετοχή ένδεκα (11) μελών, τακτικά μέλη είναι οι εννέα (9) πρώτοι και αναπληρωματικοί οι υπόλοιποι. Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσής τους. Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η κλήρωση για τους παρέδρους που μετέχουν στο συμβούλιο χωρίς ψήφο, μεταξύ των δεκαπέντε (15) αρχαιότερων παρέδρων, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, πλην της επίπληξης ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα έξι (6) σφαιρίδια με τα ονόματα των κληρωθέντων, από τους οποίους οι δύο (2) πρώτοι κατά σειρά κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι λοιποί τα αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου. Οι ίδιοι κληρωθέντες μετέχουν και στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι μετέχοντες χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα και οφείλουν να αποχωρήσουν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, εφαρμοζόμενων αναλόγως των οριζόμενων στην παρούσα, καθώς και στις παρ. 4, 7 και 9. Για τα δύο (2) στάδια της κλήρωσης συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

4. Αυτοί που κληρώνονται, γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους.

5. Όταν δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο προεδρεύει ο Γενικός Επίτροπος. Αν όμως και αυτός δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει, καθήκοντα προέδρου για τη συγκεκριμένη περίπτωση ασκεί ο νόμι-

μος αναπληρωτής του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος, αν είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

6. Όταν δεν υπάρχει, κωλύεται ή απουσιάζει ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, αναπληρώνεται διαδοχικά από τον Επίτροπο ή τον αρχαιότερο αντεπίτροπο ή, σε περίπτωση ανυπαρξίας, κωλύματος ή απουσίας των τελευταίων, από τον αρχαιότερο σύμβουλο. Οι τελευταίοι γίνονται μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου για τη συγκεκριμένη περίπτωση και, αν ο σύμβουλος είναι τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος.

7. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ισχύουν αναλόγως και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

8. Καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο οριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

9. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση του Πρώτου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, η συμπληρωματική κλήρωση δεν έγινε μέχρι τέλους Ιουνίου, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί από το Α΄ Τμήμα Διακοπών κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου. Σε αυτήν μετέχουν οι αντιπρόεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι σύμβουλοι με διετή τουλάχιστον υπηρεσία στον βαθμό, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Για τη διαδικασία της κλήρωσης εφαρμόζεται η παρ. 3. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσα σφαιρίδια, όσα είναι τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται, γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλόγως και στα μέλη που μετέχουν στο Συμβούλιο χωρίς ψήφο.

Άρθρο 86

Αποφάσεις Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου - Διαφωνία - Προσφυγή

Προσφυγή στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά της απόφασης του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που αφορά στις υπηρεσιακές μεταβολές της παρ. 1 του άρθρου 85 έχει δικαίωμα να ασκήσει και αυτός τον οποίο αφορά η κρίση, εφόσον όμως έλαβε ως προς τις λοιπές. Στην Ολομέλεια ως δευτεροβάθμιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μετέχει ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας ή ο νόμιμος αναπληρωτής του. Για την ύπαρξη απαρτίας εφαρμόζεται το άρθρο 18 του ν. 4820/2021 (Α΄ 130). Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 81, όπου δε στην παρ. 4 αυτού γίνεται παραπομπή, στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 34 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8) νοείται παραπομπή στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4820/2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ - ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΩΝ

Άρθρο 87

Διορισμός παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελίας

1. Σε θέση παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων διορίζονται απόφοιτοι της ΕΣΔι, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 36 του ν. 4871/2021 (Α΄ 246). Οι αποφοιτούντες από τις κατευθύνσεις πολιτικών - ποινικών δικαστών και εισαγγελέων της ΕΣΔι διορίζονται κατά τη σειρά που έχουν στους σχετικούς πίνακες και τοποθετούνται κατά προτίμηση, αντίστοιχα, στα Πρωτοδικεία και στις Εισαγγελίες Αθηνών, Πειραιά, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ηρακλείου και Λάρισας.

2. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα (10) μηνών, στη διάρκεια της οποίας έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού δικαστικού λειτουργού και επιθεωρούνται όπως οι τακτικοί δικαστές. Επιτρέπεται αμοιβαία μετάταξη μεταξύ παρέδρου του πρωτοδικείου και παρέδρου της εισαγγελίας, κατά την ως άνω χρονική περίοδο, μετά από απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου που λαμβάνεται ύστερα από κοινό αίτημα των ως άνω δικαστικών λειτουργών. Ο μετατασσόμενος πάρεδρος πρωτοδικείου διορίζεται στην εισαγγελία όπου υπηρετούσε ο πάρεδρος της εισαγγελίας και το αντίστροφο.

3. Οι εκθέσεις των παρέδρων πρωτοδικείου για την επίδοση, τα στατιστικά στοιχεία της απόδοσής τους και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο ή πληροφορία για την επίδοση ή την καταλληλότητά τους φυλάσσονται σε ειδικό ατομικό φάκελο, ο οποίος, μετά το τέλος της δοκιμαστικής υπηρεσίας, υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας οι πάρεδροι πρωτοδικείου:

α) μετέχουν στη σύνθεση του πολυμελούς πρωτοδικείου και του τριμελούς πλημμελειοδικείου,
β) μετέχουν στη σύνθεση του δικαστικού συμβουλίου,
γ) ορίζονται εισηγητές για τη διεξαγωγή αποδείξεων,
δ) μετέχουν στην ολομέλεια του δικαστηρίου και
ε) κατά την κρίση του προέδρου πρωτοδικών ή του διευθύνοντος το πρωτοδικείο, ασκούν τα λοιπά καθήκοντα του πρωτοδίκη, εκτός από τα καθήκοντα του ανακριτή.

5. Οι πάρεδροι εισαγγελίας κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας ασκούν τα καθήκοντα του εισαγγελέα, αναλόγως της προόδου τους, κατά την κρίση του διευθύνοντος την εισαγγελία.

Άρθρο 88

Προαγωγή παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελίας

1. Μετά από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για την προαγωγή των παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας σε θέσεις πρωτοδικών και αντεισαγγελέων αντίστοιχα. Η απόφαση είναι αιτιολογημένη και λαμβάνεται υπόψη η κατά την παρ. 2 έκθεση του συμβουλίου των εφετών, οι εκθέσεις των προϊσταμένων και επιθεωρητών, καθώς και το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσο-

τική απόδοση της εργασίας και η επίδοσή τους γενικά. Αν το συμβούλιο κρίνει ότι ο πάρεδρος δεν πρέπει να προαχθεί σε θέση πρωτοδική ή αντεισαγγελέα, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία διενεργείται με προεδρικό διάταγμα. Αν η συμπλήρωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας παρατείνεται λόγω λήψης από τον δικαστικό λειτουργό άδειας ασθένειας, κήσης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου, η εκ των υστέρων προαγωγή του σε θέση πρωτοδική ή αντεισαγγελέα πρωτοδικών ενεργεί αναδρομικά μόνο ως προς τον καθορισμό της κατά το άρθρο 65 σειράς αρχαιότητας και ο δικαστικός λειτουργός αναγράφεται στους συντασσόμενους από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες αρχαιότητας με τη σειρά που κατείχε κατά την αποφοίτησή του από την ΕΣΔι.

2. Για την καταλληλότητα των παρέδρων πρωτοδικείου και εισαγγελίας της περιφέρειάς του, προκειμένου να προαχθούν σε θέση πρωτοδική και αντεισαγγελέα αντίστοιχα, αποφαινεται με αιτιολογημένη έκθεσή του το συμβούλιο των εφετών, που συγκροτείται από τον πρόεδρο εφετών, τον εισαγγελέα εφετών και τρεις (3) εφέτες. Το συμβούλιο αποφαινεται, αφού ακούσει τον εισηγητή εφέτη, ο οποίος πρέπει να έχει σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το ήθος και την εργατικότητα των παρέδρων, καθώς και για την επιστημονική τους κατάρτιση.

3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί, επίσης, με αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία παρέδρου πρωτοδικείου ή εισαγγελίας για έξι (6) μήνες, αν κρίνει ότι αυτός δεν είναι ακόμα ώριμος να προαχθεί σε θέση πρωτοδική ή αντεισαγγελέα. Αν και μετά τη πάροδο του πρόσθετου χρόνου το Συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να προαχθεί σε θέση πρωτοδική ή αντεισαγγελέα, αποφασίζει ταυτόχρονα, με αιτιολογημένη απόφαση, την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία διενεργείται με προεδρικό διάταγμα.

4. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου ή εισαγγελίας προάγονται για την πλήρωση κενών θέσεων πρωτοδικών και αντεισαγγελέων, σύμφωνα με τη σειρά αποφοίτησής τους από την ΕΣΔι. Ως κενές θέσεις πρωτοδικών και αντεισαγγελέων θεωρούνται και οι κενές θέσεις των ανωτέρων βαθμών. Οι πάρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας που κρίνονται προακτέοι από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, προάγονται σε θέση πρωτοδική και αντεισαγγελέα αντίστοιχα.

5. Σε περίπτωση υπηρεσιακής ανάγκης, μπορεί να ασκήσει προσωρινώς καθήκοντα σε πρωτοδικείο ειρηνοδίκης ή πταισματοδίκης που ορίζεται από τον πρόεδρο πρωτοδικών της περιφέρειάς του.

Άρθρο 89

Προαγωγές λοιπών δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης

1. Σε πρόεδρο πρωτοδικών προάγεται πρωτοδίκης με πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας πρωτοδική, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του παρέδρου πρωτοδικείου.

2. Σε εισαγγελέα πρωτοδικών προάγεται αντεισαγγελέας πρωτοδικών με πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας αντεισαγγελέα, στην οποία υπολογίζεται και η υπηρεσία του παρέδρου εισαγγελίας.

3. Σε εφέτη προάγεται πρόεδρος πρωτοδικών που έχει

δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως πρόεδρος ή οκτώ (8) έτη υπηρεσίας συνολικά ως πρόεδρος και πρωτοδίκης.

4. Σε αντεισαγγελέα εφετών προάγεται εισαγγελέας πρωτοδικών που έχει δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εισαγγελέας πρωτοδικών ή οκτώ (8) έτη υπηρεσίας συνολικά ως εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών.

5. Σε πρόεδρο εφετών προάγεται εφέτης που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως εφέτης ή επτά (7) έτη υπηρεσίας συνολικά ως εφέτης και πρόεδρος πρωτοδικών.

6. Σε εισαγγελέα εφετών προάγεται αντεισαγγελέας εφετών που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας ως αντεισαγγελέας εφετών ή επτά (7) έτη υπηρεσίας συνολικά ως αντεισαγγελέας εφετών και εισαγγελέας πρωτοδικών.

7. Οι προαγωγές των παρ. 1 έως 6 διενεργούνται μόνο εφόσον οι υπό προαγωγή δικαστικοί λειτουργοί έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4871/2021 (Α' 246).

8. Σε αρεοπαγίτη προάγεται πρόεδρος εφετών ύστερα από αίτησή του. Πρόεδρος εφετών, ο οποίος έχει συμπληρώσει τριετία στον βαθμό του και του οποίου δεν καθίσταται δυνατή η προαγωγή στον βαθμό του αρεοπαγίτη αποκλειστικά και μόνο λόγω ανυπαρξίας κενής οργανικής θέσης, μπορεί, τρεις (3) μήνες πριν από την αποχώρησή του από το δικαστικό σώμα λόγω ορίου ηλικίας, να υποβάλει αίτηση προαγωγής του σε προσωποπαγή θέση αρεοπαγίτη. Επί της αιτήσεώς του αποφαινεται το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και σε περίπτωση προαγωγής του αυτός παραμένει στη θέση του μέχρι την αποχώρησή του, χωρίς η προαγωγή του στην προσωποπαγή αυτή θέση να θεμελιώνει οποιοδήποτε μισθολογικής, συνταξιοδοτικής ή άλλης φύσεως δικαίωμα αυτού.

9. Σε αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου προάγεται εισαγγελέας εφετών ύστερα από αίτηση του. Εισαγγελέας εφετών, ο οποίος έχει συμπληρώσει τριετία στον βαθμό του και του οποίου δεν καθίσταται δυνατή η προαγωγή στον βαθμό του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου αποκλειστικά και μόνο λόγω ανυπαρξίας κενής οργανικής θέσης, μπορεί, τρεις (3) μήνες πριν από την αποχώρησή του από το δικαστικό σώμα, λόγω ορίου ηλικίας, να υποβάλει αίτηση προαγωγής του σε προσωποπαγή θέση αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Επί της αιτήσεώς του αποφαινεται το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και σε περίπτωση προαγωγής του αυτός παραμένει στη θέση του μέχρι την αποχώρησή του, χωρίς η προαγωγή του στην προσωποπαγή αυτή θέση να θεμελιώνει οποιοδήποτε μισθολογικής, συνταξιοδοτικής ή άλλης φύσεως δικαίωμα αυτού.

10. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 59, σε αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αρεοπαγίτης με δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό. Η διετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους, κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.

11. Σε Πρόεδρο του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου ή αρεοπαγίτης που μπορεί να προαχθεί σε αντιπρόεδρο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59.

12. Σε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προάγεται αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου και αρεοπαγίτης που μπο-

ρει να προαχθεί σε αντιπρόεδρο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 59, ή αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου με δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό αυτό, τα οποία έχουν συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους, κατά το οποίο κενώνεται η θέση.

13. Η προαγωγή στους βαθμούς του προέδρου και εισαγγελέα πρωτοδικών, του εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών γίνεται κατ' εκλογή.

14. Η προαγωγή στους βαθμούς του αρεοπαγίτη, του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του προέδρου και εισαγγελέα εφετών γίνεται μόνο κατ' απόλυτη εκλογή.

15. Αυτοί που προάγονται με την ίδια απόφαση, διατηρούν τη μεταξύ τους σειρά αρχαιότητας.

Άρθρο 90

Διορισμός και προαγωγές ειρηνοδικών

1. Σε θέσεις δόκιμων ειρηνοδικών διορίζονται οι απόφοιτοι της κατεύθυνσης ειρηνοδικών της ΕΣΔι κατά την σειρά που έχουν στους σχετικούς πίνακες.

2. Οι διοριζόμενοι δόκιμοι ειρηνοδίκες διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία δέκα (10) μηνών στο ειρηνοδικείο της έδρας του πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το ειρηνοδικείο ή το πταισματοδικείο, που έχουν διοριστεί, στη διάρκεια της οποίας έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ειρηνοδικη και επιθεωρούνται όπως οι ειρηνοδίκες.

3. Οι εκθέσεις των δόκιμων ειρηνοδικών για την επίδοση, τα στατιστικά στοιχεία της απόδοσής τους και κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο ή πληροφορία για την καταλληλότητά τους φυλάσσονται σε ειδικό ατομικό φάκελο, ο οποίος, μετά το τέλος της δοκιμαστικής υπηρεσίας, υποβάλλεται στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δια του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Στη διάρκεια της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας οι δόκιμοι ειρηνοδίκες τελούν υπό την άμεση ευθύνη και εποπτεία του προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης ή του διευθύνοντος το ειρηνοδικείο της έδρας ή του προέδρου πρωτοδικών στην περίπτωση που το ειρηνοδικείο της έδρας είναι μονοεδρικό. Τοποθετούνται διαδοχικά σε όλα τα τμήματα του δικαστηρίου, υπηρετούν ως β' ανακριτικοί υπάλληλοι και ενημερώνονται για όλες τις αρμοδιότητες του δικαστηρίου, καθώς για τη διάρθρωση και λειτουργία της γραμματείας του.

5. Κατά τους τελευταίους πέντε (5) μήνες της δοκιμαστικής υπηρεσίας ο πρόεδρος πρωτοδικών μπορεί να αναθέτει στον δόκιμο ειρηνοδικη με ειδική κάθε φορά παραγγελία την εκτέλεση καθηκόντων ειρηνοδικη ή πταισματοδικη στα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας του πρωτοδικείου.

6. Μετά από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφασίζει, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, για την προαγωγή των δόκιμων ειρηνοδικών σε θέσεις ειρηνοδικών Δ' τάξης. Η απόφαση είναι αιτιολογημένη και λαμβάνονται υπόψη η κατά την παρ. 6 έκθεση του συμβουλίου πρωτοδικών, οι εκθέσεις των προϊσταμένων και επιθεωρητών, καθώς και το ήθος, η επιστημονική κατάρτιση, η ποιοτική και ποσοτική απόδοση της εργασίας και η επίδοσή τους γενικά. Αν το συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος ειρηνοδικης δεν πρέπει να προαχθεί σε θέση ειρηνοδικη, λόγω έλλειψης ήθους ή λόγω ανεπάρκειας, αποφασίζει αιτιολογημένα την οριστική του απόλυση από την υπηρε-

σία, η οποία διενεργείται με προεδρικό διάταγμα. Αν η συμπλήρωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας παρατείνεται λόγω λήψης από τον δόκιμο ειρηνοδικη άδειας ασθένειας, κήσης, λοχείας ή ανατροφής τέκνου, η εκ των υστέρων προαγωγή του σε θέση ειρηνοδικη ενεργεί αναδρομικά μόνο ως προς τον καθορισμό της κατά το άρθρο 65 σειράς αρχαιότητας και ο δικαστικός λειτουργός αναγράφεται στους συντασσόμενους από το Υπουργείο Δικαιοσύνης πίνακες αρχαιότητας με τη σειρά που κατείχε κατά την αποφοίτησή του από την ΕΣΔι.

7. Για την καταλληλότητα των δόκιμων ειρηνοδικών της περιφέρειάς του, προκειμένου να προαχθούν σε θέσεις ειρηνοδικών, αποφαινεται, με αιτιολογημένη έκθεσή του, το συμβούλιο πρωτοδικών, που συγκροτείται από τον πρόεδρο πρωτοδικών και δύο (2) πρωτοδίκες. Το συμβούλιο αποφαινεται, αφού ακούσει τον εισηγητή πρωτοδικη, ο οποίος έχει σχηματίσει προσωπική αντίληψη για το ήθος και την εργατικότητα των δόκιμων ειρηνοδικών, καθώς και για την επιστημονική τους κατάρτιση.

8. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τη δοκιμαστική υπηρεσία ειρηνοδικη για έξι (6) μήνες, αν κρίνει ότι αυτός δεν είναι ακόμα ώριμος να προαχθεί σε θέση ειρηνοδικη. Αν και μετά τη πάροδο του πρόσθετου χρόνου το συμβούλιο κρίνει ότι δεν πρέπει να προαχθεί σε θέση ειρηνοδικη, αποφασίζει ταυτόχρονα, με αιτιολογημένη απόφαση, την οριστική του απόλυση από την υπηρεσία, η οποία διενεργείται με προεδρικό διάταγμα.

9. Οι δόκιμοι ειρηνοδίκες λαμβάνουν τις αποδοχές του ειρηνοδικη Δ' τάξης.

10. Οι οργανικές θέσεις των ειρηνοδικών Δ', Γ', Β' και Α' τάξης είναι ενιαίες. Οι ειρηνοδίκες προάγονται από την προηγούμενη στην αμέσως επόμενη τάξη ως ακολούθως:

α. Οι Δ' τάξης στη Γ' τάξη, μετά τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών υπηρεσίας, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία του δόκιμου ειρηνοδικη.

β. Οι Γ' τάξης στη Β' τάξη, μετά τη συμπλήρωση τεσσάρων (4) ετών υπηρεσίας στη Γ' τάξη.

γ. Οι Β' τάξης στην Α' τάξη, μετά τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών υπηρεσίας στη Β' τάξη.

Η προαγωγή από την αμέσως προηγούμενη στην επόμενη τάξη γίνεται μετά από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου που ανατρέχει στον χρόνο συμπλήρωσης των κατά τα ανωτέρω χρονικών προϋποθέσεων. Οι ως άνω προαγωγές διενεργούνται μόνο εφόσον οι υπό προαγωγή ειρηνοδίκες έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση των υποχρεωτικών προγραμμάτων επιμόρφωσης της παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4871/2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 91

Συγκρότηση Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, αρμοδιότητα, λειτουργία

1. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης αποφασίζει για τον διορισμό των

πρωτοδικών και αντεισαγγελέων πρωτοδικών και ειρηνοδικών και για τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις και προαγωγές των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης, αποφασίζει, γνωμοδοτεί ή προτείνει και σε κάθε άλλη περίπτωση που ορίζεται από τον νόμο.

2. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εδρεύει στο κατάστημα του Αρείου Πάγου. Αποτελείται από ένδεκα (11) μέλη, εκτός αν πρόκειται για προαγωγή στον βαθμό του αρεοπαγίτη, αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, προέδρου και εισαγγελέα εφετών, οπότε αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη. Τακτικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου είναι ο Πρόεδρος και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου και, κατά περίπτωση, εννέα (9) ή δεκατρία (13) μέλη που ορίζονται με κλήρωση. Δύο (2) μέλη του Συμβουλίου είναι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου. Στο Συμβούλιο μετέχουν χωρίς ψήφο δύο (2) πρόεδροι εφετών ή δύο (2) εισαγγελείς εφετών, αν πρόκειται για θέματα υπηρεσιακών μεταβολών προέδρων εφετών και εφετών ή εισαγγελέων και αντεισαγγελέων εφετών αντίστοιχα ή δύο (2) εφέτες ή δύο (2) αντεισαγγελείς εφετών, αν πρόκειται για θέματα υπηρεσιακών μεταβολών δικαστών ή εισαγγελέων με βαθμό κατώτερο του εφέτη ή αντεισαγγελέα εφετών, που ορίζονται με κλήρωση. Αυτοί που μετέχουν χωρίς ψήφο καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα.

3. Η κλήρωση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης γίνεται από το Α΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση του Δεκεμβρίου μεταξύ των αντιπροέδρων, των αρεοπαγιτών και των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου, που έχουν τουλάχιστον δύο (2) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του αρεοπαγίτη ή του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατά τον χρόνο έναρξης της θητείας τους ως μελών του Συμβουλίου. Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η κλήρωση των χωρίς ψήφο προέδρων και εισαγγελέων εφετών και των εφετών και αντεισαγγελέων εφετών, μεταξύ των δεκαπέντε (15) αρχαιότερων προέδρων και εισαγγελέων εφετών και μεταξύ των τριάντα (30) αρχαιότερων εφετών και αντεισαγγελέων εφετών, των εφετείων και εισαγγελίων εφετών, από το ενιαίο σύνολο των υπηρετούντων στα εφετεία και τις εισαγγελίες εφετών Αθηνών και Πειραιώς, οι οποίοι δεν έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, εκτός από την επίπληξη, ή δεν έχουν κριθεί μη προακτέοι στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχουν.

4. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται ως κλήροι αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης, το Τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου, τα ονόματα των μελών των δικαστηρίων και των εισαγγελιών που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα συμμετοχής στην κλήρωση και ακολούθως τα σφαιρίδια τοποθετούνται στις οικείες κληρωτίδες. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση η κλήρωση διεξάγεται σε έξι (6) στάδια και από ισάριθμες κληρωτίδες. Κατά το πρώτο στάδιο ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα με τους αντιπροέδρους και τους αρεοπαγίτες δεκαέξι (16) σφαιρίδια με τα ονόματα των κληρωθέντων, από τους οποίους οι επτά (7) και ένδεκα (11) πρώτοι κατά τη σειρά της κλήρωσης αποτε-

λούν κατά περίπτωση τα τακτικά και οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Κατά το δεύτερο στάδιο ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα με τους αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου τέσσερα (4) σφαιρίδια με τα ονόματα των κληρωθέντων από τους οποίους οι δύο (2) πρώτοι κατά τη σειρά της κλήρωσης αποτελούν τα τακτικά και οι υπόλοιποι τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Με τον ίδιο τρόπο γίνεται ακολούθως η κλήρωση από τις οικείες κληρωτίδες έξι (6) προέδρων εφετών, έξι (6) εισαγγελέων εφετών, έξι (6) εφετών και έξι (6) αντεισαγγελέων εφετών, από τους οποίους οι δύο (2) πρώτοι κατά τη σειρά της κλήρωσης αποτελούν κατά περίπτωση τακτικά χωρίς ψήφο μέλη του συμβουλίου και οι υπόλοιποι αναπληρωματικά χωρίς ψήφο μέλη του συμβουλίου. Τα τακτικά μέλη αναπληρώνονται από τα αναπληρωματικά κατά τη σειρά της κλήρωσης. Μετά την εξαγωγή κάθε σφαιριδίου ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος το οποίο επιδεικνύει στα λοιπά μέλη του τμήματος. Ο αριθμός των υπηρετούντων στο Εφετείο και στην Εισαγγελία Εφετών Πειραιώς προέδρων εφετών, εισαγγελέων εφετών, εφετών και αντεισαγγελέων εφετών που κληρώνονται, δεν πρέπει να υπερβαίνει τους δύο (2) προέδρους εφετών, εισαγγελείς εφετών, εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών. Αν μετά την εξαγωγή από την οικεία κληρωτίδα του ονόματος του πρώτου προέδρου εφετών, εισαγγελέα εφετών, εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών που υπηρετεί στο Εφετείο ή την Εισαγγελία Εφετών Πειραιώς, εξαχθεί και άλλο όνομα προέδρου εφετών, εισαγγελέα εφετών, εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών από το Εφετείο ή την Εισαγγελία Εφετών Πειραιώς, αυτό εξαιρείται. Για όλα τα στάδια της κλήρωσης συντάσσεται πρακτικό, που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

5. Αυτοί που κληρώνονται, γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση. Η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωση έτους.

6. Για την αντικατάσταση τακτικών ή αναπληρωματικών μελών που αποχώρησαν από την υπηρεσία γίνεται συμπληρωματική κλήρωση. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, η συμπληρωματική κλήρωση δεν έγινε μέχρι τέλους Ιουλίου, αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί από το Α΄ τμήμα διακοπών κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου.

7. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του Α΄ Τμήματος του Αρείου Πάγου. Σε αυτή μετέχουν ομοίβαθμοι των αντικαθισταμένων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 2 και 3, οι οποίοι δεν αποτελούν ήδη τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Για τη διαδικασία και την κλήρωση εφαρμόζεται η παρ. 4. Ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα τόσα σφαιρίδια, όσα είναι τα τακτικά ή τα αναπληρωματικά μέλη που αντικαθίστανται. Αυτοί που κληρώνονται, γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου χωρίς καμιά άλλη διατύπωση και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών.

8. Όταν απουσιάζουν, κωλύονται ή ελλείπουν ο Πρόεδρος ή ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, καλούνται ως μέλη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Αν οι αναπληρωτές είναι τακτικά μέλη του Συμβουλίου, αναπληρώνονται από αντίστοιχα αναπληρωματικά.

9. Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου προεδρεύει στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Αν απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει, προεδρεύει ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Αν και αυτός απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει, προεδρεύει ο αναπληρωτής του Προέδρου.

10. Όσα ισχύουν για την εξαίρεση των μελών του Αρείου Πάγου, εφαρμόζονται και για την εξαίρεση των μελών του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

11. Καθήκοντα γραμματέα του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Αρείου Πάγου και, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Κατά τη συνεδρίαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο οριζόμενος από τον πρόεδρο υπάλληλος της γραμματείας.

12. Ως προς τη λειτουργία και τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, τη διαφωνία του Υπουργού, την προσφυγή του ενδιαφερόμενου, και όλα τα λοιπά θέματα, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 81, με τις εξής διαφοροποιήσεις: α) Στην παρ. 4, η παραπομπή, αντί στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 34 του π.δ 18/1989 (Α' 8), γίνεται στην παρ. 2 του άρθρου 302 του ΚΠολΔ.

β) Στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, ως δευτεροβάθμιο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, μετέχουν ο Εισαγγελέας και οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου. Στην ίδια Ολομέλεια, όταν πρόκειται για προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση, μετάταξη ή απόσπαση δικαστικών λειτουργών, μετέχουν χωρίς ψήφο οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών και οι εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών που μετέχουν κατά περίπτωση στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, οι οποίοι καλούνται να διατυπώσουν τη γνώμη τους για το κρινόμενο ζήτημα.

13. Για τη συμμετοχή του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων (European Network of Councils for the Judiciary), που εδρεύει στις Βρυξέλλες, καταβάλλεται κατ' έτος εισφορά, που ορίζεται σύμφωνα με το καταστατικό του και καλύπτονται οι δαπάνες που σχετίζονται με τις εργασίες του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 92

Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών

Η ΕΣΔι είναι αρμόδια για την επιλογή, κατάρτιση και αξιολόγηση των εκπαιδευομένων, οι οποίοι πρόκειται να διοριστούν σε θέσεις δόκιμων δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τη διαρκή επιμόρφωση των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών, για την εκπόνηση και εφαρμογή των ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης ή επιμόρφωσης δικαστικών λειτουργών που προέρχονται από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες και για τις διεθνείς εκπαιδευτικές ανταλλαγές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον ν. 4871/2021.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ' ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 93

Συμβούλιο, όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών

1. Το Συμβούλιο Επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών αποτελείται από έναν (1) αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, ως πρόεδρο, έναν (1) αρεοπαγίτη και έναν (1) αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Ο αντιπρόεδρος, ως τακτικό μέλος της επιθεώρησης, απαλλάσσεται από κάθε άλλη υπηρεσία κατά το χρονικό διάστημα που μετέχει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, με εξαίρεση τη συμμετοχή του στη μείζονα Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

2. Την επιθεώρηση ενεργούν:

α) στα εφετεία, στα πρωτοδικεία και στις αντίστοιχες εισαγγελίες, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου,

β) στα ειρηνοδικεία και στα ειδικά πταισματοδικεία, ο πρόεδρος και ο εισαγγελέας εφετών αντίστοιχα της οικείας περιφέρειας ή οι οριζόμενοι από αυτούς πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών,

γ) στις γραμματείες των παραπάνω δικαστηρίων και εισαγγελιών, οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών της οικείας περιφέρειας και οι πρόεδροι και εισαγγελείς πρωτοδικών, αντίστοιχα.

3. Ο πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου ορίζονται με τους αναπληρωματικούς τους με κλήρωση, από την Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, η οποία συνέρχεται ανά δύο (2) έτη σε συμβούλιο μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Για την επιλογή του προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης τοποθετούνται στην κληρωτίδα τα ονόματα των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου. Για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών τοποθετούνται στην κληρωτίδα τα ονόματα των αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων, τους οποίους η ίδια Ολομέλεια ορίζει σε αριθμό διπλάσιο του απαιτούμενου για το σύνολο των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών από αυτούς που έχουν διετή υπηρεσία. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός μελών του Αρείου Πάγου με διετή υπηρεσία, ο αριθμός συμπληρώνεται και από αυτούς που έχουν υπηρεσία ενός (1) έτους.

4. Η κλήρωση της παρ. 3 διενεργείται χωριστά για τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης, τους επιθεωρητές των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και τους επιθεωρητές εισαγγελιών, ανάλογα με τον κλάδο από τον οποίο προέρχονται τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές.

5. Δεν μπορούν να ορισθούν επιθεωρητές όσοι άσκησαν καθήκοντα επιθεωρητή την προηγούμενη διετία.

6. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται αδιαφανή σφαιρίδια, στα οποία τοποθετούνται οι κλήροι με τα ονόματα

των αντιπροέδρων, των αρεοπαγιτών και των αντεισαγγελέων, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη της ολομέλειας. Στη συνέχεια ο πρόεδρος εξάγει δύο (2) σφαιρίδια από την πρώτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντιπροέδρων, ένδεκα (11) σφαιρίδια από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αρεοπαγιτών, και επτά (7) σφαιρίδια από την τρίτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντεισαγγελέων. Μετά από την εξαγωγή του κλήρου από κάθε σφαιρίδιο, ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος και επιδεικνύει τον κλήρο με το όνομα του κληρωθέντος στα λοιπά μέλη της ολομέλειας. Από τους κληρωθέντες της πρώτης κληρωτίδας ο πρώτος αντιπρόεδρος κατά σειρά κλήρωσης αποτελεί το τακτικό και ο δεύτερος το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης. Από τους κληρωθέντες της δεύτερης κληρωτίδας οι δύο (2) αρχαιότεροι αποτελούν τα μέλη του Συμβουλίου, ο πρώτος το τακτικό και ο δεύτερος το αναπληρωματικό, οι υπόλοιποι έξι (6), κατά σειρά κληρώσεως, αποτελούν τους επιθεωρητές των περιφερειών της επιθεώρησης και οι επόμενοι τρεις (3) είναι αναπληρωματικοί τους. Από τους κληρωθέντες της τρίτης κληρωτίδας, ο πρώτος από τους αρχαιότερους αποτελεί το τακτικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης, ο δεύτερος τον αναπληρωτή του, οι επόμενοι τρεις (3) κατά σειρά κληρώσεως αποτελούν τους επιθεωρητές της Γ', Δ', και Η' περιφέρειας επιθεώρησης αντίστοιχα και οι επόμενοι δύο (2) είναι οι αναπληρωματικοί τους. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό, που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

7. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου είναι διετής. Αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του έτους κατά το οποίο γίνεται η επιλογή και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου του ορισμού τους έτους. Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος ή αποχώρησης του προέδρου ή μέλους του συμβουλίου, τη θέση του καταλαμβάνει ο αναπληρωτής του και μόνο για το υπόλοιπο της θητείας του.

8. Οι επιθεωρητές, κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων τους, απαλλάσσονται από κάθε άλλη υπηρεσία, με εξαίρεση τη συμμετοχή των αρεοπαγιτών και των αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου στη μείζονα Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και των υπολοίπων στις οικείες ολομέλειες των δικαστηρίων και εισαγγελιών.

9. Κάθε επιθεωρητής κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων του επικουρείται από έναν (1) δικαστικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ επικουρίας και τεκμηρίωσης δικαστικού έργου, τον οποίο ορίζει, με απόφασή της, η Ολομέλεια.

10. Οι πρόεδροι εφετών ενεργούν ετήσια επιθεώρηση των πρωτοδικείων, ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων και οι εισαγγελείς εφετών ετήσια επιθεώρηση των εισαγγελιών της περιφέρειάς τους και των πταισματοδικείων ως προς το προανακριτικό τους έργο, παράλληλα προς την επιθεώρηση των επιθεωρητών αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου. Σε όσα δικαστήρια και εισαγγελίες υπηρετούν περισσότεροι πρόεδροι ή εισαγγελείς εφετών, ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή εκείνος που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία διενεργεί ο ίδιος την επιθεώρηση ή ορίζει από τους ομοιοβαθμούς του αυτόν ή αυτούς που πρόκειται να τη διενεργήσουν.

11. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπη-

ρεσία, μετάθεσης, προαγωγής ή κωλύματος του επιθεωρητή αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, την επιθεώρηση διενεργούν ή συνεχίζουν οι αναπληρωματικοί τους, κατά τη σειρά ορισμού τους και μόνο για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας τους.

12. Σε επιθεώρηση υπόκεινται όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί έως και τον βαθμό του προέδρου εφετών ή του εισαγγελέα εφετών. Οι πρόεδροι και εισαγγελείς εφετών επιθεωρούνται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Επιθεώρησης. Κατά την εξέταση προσφυγής κατά έκθεσης ο πρόεδρος του Συμβουλίου Επιθεώρησης δεν μετέχει στο συμβούλιο, εάν έχει συντάξει ο ίδιος την εν λόγω έκθεση, αλλά ο αναπληρωματικός του.

Άρθρο 94

Περιφέρειες επιθεώρησης των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων

1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης ορίζονται σε εννέα (9) και καθεμία από αυτές περιλαμβάνει αντιστοίχως:

Η πρώτη (Α'), τα Εφετεία Αθηνών, Λαμίας και Ευβοίας, τα Πρωτοδικεία και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών των Εφετειών Αθηνών, Λαμίας και Ευβοίας, πλην του Πρωτοδικείου Αθηνών και των Εισαγγελιών Πρωτοδικών Αθηνών, Λαμίας και Χαλκίδας.

Η δεύτερη (Β'), το Πρωτοδικείο Αθηνών.

Η τρίτη (Γ'), τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών Αθηνών και Λαμίας, την Εισαγγελία Εφετών Ευβοίας και την Εισαγγελία Πρωτοδικών Χαλκίδας. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η τέταρτη (Δ'), τις Εισαγγελίες Εφετών Θεσσαλονίκης, Πειραιά, Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας και τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η πέμπτη (Ε'), τα Εφετεία Πειραιώς, Ναυπλίου και Καλαμάτας, τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία, καθώς και τις αντίστοιχες Εισαγγελίες Εφετών, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών, πλην των Εισαγγελιών Εφετών και Πρωτοδικών Πειραιά.

Η έκτη (ΣΤ'), τα Εφετεία Κρήτης, Ανατολικής Κρήτης, Δωδεκανήσου, Αιγαίου και Βορείου Αιγαίου, τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία, καθώς και τις αντίστοιχες Εισαγγελίες Εφετών, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών.

Η έβδομη (Ζ'), τα Εφετεία Λάρισας, Ιωαννίνων, Πατρών, Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και Κέρκυρας και τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία.

Η όγδοη (Η'), τις Εισαγγελίες Εφετών Λάρισας, Ιωαννίνων, Πατρών, Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και Κέρκυρας, με τις υπαγόμενες σε αυτές Εισαγγελίες Πρωτοδικών. Ως επιθεωρητής ορίζεται αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

Η ένατη (Θ'), τα Εφετεία Θεσσαλονίκης, Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας, καθώς και τα υπαγόμενα σε αυτά Πρωτοδικεία.

2. Οι περιφέρειες επιθεώρησης δύνανται να μεταβάλλονται μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και ισχύει από τη 16η Σεπτεμβρίου του επόμενου από τη δημοσίευσή της δικαστικού έτους.

3. Στην έδρα του μεγαλύτερου από τα εφετεία κάθε περιφέρειας, καθώς και στην έδρα του Πρωτοδικείου Αθηνών, ιδρύεται Γραφείο Γραμματείας Επιθεώρησης, στο

οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους, με αποκλειστική απασχόληση, ένας ή περισσότεροι γραμματείς από το προσωπικό των δικαστηρίων της έδρας του εφετείου ή του πρωτοδικείου. Το γραφείο επικουρεί τον επιθεωρητή στο έργο του και ιδίως συγκεντρώνει τα απαιτούμενα για τη διενέργεια της επιθεώρησης δικαστηρίων και δικαστικών λειτουργιών στατιστικά στοιχεία, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την πορεία των αποφάσεων των επιθεωρούμενων κατά την παρ. 8 του άρθρου 100.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 95

Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργιών του Συμβουλίου της Επικρατείας

1. Το Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης του Συμβουλίου της Επικρατείας αποτελείται από έναν (1) αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, και δύο (2) συμβούλους Επικρατείας με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στον βαθμό, ως μέλη. Οι ανωτέρω, οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικά τμήματα, ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, η οποία εκδίδεται τον μήνα Ιούνιο του προηγούμενου της έναρξης της θητείας τους δικαστικού έτους. Η θητεία του προέδρου και των μελών του Συμβουλίου αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται η επιλογή και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους.

2. Οι πάρεδροι, οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας υπόκεινται σε επιθεώρηση, η οποία διενεργείται κάθε δύο (2) δικαστικά έτη. Έκτακτες ή συμπληρωματικές επιθεωρήσεις ενεργούνται οποτεδήποτε, εφόσον υπάρχει λόγος.

3. Οι αντιπρόεδροι, που προεδρεύουν στα τμήματα του Συμβουλίου της Επικρατείας, συντάσσουν τον μήνα Ιούνιο κάθε δεύτερου δικαστικού έτους και υποβάλλουν στο Συμβούλιο της παρ. 1 εκθέσεις επιθεώρησης για τους παρέδρους που υπηρέτησαν στο τμήμα τους. Οι αντιπρόεδροι και οι σύμβουλοι Επικρατείας, οι οποίοι άσκησαν καθήκοντα προεδρεύοντος σε πέντε (5) τουλάχιστον συνεδριάσεις κατά τα δύο (2) δικαστικά έτη στα οποία ανάγεται η επιθεώρηση, συντάσσουν τον μήνα Ιούνιο κάθε δεύτερου δικαστικού έτους και υποβάλλουν στο Συμβούλιο της παρ. 1 εκθέσεις επιθεώρησης για την απόδοση των παρέδρων που υπηρέτησαν στο ίδιο με αυτούς τμήμα, με ρητή μνεία του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος.

4. Σύμβουλοι της Επικρατείας που έχουν εισηγηθεί στο δικαστήριο προς συζήτηση, κατά τη διάρκεια των δύο (2) δικαστικών ετών στα οποία ανάγεται η επιθεώρηση, δύο (2) τουλάχιστον διαφορετικές υποθέσεις με προεπίληψη του αυτού εισηγητή ή μία (1) υπόθεση στην ολομέλεια με προεπίληψη, συντάσσουν τον μήνα Ιούνιο του δεύτερου δικαστικού έτους και υποβάλλουν στο Συμβούλιο της παρ. 1 εκθέσεις επιθεώρησης για τον εν λόγω εισηγητή. Εφόσον πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει εισηγηθεί με, κατ' εξαίρεση, προεπίληψη του αυτού εισηγητή δύο (2) τουλάχιστον υποθέσεις, ο πρόεδρος του οικείου τμήματος συντάσσει και υποβάλλει στο Συμβούλιο της παρ. 1 έκθεση επιθεώρησης

για τον εισηγητή, αφού λάβει υπόψη τη γνώμη του παρέδρου.

5. Ο κατάλογος των κατά τις παρ. 3 και 4 επιθεωρητών κοινοποιείται στον επιθεωρούμενο δικαστή προς διόρθωση σφαλμάτων τον μήνα Μάιο του δεύτερου από τα δύο (2) δικαστικά έτη στα οποία ανάγεται η επιθεώρηση.

6. Για την αξιολόγηση των παρέδρων λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται η ικανότητα και η ταχύτητα σύνταξης σχεδίων αποφάσεων, καθώς και ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες συνέταξαν εισηγήσεις σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας, με ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, η συμβολή τους κατά τη διάσκεψη, η επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράστασή τους, η συμπεριφορά τους στο ακροατήριο και το ήθος τους. Για την αξιολόγηση των εισηγητών λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες συνέταξαν προεισηγήσεις, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας, με ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, η ικανότητα και η ταχύτητα σύνταξης προεισηγήσεων, η επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράσταση, το ήθος και το σθένος τους. Οι κρίσεις είναι ειδικά αιτιολογημένες και έχουν υποχρεωτικά και αποκλειστικά την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος,

2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής, για κάθε κριτήριο ξεχωριστά και συνολικά. Ειδικά, για το ήθος και το σθένος χρησιμοποιούνται οι χαρακτηρισμοί: 1. προσήκον και 2. μη προσήκον.

7. Στο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης υποβάλλονται οι ειδικά αιτιολογημένες εκθέσεις επιθεώρησης που συντάσσονται σύμφωνα με τις παρ. 3, 4 και 6 τον μήνα Ιούνιο κάθε δεύτερου δικαστικού έτους, τα τηρούμενα στο δικαστήριο στατιστικά στοιχεία για την ποσοτική απόδοση των παρέδρων και εισηγητών και για τη δυσχέρεια των υποθέσεων που χειρίστηκαν σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας, με ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, καθώς και στοιχεία σχετικά με την απόδοση των ανωτέρω σε όλα τα λοιπά καθήκοντα, τα οποία τους έχουν ανατεθεί από το δικαστήριο. Το Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης συντάσσει, επί τη βάσει των ως άνω στοιχείων, ανά διετία τον μήνα Σεπτέμβριο τελικές ειδικά αιτιολογημένες εκθέσεις επιθεώρησης για καθέναν από τους παρέδρους και εισηγητές. Οι κρίσεις του Συμβουλίου Επιθεώρησης κατά την αξιολόγηση έχουν υποχρεωτικά και αποκλειστικά την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής. Επίσης, αξιολογείται το ήθος και το σθένος με τους χαρακτηρισμούς: 1. προσήκον και 2. μη προσήκον. Οι εκθέσεις κοινοποιούνται αμελλητί στους προαναφερθέντες δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων του ατομικού τους φακέλου. Το Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο ασκεί τις αρμοδιότητες των παρ. 1, 2 και 7 του άρθρου 100, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

8. Το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης του Συμβουλίου της Επικρατείας αποτελείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, δύο (2) αντιπροέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας και

δύο (2) συμβούλους Επικρατείας με τετραετή υπηρεσία στον βαθμό, ως μέλη. Οι δύο (2) αντιπρόεδροι και οι δύο (2) σύμβουλοι με ισάριθμους αναπληρωματικούς ορίζονται με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο που εκδίδεται τον μήνα Ιούνιο του προηγούμενου της έναρξης της θητείας τους δικαστικού έτους. Η θητεία των ως άνω αντιπροέδρων και συμβούλων αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται η επιλογή και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους. Το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 103 και 105, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως.

9. Πάρεδρος ή εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οποίος θεωρεί ότι η τελική έκθεση επιθεώρησής του περιέχει δυσμενείς κρίσεις ή ανακριβή περιστατικά σε βάρος του μπορεί να προσφύγει στο Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο Επιθεώρησης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω έκθεσης σε αυτόν. Το Δευτεροβάθμιο Συμβούλιο, αφού λάβει υπόψη όλα τα κρίσιμα στοιχεία και καλέσει τον προσφεύγοντα προς ακρόαση, μπορεί είτε να κάνει δεκτή την προσφυγή και να διορθώσει την τελική έκθεση επιθεώρησης, εν όλω ή εν μέρει, είτε να την απορρίψει.

10. Με απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται εσωτερικός κανονισμός, με τον οποίο ρυθμίζονται τα υπηρεσιακά καθήκοντα των δικαστικών λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με όμοια απόφαση τροποποιείται ή κωδικοποιείται ο ισχύων κανονισμός.

Άρθρο 96

Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των δικαστικών λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Οι πάρεδροι, οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο υπόκεινται σε επιθεώρηση, η οποία διενεργείται κάθε δύο (2) δικαστικά έτη.

2. Την επιθεώρηση διενεργούν στους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου ένας από τους αρχαιότερους συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και στους δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου ο ορισθείς αντεπίτροπος Επικρατείας. Ο σύμβουλος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, η οποία εκδίδεται τον μήνα Μάιο. Στην ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η δυνατότητα μερικής απασχόλησης του επιθεωρητή συμβούλου, η οποία αντιστοιχεί αναλογικά στην πρόσθετη επιβάρυνση λόγω της ανάθεσης των καθηκόντων της επιθεώρησης. Η θητεία αυτή αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται ο ορισμός και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους.

3. Ο ανωτέρω σύμβουλος και ο ορισθείς αντεπίτροπος Επικρατείας συντάσσουν, τον μήνα Μάιο κάθε δεύτερου δικαστικού έτους, ειδικά αιτιολογημένες εκθέσεις επιθεώρησης για τους ανωτέρω δικαστικούς λειτουργούς του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας του Δικαστηρίου, αντίστοιχα. Για να σχηματίσει πληρέστερη γνώμη ο επιθεωρητής ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από τους προέδρους των δικαστικών σχηματισμών, στους οποίους ο δικαστικός λειτουργός υπηρέτησε κατά το ε-

πιθεωρούμενο διάστημα και ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου από τον Γενικό Επίτροπο.

4. Για την αξιολόγηση των παρέδρων λαμβάνονται υπόψη και εκτιμώνται το ήθος και το σθένος τους, η ικανότητά τους προς σύνταξη σχεδίων αποφάσεων και πράξεων, σχεδίων υπομνημάτων και εκθέσεων ελέγχου, σχεδίων μελετών και γνωμοδοτήσεων, ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες εισηγήθηκαν ή συνέταξαν πράξεις ή αποφάσεις ή υπομνήματα ή εκθέσεις ελέγχου ή μελέτες και γνωμοδοτήσεις, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, η συμβολή τους κατά τη διάσκεψη, η επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράσταση, η συμπεριφορά τους στο ακροατήριο, καθώς και τα τηρούμενα στο Δικαστήριο στατιστικά στοιχεία για την ποσοτική απόδοσή τους με έμφαση στον χρόνο παράδοσης των σχεδίων πράξεων, αποφάσεων, υπομνημάτων, εκθέσεων ελέγχου, μελετών και γνωμοδοτήσεων που συντάσσουν επί των υποθέσεων, ελέγχων και εντολών για εκπόνηση μελετών ή γνωμοδοτήσεων που έχουν χρεωθεί, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19.

5. Για την αξιολόγηση των εισηγητών και των δόκιμων εισηγητών λαμβάνονται υπόψη και εκτιμώνται το ήθος και το σθένος τους, ο τρόπος επεξεργασίας του νομικού και πραγματικού μέρους των υποθέσεων για τις οποίες συνέταξαν εισηγήσεις, σχέδια πράξεων ή προσχέδια αποφάσεων, σχέδια υπομνημάτων και εκθέσεων ελέγχου, σχέδια μελετών και γνωμοδοτήσεων, η ικανότητά τους προς σύνταξη εισηγήσεων, σχεδίων πράξεων ή προσχεδίων αποφάσεων, σχεδίων υπομνημάτων και εκθέσεων ελέγχου, σχεδίων μελετών και γνωμοδοτήσεων, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με ανάλογη εφαρμογή της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, η συμβολή τους κατά τη διάσκεψη, η επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, η παράσταση, καθώς και τα τηρούμενα στο Δικαστήριο στατιστικά στοιχεία για την ποσοτική απόδοσή τους με έμφαση στον χρόνο παράδοσης των εισηγήσεων, των σχεδίων πράξεων και προσχεδίων αποφάσεων, των σχεδίων υπομνημάτων και εκθέσεων ελέγχου, των σχεδίων μελετών και γνωμοδοτήσεων, που συντάσσουν επί των υποθέσεων, ελέγχων και εντολών για εκπόνηση μελετών ή γνωμοδοτήσεων που έχουν χρεωθεί, σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19.

6. Κατά την αξιολόγηση των παρέδρων και εισηγητών συνεκτιμάται και η τυχόν επιβάρυνσή τους με παράλληλα καθήκοντα πάσης φύσεως που τους ανατίθενται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τον κανονισμό λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για την αξιολόγηση του δικαστικού λειτουργού ως προς τα ανωτέρω προσόντα, ο επιθεωρητής χρησιμοποιεί αποκλειστικά και μόνο την εξής κλίμακα: 1. εξαιρετος, 2. πολύ καλός, 3. καλός, 4. ανεπαρκής, για κάθε κριτήριο ξεχωριστά και συνολικά. Ο επιθεωρητής ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις παρ. 1, 2 και 7 του άρθρου 100, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

7. Οι εκθέσεις επιθεώρησης κοινοποιούνται αμελλητί

στους προαναφερθέντες δικαστικούς λειτουργούς, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν γνώση των στοιχείων του ατομικού τους φακέλου.

8. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο λειτουργεί Συμβούλιο Επιθεώρησης, το οποίο αποτελείται από τρεις (3) αντιπρόεδρους, με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται με κλήρωση, η οποία διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 97. Ειδικά για τους δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου, καθώς και για τους δικαστικούς λειτουργούς του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχουν αποσπαστεί και υπηρετούν στη Γενική Επιτροπεία του Δικαστηρίου, το τρίτο μέλος του εν λόγω Συμβουλίου Επιθεώρησης είναι ο Γενικός Επίτροπος ή ο αναπληρωτής του. Τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης πρέπει να μην έχουν καθ' οιονδήποτε τρόπον εμπλακεί στη διενέργεια της επιθεώρησης. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου που κληρώθηκαν αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο γίνεται η κλήρωση και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους. Το Συμβούλιο Επιθεώρησης ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 103 και 105, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως.

9. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπηρεσία, διορισμού στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, απόσπασης ή κωλύματος του επιθεωρητή, την επιθεώρηση ενεργεί ή συνεχίζει ο αναπληρωτής του και μόνο για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του.

10. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται εσωτερικός κανονισμός, με τον οποίο ρυθμίζονται τα υπηρεσιακά καθήκοντα των δικαστικών λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με όμοια απόφαση τροποποιείται ή κωδικοποιείται ο ισχύων κανονισμός.

Άρθρο 97

Όργανα και διαδικασία επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών τους

1. Όργανα επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών τους είναι το Συμβούλιο Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές.

2. Το Συμβούλιο Επιθεώρησης αποτελείται από έναν (1) αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, και δύο (2) συμβούλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως μέλη. Σε περίπτωση θανάτου, κωλύματος ή αποχώρησης του προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου, τη θέση του καταλαμβάνει ο αναπληρωματικός του μόνο για το υπόλοιπο της θητείας του.

3. Την επιθεώρηση διενεργούν:

α. Στα διοικητικά εφετεία και πρωτοδικεία, σύμβουλοι επικρατείας.

β. Στα διοικητικά πρωτοδικεία και πρόεδροι εφετών.

γ. Στις γραμματείες των ως άνω δικαστηρίων, ο Γενικός Επίτροπος ή μέλη της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των δικαστηρίων αυτών, οι πρόεδροι εφετών της οικείας περιφέρειας και οι πρόεδροι πρωτοδικών, αντιστοίχως.

4. Ο πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές σύμβουλοι της Επικρατείας ορίζονται, με τους αναπληρωματικούς τους, με κλήρωση, α-

πό την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία συνέρχεται ανά δύο (2) έτη σε συμβούλιο μέσα στο δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Για καθεμία από τις κατά την παρ. 1 του άρθρου 98 περιφέρειες, ορίζεται ένας (1) επιθεωρητής. Για την επιλογή του Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης τοποθετούνται σε μία κληρωτίδα τα ονόματα των αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας. Για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου επιθεώρησης και των επιθεωρητών τοποθετούνται στην κληρωτίδα τα ονόματα των συμβούλων Επικρατείας, τους οποίους η ίδια Ολομέλεια ορίζει σε αριθμό διπλάσιο του απαιτούμενου για το σύνολο των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών από αυτούς που έχουν διετή υπηρεσία. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός μελών του Συμβουλίου Επικρατείας με διετή υπηρεσία, ο αριθμός συμπληρώνεται και από αυτούς που έχουν υπηρεσία ενός (1) έτους. Δεν μπορούν να ορισθούν επιθεωρητές όσοι άσκησαν καθήκοντα στις αντίστοιχες θέσεις κατά την προηγούμενη διετία. Οι επιθεωρητές προέρχονται από διαφορετικά τμήματα.

5. Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης το τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν οι κλήροι στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου οι κλήροι με τα ονόματα των αντιπροέδρων και των συμβούλων Επικρατείας. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, ο Πρόεδρος εξαίγει δύο (2) σφαιρίδια από την πρώτη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των αντιπροέδρων, και εννέα (9) σφαιρίδια από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει τα ονόματα των συμβούλων. Μετά από την εξαγωγή του κλήρου από κάθε σφαιρίδιο, ο Πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος και επιδεικνύει τον κλήρο με το όνομα του κληρωθέντος στα λοιπά μέλη του τμήματος. Από τους κληρωθέντες της πρώτης κληρωτίδας, ο πρώτος αντιπρόεδρος κατά τη σειρά κλήρωσης αποτελεί το τακτικό και ο δεύτερος το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου Επιθεώρησης. Από τους κληρωθέντες της δεύτερης κληρωτίδας, οι τρεις (3) αρχαιότεροι αποτελούν τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης, οι δύο (2) πρώτοι τα τακτικά και ο τρίτος το αναπληρωματικό μέλος, οι υπόλοιποι τέσσερις (4), κατά τη σειρά κληρώσεως, αποτελούν τους επιθεωρητές των περιφερειών της επιθεώρησης και οι τελευταίοι δύο (2) είναι οι αναπληρωτές των επιθεωρητών. Αν κατά την κλήρωση των τεσσάρων (4) επιθεωρητών εξαχθεί το όνομα δεύτερου ή περισσότερων συμβούλων από το ίδιο τμήμα, η κλήρωση συνεχίζεται μέχρις ότου εξαχθεί το όνομα συμβούλου από άλλο τμήμα. Για την κλήρωση συντάσσεται πρακτικό, που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

6. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας είναι διετής. Αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του έτους κατά το οποίο γίνεται η κλήρωση και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του επόμενου του ορισμού τους έτους.

7. Οι επιθεωρητές σύμβουλοι, κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων τους, απαλλάσσονται από κάθε άλλη υπηρεσία, με εξαίρεση τη συμμετοχή των συμβούλων στη μείζονα Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας.

8. Κάθε επιθεωρητής σύμβουλος κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων του επικουρείται α-

πό έναν (1) δικαστικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ επικουρίας και τεκμηρίωσης δικαστικού έργου, τον οποίο ορίζει με απόφασή της η Ολομέλεια.

9. Οι πρόεδροι εφετών διενεργούν ετήσια επιθεώρηση των διοικητικών πρωτοδικείων της περιφέρειάς τους, παράλληλα προς την επιθεώρηση των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας. Σε όσα δικαστήρια υπηρετούν περισσότεροι πρόεδροι, ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο διενεργεί ο ίδιος την επιθεώρηση ή ορίζει εκ των ομοιοβάθμων του αυτόν ή αυτούς που πρόκειται να τη διενεργήσουν.

10. Σε περίπτωση θανάτου, αποχώρησης από την υπηρεσία, μετάθεσης του επιθεωρητή προέδρου εφετών ή κωλύματος του επιθεωρητή συμβούλου της επικρατείας την επιθεώρηση ενεργούν ή συνεχίζουν οι αναπληρωτές τους κατά τη σειρά ορισμού τους και μόνο για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας τους.

11. Σε επιθεώρηση υπόκεινται όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί έως και τον βαθμό του Προέδρου Εφετών. Οι πρόεδροι εφετών επιθεωρούνται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου Επιθεώρησης. Κατά την εξέταση προσφυγής κατά έκθεσης ο πρόεδρος του Συμβουλίου Επιθεώρησης δεν μετέχει στο συμβούλιο, εάν έχει συντάξει ο ίδιος την εν λόγω έκθεση, αλλά ο αναπληρωματικός του.

Άρθρο 98

Περιφέρειες επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων

1. Οι περιφέρειες της επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων είναι τέσσερις (4) και καθεμία από αυτές περιλαμβάνει αντιστοίχως: η Α΄ το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, το Διοικητικό Εφετείο Χανίων και τα υπαγόμενα στο τελευταίο πρωτοδικεία, η Β΄ το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, η Γ΄ τα Διοικητικά Εφετεία Πειραιώς, Πατρών και Τρίπολης και τα υπαγόμενα σε αυτά πρωτοδικεία και η Δ΄ τα Διοικητικά Εφετεία Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Λάρισας και Κομοτηνής και τα υπαγόμενα σε αυτά πρωτοδικεία.

2. Οι περιφέρειες επιθεώρησης δύνανται να μεταβάλλονται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από το επόμενο μετά τη δημοσίευσή της δικαστικό έτος.

3. Στην έδρα του μεγαλύτερου από τα διοικητικά εφετεία κάθε περιφέρειας και του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, ιδρύεται Γραφείο Γραμματείας Επιθεώρησης, στο οποίο παρέχουν τις υπηρεσίες τους, με αποκλειστική απασχόληση, ένας ή περισσότεροι γραμματείς από το προσωπικό των δικαστηρίων της έδρας του διοικητικού εφετείου ή του διοικητικού πρωτοδικείου. Το γραφείο επικουρεί τον επιθεωρητή στο έργο του και ιδίως συλλέγει τα απαιτούμενα για τη διενέργεια της επιθεώρησης των δικαστηρίων και δικαστικών λειτουργών στατιστικά στοιχεία καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την πορεία των αποφάσεων των επιθεωρούμενων κατά την παρ. 8 του άρθρου 100.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ΄ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο 99

Επιμόρφωση επιθεωρητών

Πριν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, τα μέλη των Συμβουλίων Επιθεώρησης και οι επιθεωρητές παρακολουθούν υποχρεωτικά έκτακτα προγράμματα επιμόρφωσης που διοργανώνονται από την ΕΣΔι. Τα προγράμματα του προηγούμενου εδαφίου διενεργούνται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της ΕΣΔι και χρηματοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως η περ. δ΄ του άρθρου 7, η περ. θ΄ της παρ. 1 του άρθρου 12 και τα άρθρα 44 έως 46 του ν. 4871/2021.

Άρθρο 100

Αρμοδιότητες επιθεωρητών

1. Οι επιθεωρητές:

α) επιθεωρούν όλους τους δικαστικούς λειτουργούς των δικαστηρίων της περιφέρειάς τους και οι αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς Αρείου Πάγου και τους δικαστικούς λειτουργούς των αντιστοίχων εισαγγελιών,

β) σύμβουλοι επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου επιθεωρούν και όλα τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες της περιφέρειάς τους,

γ) διενεργούν στην περιφέρειά τους έκτακτη ή συμπληρωματική επιθεώρηση κάθε δικαστηρίου, εισαγγελίας και δικαστικού λειτουργού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 103,

δ) προτείνουν την άσκηση πειθαρχικής αγωγής κατά οποιουδήποτε επιθεωρούμενου, σύμφωνα με το Δ΄ Μέρος,

ε) καλούν, στο πλαίσιο της επιθεώρησης, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου δικηγορικού συλλόγου, δια του προέδρου του και ζητούν τη γνώμη τους σε κάθε θέμα σχετικό με την εύρυθμη λειτουργία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών και εξετάζουν έγγραφες αναφορές τους, μπορούν δε να προβούν στη διενέργεια σχετικής έκτακτης επιθεώρησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 103.

2. Η επιθεώρηση που διενεργούν οι σύμβουλοι επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου αφορά στο χρονικό διάστημα από τη 16η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους ορισμού του επιθεωρητή έως τη 15η Σεπτεμβρίου του επόμενου του ορισμού έτους.

3. Οι επιθεωρητές αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου οφείλουν να μεταβαίνουν στις έδρες των δικαστηρίων και εισαγγελιών της περιφέρειάς τους για τη διενέργεια επιθεώρησης την 16η Σεπτεμβρίου του έτους κατά το οποίο γίνεται η επιλογή τους. Η μετάβαση στην έδρα των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων εκτός έδρας πρωτοδικείου ανήκει στην κρίση του επιθεωρητή. Οι σύμβουλοι Επικρατείας οφείλουν να μεταβαίνουν στις έδρες των δικαστηρίων της περιφέρειάς τους για τη διενέργεια επιθεώρησης κατά τη διάρκεια της θητείας τους.

4. Η επιθεώρηση που διενεργούν οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών αφορά στο χρονικό διάστημα από τη 16η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους ορισμού του επιθεωρητή έως τη 15η Σεπτεμβρίου του έτους ορισμού. Οι ως άνω επιθεωρητές μεταβαίνουν στις έδρες των δικαστηρίων και εισαγγελιών που επιθεωρούν από τη 16η Σεπτεμβρίου μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του επιθεωρούμενου έτους.

5. Έκτακτες ή συμπληρωματικές επιθεωρήσεις ενεργούνται οποτεδήποτε.

6. Οι επιθεωρητές εξετάζουν, λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, το σύνολο της εργασίας των επιθεωρούμενων δικαστικών λειτουργιών με βάση το ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων του άρθρου 104. Επίσης, προκειμένου να διαμορφώσουν ασφαλή γνώμη ως προς τα αξιολογούμενα, σύμφωνα με τις παρ. 2-4 του άρθρου 102, κριτήρια διεξάγουν λεπτομερώς κάθε χρήσιμη έρευνα, χωρίς να αρκούνται στις αποφάσεις και τα στοιχεία που υποδεικνύονται από τους επιθεωρούμενους δικαστικούς λειτουργούς. Περαιτέρω, μελετούν τα σχετικά με την εργασία των επιθεωρούμενων στατιστικά στοιχεία, ζητούν την γνώμη του διευθύνοντος του δικαστηρίου ή την εισαγγελία για αυτούς, λαμβάνουν υπόψη τους γραπτές γνώμες τις οποίες συντάσσουν υποχρεωτικά οι πρόεδροι ή οι προεδρεύοντες των τμημάτων που υπηρετούν οι επιθεωρούμενοι για όλα τα αξιολογούμενα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 102 κριτήρια, παρακολουθούν συνεδριάσεις στις οποίες μετέχουν οι επιθεωρούμενοι, διαπιστώνουν τη συμμετοχή τους στα υποχρεωτικά επιμορφωτικά σεμινάρια της ΕΣΔι και έχουν απαραίτητως προσωπική επαφή με τους επιθεωρούμενους, οι οποίοι εκφράζουν τις απόψεις τους για όλα τα ανωτέρω, συντάσσουν δε έκθεση επιθεώρησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 101 σύμφωνα με τα κριτήρια των παρ. 2-4 του άρθρου 102. Οι επιθεωρητές αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου μπορούν να ελέγχουν την ποινική εργασία των δικαστών της περιφέρειας τους, χωρίς να συντάσσουν σχετική έκθεση. Υποχρεούνται, όμως, να διαβιβάζουν τα αξιολογικά στοιχεία που προκύπτουν από τον έλεγχο αυτόν, στον αρμόδιο αρεοπαγίτη επιθεωρητή, προκειμένου να συνεκτιμηθούν κατά τη σύνταξη από αυτόν της σχετικής έκθεσής του. Οι επιθεωρητές, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου ελέγχουν υποχρεωτικά τις αποφάσεις περί αναβολών, που χορήγησαν τα δικαστήρια στα οποία μετείχαν οι επιθεωρούμενοι δικαστικοί λειτουργοί και κρίνουν περαιτέρω αν συντρέχει εξ αυτού του λόγου περίπτωση πειθαρχικού ελέγχου τους.

7. Οι επιθεωρητές σύμβουλοι Επικρατείας, αρεοπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, εξετάζουν, λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, τον τρόπο κατά τον οποίο διεξάγεται η υπηρεσία των δικαστηρίων και των εισαγγελιών και την εργασία που έχει συντελεσθεί κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα με βάση το ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων του άρθρου 104 και συντάσσουν, κατά τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 101, έκθεση επιθεώρησης σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 1 του άρθρου 102.

8. Οι γραμματείες των ανώτατων δικαστηρίων, των εφετείων και των διοικητικών εφετείων μεριμνούν για τη γνωστοποίηση, που μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά, αντιγράφων των αποφάσεων που αναρούν ή εξαφανί-

ζουν άλλες αποφάσεις, κατά παραδοχή του αντίστοιχου ένδικου μέσου, στα μέλη της σύνθεσης του δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση που αναιρέθηκε ή εξαφανίστηκε, καθώς και στη γραμματεία του κάθε Γραφείου Γραμματείας Επιθεώρησης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 94 και στην παρ. 3 του άρθρου 98.

Άρθρο 101 Εκθέσεις επιθεώρησης

1. Οι επιθεωρητές συντάσσουν τις ακόλουθες ιδιαίτερες, λεπτομερείς και ειδικά αιτιολογημένες εκθέσεις:

α. Έκθεση με την οποία αξιολογείται η λειτουργία κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας της περιφέρειάς τους για το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα και περιγράφονται τα απαιτούμενα μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία τους.

β. Έκθεση με την οποία αξιολογούνται οι διευθύνοντες τα δικαστήρια και τις εισαγγελίες σε σχέση με τη διεξαγωγή της υπηρεσίας αυτών, υπό τη διεύθυνσή τους σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 17.

γ. Έκθεση με την οποία αξιολογούνται οι πρόεδροι και προεδρεύοντες τμημάτων και δικαστικών σχηματισμών κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας.

δ. Έκθεση με την οποία αξιολογούνται όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί κάθε δικαστηρίου και εισαγγελίας.

2. Αν στο πρόσωπο του επιθεωρούμενου δικαστικού λειτουργού συντρέχουν περισσότερες από μία από τις ιδιότητες των περ. β', γ' και δ' της παρ. 1, οι επιθεωρητές συντάσσουν για αυτόν ενιαία έκθεση.

3. Στις εκθέσεις των περ. β', γ' και δ' της παρ. 1 ο επιθεωρητής αναφέρει ακόμη, αν θεωρεί προακτέους στον επόμενο βαθμό τους πρωτοδικές και αντεισαγγελείς πρωτοδικών που έχουν συμπληρώσει πενταετία στον βαθμό, καθώς και τους δικαστές και εισαγγελείς από τον βαθμό του προέδρου πρωτοδικών και εισαγγελέα πρωτοδικών και άνω, μετά τη συμπλήρωση ενός έτους στον κατεχόμενο βαθμό.

4. Οι επιθεωρητές σημειώνουν στις εκθέσεις κάθε άλλη παρατήρηση που θεωρούν χρήσιμη.

5. Οι εκθέσεις των επιθεωρητών υποβάλλονται ηλεκτρονικά στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Επιθεώρησης μέσα σε έξι (6) μήνες από το πέρας του επιθεωρούμενου χρονικού διαστήματος και φέρουν την ψηφιακή υπογραφή του επιθεωρητή. Σε περίπτωση έκτακτης ή συμπληρωματικής επιθεώρησης, η έκθεση υποβάλλεται αμέσως μετά τη διενέργειά της. Εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή των ως άνω εκθέσεων στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Επιθεώρησης, αυτός υποβάλλει αντίγραφο τους στον Υπουργό Δικαιοσύνης και, κατά περίπτωση, στον Πρόεδρο και στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Επικρατείας, στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στον Γενικό Επίτροπο Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Αντίγραφο της έκθεσης επιθεώρησης τίθεται στον ατομικό φάκελο του επιθεωρούμενου που μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά. Επίσης, αντίγραφο της έκθεσης επιδίδεται στον επιθεωρούμενο εντός ενός (1) μηνός από την υποβολή της στον Υπουργό Δικαιοσύνης με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου. Η επίδοση αυτή μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά.

Άρθρο 102 Κριτήρια επιθεώρησης

1. Προς τον σκοπό της διενέργειας της επιθεώρησης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 101, ο διευθύνων το δικαστήριο ή την εισαγγελία υποβάλλει στον αρμόδιο επιθεωρητή (σύμβουλο επικρατείας, αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου) έκθεση απολογισμού του έργου του κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα, η οποία κοινοποιείται και στο Συμβούλιο Επιθεώρησης. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει, ιδίως, τεκμηριωμένη αναφορά:

α) στα κριτήρια με βάση τα οποία συγκροτούνται τα τμήματα του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και κατανέμονται οι υποθέσεις και τα λοιπά καθήκοντα κατά τμήμα, δικαστές και εισαγγελείς και υπαλλήλους της γραμματείας,

β) στην ενημερότητα της υπηρεσίας ως προς τη διεκπεραίωση των υποθέσεων και, ιδίως, ως προς τους μέσους χρόνους των διαδικασιών ανά φάση (προσδιορισμό, εκδίκαση, έκδοση απόφασης) και κατηγορία,

γ) προκειμένου περί εισαγγελέων, στις αυτεπάγγελτες παραγγελίες για τη διενέργεια προανακριτικών εξετάσεων επί ζητημάτων ευρέος ποινικού ενδιαφέροντος,

δ) στον τρόπο διεξαγωγής των συνεδριάσεων,

ε) στην ψηφιοποίηση και τη χρήση των νέων τεχνολογιών από δικαστικούς λειτουργούς, εισαγγελείς και υπαλλήλους της γραμματείας και

στ) στην καταλληλότητα, ασφάλεια και καθαριότητα των κτιρίων.

Με βάση την ανωτέρω έκθεση απολογισμού, τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο στοιχείο, ο επιθεωρητής συντάσσει έκθεση αξιολόγησης του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας.

2. Προς τον σκοπό της διενέργειας της επιθεώρησης του διευθύνοντος το δικαστήριο ή την εισαγγελία κατά την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 101 αξιολογούνται:

α) το ήθος και το σθένος,

β) η κρίση και η αντίληψη,

γ) η γενική ικανότητα διεύθυνσης του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας και, ειδικότερα, ο τρόπος συγκρότησης των τμημάτων του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας, η κατανομή των υποθέσεων και των λοιπών καθηκόντων κατά τμήμα, δικαστές και εισαγγελείς και υπαλλήλους της γραμματείας, η ενημερότητα της υπηρεσίας ως προς τη διεκπεραίωση των υποθέσεων και, ιδίως, ως προς τους μέσους χρόνους των διαδικασιών ανά φάση (προσδιορισμό, εκδίκαση, έκδοση απόφασης) και κατηγορία, και προκειμένου περί εισαγγελέων, περί αυτεπάγγελτων παραγγελιών για τη διενέργεια προανακριτικών εξετάσεων επί ζητημάτων ευρέος ποινικού ενδιαφέροντος,

δ) ο τρόπος διεξαγωγής των συνεδριάσεων,

ε) η λήψη μέτρων για την ψηφιοποίηση των δικαστηρίων και των εισαγγελιών,

στ) ο τρόπος αξιολόγησης των υποθέσεων ως προς τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19,

ζ) η παρακολούθηση της συμμετοχής των δικαστικών λειτουργών και υπάλληλων της γραμματείας σε επιμορφωτικά σεμινάρια,

η) η ικανότητα συνεργασίας,

θ) η συμπεριφορά προς τους διαδίκους και τους πληρεξουσίου αυτών,

ι) η συμμόρφωση με παρατηρήσεις προηγούμενων εκθέσεων επιθεώρησης.

3. Προς τον σκοπό της διενέργειας της επιθεώρησης των προέδρων και προεδρευόντων τμημάτων και δικαστικών σχηματισμών της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 101 αξιολογούνται:

α) το ήθος και το σθένος,

β) η ικανότητά τους στην απονομή της δικαιοσύνης,

γ) η διεύθυνση της διαδικασίας,

δ) η λειτουργία του τμήματος ή του δικαστικού σχηματισμού που προϊστανται,

ε) ο τρόπος κατανομής των υποθέσεων μεταξύ των δικαστικών λειτουργών του τμήματος ή του σχηματισμού που προϊστανται,

στ) ο τρόπος αξιολόγησης των υποθέσεων ως προς την σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19,

ζ) οι αναβολές και ο χρόνος διεκπεραίωσης των υποθέσεων,

η) η διατύπωση των δικαστικών αποφάσεων και βουλευμάτων του τμήματος/σχηματισμού τους,

θ) ο χρόνος δημοσίευσης των σχεδίων που τους παραδίδονται υποχρεωτικώς μέσω των οικείων πληροφοριακών συστημάτων, ή όταν αυτά δεν υπάρχουν, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπον και

ι) η συμμόρφωσή τους με παρατηρήσεις προηγούμενων εκθέσεων επιθεώρησης.

4. Προς τον σκοπό της διενέργειας της επιθεώρησης όλων των δικαστικών λειτουργών της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 101 αξιολογούνται:

α) το ήθος και το σθένος,

β) η επιστημονική κατάρτιση,

γ) η προσαρμοστικότητα σε νέα καθήκοντα και αντικείμενα, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών,

δ) η κρίση και η αντίληψη,

ε) η υπηρεσιακή απόδοση, δηλαδή:

εα) η ποιότητα του έργου τους (επεξεργασία του νομικού και πραγματικού μέρους κάθε υποθέσεως, συνεκτιμωμένης της τυχόν αναιρέσης ή εξαφάνισης αποφάσεων που συνέταξαν οι επιθεωρούμενοι κατά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα),

εβ) η διατύπωση της αποφάσεως και προκειμένου για τους εισαγγελικούς λειτουργούς η απόδοση τόσο στην προδικασία όσο και στη διαδικασία του ακροατηρίου, καθώς και η ικανότητα στη διατύπωση των προτάσεων, των διατάξεων που εκδίδουν και στον χειρισμό του προφορικού λόγου και

εγ) η ποσοτική απόδοση και η ταχύτητα διεκπεραίωσης των υποθέσεων σε σχέση με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19,

στ) η ικανότητα στη διεύθυνση της διαδικασίας,

ζ) η ικανότητα συνεργασίας,

η) η συμπεριφορά του δικαστικού λειτουργού γενικά και ιδιαίτερα στο ακροατήριο, καθώς και η κοινωνική του παράσταση,

θ) η επιβάρυνση από τυχόν πρόσθετα καθήκοντα και η ανταπόκριση σε αυτά και

ι) η συμμόρφωσή του με παρατηρήσεις προηγούμενων εκθέσεων επιθεώρησης.

5. Για την αξιολόγηση των δικαστικών λειτουργών, οι επιθεωρητές χρησιμοποιούν αποκλειστικά την εξής κλίμακα: 1. εξάριετος, 2. πολύ καλός ως εξάριετος, 3. πολύ

καλός, 4. περισσότερο από καλός, 5. καλός και 6. ανεπαρκής, για κάθε κριτήριο ξεχωριστά και συνολικά. Για το ήθος και το σθένος οφείλουν να χρησιμοποιούν τους χαρακτηρισμούς: 1. προσήκον και 2. μη προσήκον.

Άρθρο 103 **Αρμοδιότητες Συμβουλίου Επιθεώρησης**

1. Τα μέλη του Συμβουλίου Επιθεώρησης, κατά το χρονικό διάστημα της άσκησης των καθηκόντων τους, δεν παλλάσσονται από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία.

2. Το Συμβούλιο Επιθεώρησης:

α) μετά από αίτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης ή του Προέδρου του οικείου ανωτάτου δικαστηρίου ή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου για τους εισαγγελικούς λειτουργούς ή του Πρόεδρου του οικείου Συμβουλίου Επιθεώρησης ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του επιθεωρητή της οικείας περιφέρειας και εφόσον κρίνει ότι συντρέχει λόγος, μπορεί να παραγγείλει έκτακτη ή συμπληρωματική επιθεώρηση που ενεργείται από τον επιθεωρητή της οικείας περιφέρειας ή από αναπληρωτή επιθεωρητή,

β) αποφαινεται επί προσφυγής επιθεωρουμένου κατά της έκθεσης τακτικής, έκτακτης, ή συμπληρωματικής επιθεώρησης ή μπορεί να παραγγείλει την επανάληψη της επιθεώρησης, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του επιθεωρουμένου, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 105,

γ) συντονίζει τη διαδικασία της επιθεώρησης, καθοδηγεί και επικουρεί τους επιθεωρητές στο έργο τους,

δ) μεριμνά για την έγκαιρη συγκέντρωση των εκθέσεων επιθεώρησης του κάθε επιθεωρητή, ελέγχει την πληρότητά τους και διατυπώνει σε ιδιαίτερη έκθεσή του ενδεχόμενες παρατηρήσεις του σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της επιθεώρησης από αυτόν, η οποία κοινοποιείται στον επιθεωρητή και τίθεται στον υπηρεσιακό του φάκελο,

ε) με γενική έκθεσή του προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, η οποία γνωστοποιείται ηλεκτρονικά στους δικαστικούς λειτουργούς του οικείου κλάδου, παρουσιάζει, μετά από συγκριτική μελέτη των νέων και των παλαιότερων στοιχείων, την κατάσταση των δικαστηρίων, των εισαγγελιών και της γραμματείας τους και υποδεικνύει τα αναγκαία μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία τους.

Για κάθε άλλη ενέργεια μόνος αρμόδιος είναι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Επιθεώρησης ή το οριζόμενο από αυτόν μέλος του Συμβουλίου.

Αντίγραφα των σχετικών με τις ανωτέρω ενέργειες εγγράφων του Συμβουλίου Επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων κοινοποιούνται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 104 **Ενιαίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων επιθεώρησης**

Οι ολομέλειες των ανώτατων δικαστηρίων, προκειμένου να διασφαλίσουν το ενιαίο μέτρο και την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης των δικαστηρίων και εισαγγελιών, των διευθυνόντων τους και των λοιπών δικαστικών λειτουργών, καταρτίζουν με απόφασή τους ενι-

αίο πλαίσιο οδηγιών, πρακτικών και κατευθύνσεων τους προς το οικείο Συμβούλιο Επιθεώρησης και τους επιθεωρητές για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Με την ίδια απόφαση καταρτίζεται ενιαίο έντυπο για τις εκθέσεις επιθεώρησης των δικαστηρίων, εισαγγελιών και δικαστικών λειτουργών βάσει των κριτηρίων του άρθρου 102.

Άρθρο 105 **Προσφυγή επιθεωρουμένου**

1. Ο επιθεωρούμενος, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από το λάβει την έκθεση της τακτικής ή έκτακτης ή συμπληρωματικής επιθεώρησης, έχει δικαίωμα να προσφύγει υπηρεσιακώς ή ηλεκτρονικά στο Συμβούλιο Επιθεώρησης κατά περίπτωση και να ζητήσει διόρθωση της έκθεσης ή επανάκριση, μόνο αν η έκθεση περιέχει ανακριβείς ή ανεπαρκείς αιτιολογίες ή ανακριβή περιστατικά ή δυσμενείς κρίσεις, που δεν δικαιολογούνται από το περιεχόμενο της εκθέσεως τακτικής ή έκτακτης ή συμπληρωματικής επιθεώρησης. Στο Συμβούλιο Επιθεώρησης δεν μπορεί να μετέχει ως μέλος διατελέσας επιθεωρητής που είχε συντάξει την έκθεση κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή του επιθεωρουμένου. Ενώπιον του Συμβουλίου Επιθεώρησης δικαιούται να παραστεί εφόσον το επιθυμεί ο προσφεύγων.

2. Αν οι αιτιάσεις κριθούν βάσιμες το Συμβούλιο Επιθεώρησης με αιτιολογημένη απόφασή του, η οποία εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της προσφυγής, προβαίνει στη διόρθωση της έκθεσης, εκτός αν κρίνει αναγκαία την επανάληψη της επιθεώρησης, οπότε διατάσσει επανάκριση σχετικά με τους λόγους της προσφυγής από τον αρχαιότερο αναπληρωτή επιθεωρητή.

Η απόφαση του Συμβουλίου Επιθεώρησης, με την οποία διατάσσεται η διόρθωση της έκθεσης, τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου. Η έκθεση που συντάσσεται ύστερα από επανάκριση, εφόσον η επανάκριση είναι γενική, αντικαθιστά την προηγούμενη έκθεση, η οποία αποσύρεται από τον φάκελο του επιθεωρουμένου.

Αν οι αιτιάσεις κριθούν αβάσιμες, το Συμβούλιο Επιθεώρησης με αιτιολογημένη απόφασή του, απορρίπτει την προσφυγή και η απόφαση τίθεται στο φάκελο του επιθεωρουμένου. Η έκθεση που συντάσσεται ύστερα από επανάκριση δεν υπόκειται σε προσφυγή.

3. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επιθεώρησης και η νέα έκθεση υποβάλλονται και επιδίδονται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 101.

Άρθρο 106 **Έκθεση για οριστική παύση**

Αν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ανικανότητα κατά την παρ. 2 του άρθρου 72 ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια δικαστικού λειτουργού, ο επιθεωρητής συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση και την υποβάλλει στο συμβούλιο επιθεώρησης, δια του προέδρου του, ο οποίος της διαβιβάζει με τις παρατηρήσεις του στα αρμόδια, κατά τις κείμενες διατάξεις, όργανα προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία της οριστικής παύσης.

Άρθρο 107 **Επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων**

1. Η επιθεώρηση της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών, γίνεται κατά το χρονικό διάστημα που ορί-

ζεται στην παρ. 4 του άρθρου 100.

2. Η επιθεώρηση των υπαλλήλων της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα των δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68). Ο επιθεωρητής ελέγχει, ιδίως, την τήρηση της υποχρέωσης σύνταξης των εκθέσεων αξιολόγησης των δικαστικών υπαλλήλων.

3. Ο επιθεωρητής εξετάζει την ενημερότητα της γραμματείας και την εύρυθμη λειτουργία της. Για κάθε γραμματεία συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση.

4. Ειδικά ως προς τη βεβαίωση ποινών και την είσπραξη δικαστικών εξόδων (απολήψιμα) η επιθεώρηση της γραμματείας από τον οικείο πρόεδρο γίνεται μία φορά κατά το χρονικό διάστημα της παρ. 1 και μία φορά κατά τον μήνα Μάιο κάθε έτους και συντάσσεται ειδική έκθεση. Κατά την επιθεώρηση εξετάζεται επιπλέον η τήρηση των διατάξεων του Κώδικα για την είσπραξη των τελών και των ποσών που αφορούν στη διενέργεια της δίκης και την έκδοση κάθε είδους πιστοποιητικού. Για τις γραμματείες των ποινικών δικαστηρίων και εισαγγελιών εξετάζεται, αν γίνεται σωστά και έγκαιρα η εκκαθάριση, είσπραξη και βεβαίωση των χρηματικών ποινών, προστίμων και δικαστικών εξόδων, καθώς και των ποσών που προέρχονται από μετατροπή ποινών, και αν κατατίθενται εγκαίρως τα ποσά που εισπράττονται στο δημόσιο ταμείο.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΘ' ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 108

Γενικές αρχές πειθαρχικής ευθύνης

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί διέπονται ως προς την πειθαρχική τους ευθύνη από τις διατάξεις του παρόντος και όταν λόγω της ιδιότητάς τους μετέχουν σε δικαστήρια, συμβούλια και επιτροπές ή ασκούν καθήκοντα βάσει ειδικών διατάξεων.

2. Κανείς δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα. Νέα πειθαρχική αγωγή για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη. Εφόσον έχει εκδοθεί απόφαση για την πρώτη πειθαρχική αγωγή, τα στοιχεία που διαβιβάζονται για τη δεύτερη συμπληρώνουν τον φάκελο της υπόθεσης.

3. Για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα μία μόνο πειθαρχική ποινή μπορεί να επιβληθεί.

4. Αν από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ίσχυαν περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται ο νόμος που περιέχει τις ευμενέστερες για τον διωκόμενο διατάξεις.

5. Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη.

6. Η πειθαρχική δίκη δεν επηρεάζεται από την προαγωγή ή άλλη μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του διωκόμενου, εκτός αν επιφέρει και μεταβολή στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του πειθαρχικού δικαστηρίου ή συμβουλίου, οπότε η υπόθεση παραπέμπεται στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, δικαστήριο ή συμβούλιο.

7. Η προαγωγή του δικαστικού λειτουργού δεν αίρει τον πειθαρχικό κολασμό για παράπτωμα που διέπραξε πριν από την προαγωγή του.

8. Η χάρη, η αποκατάσταση, καθώς και η με οποιονδήποτε άλλον τρόπον άρση του ποινικώς κολασίμου της πράξης ή η άρση, εν όλω ή εν μέρει, των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν αίρουν το πειθαρχικώς κολασίμο της πράξης.

9. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική. Ο πειθαρχικός δικαστής μπορεί να διατάξει την αναστολή της πειθαρχικής δίκης ωστόσο περατωθεί η ποινική.

10. Οι διαπιστώσεις που περιέχονται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητο βούλευμα για την ύπαρξη ή μη ορισμένων γεγονότων γίνονται δεκτές και στην πειθαρχική δίκη.

Άρθρο 109

Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια και καταλογιστή ενέργεια ή παράλειψη του δικαστικού λειτουργού, εντός ή εκτός υπηρεσίας, η οποία αντίκειται προς τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Σύνταγμα και τις κείμενες διατάξεις ή είναι ασυμβίβαστη προς το αξίωμά του και θίγει το κύρος του ή το κύρος της δικαιοσύνης.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα του δικαστικού λειτουργού είναι:

α) πράξεις που μαρτυρούν έλλειψη πίστης και αφοσίωσης προς την πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας,

β) κάθε παράβαση διάταξης που αναφέρεται στην απονομή της δικαιοσύνης, την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία των δικαστηρίων και την κατάσταση του ως δικαστικού λειτουργού,

γ) η χρησιμοποίηση της ιδιότητάς του για επιδίωξη υδιωτελών σκοπών,

δ) η αναξιοπρεπής ή απρεπής εντός ή εκτός υπηρεσίας συμπεριφορά,

ε) η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Για το δικαιολογημένο ή μη της καθυστέρησης λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η δυσχέρεια της υπόθεσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 19, ο βαθμός και η πείρα του δικαστικού λειτουργού, ο φόρτος της εργασίας εν γένει και οι ατομικές και οικογενειακές του περιστάσεις. Σε κάθε περίπτωση δεν είναι αδικαιολόγητη η έκδοση απόφασης πολιτικού ή διοικητικού δικαστηρίου μέσα σε οκτώ (8) μήνες από τη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός αν πρόκειται για υποθέσεις στις οποίες ορίζονται ειδικότερες προθεσμίες στην κείμενη νομοθεσία, καθώς και η σύνταξη σκεπτικού επί απόφασης ποινικού δικαστηρίου μέσα σε τρεις (3) μήνες από την παράδοση της δικογραφίας από τον γραμματέα της έδρας. Θεωρείται αδικαιολόγητη η καθυστέρηση όταν αφαιρείται ή επιστρέφεται η δικογραφία από τον δικαστή που τη χειρίζεται λόγω μη έκδοσης απόφασης μέσα σε οκτώ (8) μήνες από τη συζήτηση πολιτικής ή διοικητικής υπόθεσης,

στ) η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας,

ζ) η αποσιώπηση νόμιμου λόγου αποκλεισμού ή εξαίρεσης, και

η) η συμμετοχή του σε οργάνωση της οποίας οι σκοποί είναι κρυφοί ή η οποία επιβάλλει στα μέλη της μυστικότητα.

3. Περισσότερες πράξεις που αποτελούν εξακολούθηση του ίδιου παραπτώματος θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο, η βαρύτητα του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον

καθορισμό και την επιμέτρηση της ποινής.

4. Δεν αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα για τον δικαστικό λειτουργό:

α) η άρνησή του να εφαρμόσει διατάξεις που τίθενται κατά κατάλυση του Συντάγματος ή είναι αντίθετες σε αυτό,

β) η κρίση που ο δικαστικός λειτουργός εκφέρει κατά την άσκηση των καθηκόντων του,

γ) η έκφραση γνώμης δημόσια, εκτός αν γίνεται με προφανή σκοπό τη μείωση του κύρους της δικαιοσύνης ή υπέρ ή κατά ορισμένου κόμματος ή άλλης ορισμένης πολιτικής οργάνωσης,

δ) η συμμετοχή και η ανάπτυξη δραστηριότητας στις αναγνωρισμένες ενώσεις δικαστών ή άλλα σωματεία και η έκφραση γνώμης και κριτικής άποψης που γίνεται στο πλαίσιο της συμμετοχής σε ένωση δικαστικών λειτουργών.

Άρθρο 110

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων δικαστικών λειτουργών

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα των δικαστικών λειτουργών παραγράφονται μετά από πέντε (5) έτη από την τέλεσή τους.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί συγχρόνως και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται προτού παρέλθει ο χρόνος που ορίζεται για την παραγραφή του τελευταίου. Όσο διαρκεί η ποινική διαδικασία και έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ή αμετάκλητου απαλλακτικού βουλεύματος, αναστέλλεται η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Ο χρόνος της παραγραφής αναστέλλεται από την επίδοση της πειθαρχικής αγωγής, ο χρόνος όμως της αναστολής δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη.

4. Η παραγραφή πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος που αποσκοπεί στη συγκάλυψη του πρώτου ή στη ματαιώση έγερσης πειθαρχικής αγωγής για αυτό.

Άρθρο 111

Πειθαρχικές ποινές σε δικαστικούς λειτουργούς

1. Οι πειθαρχικές ποινές που μπορούν να επιβληθούν στον δικαστικό λειτουργό είναι: α) η έγγραφη επίπληξη, β) το πρόστιμο από καθαρές αποδοχές δύο (2) ημερών έως τις συνολικές καθαρές αποδοχές τριών (3) μηνών, γ) η προσωρινή παύση από δέκα (10) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες και δ) η οριστική παύση.

2. Η οριστική παύση επιβάλλεται σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, ανεξάρτητα από την άσκηση προηγούμενων πειθαρχικών αγωγών και από τον χρόνο υπηρεσίας του δικαστικού λειτουργού, όταν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκαν και ο βαθμός υπαιτιότητας του διωκόμενου μαρτυρούν ότι αυτός δεν έχει συναίσθηση των βασικών υποχρεώσεων του ως δικαστικού λειτουργού ή θίγουν σοβαρά το κύρος της δικαιοσύνης.

3. Το είδος της ποινής που επιβάλλεται και η επιμέτρησή της προσδιορίζονται από τη βαρύτητα του παραπτώματος, τον βαθμό και την πείρα του δικαστικού λειτουργού, τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέστηκε το παράπτωμα, την ένταση του δόλου ή τον βαθμό της αμέλειας του διωκόμενου και τις προηγούμενες πειθαρχικές

καταδίκες αυτού.

4. Όταν πρόκειται για παράπτωμα που οφείλεται σε ελαφρά αμέλεια, ο πειθαρχικός δικαστής δύναται, εκτιμώντας τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει τελεστεί και την προσωπικότητα του διωκόμενου, να μην επιβάλει ποινή.

5. Όταν συνεκδικάζονται περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, εφόσον οι πειθαρχικές ποινές που έχουν επιβληθεί για καθένα από αυτά είναι του αυτού είδους, επιβάλλεται μια συνολική ποινή, η οποία αποτελείται από την πιο βαριά ή, αν οι ποινές είναι ίσες, από μια από αυτές, που προσαυξάνεται μέχρι το ανώτερο όριό της. Η επαύξηση δεν μπορεί να είναι ανώτερη από τα τρία τέταρτα (3/4) του αθροίσματος των άλλων πειθαρχικών ποινών.

Άρθρο 112

Εναρξη και λήξη πειθαρχικής ευθύνης δικαστικών λειτουργών

1. Η πειθαρχική ευθύνη του δικαστικού λειτουργού αρχίζει από την αποδοχή του διορισμού του και λήγει με τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης. Η πειθαρχική διαδικασία που άρχισε πριν από τη λύση της υπηρεσιακής σχέσης συνεχίζεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, εκτός αν ο δικαστικός λειτουργός απεβίωσε. Στην περίπτωση αυτή το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο κατά το άρθρο 113 μπορεί να επιβάλει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες πειθαρχικές ποινές. Αν επιβλητέα, κατά την κρίση του συμβουλίου, πειθαρχική ποινή είναι η προσωρινή ή οριστική παύση, το πειθαρχικό συμβούλιο επιβάλλει, ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, ποινή προστίμου ίσου προς τις καθαρές αποδοχές έως εννέα (9) μηνών που ο δικαστικός λειτουργός ελάμβανε κατά τον χρόνο εξόδου του από την υπηρεσία.

2. Πράξεις που τελέστηκαν κατά την διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του δικαστικού λειτουργού στον δημόσιο τομέα ή υπό την ιδιότητα του δικηγόρου τιμωρούνται πειθαρχικώς, εφόσον δεν παρήλθε ο χρόνος παραγραφής που ορίζεται για αυτές. Στην περίπτωση αυτή ο εκτός υπηρεσίας χρόνος, εφόσον δεν υπερβαίνει την πενταετία, δεν υπολογίζεται στον χρόνο της παραγραφής.

3. Η τέλεση κατά τη διαδικασία επιλογής η κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού και έως την αποδοχή του διορισμού παράνομης πράξης σχετικής με τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής ή στον διαγωνισμό ή τις προϋποθέσεις διορισμού, συνιστά για τον δικαστικό λειτουργό, πειθαρχικό παράπτωμα. Ο χρόνος της παραγραφής αρχίζει από την αποδοχή του διορισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ΄ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 113

Όργανα άσκησης πειθαρχικής δικαιοδοσίας σε δικαστικούς λειτουργούς

1. Η πειθαρχική δικαιοδοσία στους δικαστικούς λειτουργούς ασκείται από δικαστήρια και πειθαρχικά συμβούλια.

2. Αρμόδια δικαστήρια για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης είναι:

α) η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας στα

μέλη του Αρείου Πάγου και της Εισαγγελίας του, στα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον Γενικό Επίτροπο, Επίτροπο και στους αντεπιτρόπους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στους παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, στον Γενικό Επίτροπο, Επίτροπο και αντεπιτρόπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και σε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,

β) η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου στα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και σε όλους τους λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης,

γ) η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου στους παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Τα δικαστήρια της παρ. 2, συγκροτούμενα, όπως ορίζουν οι οργανικοί τους νόμοι, κρίνουν αυτούς που διέπραξαν πειθαρχικά παραπτώματα ύστερα από παραπομπή τους από τα πειθαρχικά συμβούλια. Εφόσον το δικαστήριο κρίνει ότι ο δικαστικός λειτουργός πρέπει να τιμωρηθεί με ποινή κατώτερη από την οριστική παύση, επιβάλλει την ποινή αυτή χωρίς να δεσμεύεται από την παραπεμπτική απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

4. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που προβλέπεται από το άρθρο 91 του Συντάγματος, είναι αρμόδιο να κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, στον Εισαγγελέα και τους αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στον Γενικό Επίτροπο, Επίτροπο και στους αντεπιτρόπους της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και στον Γενικό Επίτροπο, στον Επίτροπο και τους αντεπιτρόπους της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

5. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι αρμόδιο:

α. Σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές εκτός από την οριστική παύση:

αα. στους παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας,

αβ. στους προέδρους εφετών, στους εφέτες και στους προέδρους πρωτοδικών των διοικητικών δικαστηρίων.

β. Σε δεύτερο βαθμό να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των πενταμελών πειθαρχικών συμβουλίων των διοικητικών εφετείων.

6. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

7. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο:

α. Σε πρώτο βαθμό, να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους προέδρους και εισαγγελείς εφετών, εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών.

β. Σε δεύτερο βαθμό, να κρίνει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των πενταμελών πειθαρχικών συμβουλίων

των εφετείων.

8. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό από το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Αρείου Πάγου.

9. Το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αρμόδιο σε πρώτο βαθμό να κρίνει τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλει όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

10. Το εννεαμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αρμόδιο να κρίνει τις εφέσεις κατά των πειθαρχικών αποφάσεων που εκδίδονται από το επταμελές πειθαρχικό συμβούλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

11. Τα πενταμελή πειθαρχικά συμβούλια των εφετείων (πολιτικών και διοικητικών) είναι αρμόδια σε πρώτο βαθμό να κρίνουν τα πειθαρχικά παραπτώματα και να επιβάλλουν όλες τις πειθαρχικές ποινές, εκτός από την οριστική παύση, στους δικαστικούς λειτουργούς του αντίστοιχου σώματος μέχρι και τον βαθμό του πρωτοδίκη και αντεισαγγελέα πρωτοδικών.

12. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ πενταμελών πειθαρχικών συμβουλίων αίρονται με απόφαση του οικείου επταμελούς συμβουλίου, ύστερα από αίτηση του πειθαρχικώς διωκομένου ή εκείνου που ασκεί την πειθαρχική δίωξη.

Άρθρο 114

Συγκρότηση και λειτουργία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου

1. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο που προβλέπεται στο άρθρο 91 του Συντάγματος αποτελείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ως πρόεδρό του, από δύο (2) αντιπροέδρους ή συμβούλους της Επικρατείας, δύο (2) αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου ή αρεοπαγίτες, δύο (2) αντιπροέδρους ή συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο (2) καθηγητές (α' βαθμίδας) νομικών μαθημάτων των νομικών τμημάτων των νομικών σχολών των πανεπιστημίων της χώρας, ως μέλη. Τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται με κλήρωση μεταξύ εκείνων που έχουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο οικείο ανώτατο δικαστήριο ή σε νομική σχολή ως καθηγητές. Στη σύνθεση του Συμβουλίου δεν μετέχουν μέλη που ανήκουν στο σώμα εκείνο, για την ενέργεια μέλους του οποίου καλείται να κρίνει το Συμβούλιο. Όταν το συμβούλιο κρίνει πειθαρχικό παράπτωμα μέλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, προεδρεύει ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου. Τα μέλη που ανήκουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας δεν μετέχουν στη σύνθεση του συμβουλίου και όταν κρίνεται πειθαρχικό παράπτωμα του Γενικού Επιτρόπου, του Επιτρόπου και των αντεπιτρόπων της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Επίσης δεν μετέχουν στο συμβούλιο τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν κρίνει πειθαρχικό παράπτωμα του Γενικού Επιτρόπου, του Επιτρόπου και των αντεπιτρόπων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Για να συγκροτηθεί το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο Υπουργός Δικαιοσύνης αποστέλλει, το πρώτο δε-

καπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους, στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας καταλόγους των αντιπροέδρων και συμβούλων Επικρατείας, των αντιπροέδρων του Αρείου Πάγου και των αρεοπαγιτών, των αντιπροέδρων και συμβούλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και των καθηγητών (α΄ βαθμίδας) των νομικών μαθημάτων των νομικών τμημάτων των νομικών σχολών των πανεπιστημίων της χώρας. Καθηγητές που είναι και μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των καθηγητών.

3. Η κατά την παρ. 1 κλήρωση γίνεται κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου σε δημόσια συνεδρίαση του Α΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με βάση τους καταλόγους της παρ. 2 ο πρόεδρος θέτει στην οικεία κληρωτίδα τους κλήρους με τα ονόματα εκείνων που έχουν συμπληρώσει τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο οικείο δικαστήριο ή νομική σχολή και εξάγει από κάθε κληρωτίδα τέσσερις (4) κλήρους. Οι δύο (2) πρώτοι κληρούμενοι είναι τακτικά μέλη και οι δύο (2) άλλοι αναπληρωματικά. Για τη διαδικασία της κλήρωσης εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 345/1976 (Α΄ 141). Ο Υπουργός Δικαιοσύνης εκδίδει πράξη με τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών που κληρώθηκαν, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας και τα μέλη που κληρώθηκαν, συγκροτούν το Συμβούλιο κατά το επόμενο έτος.

4. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν τα τακτικά που απουσιάζουν ή κωλύονται, με τη σειρά της κλήρωσής τους. Το ίδιο ισχύει και αν ελλείπει τακτικό μέλος έως ότου γίνει συμπληρωματική κλήρωση.

5. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο συνεδριάζει στο κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας με τη συμμετοχή όλων των κατά την παρ. 1 μελών του και οι αποφάσεις του λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία. Καθήκοντα γραμματέα του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτελεί ο γραμματέας του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οποίος, αν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από γραμματέα τμήματος, που ορίζεται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

6. Αν κατά τη διάρκεια του έτους αποχωρήσει από την υπηρεσία ή αποβιώσει τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου, γίνεται συμπληρωματική κλήρωση από τα μέλη του σώματος στο οποίο ανήκε. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 3. Η θητεία των μελών αυτών διαρκεί έως τη λήξη του ημερολογιακού έτους.

7. Η θητεία του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως και μετά την 31η Δεκεμβρίου, εφόσον εκκρεμεί η έκδοση οριστικής απόφασης σε υπόθεση που έχει συζητηθεί ενώπιόν του πριν από την ημερομηνία αυτή. Η παράταση αυτή δεν εμποδίζει την ανάδειξη των νέων μελών για το επόμενο έτος και ισχύει μόνο για την εκκρεμή υπόθεση, έως ότου δημοσιευθεί η οριστική απόφαση.

Άρθρο 115

Συγκρότηση και λειτουργία των πειθαρχικών συμβουλίων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Τα επταμελή και τα εννεαμελή πειθαρχικά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου

και του Ελεγκτικού Συνεδρίου συγκροτούνται από αντίστοιχο αριθμό τακτικών δικαστών, που ορίζονται κάθε έτος με κλήρωση. Η κλήρωση γίνεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους σε δημόσια συνεδρίαση του Α΄ τμήματος των δικαστηρίων αυτών.

Για την κλήρωση χρησιμοποιούνται ως κλήροι αδιαφανή σφαιρίδια. Αμέσως πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης το τμήμα συνέρχεται σε συμβούλιο, προκειμένου να τοποθετηθούν στα σφαιρίδια, αφού προηγουμένως επιδειχθούν σε όλα τα μέλη του συμβουλίου, τα ονόματα του προέδρου, των αντιπροέδρων και των λοιπών μελών του οικείου δικαστηρίου.

Κατά τη δημόσια συνεδρίαση ο πρόεδρος εξάγει από την κληρωτίδα είκοσι δύο (22) σφαιρίδια. Μετά την εξαγωγή κάθε σφαιριδίου ο πρόεδρος εκφωνεί το όνομα του κληρωθέντος, το οποίο επιδεικνύεται στα λοιπά μέλη του τμήματος. Από τους κληρωθέντες, οι εννέα (9) πρώτοι κατά σειρά κληρούμενοι αποτελούν τα μέλη του εννεαμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, οι επόμενοι επτά (7) τα μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου, οι επόμενοι τέσσερις (4) τα αναπληρωματικά μέλη του εννεαμελούς πειθαρχικού συμβουλίου και οι τελευταίοι δύο (2) τα αναπληρωματικά μέλη του επταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου. Δεν μπορούν να κληρωθούν ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη των εννεαμελών συμβουλίων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσοι είχαν κληρωθεί ως μέλη των επταμελών συμβουλίων των δικαστηρίων αυτών κατά το αμέσως προηγούμενο έτος. Για τα δύο (2) στάδια της κλήρωσης συντάσσεται πρακτικό που διαβιβάζεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Τα αναπληρωματικά μέλη κατά τη σειρά κλήρωσής τους αναπληρώνουν τα τακτικά μέλη που απουσιάζουν ή κωλύονται. Το ίδιο ισχύει όταν ελλείπει τακτικό μέλος, έως ότου γίνει συμπληρωματική κλήρωση.

2. Η θητεία των μελών των πειθαρχικών συμβουλίων αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου από την κλήρωσή τους έτους. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας αποχωρήσει από την υπηρεσία ή αποβιώσει τακτικό ή αναπληρωματικό μέλος του συμβουλίου, γίνεται συμπληρωματική κλήρωση για την οποία εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. 1.

Αυτοί που κληρώνονται γίνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη και η θητεία τους λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών του πειθαρχικού συμβουλίου.

3. Η θητεία των μελών του πειθαρχικού συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως και μετά την 31η Δεκεμβρίου, εφόσον εκκρεμεί η έκδοση οριστικής απόφασης σε υπόθεση που έχει συζητηθεί ενώπιόν του πριν από την ημερομηνία αυτή. Η παράταση αυτή δεν εμποδίζει την ανάδειξη των νέων μελών για το επόμενο έτος και ισχύει μόνο για την εκκρεμή υπόθεση, έως ότου εκδοθεί απόφαση.

4. Στα πειθαρχικά συμβούλια προεδρεύει ο ανώτερος στον βαθμό και, αν όλα τα μέλη είναι ισόβαθμα, ο αρχαιότερος. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί ο δικαστικός υπάλληλος που ορίζεται από τον πρόεδρο του οικείου δικαστηρίου.

5. Τα πειθαρχικά συμβούλια των εφετείων πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης λειτουργούν στα Εφετεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης, Πατρών και Λάρισας και των διοικητικών εφετείων στα Διοικητικά Εφετεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών, και αποτελούνται από έναν (1) πρόεδρο εφετών και τέσσερις (4) εφέ-

τες, που ορίζονται με κλήρωση μεταξύ εκείνων που υπηρετούν στο ίδιο εφετείο και έχουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ως εφέτες. Η κλήρωση γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του εφετείου με τριμελή σύνθεση και με δύο (2) κληρωτίδες. Από την πρώτη, που περιέχει σφαιρίδια με τα ονόματα των προέδρων εφετών, εξάγονται δύο (2) σφαιρίδια. Από τους κληρωθέντες ο πρώτος είναι ο πρόεδρος του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου και ο δεύτερος αναπληρωτής του. Από τη δεύτερη κληρωτίδα, που περιέχει σφαιρίδια με τα ονόματα των εφετών που έχουν τριετή υπηρεσία ως εφέτες, εξάγονται έξι (6) σφαιρίδια. Από τους κληρωθέντες οι τέσσερις (4) πρώτοι είναι τα τακτικά και οι επόμενοι δύο (2) τα αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν τα τακτικά, όταν απουσιάζουν ή κωλύονται. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Πειθαρχικά παραπτώματα αρμοδιότητας πενταμελών πειθαρχικών συμβουλίων, εφόσον διαπράχθηκαν από δικαστικούς λειτουργούς που υπηρετούν σε περιφέρεια εφετείου, στο οποίο δεν λειτουργεί πενταμελές πειθαρχικό συμβούλιο, εκδικάζονται από το πειθαρχικό συμβούλιο του πλησιέστερου εφετείου.

Ως πλησιέστερα εφετεία θεωρούνται: για το Εφετείο Ευβοίας το Εφετείο Αθηνών, για το Εφετείο Λαμίας το Εφετείο Λάρισας, για τα Εφετεία Κέρκυρας, Ιωαννίνων, Καλαμάτας και Ναυπλίου το Εφετείο Πατρών, για τα Εφετεία Κρήτης, Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Δωδεκανήσου το Εφετείο Πειραιώς, για τα Εφετεία Θράκης και Δυτικής Μακεδονίας το Εφετείο Θεσσαλονίκης.

Ως πλησιέστερα διοικητικά εφετεία θεωρούνται: για το Διοικητικό Εφετείο Χανίων, το Διοικητικό Εφετείο Πειραιώς, για τα Διοικητικά Εφετεία Λάρισας και Κομοτηνής, το Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης και για τα Διοικητικά Εφετεία Τρίπολης και Ιωαννίνων το Διοικητικό Εφετείο Πατρών.

Σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης του πειθαρχικού συμβουλίου του Διοικητικού Εφετείου Πατρών, οι ενώπιον αυτού εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις παραπέμπονται προς εκδίκαση στο πειθαρχικό συμβούλιο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

6. Δεν μετέχουν σε πειθαρχικό συμβούλιο ή δικαστήριο για την εκδίκαση ορισμένης πειθαρχικής υπόθεσης: α) οι δικαστικοί λειτουργοί κατά των οποίων φέρεται ότι τελέστηκε το πειθαρχικό παράπτωμα, β) οι συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή απεριορίστως ή σε πλάγια γραμμή έως και τον τέταρτο (4ο) βαθμό ή εξ αγχιστείας έως και τον πρώτο (1ο) βαθμό, καθώς και ο σύζυγος ή συνδεδεμένος με σύμφωνο συμβίωσης είτε του διωκόμενου είτε του δικαστικού λειτουργού κατά του οποίου στρέφεται το πειθαρχικό παράπτωμα, γ) εκείνοι που έχουν ασκήσει την πειθαρχική δίωξη ή έχουν διατάξει ή ενεργήσει ανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση στην ίδια πειθαρχική υπόθεση, δ) όσοι έχουν εξεταστεί ως μάρτυρες στην ίδια υπόθεση, ε) οι δικαστές που έχουν μετέσχει σε ποινική δίκη για την ίδια πράξη, στ) όσοι συνδέονται με ιδιαίτερη φιλία ή βρίσκονται σε οξεία αντίθεση με τον διωκόμενο ή έχουν ιδιαίτερη σχέση με την υπόθεση που κρίνεται, ώστε να μπορεί να δημιουργηθεί αμφιβολία για την αμεροληψία τους. Ο δικαστικός λειτουργός που κωλύεται κατά τα παραπάνω έχει τις υποχρεώσεις του άρθρου 23 του ΚΠΔ, που εφαρμόζεται αναλόγως.

7. Όσοι έχουν μετάσχει στο πρωτοβάθμιο συμβούλιο δεν μπορούν να μετάσχουν στο δευτεροβάθμιο.

8. Δεν επιτρέπεται η εξαίρεση τόσων μελών, ώστε να μην είναι δυνατή η σύνθεση του συμβουλίου από τα λοιπά.

9. Δεν μπορούν να ορισθούν τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη των Πειθαρχικών Συμβουλίων, όσοι άσκησαν καθήκοντα στις αντίστοιχες θέσεις κατά τα αμέσως δύο (2) προηγούμενα έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑ΄ ΔΙΩΞΗ

Άρθρο 116

Διαδικασία πειθαρχικής δίωξης

1. Η δίωξη των πειθαρχικών παραπτώματων γίνεται αυτεπαγγέλτως με βάση τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτόν που είναι αρμόδιος να την ασκήσει. Ανώνυμες αναφορές δεν λαμβάνονται υπόψη και τίθενται αμέσως στο αρχείο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε κοινοποίηση της πράξης αρχειοθέτησης.

2. Η προδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων και συμβουλίων είναι μυστική. Η κύρια διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων είναι δημόσια και η απόφασή τους απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση. Η κύρια διαδικασία στα πειθαρχικά συμβούλια είναι μυστική.

3. Η πειθαρχική διαδικασία διεξάγεται ατελώς. Εξοδα δεν επιδικάζονται ούτε υπέρ ούτε σε βάρος του διωκόμενου. Αναφορές ιδιωτών, με τις οποίες ζητείται να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη σε βάρος δικαστικού λειτουργού, είναι απαράδεκτες, αν δεν συνοδεύονται από ηλεκτρονικό παράβολο πενήντα (50) ευρώ υπέρ του Δημοσίου, το οποίο επιστρέφεται, αν γίνουν ολικά ή μερικά δεκτές με την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης. Το ύψος του ποσού του ανωτέρω παραβόλου αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

4. Κατά τη διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων επιτρέπεται συμπάρασταση με δικηγόρο.

5. Περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, που φέρονται ότι έχουν διαπραχθεί από τον ίδιο δικαστικό λειτουργό μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πειθαρχικής δίωξης με την άσκηση μιας μόνον πειθαρχικής αγωγής. Αν, όμως, ο πειθαρχικός δικαστής κρίνει ότι η συνεκδίκαση προξενεί βλάβη, διατάσσει τον χωρισμό. Περισσότερα πειθαρχικά παραπτώματα, για τα οποία ασκήθηκαν χωριστές πειθαρχικές αγωγές, μπορούν να συνεκδικασθούν από τον πειθαρχικό δικαστή εφόσον αυτό δεν προκαλεί βλάβη.

6. Όταν διώκονται περισσότεροι ως συμμετοχοί για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, η πειθαρχική δίκη γίνεται ενιαία για όλους, εφόσον ανήκουν στην ίδια κατηγορία δικαστηρίων και αρμόδιο είναι το ανώτερο κατά βαθμό συμβούλιο, αλλιώς η δίκη χωρίζεται για αυτούς που υπάγονται σε συμβούλιο ή δικαστήριο άλλης κατηγορίας.

7. Για την επίδοση κλήσεων κατά την πειθαρχική διαδικασία και την κοινοποίηση εγγράφων που προβλέπονται από τον παρόντα συντάσσεται έκθεση. Τα έγγραφα που επιδίδονται στον διωκόμενο διαβιβάζονται με εμπιστευτική αλληλογραφία στον προϊστάμενο της υπηρεσίας του, ο οποίος τα επιδίδει αυτοπροσώπως, εκτός αν ο διωκόμενος αδυνατεί ή αρνείται να τα παραλάβει, οπότε εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 143 έως 153 και 155 έως 163 του ΚΠΔ.

Άρθρο 117 Άσκηση πειθαρχικής δίωξης

1. Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης είναι:

α) ο Υπουργός Δικαιοσύνης για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς,
β) ο αρχαιότερος από τους κληρωθέντες, κατά τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 97, στο Συμβούλιο Επιθεώρησης αντιπροέδρους τακτικούς και αναπληρωματικούς, για τους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας,

γ) ο αντιπρόεδρος που προεδρεύει στο Συμβούλιο Επιθεώρησης των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, για τους δικαστικούς λειτουργούς των διοικητικών δικαστηρίων,

δ) ο πρόεδρος του Συμβουλίου Επιθεώρησης, για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς των πολιτικών - ποινικών δικαστηρίων, εκτός από τα μέλη του Αρείου Πάγου,

ε) ο αρχαιότερος από τους κληρωθέντες, κατά την παρ. 6 του άρθρου 96, στο Συμβούλιο Επιθεώρησης, αντιπροέδρους τακτικούς και αναπληρωματικούς, για τους παρέδρους, τους εισηγητές και τους δόκιμους εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τους παρέδρους, εισηγητές και δόκιμους εισηγητές της Γενικής Επιτροπείας,

στ) ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του εφετείου ή ο πρόεδρος του εφετείου πολιτικού ή διοικητικού για τους προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδικες, παρέδρους, ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες,

ζ) ο εισαγγελέας εφετών ή ο προϊστάμενος της εισαγγελίας εφετών για τους εισαγγελείς, αντισαγγελείς πρωτοδικών και παρέδρους της εισαγγελίας.

2. Ο αρμόδιος να ασκήσει τη δίωξη, όταν λάβει με οποιοδήποτε τρόπο γνώση ότι τελέστηκε από δικαστικό λειτουργό πράξη που μπορεί να χαρακτηριστεί ως πειθαρχικό παράπτωμα, υποχρεούται να ασκήσει πειθαρχική αγωγή, εκτός αν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 4. Στην περίπτωση της αδικαιολόγητης καθυστέρησης στην εκτέλεση καθηκόντων, η πειθαρχική αγωγή ασκείται μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που περιήλθε σε γνώση του αρμοδίου για την άσκηση της δίωξης η καθυστέρηση αυτή.

3. Αν τα στοιχεία που περιέρχονται στον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης και όσα συλλέγει ο ίδιος δεν πιθανολογούν τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος ή αν τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώνονται δεν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή δεν επισύρουν πειθαρχική κύρωση λόγω εξάλειψης του αξιοποιήσιμου ή λήξης της πειθαρχικής ευθύνης, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

4. Αν πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα που οφείλονται σε ελαφρά αμέλεια και δικαιολογούν μόνο ποινή επίπληξης, η δίωξη αποκλείεται στη διακριτική ευχέρεια του αρμοδίου οργάνου, το οποίο λαμβάνει υπόψη το συμφέρον της δικαιοσύνης και την όλη διαγωγή του δικαστικού λειτουργού εντός και εκτός της υπηρεσίας.

5. Επιθεωρητές και διευθύνοντες δικαστήρια ή εισαγγελείς, μόλις λάβουν γνώση ότι δικαστικός λειτουργός που υπηρετεί στο δικαστήριο ή στην εισαγγελία της οποίας προϊστάνται, διέπραξε πειθαρχικό παράπτωμα για

το οποίο δεν έχουν αρμοδιότητα δίωξης, οφείλουν να το ανακοινώσουν στο αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης όργανο και να διαβιβάσουν τα σχετικά στοιχεία.

6. Εκθέσεις επιθεωρητών που περιέχουν πρόταση για πειθαρχική δίωξη δικαστικού λειτουργού διαβιβάζονται στο αρμόδιο όργανο για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με τα σχετικά στοιχεία.

7. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών υποχρεούται να γνωστοποιεί αμέσως στο αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης όργανο κάθε ποινική δίωξη που ασκεί κατά δικαστικού λειτουργού.

8. Αν κατά τη διάρκεια ποινικής ή πειθαρχικής ανάκρισης προκύπτουν πραγματικά περιστατικά, που συνιστούν άλλο πειθαρχικό παράπτωμα, ο ανακριτής συντάσσει σχετική έκθεση και τη στέλνει αμέσως στον αρμόδιο πειθαρχικώς προϊστάμενο για να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη.

9. Ο αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης ενεργεί αμέσως προκαταρκτική εξέταση. Η προκαταρκτική εξέταση είναι άτυπη και ενεργείται είτε από τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής αγωγής είτε, με εντολή του, από άλλο δικαστικό λειτουργό ανώτερο κατά βαθμό από εκείνον που φέρεται ότι έχει υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα.

10. Εκείνος που ενεργεί προκαταρκτική εξέταση:

α) οφείλει να ζητήσει προφορικές ή έγγραφες εξηγήσεις από αυτόν που φέρεται ότι έχει υποπέσει σε πειθαρχικό παράπτωμα με γραπτή κλήση, στην οποία περιέχεται ακριβής περιγραφή των πραγματικών περιστατικών, που στοιχειοθετούν το ερευνώμενο πειθαρχικό παράπτωμα και τις διατάξεις, που το προβλέπουν,

β) δικαιούται να ζητήσει πληροφορίες ή τη διαβίβαση συναφών στοιχείων από κάθε άλλη αρχή,

γ) μεριμνά για τη συγκέντρωση των αποδεικτικών στοιχείων και,

δ) εξετάζει μάρτυρες, αν το κρίνει αναγκαίο.

Ο καλούμενος να δώσει εξηγήσεις έχει δικαίωμα να λάβει προηγουμένως γνώση όλων των στοιχείων που τον αφορούν. Για την προκαταρκτική εξέταση συντάσσεται έκθεση, της οποίας το πόρισμα πρέπει να είναι αιτιολογημένο.

11. Ο αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, αν από την προκαταρκτική εξέταση καταλήξει στην κρίση ότι δεν συντρέχει λόγος να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Η σχετική πράξη δεν αναγράφεται στο μητρώο δικαστικών λειτουργών, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας και δεν επιτρέπεται να αποτελεί στοιχείο κρίσης του.

12. Αν για την ίδια περίπτωση έχουν επιληφθεί περισσότεροι από τους κατά την παρ. 1 συναρμόδιους δικαστικούς λειτουργούς, η διαδικασία για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης συνεχίζεται μόνο από αυτόν, που σύμφωνα με το άρθρο 66 είναι κατά βαθμό ανώτερος και ο οποίος καθίσταται αποκλειστικά αρμόδιος. Στην περίπτωση αυτή ο ιεραρχικά κατώτερος σε βαθμό υποβάλλει όλα τα σχετικά έγγραφα στον ανώτερο. Σε περίπτωση ομοιοβάθμων, αρμόδιος καθίσταται ο το πρώτον επιληφθείς. Αν η υπόθεση τεθεί στο αρχείο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 11, δεν μπορεί να επανέλθει σε αυτήν άλλος αρμόδιος για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης εκτός από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Άρθρο 118 **Έναρξη και λήξη πειθαρχικής διαδικασίας**

1. Η πειθαρχική διαδικασία αρχίζει με την έγερση πειθαρχικής αγωγής και τελειώνει με την έκδοση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, οριστικής και τελεσίδικης απόφασης.

2. Η πειθαρχική αγωγή περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο και τα υπηρεσιακά στοιχεία του διωκόμενου και β) τον καθορισμό των πραγματικών περιστατικών, τα οποία στοιχειοθετούν το αποδιδόμενο πειθαρχικό παράπτωμα, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέστηκε και τις διατάξεις που το προβλέπουν.

3. Η πειθαρχική αγωγή απευθύνεται στο αρμόδιο συμβούλιο και συνοδεύεται από τον πειθαρχικό φάκελο. Η αρμοδιότητα του συμβουλίου κρίνεται από την ιδιότητα και τον βαθμό του διωκόμενου κατά τον χρόνο άσκησης της πειθαρχικής αγωγής, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 108. Αντίγραφο της πειθαρχικής αγωγής, όταν δεν ασκείται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η πειθαρχική αγωγή κοινοποιείται επίσης στον διευθύνοντα το δικαστήριο ή την εισαγγελία, όπου υπηρετεί ο διωκόμενος δικαστικός λειτουργός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΒ **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Άρθρο 119 **Προδικασία πειθαρχικής δίωξης**

1. Ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου ορίζει ένα (1) από τα μέλη του ως εισηγητή. Η σχετική πράξη με αντίγραφο της πειθαρχικής αγωγής επιδίδεται στον διωκόμενο. Ο εισηγητής αντικαθίσταται, αν κωλύεται ή αν ο διωκόμενος, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έκδοση της πράξης, ζητήσει την εξαίρεσή του και το πειθαρχικό συμβούλιο, χωρίς τη συμμετοχή του εισηγητή, δεχθεί το αίτημα. Αίτημα εξαίρεσης και άλλου εισηγητή δεν επιτρέπεται.

2. Ο εισηγητής καλεί τον διωκόμενο σε απολογία. Στην κλήση τάσσεται εύλογη προθεσμία, όχι βραχύτερη από πέντε (5) ημέρες, η οποία με αίτηση του διωκόμενου μπορεί να παραταθεί έως το τριπλάσιο. Κατά το χρονικό διάστημα από την επίδοση της κλήσης έως τη συζήτηση της υπόθεσης, ο διωκόμενος λογίζεται ότι είναι σε άδεια επί ένα δεκαήμερο, αν το δηλώσει εγγράφως στον διευθύνοντα το δικαστήριο ή την εισαγγελία.

3. Ο διωκόμενος λαμβάνει γνώση του πειθαρχικού φακέλου και δύναται να ζητήσει αντίγραφα των εγγράφων, οπότε συντάσσεται ειδική έκθεση. Η απολογία του είναι έγγραφη και εγχειρίζεται στον εισηγητή, ο οποίος χορηγεί έγγραφη απόδειξη παραλαβής, ή κατατίθεται στον διευθύνοντα το δικαστήριο ή την εισαγγελία, ο οποίος τη διαβιβάζει αμέσως στο αρμόδιο συμβούλιο ή υποβάλλεται στον εισηγητή με συστημένη επιστολή. Στην απολογία επισυνάπτονται όσα στοιχεία έχει στη διάθεσή του ο διωκόμενος, ο οποίος μπορεί να ζητήσει από τον εισηγητή εύλογη προθεσμία για να υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία. Στην απολογία ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να προτείνει την εξέταση ως πέντε (5) το πολύ μαρτύρων και να επισημάνει ότι υπάρχουν συγκεκριμένα κρίσιμα έγγραφα ή άλλα στοιχεία σε οποιαδήποτε αρχή, με τα οποία πρέπει να συμπληρωθεί ο πειθαρχικός φάκελος, με

την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 120.

Άρθρο 120 **Ανάκριση σε περίπτωση πειθαρχικής δίωξης**

1. Αν μετά την απολογία του διωκόμενου τα στοιχεία του φακέλου κριθούν από τον εισηγητή και τον πρόεδρο επαρκή για να εισαχθεί η υπόθεση στο πειθαρχικό συμβούλιο, ενεργούνται όσα ορίζονται στο άρθρο 121. Αν κριθούν ανεπαρκή από τον εισηγητή ή τον πρόεδρο, ο τελευταίος ορίζει ως ανακριτή άλλο μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου, τακτικό ή αναπληρωματικό, για να ενεργήσει ανάκριση. Η σχετική πράξη επιδίδεται στον διωκόμενο, που μπορεί να ζητήσει την εξαίρεση του ανακριτή σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 119.

2. Η ανάκριση αποβλέπει στη συλλογή κάθε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου και στη διερεύνηση όλων των πραγματικών περιστατικών για τον σχηματισμό της κρίσης του πειθαρχικού συμβουλίου.

Ανακριτικές πράξεις είναι: α) η εξέταση μαρτύρων, β) η εξέταση του διωκόμενου, γ) η αυτοψία, δ) η πραγματογνωμοσύνη, και ε) η αναζήτηση εγγράφων.

Για τις τέσσερις (4) πρώτες συντάσσεται έκθεση. Δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανακριτικής πράξης υπηρεσιακό απόρρητο, εφόσον δεν συναινεί στην ανακοίνωσή του η αρμόδια αρχή, καθώς και κάθε επαγγελματικό κατά τον νόμον απόρρητο.

3. Ο ανακριτής ενεργεί αυτοπροσώπως τις ανακριτικές πράξεις στην έδρα του. Αν πρόκειται να ενεργηθεί ανακριτική πράξη έξω από την έδρα του, ο ανακριτής μπορεί, εφόσον δεν κρίνει αναγκαία τη μετακίνησή του, να παραγγείλει την ενέργειά της από δικαστικό λειτουργό ανώτερο κατά βαθμό ή αρχαιότερο από τον διωκόμενο, ο οποίος υπηρετεί στην περιφέρεια όπου πρόκειται να ενεργηθεί η ανακριτική πράξη.

4. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως στον τόπο της κατοικίας ή της διαμονής τους, εκτός αν δηλώσουν ότι επιθυμούν να εξεταστούν στην έδρα του ανακριτή. Πριν από την εξέτασή τους οι μάρτυρες ορκίζονται κατά τον τύπο που προβλέπει το άρθρο 219 του ΚΠΔ. Η μη εμφάνιση ή άρνηση κατάθεσης μάρτυρα χωρίς εύλογη αιτία τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 169 του Ποινικού Κώδικα. Εύλογη αιτία θεωρείται και η συγγένεια του μάρτυρα με τον διωκόμενο σε ευθεία γραμμή ή σε πλάγια γραμμή μέχρι και τον τρίτο (3ο) βαθμό. Η εξέταση μαρτύρων πέρα από αυτούς που προτείνει ο διωκόμενος απόκειται στην κρίση του ανακριτή.

5. Κατά την ανάκριση εξετάζεται ανωμοτί ο διωκόμενος, ο οποίος δικαιούται πριν από την απολογία του να λάβει γνώση των εγγράφων του φακέλου. Η μη προσέλευση ή η άρνηση του διωκόμενου να εξετασθεί δεν εμποδίζει την πρόοδο της ανάκρισης.

6. Η αυτοψία ενεργείται είτε από τον ανακριτή είτε, αν αυτός το προτείνει, από ολόκληρο το πειθαρχικό συμβούλιο, για να διαπιστωθούν οι πραγματικές συνθήκες τέλεσης του πειθαρχικού παραπτώματος ή άλλων συναφών με αυτό στοιχείων. Η εξέταση δημόσιων εγγράφων ή ιδιωτικών εγγράφων που έχουν κατατεθεί σε δημόσια αρχή ενεργείται στο γραφείο που αυτά φυλάσσονται. Ως πραγματογνώμονες ορίζονται δικαστικοί λειτουργοί ή δημόσιοι πολιτικοί ή στρατιωτικοί υπάλληλοι ή επιστήμονες ή τεχνικοί από τον πίνακα του άρθρου 185 του ΚΠΔ.

Όταν γίνει η πραγματογνωμοσύνη, οι αμοιβές των πραγματογνωμόνων εκκαθαρίζονται από τον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου και καταβάλλονται από το Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν το δημόσιο λογιστικό. Κατά τα λοιπά στην αυτοψία και στην πραγματογνωμοσύνη εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις του ΚΠΔ.

7. Ο ανακριτής δικαιούται να ζητήσει από κάθε δημόσια αρχή την παροχή στοιχείων ή την αποστολή πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων για θέματα που ανάγονται στην αρμοδιότητά της ή αντιγράφων των εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή της.

8. Έγγραφα τα οποία κατέχει ιδιώτης μπορούν να ζητηθούν από τον ανακριτή και επιστρέφονται υποχρεωτικά μετά το τέλος της πειθαρχικής δίκης. Ο ανακριτής είναι υποχρεωμένος, ύστερα από αίτηση του ιδιώτη, να χορηγήσει ατελώς, εκτός από απόδειξη παραλαβής, και επίσημο αντίγραφο ή απόσπασμα των εγγράφων που παρέλαβε. Αν πρόκειται για έγγραφα αναγκαία στον ιδιώτη για την εξυπηρέτηση συμφέροντός του, εξετάζονται στον τόπο όπου βρίσκονται. Η άρνηση της παράδοσης ή ανακοίνωσης τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 169 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 121

Προδικασία συζήτησης πειθαρχικού συμβουλίου - Κλήση του διωκόμενου

1. Μετά από το τέλος της ανάκρισης και τη σύνταξη του σχετικού πορίσματος, ο πρόεδρος του συμβουλίου, αφού λάβει τη δικογραφία, ορίζει με πράξη του ημερομηνία για τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου. Η πράξη αυτή κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του συμβουλίου. Η ημερομηνία της συζήτησης δεν επιτρέπεται να απέχει λιγότερο από δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της πράξης.

Η πράξη κοινοποιείται και στον διωκόμενο με κλήση να προσέλθει και να λάβει γνώση, αν επιθυμεί, του φακέλου και να παραστεί κατά τη συζήτηση. Η κλήση επιδίδεται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της συζήτησης. Η μη προσέλευση του διωκόμενου δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου μπορεί, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του διωκόμενου, να καλέσει ενώπιον του συμβουλίου μάρτυρες.

Άρθρο 122

Κύρια διαδικασία στα πειθαρχικά συμβούλια

1. Αν ο διωκόμενος δεν εμφανιστεί κατά τη συζήτηση και δεν έχει κλητευθεί νομίμως ή εμπροθέσμως ή δεν προσήλθε από ανυπέμβλητο κώλυμα, ορίζεται νέα ημερομηνία για συζήτηση. Το συμβούλιο μπορεί, και αν δεν συντρέχουν οι παραπάνω όροι, να αναβάλει για μια μόνο φορά τη συζήτηση λόγω της μη προσέλευσης του διωκόμενου ή μάρτυρα, του οποίου η εμφάνιση κρίνεται αναγκαία, ή για άλλον σπουδαίο λόγο. Σχετικά με την προσαγωγή μαρτύρων εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΠΔ. Αν δεν συντρέχει περίπτωση αναβολής, το συμβούλιο προχωρεί στη συζήτηση της υπόθεσης παρά την απουσία του διωκόμενου.

2. Ο διωκόμενος μπορεί να ζητήσει εγγράφως πριν από την έναρξη της συνεδρίασης την εξαιρέση δύο (2) το πολύ μελών του πειθαρχικού συμβουλίου, αναφέροντας

τους λόγους εξαιρέσης. Για την αίτηση αποφασίζει το συμβούλιο, χωρίς τη συμμετοχή του μέλους του οποίου ζητήθηκε η εξαιρέση, με αιτιολογημένη απόφαση που καταχωρίζεται στα πρακτικά. Τα μέλη, την εξαιρέση των οποίων αποφάσισε το συμβούλιο, αντικαθίστανται από τα αναπληρωματικά.

3. Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ο εισηγητής διαβάζει την πειθαρχική αγωγή και το πόρισμα της ανάκρισης, αν έχει ενεργηθεί. Στη συνέχεια καλούνται για εξέταση οι μάρτυρες και δίνεται ο λόγος στον διωκόμενο να αναπτύξει προφορικά την απολογία του και να απαντήσει στα ερωτήματα των μελών του συμβουλίου. Ο διωκόμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει υπόμνημα μέσα σε εύλογη προθεσμία, που ορίζει ο πρόεδρος. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, απευθύνει ερωτήσεις και δίνει την άδεια στα μέλη του συμβουλίου και στον διωκόμενο να υποβάλλουν ερωτήσεις. Για τη συνεδρίαση του πειθαρχικού συμβουλίου συντάσσεται από τον γραμματέα πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από αυτόν και τον πρόεδρο. Το πρακτικό περιέχει συνοπτικά τις καταθέσεις των μαρτύρων, την προφορική απολογία του διωκόμενου, καθώς και έκθεση για κάθε αξιολογικό γεγονός, που συνέβη κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Ο πρόεδρος μπορεί να διατάξει την αυτολεξεί καταχώριση ουσιαστών μερών των καταθέσεων ή δηλώσεων που γίνονται κατά τη συνεδρίαση, επιτρέποντας ενδεχομένως την υπαγόρευση τους.

4. Το συμβούλιο εκτιμά ελευθέρως τα αποδεικτικά στοιχεία. Αν τα κρίνει ανεπαρκή, μπορεί, με απόφασή του, να διατάξει κρείσσονες αποδείξεις. Αν αποφασιστεί η διενέργεια αυτοψίας, διενεργείται από το συμβούλιο. Η προδικαστική απόφαση επιδίδεται στον διωκόμενο και όταν ενεργηθούν όσα διατάσσονται με αυτήν επαναλαμβάνεται η κύρια διαδικασία.

Αν κατά τη διάσκεψη διατυπώνονται σε κάποιο ζήτημα περισσότερες από δύο (2) γνώμες με αποτέλεσμα να μην σχηματίζεται πλειοψηφία, αυτοί που ψήφισαν υπέρ της δυσμενέστερης για τον διωκόμενο γνώμης ή υπέρ της βαρύτερης ποινής προσχωρούν στην αμέσως ευνοϊκότερη.

Το σχέδιο της απόφασης συντάσσεται από τον εισηγητή και υπογράφεται από αυτόν και τον πρόεδρο. Το πρωτότυπο της απόφασης υπογράφεται από τον πρόεδρο και το γραμματέα και καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο. Η απόφαση περιέχει τη σύνθεση του συμβουλίου, το ονοματεπώνυμο και τον βαθμό του διωκόμενου, μνεία της παράστασής του ή της νόμιμης κλητευσής του, συνεπτυγμένη περίληψη της κατηγορίας και της απολογίας με τους ουσιαστούς ισχυρισμούς του διωκόμενου, αιτιολογικό τόσο ως προς τη διαπίστωση ή μη της ενοχής όσο και ως προς την επιμέτρηση της ποινής και διατακτικό.

5. Η οριστική απόφαση επιδίδεται με επιμέλεια του γραμματέα στο διωκόμενο, στον προϊστάμενο του δικαστηρίου ή της αρχής όπου υπηρετεί ο διωκόμενος και σε όσους έχουν δικαίωμα έφεσης.

Άρθρο 123

Ένδικα μέσα κατά αποφάσεων πειθαρχικών συμβουλίων

1. Οι οριστικές αποφάσεις των συμβουλίων που αναφέρονται στις παρ. 5, 7, 9 και 11 του άρθρου 113 υπόκεινται σε έφεση όταν έχουν εκδοθεί σε πρώτο βαθμό.

2. Δικαίωμα έφεσης κατά καταδικαστικής ή απαλλακτι-

κής απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου έχει:

α) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και το αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης όργανο. Η έφεση στην περίπτωση αυτή ασκείται μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης σε αυτούς, και πάντως όχι πέρα από τρεις (3) μήνες από την έκδοση της απόφασης.

β) Αυτός που τιμωρήθηκε, καθώς και εκείνος που απαλλάχθηκε με μειωτική αιτιολογία, μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την επίδοση σε αυτόν της απόφασης.

3. Η έφεση ασκείται με κατάθεση στον γραμματέα του συμβουλίου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση ή με αποστολή του εγγράφου της έφεσης στον ίδιο γραμματέα, οπότε ως ημερομηνία άσκησης λαμβάνεται η χρονολογία πρωτοκόλλησης του εγγράφου. Η έφεση μπορεί να ασκηθεί από αυτόν που διώχθηκε και με κατάθεσή της στον γραμματέα του δικαστηρίου, όπου υπηρετεί, ή στον προϊστάμενο της προξενικής αρχής στην αλλοδαπή, οι οποίοι την αποστέλλουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον γραμματέα του συμβουλίου που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Με την άσκηση της έφεσης η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο συμβούλιο, το οποίο δεν μπορεί να χειροτερεύσει τη θέση του διωκόμενου, αν αυτός μόνο έχει ασκήσει έφεση.

Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκηση της αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

4. Ως προς τη διαδικασία ενώπιον των δευτεροβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων, τα δικαιώματα του διωκόμενου, την έκδοση και επίδοση της απόφασης σε αυτόν, ισχύουν αναλόγως όσα ορίζονται παραπάνω για τα πρωτοβάθμια συμβούλια.

5. Τελεσίδικη απόφαση πειθαρχικού συμβουλίου υπόκειται μόνο σε επανάληψη της πειθαρχικής δίκης:

α) αν μετά από την καταδικαστική πειθαρχική απόφαση εκδόθηκε για την ίδια πράξη αμετάκλητη αθωωτική ποινική απόφαση ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα,

β) αν μετά από την αθωωτική πειθαρχική απόφαση εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για την ίδια πράξη σε βαθμό πλημμελήματος ή κακουργήματος και,

γ) αν μετά από την έκδοση καταδικαστικής πειθαρχικής απόφασης αποκαλύφθηκαν νέα αποδεικτικά στοιχεία ή ανατράπηκε με αμετάκλητη δικαστική απόφαση η αποδεικτική δύναμη στοιχείων που είχαν ληφθεί υπόψη.

Την επανάληψη της πειθαρχικής δίκης ζητεί στις περ. α) και γ) αυτοί που διώχθηκαν πειθαρχικά και στην περ. β) ο Υπουργός Δικαιοσύνης ή το κατά περίπτωση αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης όργανο. Η αίτηση απευθύνεται προς το συμβούλιο που είχε εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η αίτηση επανάληψης της πειθαρχικής δίκης ασκείται, όπως η έφεση, μέσα σε ένα (1) έτος από την ημέρα που έγινε αμετάκλητη η δικαστική απόφαση στην οποία στηρίζεται ή αφότου αποκαλύφθηκαν τα νέα αποδεικτικά στοιχεία. Μεταβολή της υπηρεσιακής κατάστασης αυτού που τιμωρήθηκε δεν επιδρά στην αρμοδιότητα του συμβουλίου που είχε εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση. Κατά την επανάληψη της δίκης τηρείται η διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 120 έως 122. Η απόφαση που εκδίδεται, αν α) είναι αθωωτική ή επιβάλλει ελαφρότερη ποινή διότι έγινε δεκτή η αίτηση αυτού που τιμωρήθηκε ή β) είναι καταδικαστική διότι έγινε δεκτή η αίτηση του Υπουργού, εξαφανίζει την αρχική απόφαση.

6. Εκτός από τα ένδικα μέσα που αναφέρονται στο παρόν, οι αποφάσεις των πειθαρχικών συμβουλίων δεν

υπόκεινται σε κανένα άλλο ένδικο μέσο ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ούτε σε προσφυγή ενώπιον οποιασδήποτε αρχής.

Άρθρο 124

Συνέπειες αποφάσεων πειθαρχικών συμβουλίων

1. Όταν η απόφαση γίνει τελεσίδικη, είναι εκτελεστική και ο πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου διατάσσει να επιδοθεί κυρωμένο αντίγραφο της σε αυτόν που διώχθηκε πειθαρχικά. Ακολούθως διαβιβάζει όλο τον φάκελο, με το αποδεικτικό επίδοσης της απόφασης, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο φροντίζει για τις ενέργειες εκτέλεσης.

Οι πειθαρχικές αποφάσεις καταχωρίζονται στο μητρώο αυτού που διώχθηκε και αντίγραφο τους τίθεται στον ατομικό φάκελό του, όπου και αν τηρείται. Οι πειθαρχικοί φάκελοι φυλάσσονται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Απαλλακτική πειθαρχική απόφαση δεν αναγράφεται στο μητρώο του δικαστικού λειτουργού, τίθεται στο αρχείο της υπηρεσίας, όπως και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που περιλήφθηκε στον φάκελο της πειθαρχικής διαδικασίας και δεν επιτρέπεται να αποτελούν στοιχείο κρίσης του.

2. Η εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει πρόστιμο γίνεται από τον οικείο εκκαθαριστή των αποδοχών.

Το ποσό του προστίμου παρακρατείται από τις αποδοχές του πρώτου μήνα από την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης στον εκκαθαριστή. Αν το ποσό αυτό είναι ανώτερο από το ένα τέταρτο (1/4) των μηνιαίων αποδοχών του τιμωρημένου, η παρακράτηση γίνεται σε περισσότερες μηνιαίες δόσεις, που ορίζονται από την απόφαση. Καμιά δόση δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών. Αν ο τιμωρημένος αποχωρήσει από την υπηρεσία, τα οφειλόμενα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. μετά την αποστολή χρηματικού καταλόγου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατά το άρθρο 2 του Κ.Ε.Δ.Ε. και το άρθρο 55 του π.δ. 16/1989 (Α' 6). Τα εισπραττόμενα ποσά προστίμου περιέρχονται στο δημόσιο ταμείο. Αν ο τιμωρημένος αποβιώσει, η οφειλή κατά το ποσό που δεν έχει εισπραχθεί διαγράφεται.

3. Η εκτέλεση της ποινής προσωρινής παύσης αρχίζει την επόμενη ημέρα από την επίδοση της απόφασης στον τιμωρημένο ή τη επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία η απόφαση που υπόκειται σε έφεση έγινε τελεσίδικη.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της ποινής προσωρινής παύσης ο τιμωρημένος:

α) δεν μπορεί να ασκεί τα υπηρεσιακά του καθήκοντα ούτε άλλη αρμοδιότητα που έχει ανατεθεί σε αυτόν με την ιδιότητά του ως δικαστικού λειτουργού και,

β) στερείται το μισό των αποδοχών του κάθε μήνα. Η παρακράτηση γίνεται από τον εκκαθαριστή των αποδοχών του και το ποσό που παρακρατείται περιέρχεται στο δημόσιο ταμείο.

4. Διαγράφονται από το μητρώο του δικαστικού λειτουργού και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τις κρίσεις του οι ποινές της επίπληξης μετά από ένα έτος, του προστίμου μετά από διετία και της προσωρινής παύσης μετά πενταετία, αν κατά τα χρονικά αυτά διαστήματα δεν έχει επιβληθεί σε αυτόν οποιαδήποτε νέα πειθαρχική ποινή. Αν μέσα στον άνω χρόνο επιβληθεί νέα πειθαρχική ποινή, η διαγραφή επέρχεται μετά από την πάροδο του χρό-

νου που προβλέπεται για αυτήν, ο οποίος υπολογίζεται από τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται για την πρώτη.

Άρθρο 125

Διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών δικαστηρίων

1. Εφόσον το πειθαρχικό συμβούλιο κρίνει ότι ο δικαστικός λειτουργός είναι υπαίτιος του πειθαρχικού παραπτώματος και πρέπει να τιμωρηθεί με την ποινή της οριστικής παύσης, παραπέμπει, με αιτιολογημένη απόφαση, την υπόθεση στο αρμόδιο δικαστήριο. Η απόφαση αυτή δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, κοινοποιείται στον διωκόμενο και διαβιβάζεται αμέσως με όλο τον φάκελο στον πρόεδρο του παραπάνω δικαστηρίου, ο οποίος ορίζει ένα (1) από τα μέλη του ως εισηγητή. Η πράξη ορισμού του εισηγητή επιδίδεται στον διωκόμενο.

2. Κατά την προδικασία δεν απαιτείται επανάληψη αυτών που ορίζονται στα άρθρα 119 και 120. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλόγως αυτά που ορίζονται στο άρθρο 121. Η συνεδρίαση του δικαστηρίου διέπεται από τις οικείες διατάξεις. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως όσα ορίζονται στο άρθρο 122. Κατά τη συζήτηση ενώπιον του δικαστηρίου παρίσταται, εφόσον συντρέχει περίπτωση, και ο οικείος εισαγγελέας ή επίτροπος. Ο διωκόμενος μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως μόνος ή μετά ή δια δικηγόρου.

3. Η πειθαρχική δίκη ενώπιον του δικαστηρίου μπορεί να επαναληφθεί κατά τους όρους της παρ. 5 του άρθρου 123.

4. Η δικαστική απόφαση που επιβάλλει ποινή οριστικής παύσης διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης για την έκδοση του σχετικού προεδρικού διατάγματος. Αν το δικαστήριο επιβάλει ελαφρότερη ποινή ή κηρύξει αθώο το διωκόμενο, εφαρμόζεται το άρθρο 124.

5. Αν ο διωκόμενος κηρυχθεί αθώος ή τιμωρηθεί με ελαφρότερη ποινή ύστερα από επανάληψη της δίκης, η δικαστική απόφαση διαβιβάζεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης για να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, εφόσον είναι αναγκαίο.

6. Ο δικαστικός λειτουργός που αποκαθίσταται με την ακύρωση ή επιβολή ελαφρότερης πειθαρχικής ποινής καταλαμβάνει την κενή θέση του βαθμού του, εφόσον υπάρχει, διαφορετικά παραμένει ως υπεράριθμος και καταλαμβάνει τη θέση που κενώνεται. Ο απαλλασσόμενος ως αθώος ανακτά τη σειρά αρχαιότητάς του.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Άρθρο 126

Άσκηση δημόσιας υπηρεσίας διοικητικής φύσεως

1. Δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, πάρεδροι πρωτοδικείου των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, πάρεδροι εισαγγελίας και δόκιμοι ειρηνοδίκες, οι οποίοι μετά τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής τους υπηρεσίας κρίνονται από το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο μη διοριστέοι σε θέση ισόβιου δικαστι-

κού λειτουργού, διορίζονται χωρίς διαγωνισμό σε ανάλογη προς τα προσόντα τους θέση διοικητικού υπαλλήλου, εφόσον έχουν τα προσόντα που προβλέπονται από τον Υπαλληλικό Κώδικα και κρίνονται επαρκείς προς τούτο με την περί απόλυσής τους απόφαση του ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το οικείο ανώτατο δικαστικό συμβούλιο διαλαμβάνει στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος είναι επαρκής για την άσκηση διοικητικής φύσεως δημόσιας υπηρεσίας. Σε καταφατική περίπτωση ο κρινόμενος δικαιούται να ζητήσει εντός μηνός από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης του συμβουλίου, με αίτησή του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον διορισμό του στη γραμματεία των δικαστηρίων ή των εισαγγελιών ή σε δημόσια διοικητική θέση, πλην των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων. Η αίτηση γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δικαιοσύνης και Οικονομικών, καθορίζονται οι δημόσιες υπηρεσίες στις οποίες μπορεί να διορισθεί ο αιτών, συνιστώμενης ανάλογης θέσης, εφόσον δεν υπάρχει κενή, ο βαθμός με τον οποίο διορίζεται, ανάλογα με τα προσόντα του, ο τρόπος καθορισμού της σειράς που λαμβάνει και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ο απολυόμενος δικαιούται να διορισθεί δικηγόρος στην Αθήνα, τον Πειραιά, τη Θεσσαλονίκη ή στην περιφέρεια οποιουδήποτε άλλου δικαστηρίου επιθυμεί, εκτός από εκείνα στα οποία υπηρέτησε μέχρι την απόλυσή του, εφόσον είχε αποκτήσει την ιδιότητα του δικηγόρου προ του διορισμού του.

2. Πάρεδρος και εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εφέτης, πρόεδρος πρωτοδικών και πρωτοδικών των πολιτικών και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, αντεισαγγελέας εφετών, εισαγγελέας και αντεισαγγελέας πρωτοδικών και ειρηνοδίκης που παραλείπεται να προαχθεί για τρίτη τουλάχιστον φορά λόγω ανεπάρκειας, εάν μεταξύ της πρώτης και της τελευταίας παράλειψης μεσολαβεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους, παραπέμπεται υποχρεωτικά με το ερώτημα της οριστικής παύσης λόγω ανεπάρκειας στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, τηρούμενης της διαδικασίας του άρθρου 72. Αν το δικαστήριο αποφασίσει την οριστική παύση, διαλαμβάνει συγχρόνως στην απόφασή του, αν ο κρινόμενος επαρκεί για την άσκηση δημόσιας, διοικητικής φύσεως υπηρεσίας. Σε καταφατική περίπτωση ισχύουν αναλόγως όσα ορίζονται στην παρ. 1.

3. Όπου σε κείμενες διατάξεις αναφέρονται οι βαθμοί «έμμισθος πάρεδρος παρά πρωτοδικαίς», «έμμισθος πάρεδρος παρ' εισαγγελίας», και «έμμισθος πάρεδρος τακτικών διοικητικών δικαστηρίων» νοούνται αντίστοιχα οι βαθμοί «πάρεδρος πρωτοδικείου», «πάρεδρος εισαγγελίας» και «πάρεδρος πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 127

Όργανα και λειτουργία της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης

1. Η συμμετοχή δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργών στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο την ανάπτυξη, την προώθηση και τη βελτίωση

της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης συνιστά δικαστικό έργο, το οποίο παρέχεται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών καθηκόντων τους. Η επιλογή του δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού που μετέχει σε ομάδες εργασίας για την υλοποίηση των ως άνω προγραμμάτων και δράσεων, γίνεται με πράξη του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, στην οργάνωση του οποίου ή της οποίας αποσκοπούν οι προς υλοποίηση δράσεις και στο οποίο υπηρετεί ο επιλεγόμενος λειτουργός.

2. Η διαχείριση των δικαστικών υποθέσεων και η διενέργεια των εργασιών των δικαστηρίων, πραγματοποιείται, εφόσον τούτο είναι εφικτό και τηρουμένων των οικείων δικονομικών και διαδικαστικών διατάξεων, μέσω Ολοκληρωμένων Πληροφοριακών Συστημάτων Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων («Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.»). Τα συστήματα αυτά, τα οποία είναι διακριτά ανά κλάδο δικαιοδοσίας, ανήκουν στα οικεία ανώτατα δικαστήρια και τελούν υπό τη διαχείριση δικαστικών αρχών, δύνανται να διαλειτουργούν, ιδίως, α) μεταξύ τους, β) με πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, γ) με το πληροφοριακό σύστημα της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων, δ) με τα πληροφοριακά συστήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ε) με τα ηλεκτρονικά συστήματα του ν. 4738/2020 (Α' 207). Για την ανάπτυξη των ως άνω διαλειτουργικότητων συνάπτονται μεταξύ των νόμιμων εκπροσώπων των κυρίων των πληροφοριακών συστημάτων μνημόνια συνεργασίας.

Τα Ο.Σ.Δ.Δ.Υ., όταν παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, είναι προσβάσιμα και μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr) σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4727/2020.

3. Με τους κανονισμούς λειτουργίας των ανωτάτων δικαστηρίων κάθε δικαιοδοσίας προσδιορίζονται, εκτός των άλλων, α) η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) από τα δικαστήρια για τις ανάγκες της λειτουργίας τους και ιδίως για την έκδοση πρωτοτύπων ηλεκτρονικών εγγράφων και αντιγράφων αυτών με τη θέση ηλεκτρονικής υπογραφής και σφραγίδας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 και για την εν γένει διακίνηση και διαχείριση ηλεκτρονικών εγγράφων, β) η χρήση και επαναχρησιμοποίηση ανοιχτών δεδομένων στις δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες διατίθενται στο κοινό σε ηλεκτρονική μορφή, γ) τα δικαιώματα πρόσβασης των διαφόρων κατηγοριών χρηστών στα Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. της παρ. 1 και ο τρόπος άσκησης αυτών, κατόπιν εισήγησης του υπευθύνου για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και του οικείου τμήματος πληροφορικής εφόσον υπάρχουν. Ως προς τα ως άνω ζητήματα ρύθμισης της χρήσης Τ.Π.Ε. οι κανονισμοί των ανωτάτων δικαστηρίων λογίζονται ως πρότυποι κανονισμοί για όλα τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δικαστήρια της οικείας δικαιοδοσίας. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που διέπουν την πρόσβαση στις δικαστικές αποφάσεις και τη δημοσιότητα τους, τα δικαστήρια διαθέτουν στο κοινό σε ηλεκτρονική μορφή διαμέσου της ιστοσελίδας τους τις δικαστικές αποφάσεις, τις οποίες δημοσιεύουν και οι οποίες έχουν υποστεί κατάλληλη επεξεργασία ανωνυμοποίησης. Μέχρι την τροποποίηση των κανονισμών των ανωτάτων δικαστηρίων κατά τα ανωτέρω στην περίπτωση που η άσκηση της αρμοδιότητας των δικαστηρίων

πραγματοποιείται εν όλω ή εν μέρει με τη χρήση Τ.Π.Ε., εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 2, 3, 12 έως 20 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

4. Για την εποπτεία και τον συντονισμό όλων των ψηφιακών έργων της δικαιοσύνης με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συστήνεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Ανώτατο Συμβούλιο Διοίκησης Έργων Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης, το οποίο αποτελείται από: α) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως πρόεδρο, β) τον πρόεδρο της Επιτροπής Εποπτείας Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης της παρ. 5, γ) τον πρόεδρο της Επιτροπής Εποπτείας Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης της παρ. 6, δ) τον πρόεδρο της Επιτροπής Εποπτείας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου της παρ. 7, ε) έναν (1) δικηγόρο που ορίζεται από την Ολομέλεια των δικηγορικών συλλόγων, στ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ζ) τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Στρατηγικής, Προγραμματισμού και Διαχείρισης Έργων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου, που ορίζονται το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουνίου αρχίζει την 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους ορισμού και λήγει την 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους.

5. Την τεχνική υποστήριξη, συντήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων της παρ. 3 ασκούν, κατά δικαιοδοσία, κατ' αρχήν, οι αρμόδιες για τη χρήση επικοινωνιών Τ.Π.Ε. επιμέρους οργανικές μονάδες των γραμματειών των δικαστηρίων, υπό την εποπτεία επιτροπών από δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 5, 6 και 7, με την επικουρία των αντίστοιχων οργανικών μονάδων της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Τα Τμήματα Πληροφορικής των ανωτέρω γραμματειών στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο υποστηρίζει τη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων της Δικαιοσύνης αδιαλείπτως. Τα όργανα των δικαστηρίων που είναι αρμόδια για την κατάρτιση συμβάσεων δύνανται να συνάπτουν μνημόνια συνεργασίας και να αναθέτουν συμβάσεις παροχής τεχνικής υποστήριξης ιδίως για την εφαρμογή και υλοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, καθώς και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

6. Η εποπτεία και διαχείριση του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. Διοικητικής Δικαιοσύνης πραγματοποιείται από την Επιτροπή Πληροφοριακών Συστημάτων του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία ορίζεται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τον κανονισμό του. Με απόφαση του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται στο έργο της από υπαλλήλους του Συμβουλίου της Επικρατείας και με τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και από δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της γενικής επιτροπείας. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι δικαστικοί λει-

τουργοί και οι δικαστικοί υπάλληλοι, μέλη ή επίκουροι της Επιτροπής, μπορούν να απαλλάσσονται, εν όλω ή εν μέρει, από τα κύρια τους καθήκοντα με απόφαση του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Γενικού Επιτρόπου αντιστοίχως.

7. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συστήνεται στον Άρειο Πάγο Επιτροπή Εποπτείας Ο.Σ.Δ.Δ.Υ. Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης, η οποία συγκροτείται από έναν (1) εφέτη ή αντεισαγγελέα Εφετών ως πρόεδρο, δύο (2) πρωτοδικες ή αντεισαγγελεις Πρωτοδικών ως μέλη και δύο (2) υπαλλήλους των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων ή των εισαγγελιών, ως μέλη. Τον πρόεδρο της Επιτροπής, τον έναν (1) δικαστικό λειτουργό και τον έναν (1) υπάλληλο ορίζει, για διετή θητεία, ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ενώ τον δεύτερο δικαστικό λειτουργό και τον δεύτερο υπάλληλο ορίζει ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου. Η θητεία των μελών της επιτροπής, που ορίζονται το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουνίου και μπορούν να αντικατασταθούν για σπουδαίο λόγο, του νέου μέλους οριζόμενου για πλήρη θητεία, αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους ορισμού και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη της επιτροπής απαλλάσσονται από τα δικαιοδοτικά τους καθήκοντα. Η απασχόληση των δικαστικών υπαλλήλων στην Επιτροπή είναι αποκλειστική.

8. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης συστήνεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο Επιτροπή Εποπτείας Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, η οποία συγκροτείται από έναν (1) πρόεδρο, ως πρόεδρο, δύο (2) εισηγητές και δύο (2) υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως μέλη. Τον πρόεδρο της Επιτροπής και τον έναν εισηγητή, καθώς και τους δύο (2) υπαλλήλους ορίζει, για διετή θητεία, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενώ τον δεύτερο εισηγητή ορίζει ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Δικαστήριο αυτό. Η θητεία των μελών της Επιτροπής, που ορίζονται το τελευταίο δεκαήμερο του Ιουνίου αρχίζει τη 16η Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους ορισμού και λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου ημερολογιακού έτους. Η απασχόληση των δικαστικών υπαλλήλων στην Επιτροπή είναι αποκλειστική.

9. Με απόφαση της Ολομέλειας του οικείου Ανώτατου Δικαστηρίου ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικά με την οργάνωση, τη λειτουργία και τις ειδικότερες αρμοδιότητες των οργάνων που προβλέπονται στις παρ. 4 έως 7.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 128 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπονται στον παρόντα, εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα τεχνικά θέματα και διαδικασίες και ορίζονται τα πρότυπα που απαιτούνται σε περίπτωση που ένα ηλεκτρονικό έγγραφο προσυπογράφεται από περισσότερους δικαστικούς λει-

τουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους διάφορων ιεραρχικών βαθμίδων, καθώς και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 129 Μεταβατικές διατάξεις

1. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται συμβούλιο πρωτοδικών, συμβούλιο πλημμελειοδικών, συμβούλιο εφετών, δικαστήρια σε συμβούλιο ή ολομέλεια δικαστηρίου σε συμβούλιο, νοούνται τα συμβούλια και οι ολομέλειες που προβλέπονται από τον κώδικα αυτόν.

2. Έως ότου εκδοθούν τα διατάγματα, οι υπουργικές αποφάσεις και οι πράξεις που προβλέπονται, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον παρόντα Κώδικα.

3. Πειθαρχικά παραπτώματα, που τελέστηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και δεν εκδικάστηκαν οριστικά, κρίνονται σύμφωνα με το Δ΄ Μέρος. Οι σχετικές υποθέσεις μεταβιβάζονται, αν συντρέχει περίπτωση, στα συμβούλια που είναι αρμόδια. Διαδικαστικές πράξεις, που έχουν γίνει εγκύρως έως την έναρξη της ισχύος του παρόντος με το προηγούμενο νομικό καθεστώς, δεν επαναλαμβάνονται.

4. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 59 εφαρμόζεται σε προαγωγές, οι οποίες συντελούνται με προεδρικό διάταγμα, που δημοσιεύεται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η θητεία των μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης και των επιθεωρητών συμβούλων επικρατείας, αρεοπαγιτών και αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου των άρθρων 93 και 97 εκτείνεται από τη 16η Σεπτεμβρίου του 2023 έως τη 15η Σεπτεμβρίου του 2025 και αφορά το επιθεωρούμενο χρονικό διάστημα από τη 16η Σεπτεμβρίου του 2021 έως τη 15η Σεπτεμβρίου του 2023. Η θητεία των υπηρετούντων μελών του Συμβουλίου Επιθεώρησης παρατείνεται έως την κλήρωση των νέων. Ειδικά για το χρονικό διάστημα από τη 16η Σεπτεμβρίου του 2022 έως τη 15η Σεπτεμβρίου του 2023 την έκτακτη ή συμπληρωματική επιθεώρηση της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 103 διενεργούν οι επιθεωρητές η θητεία των οποίων λήγει τη 15η Σεπτεμβρίου του 2022.

6. Οι θητείες των αποσπασμένων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δικαστικών λειτουργών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνεχίζονται μέχρι τη λήξη τους.

7. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος δικαστικές διακοπές, νοείται η περίοδος που λειτουργούν τα θερινά τμήματα.

8. Οι κανονισμοί των δικαστηρίων για την εφαρμογή του συστήματος της ισομερούς κατανομής των υποθέσεων της παρ. 5 του άρθρου 19, τροποποιούνται αναλόγως πριν από την έναρξη του δικαστικού έτους 2023-2024.

9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του, καταργείται.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 130
Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται ο ν. 1756/1988 (Α΄ 35), με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 129 του παρόντος.

**ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ**

**Άρθρο 131
Συνέπειες προσωρινής παύσης - Τροποποίηση παρ. 4
άρθρου 53 Κώδικα Δικηγόρων**

Στην παρ. 4 του άρθρου 53 του Κώδικα Δικηγόρων [ν. 4194/2013, (Α΄ 208)] προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Εταιρεία διοικείται από έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Διαχειριστής ή διαχειριστές πρέπει να είναι Εταίρος ή Εταίροι. Οι διαχειριστές ορίζονται από το Καταστατικό, ή εκλέγονται, ή επιλέγονται, ανακαλούνται ή παύονται από τη Γενική Συνέλευση των Εταίρων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Καταστατικό. Οι ιδιότητες του διαχειριστή και του εταίρου δεν θίγονται από την επιβολή σε αυτούς της πειθαρχικής ποινής της προσωρινής παύσης με απόφαση πειθαρχικού συμβουλίου ή δικαστική.»

**Άρθρο 132
Περιπτώσεις καταγραφής των στοιχείων
της δικηγορικής Εταιρείας - Τροποποίηση παρ. 1
άρθρου 55 Κώδικα Δικηγόρων**

Στην παρ. 1 του άρθρου 55 του Κώδικα περί Δικηγόρων προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 55 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι έγγραφες εντολές των εντολέων - πελατών λογίζεται ότι παρέχονται προς την Εταιρεία ακόμα και αν αυτές απευθύνονται προς Εταίρο ή συνεργάτη της Εταιρείας. Αν ο δικαστικός πληρεξούσιος παρίσταται ως Εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής Εταιρείας, στα στοιχεία της περ. 3 του άρθρου 305 ΚΠολΔ, της περ. γ΄ του άρθρου 140 ΚΠΔ και της περ. α΄ του άρθρου 190 ΚΔΔ, περιλαμβάνονται μαζί με τα στοιχεία του δικαστικού πληρεξούσιου η επωνυμία και η διεύθυνση της δικηγορικής Εταιρείας. Ομοίως, σε οποιαδήποτε διοικητική, δικαστική ή άλλη διαδικασία κατά την οποία ο δικηγόρος εμφανίζεται ως Εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής Εταιρείας στις σχετικές αποφάσεις, πράξεις ή πρακτικά αναγράφονται και τα στοιχεία της δικηγορικής Εταιρείας.»

Άρθρο 133

**Σωρευτική επιβολή ποινών επίπληξης και προστίμου -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 142 Κώδικα Δικηγόρων**

Στην παρ. 1 του άρθρου 142 του Κώδικα Δικηγόρων επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην περ. δ΄ πριν τη λέξη «προσωρινή» προστίθεται το οριστικό άρθρο «η», β) αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 142 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι πειθαρχικές ποινές είναι: α) η σύσταση, β) η επίπληξη, γ) το πρόστιμο από πεντακόσια (500) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, δ) η προσωρινή παύση από το δικηγορικό λειτούργημα έως δώδεκα (12) μήνες και ε) η οριστική παύση από το δικηγορικό λειτούργημα. Οι ποινές της επίπληξης και του προστίμου μπορούν να επιβληθούν και σωρευτικά.»

Άρθρο 134

**Οριστική παύση δικηγόρου που ανήκει σε δικηγορική
Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2
άρθρου 145 Κώδικα Δικηγόρων**

Στην παρ. 2 του άρθρου 145 του Κώδικα Δικηγόρων διαγράφονται οι λέξεις «προσωρινής ή» και η παρ. 2 του άρθρου 145 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε περίπτωση οριστικής παύσης δικηγόρου που ανήκει σε δικηγορική Εταιρεία, αφαιρείται το όνομά του από την επωνυμία της Εταιρείας.»

Άρθρο 135

**Συντονιστής πειθαρχικών τμημάτων - Προσθήκη
παρ. 5 στο άρθρο 149 Κώδικα Δικηγόρων**

Στο άρθρο 149 του Κώδικα Δικηγόρων προστίθεται νέα παρ. 5 ως εξής:

«5. Στις περιπτώσεις όπου υφίστανται περισσότερα από τέσσερα (4) πειθαρχικά τμήματα στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου που έχει τα περισσότερα μέλη μεταξύ των Δικηγορικών Συλλόγων της Περιφέρειας του οικείου πολιτικού Εφετείου, ορίζει ένα (1) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ως Συντονιστή Πειθαρχικών Τμημάτων. Ο Συντονιστής Πειθαρχικών Τμημάτων αναλαμβάνει το έργο της εποπτείας της γραμματείας του Πειθαρχικού Συμβουλίου και του συντονισμού των πειθαρχικών τμημάτων του Πειθαρχικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 136

**Παραγγελία διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης,
χρονική προθεσμία περάτωσης αυτής και ανακοίνωση
της ποινικής δίωξης στον οικείο δικηγορικό
σύλλογο - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 7 άρθρου 152
Κώδικα Δικηγόρων**

Στο άρθρο 152 του Κώδικα Δικηγόρων επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 τροποποιούνται αα) το πρώτο και δεύτερο εδάφιο ως προς το αρμόδιο όργανο για την παραγγελία διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης και την αρχειοθέτηση σχετικών αναφορών, αβ) το πρώτο εδάφιο με την προσθήκη δυνατότητας διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης αυτεπάγγελα, χωρίς την

υποβολή αναφοράς, β) στην παρ. 2 προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 τροποποιείται ως προς την προθεσμία περάτωσης της προκαταρκτικής εξέτασης, δ) στην παρ. 7 δα) αντικαθίσταται η περ. α΄, δβ) στην περ. β΄ η λέξη «οφείλουν» αντικαθίσταται από τις λέξεις «έχουν υποχρέωση», οι λέξεις «του πρώτου και του δεύτερου» από τη λέξη «κάθε», προστίθεται η υποχρέωση διαβίβασης αντιγράφων της ποινικής δικογραφίας και το άρθρο 152 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 152

Προκαταρκτική πειθαρχική εξέταση

1. Προκαταρκτική εξέταση είναι η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος και οι συνθήκες τέλεσής του.

2. Ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή ο αρχαιότερος από τους προέδρους των πειθαρχικών τμημάτων στις περιφέρειες όπου λειτουργούν περισσότερα πειθαρχικά τμήματα, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικώς επιληψίμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δημόσιας αρχής ή ακόμα και αυτεπάγγελα, χωρίς την υποβολή αναφοράς, ευθύς μόλις λάβει με οποιονδήποτε τρόπο ίδια γνώση για τέλεση τέτοιων πράξεων, παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, την οποία αναθέτει σε μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου. Αναφορά για την οποία δεν έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο, καθώς και αναφορά η οποία δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προδήλως αβάσιμη κατ' ουσία ή ανεπίδεκτη οποιασδήποτε εκτίμησης, αρχειοθετείται με απόφαση του Προέδρου του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του αρχαιότερου από τους προέδρους των πειθαρχικών τμημάτων στις περιφέρειες όπου λειτουργούν περισσότερα πειθαρχικά τμήματα. Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί προσφυγή. Το ύψος του παραβόλου που απαιτείται για το παραδεκτό της αναφοράς, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του πειθαρχικού συμβουλίου. Ανώνυμες αναφορές και καταγγελίες δεν λαμβάνονται υπόψη και αρχειοθετούνται αμέσως.

3. Η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία ανάθεσής της, αφού προηγουμένως κληθεί να δώσει εξηγήσεις, γραπτές ή προφορικές, ο κατονομαζόμενος δικηγόρος. Το μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση, μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να αναζητά κάθε άλλο πρόσφορο νόμιμο αποδεικτικό μέσο.

4. [Έχει καταργηθεί]

5. [Έχει καταργηθεί]

6. Δεν διενεργείται προκαταρκτική εξέταση για πράξεις, για τις οποίες έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα.

7. α) Ο αρμόδιος εισαγγελέας, σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης σε βάρος δικηγόρου για αυτεπάγγελα δωκόμενο έγκλημα, οφείλει να ανακοινώνει την ποινική δίωξη στον οικείο δικηγορικό σύλλογο. Η ανακοίνωση περιλαμβάνει τις ποινικές διατάξεις για τις οποίες ασκήθηκε η ποινική δίωξη και σε περίληψη τα πραγματικά περιστατικά που συνθέτουν την πράξη και συνοδεύεται υποχρεωτικά από αντίγραφο της οικείας ποινικής δικογραφίας.

β) Οι γραμματείς των δικαστηρίων ή των δικαστικών

συμβουλίων έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν στον οικείο δικηγορικό σύλλογο τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα κάθε βαθμού δικαιοδοσίας, καθώς και τις πρωτόδικες, τελεσίδικες και αμετάκλητες καταδικαστικές ή απαλλακτικές αποφάσεις που αφορούν σε δικηγόρο, μαζί με αντίγραφο της ποινικής δικογραφίας που αφορούν τις σε βάρος του δικηγόρου κατηγορίες.»

Άρθρο 137

Άσκηση πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 153 Κώδικα Δικηγόρων

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 153 του Κώδικα Δικηγόρων (Α΄ 208)], περί παραπομπής στο Πειθαρχικό Συμβούλιο υποθέσεων, αν το πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, απαλείφεται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αποκλειστικά από τον Πρόεδρο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, εφόσον από την αιτιολογημένη έκθεση της προκαταρκτικής εξέτασης προκύπτουν σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο δικηγόρο. Δεν διώκεται πειθαρχικά δικηγόρος εκ μόνης της ιδιότητάς του ως διαχειριστή ή Εταίρου δικηγορικής Εταιρείας για πράξεις ή παραλείψεις αυτής, ως νομικού προσώπου. Στο έγγραφο της πειθαρχικής δίωξης πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς ο τόπος, ο χρόνος και τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο δωκόμενος δικηγόρος.»

Άρθρο 138

Διεύρυνση του δικαιώματος άσκησης έφεσης κατά επιβληθείσας πειθαρχικής ποινής- Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 157 Κώδικα Δικηγόρων

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 157 του Κώδικα Δικηγόρων απαλείφεται η φράση «πλην της σύστασης ή της επίπληξης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο δικηγόρος στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή, έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την επίδοση της απόφασης. Η έφεση ασκείται με κατάθεσή της στη γραμματεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται. Για την άσκηση της έφεσης συντάσσεται έκθεση. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκησή της δεν έχουν ανασταλτική δύναμη, εκτός εάν στην απόφαση ορίζεται διαφορετικά.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Άρθρο 139

Εκπροσώπηση διαδίκων από δικηγορική εταιρεία - Τροποποίηση άρθρων 96, 143 και 305 ΚΠολΔ

1. Στο άρθρο 96 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [Κ.Πολ.Δ., π.δ. 503/1985, (Α΄ 182)] επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται με την προσθήκη των στοιχείων πληρεξουσιότητας των δικαστικών πληρεξουσίων που ενεργούν ως εταίροι ή

συνεργάτες δικηγορικής εταιρείας, β) στην παρ. 2 προστίθεται η φράση «ή σε δικηγορική εταιρεία» και το άρθρο 96 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 96

1. Η πληρεξουσιότητα δίνεται είτε με συμβολαιογραφική πράξη είτε με προφορική δήλωση, που καταχωρίζεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση είτε με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον η υπογραφή εκείνου που παρέχει την πληρεξουσιότητα βεβαιώνεται από δημόσια, δημοτική ή άλλη αρμόδια αρχή ή από δικηγόρο. Η πληρεξουσιότητα μπορεί να αφορά ορισμένες ή όλες τις δίκες εκείνου που την παρέχει και πρέπει να αναγράφει τα ονόματα των δικαστικών πληρεξουσίων και σε περίπτωση που δικαστικός πληρεξούσιος ενεργεί ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας και την επωνυμία της δικηγορικής εταιρείας, κατά περίπτωση.

2. Η πληρεξουσιότητα μιας αρχής μπορεί να δοθεί σε δικηγόρο ή σε δικηγορική εταιρεία και με έγγραφο της που περιέχει τα στοιχεία που αναγράφονται στην παρ. 1.

3. Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου και στις περιπτώσεις του άρθρου 98 η πληρεξουσιότητα δίνεται μόνο με συμβολαιογραφική πράξη ή με προφορική δήλωση, που καταχωρίζεται στα Πρακτικά ή στην έκθεση. Ειδικά, για τις εργατικές διαφορές η πληρεξουσιότητα μπορεί να δίνεται με ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο φέρει βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του διαδίκου από Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια ή δημοτική αρχή.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 143 ΚΠολΔ προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως προς τους δικαστικούς πληρεξουσίου που ενεργούν ως Εταίροι ή συνεργάτες δικηγορικής εταιρείας και η παρ. 1 του άρθρου 143 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο δικαστικός πληρεξούσιος που διορίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 96, είναι αυτοδικαίως και αντίκλητος για όλες τις επιδόσεις που αναφέρονται στη δίκη στην οποία είναι πληρεξούσιος, έως και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, εκτός αν με δικόγραφο γνωστοποιηθεί στους λοιπούς διαδίκους η αντικατάστασή του. Σε περίπτωση που ο δικαστικός πληρεξούσιος ενεργεί ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας, αντίκλητος θεωρείται και η δικηγορική εταιρεία.»

3. Η περ. 3 του άρθρου 305 ΚΠολΔ τροποποιείται με την προσθήκη ρύθμισης σε περίπτωση εκπροσώπησης από Εταίρο ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας και το άρθρο 305 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 305

Το πρωτότυπο της απόφασης πρέπει να αναφέρει: 1) τη σύνθεση του δικαστηρίου και, αν πρόκειται για πολυμελή δικαστήρια, το όνομα του εισηγητή δικαστή, 2) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου των διαδίκων και των νόμιμων αντιπροσώπων και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, την επωνυμία τους, τη διεύθυνση της έδρας τους και τον αριθμό φορολογικού μητρώου τους και αναφέρεται αν αυτοί έχουν παραστεί και αν υπέβαλαν προτάσεις, 3) το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία και τη διεύθυνση των δικαστικών πληρεξουσίων τους και σε περίπτωση που δικαστικός πληρεξούσιος παρίσταται ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής ε-

ταιρείας, κατά το άρθρο 55 του Κώδικα περί Δικηγόρων [ν. 4194/2013 (Α' 208)], αναγράφονται και η επωνυμία και η διεύθυνση της δικηγορικής εταιρείας, 4) σύντομη περίληψη του αντικειμένου και της πορείας της δίκης, 5) το αιτιολογικό και το διατακτικό της απόφασης και 6) ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε.»

Άρθρο 140

Συνέπειες της παράστασης συνηγούρου εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στο περιεχόμενο των πρακτικών της ποινικής δίκης - Τροποποίηση άρθρου 140 ΚΠΔ

Η περ. γ' του άρθρου 140 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας [ν. 4620/2019, (Α' 96)] τροποποιείται με την προσθήκη περίπτωσης παράστασης συνηγούρου εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας και το άρθρο 140 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 140

Τα πρακτικά της συνεδρίασης συντάσσονται από τον γραμματέα με ευθύνη δική του, καθώς και με ευθύνη του δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση. Τα πρακτικά μνημονεύουν: α) τον τόπο, τον χρόνο της συνεδρίασης και τις διακοπές της, καθώς και την ώρα που ορίστηκε για κάθε επανάληψη, β) τα ονοματεπώνυμα των δικαστών, του εισαγγελέα και του γραμματέα, γ) το ονοματεπώνυμο και ό,τι άλλο συντελεί στην εξακριβωση της ταυτότητας των διαδίκων, των εκπροσώπων τους και των συνηγώνων και σε περίπτωση που συνήγορος παρίσταται ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας, κατά το άρθρο 55 του Κώδικα περί Δικηγόρων [ν. 4194/2013 (Α' 208)], αναγράφεται και η επωνυμία και η διεύθυνση της δικηγορικής εταιρείας, δ) τα ονοματεπώνυμα των μαρτύρων, των διερμηνέων, των πραγματογνωμόνων και των τεχνικών συμβούλων και ε) την όρκιση των μαρτύρων, των διερμηνέων και των πραγματογνωμόνων.»

Άρθρο 141

Συνέπειες της παράστασης εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στην ιδιότητα του αντίκλητου στις δίκες ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και στο περιεχόμενο των αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 30 και άρθρου 190 ΚΔΔ

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 30 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας [ΚΔΔ, ν. 2717/1999, (Α' 97)] προστίθεται δεύτερο εδάφιο για τον δικαστικό πληρεξούσιο που ενεργεί ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ο δικαστικός πληρεξούσιος, αν η κατοικία του ή ο χώρος της εργασίας του βρίσκεται στην έδρα του δικαστηρίου, είναι και αντίκλητος του διαδίκου. Σε περίπτωση που ο δικαστικός πληρεξούσιος ενεργεί ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας, αντίκλητος θεωρείται και η δικηγορική εταιρεία.»

2. Η περ. α' του άρθρου 190 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας τροποποιείται με την προσθήκη δυνατότητας παράστασης δικαστικού πληρεξουσίου εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας και το άρθρο 190 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 190

Το πρωτότυπο της απόφασης απαρτίζεται από τα εξής μέρη:

α) το εισαγωγικό, στο οποίο αναφέρεται ο αύξων αριθμός και το έτος δημοσίευσής της, το δικαστήριο και το τμήμα που την εξέδωσε, η σύνθεση του δικαστηρίου, ο εισηγητής - δικαστής, ο χρόνος και ο τόπος της συζήτησης και ότι αυτή έγινε σε δημόσια συνεδρίαση, το είδος του ένδικου βοηθήματος ή μέσου που έχει ασκηθεί, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των διαδίκων, των νόμιμων αντιπροσώπων ή εκπροσώπων τους, τα ονοματεπώνυμα των δικαστικών τους πληρεξουσίων και σε περίπτωση που δικαστικός πληρεξούσιος παρίσταται ως εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής εταιρείας, κατά το άρθρο 55 του Κώδικα περί Δικηγόρων [ν. 4194/2013 (Α΄ 208)], αναγράφονται και η επωνυμία και η διεύθυνση της δικηγορικής εταιρείας, καθώς και η παράσταση ή όχι των διαδίκων στο ακροατήριο,

β) το ιστορικό, στο οποίο περιγράφεται το αντικείμενο της δίκης και μνημονεύονται τα αιτήματα των διαδίκων, η πορεία της υπόθεσης, καθώς και η πληρωμή των τελών, του παραβόλου και του δικαστικού ενσήμου όπου απαιτούνται,

γ) το σκεπτικό, στο οποίο εκτίθενται οι σκέψεις που οδήγησαν το δικαστήριο στη διατύπωση της κρίσης του,

δ) το διδακτικό, το οποίο περιλαμβάνει την απόφαση του δικαστηρίου για την εν όλω ή εν μέρει παραδοχή ή απόρριψη του ένδικου βοηθήματος ή μέσου και των επί μέρους αιτημάτων των διαδίκων, καθώς και για την τύχη του παραβόλου και την επιδίκαση της δικαστικής δαπάνης, όπου προβλέπονται, και

ε) το τελικό, στο οποίο μνημονεύονται ο τόπος και ο χρόνος όπου έγινε η διάσκεψη και δημοσιεύτηκε η Απόφαση και τίθενται οι κατά το επόμενο άρθρο υπογραφές των δικαστών και του γραμματέα.»

Άρθρο 142

Συνέπειες της παράστασης εταίρου ή συνεργάτη δικηγορικής εταιρείας στην ιδιότητα του αντίκλητου στις δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και στο περιεχόμενο των αποφάσεών του - Τροποποίηση άρθρων 18 και 40 π.δ. 18/1989

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8) προστίθεται δεύτερο εδάφιο για τον δικηγόρο που ενεργεί ως Εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής Εταιρείας και η παρ. 1 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Αντίκλητος εκείνου που ασκεί το ένδικο μέσο είναι αυτοδικαίως ο δικηγόρος που το υπογράφει, εφόσον είναι διορισμένος στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Σε περίπτωση που ο δικηγόρος ενεργεί ως Εταίρος ή συνεργάτης δικηγορικής Εταιρείας, αντίκλητος θεωρείται και η δικηγορική Εταιρεία.»

2. Στο άρθρο 40 του π.δ. 18/1989 προστίθεται η φράση «το περιεχόμενο του πρωτοτύπου της απόφασης» και το άρθρο 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 40

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Κατά τα λοιπά και ιδίως ως προς τις κοινοποιήσεις, τους λόγους εξαίρεσης των δικαστών και των υπαλλήλων της Γραμματείας και τη διαδικασία της εξαίρεσης, τη

συγγνώμη συγγενείας, τη διεξαγωγή των συζητήσεων, την ευταξία του ακροατηρίου, την ενέργεια των αποδείξεων που τυχόν διατάσσονται και το περιεχόμενο του πρωτοτύπου της απόφασης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Οργανισμού των Δικαστηρίων που ισχύουν για τη διαδικασία πολιτικών δικών ενώπιον του Αρείου Πάγου.»

Άρθρο 143

Ευθύνη δικηγορικών Εταιρειών - Εναρμόνιση διατάξεων με τον Κώδικα Δικηγόρων - Κατάργηση άρθρου 13 π.δ. 81/2005

Το άρθρο 13 του π.δ. 81/2005 (Α΄ 120) καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 144**

Οριοθέτηση επικοινωνίας δικηγόρου με τους οφειλέτες των εντολών τους - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 4 ν. 3758/2009

Στην παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3758/2009 (Α΄ 68) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο και το τελευταίο εδάφιο τροποποιούνται ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Πριν από κάθε ενέργεια ενημέρωσης απαιτείται η από τον δανειστή προς τον οφειλέτη επιβεβαίωση των οφειλών με κάθε διαθέσιμο τρόπο και η ταυτοποίηση του οφειλέτη, καθώς και η ενημέρωσή του για τη διαβίβαση των δεδομένων του στην Εταιρεία συμφώνως και προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 216/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137). Η επικοινωνία με τον οφειλέτη πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της παραγράφου 1, εντός εύλογου χρόνου και με συχνότητα οχλήσεων όχι πέραν της μίας ανά δεύτερη ημέρα. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και για την επικοινωνία δικηγόρου με τον οφειλέτη του εντολέα του. Η τηλεφωνική επικοινωνία στον χώρο εργασίας του οφειλέτη γίνεται μόνο εφόσον ο συγκεκριμένος τηλεφωνικός αριθμός έχει δηλωθεί ως μοναδικός αριθμός επικοινωνίας από τον τελευταίο. Η τηλεφωνική επικοινωνία από την Εταιρεία για την ενημέρωση του οφειλέτη για ληξιπρόθεσμη απαίτηση επιτρέπεται να πραγματοποιείται μετά την πάροδο δέκα (10) ημερών από την ημέρα που αυτή κατέστη ληξιπρόθεσμη, από τις 9:00΄ έως 20:00΄ και μόνο τις εργάσιμες ημέρες. Οι δανειστές παρέχουν στις Εταιρείες μόνο τα αναγκαία για την επικοινωνία στοιχεία των οφειλετών. Οι Εταιρείες χρησιμοποιούν τα δεδομένα των οφειλετών για τους σκοπούς, για τους οποίους διαβιβάστηκαν τα δεδομένα από τον δανειστή σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, καθώς και για την υπεράσπιση δικαιώματος τους ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλης δημόσιας αρχής. Απαγορεύεται στις Εταιρείες η διαβίβαση των στοιχείων σε τρίτους, με ή χωρίς αντάλλαγμα, καθώς και η χρήση τους για άλλους σκοπούς. Ως τρίτοι, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, θεωρούνται και οι θυγατρικές εταιρείες των Εταιρειών. Πρόσβαση στα δεδομένα έχουν η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του

Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων του παρόντος νόμου, άλλες δημόσιες αρχές και οι δικαστικές αρχές στο πλαίσιο της άσκησης των εκ του νόμου αρμοδιοτήτων τους. Οι διατάξεις του ν. 4624/2019 για το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας εφαρμόζονται αναλόγως στα αρχεία που περιέχουν δεδομένα οφειλετών, που είναι νομικά πρόσωπα.»

Άρθρο 145

Αύξηση οργανικών θέσεων Αντεισαγγελέων Εφετών

Από την 1η.10.2022 αυξάνονται οι οργανικές θέσεις των Αντεισαγγελέων Εφετών κατά τέσσερις (4), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε εκατόν είκοσι οκτώ (128).

Άρθρο 146

Σύνταξη ηλεκτρονικής ταυτότητας για κτίρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ορίζεται το ν.π.δ.δ. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ως αναθέτουσα αρχή για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών και μελετών του ν. 4412/2016 (Α' 147) με αντικείμενο την υποβολή της ταυτότητας κτιρίων ή αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 (Α' 167) που ανήκουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης ή στεγάζονται υπηρεσίες αυτού και κάθε απαιτούμενη για αυτήν ενέργεια. Με όμοιες αποφάσεις δύναται α) να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη διαδικασία ανάθεσης, το ειδικότερο αντικείμενο της ανάθεσης, τον τρόπο χρηματοδότησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και β) να ορίζεται το ν.π.δ.δ. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ως φορέας υλοποίησης έργων του Υπουργείου Δικαιοσύνης που αφορούν στο ηλεκτρονικό μητρώο ταυτότητας ακινήτων που ανήκουν ή χρησιμοποιούνται από τη δικαιοσύνη και υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».

Άρθρο 147

Παράταση προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου δασικών χαρτών που αναρτήθηκαν εντός του έτους 2021

Για τους δασικούς χάρτες, η ανάρτηση των οποίων υλοποιήθηκε εντός του έτους 2021, η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α' 182), παρατείνεται από τη λήξη της έως τη 15η Ιουλίου 2022.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 148

Επαγγελματική διαιτησία στο ποδόσφαιρο - Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 47 ν. 2725/1999

Στο άρθρο 47 του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί επαγγελματικής διαιτησίας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στον τίτλο του άρθρου προστίθεται η φράση «- Εξου-

σιοδοτική διάταξη», β) το υφιστάμενο εδάφιο αριθμείται ως παρ. 1, γ) προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 47

Επαγγελματική διαιτησία - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με απόφαση του Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας, ύστερα από γνώμη του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου και της οικείας ομοσπονδίας διαιτητών, εισάγεται σύστημα επαγγελματικής διαιτησίας για τις ανάγκες των αγώνων εθνικών πρωταθλημάτων επαγγελματικού χαρακτήρα.

2. Ειδικά για τις ανάγκες των εθνικών πρωταθλημάτων επαγγελματικού ποδοσφαίρου ανδρών, εισάγεται σύστημα επαγγελματικής διαιτησίας με απόφαση του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού. Η απόφαση της παρούσας κατισχύει κάθε διαφορετικής ρύθμισης που περιέχεται στο καταστατικό της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Ε.Π.Ο.).»

Άρθρο 149

Κανονισμός επαγγελματικής διαιτησίας ποδοσφαίρου - Τροποποίηση άρθρου 48 ν. 2725/1999

Στο άρθρο 48 του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί του κανονισμού επαγγελματικής διαιτησίας, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην παρ. 1, β) προσδιορίζεται ότι ο έλεγχος νομιμότητας της παρ. 2 διενεργείται από τον αρμόδιο για τον αθλητισμό Υπουργό και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στην παρ. 3 μετά τη φράση «της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας» προστίθεται η φράση «ή της απόφασης του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού», δ) προστίθεται παρ. 4, και το άρθρο 48 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 48

Ειδικός κανονισμός για την Επαγγελματική διαιτησία

1. Με απόφαση του Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας, ύστερα από γνώμη της οικείας ομοσπονδίας διαιτητών και του οικείου επαγγελματικού συνδέσμου των αθλητικών ανωνύμων εταιρειών, καταρτίζεται ειδικός κανονισμός ο οποίος ρυθμίζει τα κάθε είδους θέματα που αφορούν την Επαγγελματική διαιτησία. Ειδικά για την επαγγελματική διαιτησία ποδοσφαίρου ο κανονισμός του πρώτου εδαφίου καταρτίζεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαιτησίας (Κ.Ε.Δ.).

2. Ο κανονισμός της παρ. 1 υπόκειται σε έλεγχο νομιμότητας από τον αρμόδιο για τον αθλητισμό Υπουργό, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 27.

3. Ο κανονισμός του άρθρου αυτού καταρτίζεται μέσα σε ένα (1) τρίμηνο από την έκδοση της αναφερόμενης στο άρθρο 47 απόφασης του Δ.Σ. της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας ή της απόφασης του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού και εφαρμόζεται από την έναρξη της αμέσως επόμενης αγωνιστικής περιόδου των εθνικών πρωταθλημάτων επαγγελματικού χαρακτήρα.

4. Ειδικά για το άθλημα του ποδοσφαίρου η Κ.Ε.Δ. είναι πλήρως ανεξάρτητη λειτουργικά, διοικητικά και οικονομικά, καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό της και είναι υπεύθυνη για τη διαχείρισή του. Ο προϋπολογισμός καλύπτει ιδίως τους μισθούς των μελών και των υπαλλήλων της Κ.Ε.Δ., τις δαπάνες του προγράμματος εκπαί-

δευσης των διαιτητών, τις αμοιβές των αξιωματούχων α-
γώνα, τα οδοιπορικά και τα έξοδα διαμονής τους.»

Άρθρο 150

Κωλύματα εγγραφής μέλους αθλητικού σωματείου - Τροποποίηση παρ. 1 και 7 άρθρου 3 ν. 2725/1999

1. Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί των κωλυμάτων εγγραφής μέλους αθλητικού σωματείου, αντί της λέξης «τουλάχιστον» τίθεται η φράση «ανώτερη του» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δεν μπορεί να είναι μέλος αθλητικού σωματείου ή μέλος των οργάνων διοίκησης σωματείου, ένωσης, ομοσπονδίας, επαγγελματικού συνδέσμου ή αθλητικής ανώνυμης εταιρείας ή ειδικός συνεργάτης αυτών, ούτε μπορεί να αναλάβει με οποιονδήποτε τρόπο ή απόφαση των ανωτέρω φορέων οποιαδήποτε αρμοδιότητα ή έργο, ιδίως σχετικά με την εκπροσώπηση, διοίκηση ή διαχείριση του φορέα:

α) Όποιος δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του.

β) Όποιος έχει παραπεμφθεί στο δικαστήριο για κακούργημα με κλητήριο θέσπισμα ή με αμετάκλητο βούλευμα έως ότου εκδοθεί απαλλακτική απόφαση ή έχει καταδικασθεί αμετακλήτως για τέλεση κακούργηματος, καθώς και όποιος έχει καταδικασθεί σε βαθμό πλημμελήματος με αμετάκλητη δικαστική απόφαση που εκδόθηκε την τελευταία δεκαετία, είτε σε ποινή φυλάκισης ανώτερη του ενός (1) έτους είτε, ανεξάρτητα από το ύψος της ποινής, για τα ποινικά αδικήματα του παρόντος νόμου και ιδίως για αξιόποινη πράξη που τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 41ΣΤ του παρόντος νόμου ή για χρήση ή διάθεση ουσιών ή μεθόδων φαρμακοδιέγερσης, κατασκοπεία, κλοπή, υπεξαίρεση, δόλια χρεωκοπία, λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή, δωροδοκία, δωροληψία, εμπορία επιρροής - μεσάζοντες, παραχάραξη, πλαστογραφία, απιστία, απάτη, εκβίαση, έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών, περί όπλων και περί μεσαζόντων.

γ) Όποιος δυνάμει αμετάκλητης δικαστικής απόφασης έχει τιμωρηθεί με τις παρεπόμενες ποινές της αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων του και της αποστέρησης θέσεων και αξιωμάτων, για όσο χρονικό διάστημα διαρκούν οι στέρσεις αυτές.

δ) Όποιος έχει τιμωρηθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 130 του παρόντος νόμου και για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η τιμωρία.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 2725/1999 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Δεν επιτρέπεται να είναι μέλη αθλητικού σωματείου του προσωπικό του σωματείου, για όσο χρόνο διαρκεί η πάσης φύσεως σύμβαση εργασίας του με αυτό και για έναν (1) χρόνο από τη λήξη της, καθώς επίσης και όσοι συνάπτουν σύμβαση με το σωματείο για παροχή υπηρεσιών ή για εκτέλεση έργου με αμοιβή, είτε ατομικά είτε ως ομόρρυθμοι εταίροι είτε ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. ή μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας, για όσο χρόνο διαρκεί η σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή η εκτέλεση του έργου και για έναν (1) χρόνο μετά τη λήξη, με οποιονδήποτε τρόπο, της σύμβασης ή την παράδοση του έργου, αντίστοιχα. Ειδικά για τα αθλήμα-

τα του μηχανοκίνητου αθλητισμού, έμποροι, κατασκευαστές και εφαρμοστές μηχανικών και ηλεκτρονικών μερών και πάσης φύσεως ανταλλακτικών οχημάτων, καθώς και οι μέτοχοι, οι εταίροι, οι διαχειριστές και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας και κάθε είδους εμπορικής εταιρείας, εφόσον έχει ως αντικείμενο των εργασιών της την εμπορία, την κατασκευή και την εφαρμογή κάθε είδους μηχανικών και ηλεκτρονικών μερών και πάσης φύσεως ανταλλακτικών, δεν επιτρέπεται να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή εξελεγκτικής επιτροπής αθλητικού σωματείου, ούτε να είναι αντιπρόσωποι του σε υπερκείμενες ενώσεις ή ομοσπονδίες.»

Άρθρο 151

Προθεσμία τροποποίησης καταστατικού αθλητικών σωματείων, αθλητικών ενώσεων και αθλητικών ομοσπονδιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30 ν. 4726/2020

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4726/2020 (Α' 181) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας τροποποίησης των καταστατικών των αθλητικών σωματείων, των αθλητικών ενώσεων και των αθλητικών ομοσπονδιών, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την 31η.12.2022, τα αθλητικά σωματεία, οι αθλητικές ενώσεις και οι αθλητικές ομοσπονδίες οφείλουν να τροποποιήσουν το καταστατικό τους, με σκοπό την προσαρμογή του στα άρθρα 3, 5, 14, 22 και 24 του ν. 2725/1999 (Α' 121). Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), περί τροποποίησης του καταστατικού προς εναρμόνιση με τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο διατάξεις, λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, κατά παρέκκλιση από κάθε διαφορετική καταστατική πρόβλεψη. Έως ότου γίνει η προσαρμογή του καταστατικού, οι αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο διατάξεις κατ'ελάχιστον κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης. Αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία, αίρεται αυτοδικαίως η ειδική αθλητική αναγνώριση που, είτε έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 28 του ν. 2725/1999 είτε λογίζεται ως χορηγηθείσα κατά την παρ. 5 του άρθρου 135 του ίδιου ως άνω νόμου. Η σχετική διαπιστωτική πράξη περί της αυτοδίκαιης άρσης της ειδικής αθλητικής αναγνώρισης εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 152

Τρόπος υπολογισμού αξίας και πληρωμής πρώτων υλών

Κατ' εξαίρεση των υφιστάμενων διατάξεων, για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η ενεργειακή κρίση και πάντως για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών δύναται να καθορίζονται α) ο τρόπος υπολογισμού της αξίας της ασφάλτου, του πολυβινυλοχλωριδίου (PVC) και του πολυαιθυλενίου υψηλής πυκνότητας (HDPE) απολογιστικά, β) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πληρωμή των εργασιών που εκτε-

λέστηκαν ή εκτελούνται στο πλαίσιο συμβάσεων κατασκευής δημόσιων έργων, εφόσον η προμήθεια των ανωτέρω υλικών έλαβε χώρα μετά την 1η.1.2022. Η επιπλέον δαπάνη, σε σχέση με την προϋπολογισθείσα, η οποία προκύπτει κατά την εκτέλεση του έργου από αύξηση της τιμής των ανωτέρω πρώτων υλών ή της ποσότητας αυτών στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, καλύπτεται από τις πιστώσεις του έργου. Για εργασίες που αποζημιώνονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, λόγω της συμπερίληψης των άνω υλικών, δεν καταβάλλεται δαπάνη αναθεώρησης, υπό την έννοια του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147).

Άρθρο 153 **Επείγουσες ρυθμίσεις για την εκτέλεση** **συμβάσεων δημοσίων έργων**

1. α. Κατ' εξαίρεση υφιστάμενων διατάξεων, για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η ενεργειακή κρίση, και πάντως για διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κάθε οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση δημόσιας σύμβασης έργου δύναται να υποβάλει δήλωση επιμήκυνσης του χρονοδιαγράμματος της εκτέλεσης της σύμβασης, η οποία από της υποβολής της καθίσταται δεσμευτική για την αναθέτουσα αρχή. Στη δήλωση του πρώτου εδαφίου καθορίζεται ο χρόνος της επιμήκυνσης. Εφόσον δεν εξαντλείται άπαξ το διάστημα των έξι (6) μηνών, είναι δυνατή η υποβολή νέας δήλωσης. Η χρονική διάρκεια της παράτασης για την εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, δεν προσμετράται στον συμβατικό χρόνο και δεν αποτελεί παράταση της συμβατικής διάρκειας εκτέλεσης του έργου.

β. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, είναι δυνατή η παράταση της ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών στις περιπτώσεις που έχει ήδη δημοσιευθεί προκήρυξη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Για όσο διάστημα υφίσταται η ενεργειακή κρίση, μέχρι την ουσιαστική λειτουργία του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (Ε.Σ.Τ.Ε.Π. ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ.) του άρθρου 170 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), και πάντως όχι βέραν της 31ης.12.2022, επιτρέπεται η έκδοση πρακτικών διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (Ε.Δ.Τ.Δ.Ε.). Η έκδοση των πρακτικών του πρώτου εδαφίου αφορά στη μηνιαία διακύμανση των τιμών. Οι τιμές των υλικών αναθεωρούνται ενιαία για όλη την επικράτεια κατά τρίμηνο, ήτοι την αναθεωρητική περίοδο, υπό την έννοια του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), σύμφωνα με τον μέσο όρο κάθε τριμήνου, όπως προκύπτει από τη μηνιαία διακύμανση τιμών.

Άρθρο 154 **Καταβολή πριμ έγκαιρης παράδοσης έργου**

Ανάδοχοι που εκτελούν συμβάσεις έργων, που δεν επικαλούνται την περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 και τηρούν τα εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης του έργου σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δικαιούνται πρόσθετη καταβολή (πριμ), πέντε τοις

εκατό (5%) επί του υπολειπόμενου συμβατικού ανταλλάγματος. Στην περίπτωση αυτή για την πληρωμή της πρόσθετης καταβολής (πριμ) απαιτείται η προηγούμενη έκδοση απόφασης του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μετά από σύμφωνη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών. Για την καταβολή της πρόσθετης καταβολής (πριμ) απαιτείται προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής υπό την έννοια του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), σε περίπτωση όμως που από τα έγγραφα προκύπτει ότι το υπολειπόμενο ποσό της ήδη υποβληθείσας εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης καλύπτει και την παροχή ισόποσης πρόσθετης καταβολής (πριμ) προς τον ανάδοχο, δεν απαιτείται η κατάθεση πρόσθετης εγγύησης. Αν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται μεγαλύτερο ύψος πρόσθετης καταβολής (πριμ), αυτό λαμβάνεται με την κατάθεση από τον ανάδοχο εγγύησης που καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλόμενης πρόσθετης καταβολής (πριμ). Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης ολοκλήρωσης του έργου σύμφωνα με τις ανωτέρω προβλέψεις, η πρόσθετη καταβολή (πριμ) καθίσταται επιστρεπτέα καταβολή και συμψηφίζεται με οιαδήποτε οφειλή προς τον ανάδοχο.

Άρθρο 155 **Αύξηση κρατικής επιδότησης του Ο.Α.Σ.Α.** **λόγω ενεργειακής κρίσης**

Κατά παρέκκλιση των περ. α΄ και β΄ της παρ. 6 του άρθρου 6 του ν. 3920/2011 (Α΄ 33), για το έτος 2022 η επιδότηση που λαμβάνει ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την κάλυψη του συνολικού ετήσιου λειτουργικού ελλείμματος των εταιρειών του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α., δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό του σαράντα τοις εκατό (40%) του ετήσιου λειτουργικού κόστους, που προβλέπεται στον εγκεκριμένο ετήσιο προϋπολογισμό και το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο.

Το επιπλέον ποσό της επιδότησης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό που λαμβάνει ο Ο.Α.Σ.Α. για το έτος 2022, διατίθεται αποκλειστικά για την κάλυψη της αύξησης του ενεργειακού κόστους λειτουργίας των εταιρειών του Ομίλου Ο.Α.Σ.Α..

Άρθρο 156 **Ρύθμιση θεμάτων σχεδιασμού και ανάπτυξης λιμένων**

Στο άρθρο δέκατο ένατο του ν. 2932/2001 (Α΄ 145), α) οι περ. ε΄ και στ΄ της παρ. 4 και οι παρ. 5 και 9 αντικαθίστανται, β) προστίθεται περ. γ΄ στην παρ. 7, και το άρθρο δέκατο ένατο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δέκατο ένατο **Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων**

1. α. Στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής συνιστάται Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (Ε.Σ.Α.Λ.).

β. Η Ε.Σ.Α.Λ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, και μετέχουν με τους αναπληρωτές τους: ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Αιγαίου και Νησιωτι-

κής Πολιτικής, ως μέλος, δύο (2) εκπρόσωποι του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι αρμόδιοι Γενικοί Γραμματείς, ως εκπρόσωποι, των Υπουργείων Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Λ., καθώς και ένας (1) εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Υ.ΝΑ.Ν.Π.). Στις συνεδριάσεις της Ε.Σ.Α.Λ. καλούνται υποχρεωτικά, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος (Ε.ΛΙΜ.Ε.), ένας (1) εκπρόσωπος της Πανελληνίας Ένωσης Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού (Π.Ε.Π.Ε.Ν.), ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας (Σ.Ε.Ε.Ν.), ένας (1) εκπρόσωπος του Ναυτικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Ν.Ε.Ε.), ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Εφοπλιστών Ναυτιλίας Μικρών Αποστάσεων (Ε.Ε.Ν.Μ.Α.), ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Εφοπλιστών Κρουαζιερόπλοιων και Φορέων Ναυτιλίας (Ε.Κ.Φ.Ν.), καθώς και εκπρόσωπος του οικείου δήμου και/ή της οικείας περιφέρειας, εφόσον συζητούνται ζητήματα αρμοδιότητάς τους. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν, επίσης, να καλούνται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, καθηγητές Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, με ειδικευση σε θέματα εκτέλεσης λιμενικών έργων, καθώς επίσης και προϊστάμενοι Διευθύνσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή άλλων Υπουργείων, με αντικείμενο αρμοδιότητας συναφές προς τα εξεταζόμενα από την Ε.Σ.Α.Λ. θέματα.

γ. Ο Γενικός Γραμματέας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, ο οποίος προεδρεύει της Ε.Σ.Α.Λ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, εισηγείται τα προς συζήτηση θέματα και επιμελείται της εκτέλεσης των αποφάσεων της Επιτροπής. Για τις αποφάσεις της Ε.Σ.Α.Λ., που επηρεάζουν την εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του εκπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

δ. Οι Γενικοί Γραμματείς των Υπουργείων της περίπτωσης β' του παρόντος άρθρου, που συμμετέχουν στην Ε.Σ.Α.Λ., καθορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού. Ως αναπληρωτές των Γενικών Γραμματέων ορίζονται οι κατά περίπτωση Γενικοί Διευθυντές των εν λόγω Γενικών Γραμματειών.

2. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εμποτεύει τη λειτουργία της Επιτροπής και δύναται να εισάγει θέματα προς συζήτηση, ακόμη και εκτός ημερησίας διατάξεως.

3. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ρυθμίζονται θέματα αναπλήρωσης των μελών της Επιτροπής, λειτουργίας της, γραμματειακής υποστήριξής της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Έργο της Επιτροπής είναι:

α) Ο γενικός σχεδιασμός των προγραμμάτων, των μελετών και των έργων για τη δημιουργία, βελτίωση και αναβάθμιση της λιμενικής υποδομής και ο καθορισμός των προτεραιοτήτων ανάπτυξης του λιμενικού δυναμικού της χώρας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του θεσμοθετημένου εθνικού και περιφερειακού χωρικού σχεδιασμού.

β) Η ιεράρχηση των εκτελεστέων έργων και η κατανομή πιστώσεων μεταξύ αυτών.

γ) Ο καθορισμός των προδιαγραφών εκτέλεσης λιμενικών έργων, με στόχο την προσαρμογή της λιμενικής υποδομής στη νέα τεχνολογία ναυπήγησης πλοίων και στις νέες συνθήκες που δημιουργεί η απελευθέρωση της ακτοπλοΐας.

δ) Η παρακολούθηση εκτέλεσης των λιμενικών έργων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, από τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς.

ε) Η παροχή γνώμης για την έγκριση, αναθεώρηση και επικαιροποίηση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Μελετών Διαχείρισης (Master Plans) ή Προγραμμάτων Έργων Ανάπτυξης Λιμένα (Π.Ε.Α.Λ.). Για τους λιμένες αρμοδιότητας των δημοτικών λιμενικών ταμείων, της πιο πάνω γνώμης της Ε.Σ.Α.Λ. προηγείται η χορήγηση γνώμης από το αρμόδιο δημοτικό συμβούλιο εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης του λιμένα.

Η σύνταξη Αναπτυξιακού Προγράμματος και η Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan) είναι υποχρεωτική για τους λιμένες που έχουν χαρακτηριστεί ως διεθνούς ενδιαφέροντος ή εθνικής σημασίας, σύμφωνα με την κατάταξη λιμένων του άρθρου 21 του ν. 3450/2006 (Α' 64). Για λιμένες μειζονος ενδιαφέροντος, σύμφωνα με την πιο πάνω κατάταξη, συντάσσεται Πρόγραμμα Έργων Ανάπτυξης Λιμένα (Π.Ε.Α.Λ.).

στ) Η παροχή γνώμης κατά την περ. δ' της παρ. 9.

5. α. Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων διεθνούς ενδιαφέροντος εθνικής σημασίας υποχρεούνται, έως την 31η.12.2023, να προβούν στη σύνταξη ή την επικαιροποίηση του Αναπτυξιακού Προγράμματος και της Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan) για τους λιμένες ευθύνης τους.

β. Από την υποχρέωση της περ. α' εξαιρούνται οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων, των οποίων το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και η Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan) κυρώθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4081/2012 (Α' 184).

6. Υφιστάμενα έργα της παρ. 2 του άρθρου 46, σε Οργανισμούς Λιμένων και σε Λιμενικά Ταμεία (δημοτικά ή κρατικά), με εξαίρεση τις κτιριακές εγκαταστάσεις, μη νομίμως εκτελεσθέντα έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου από φορείς του Δημοσίου, θεωρούνται νόμιμα από τον χρόνο έγκρισής τους από την Ε.Σ.Α.Λ. του Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan) του λιμένα στο οποίο αυτά έχουν αποτυπωθεί και ενταχθεί, και της αντίστοιχης απόφασης έκδοσης των Περιβαλλοντικών Όρων.

Η νομιμοποίηση κτιριακών εγκαταστάσεων εντός της χερσαίας ζώνης λιμένα διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4014/2011 (Α' 209) και του άρθρου 16 παρ. 2.δ) του ν. 4178/2013 (Α' 174).

7. α. Για την αποδοχή του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων ή της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την αδειοδότηση των Λιμενικών Έργων, των υποκατηγοριών Α1 και Α2 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011), όπως ισχύει, από τα οποία τροποποιούνται τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά (σε κάτοψη) του λιμένα, (δηλαδή σε έργα που αφορούν επέκταση ή τροποποίηση του λιμένα), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 και στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4014/2011, όπως ισχύουν, απαιτείται η προηγούμενη θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων.

β. Η ως άνω γνωμοδότηση δεν απαιτείται στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης στις εξής περιπτώσεις:

αα. κατά τη διαδικασία νομιμοποίησης υφιστάμενων έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του νόμου 2971/2001, όπως ισχύει,

ββ. για έργα επισκευής ή συντήρησης υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων,

γγ. στις εξής περιπτώσεις μελετών του Παραρτήματος ΙΙΙ Ομάδα 3η της υπουργικής απόφασης του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής 1958/13.1.2012 (Β΄ 21) Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209):

i) Λιμένες σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και καταφύγια τουριστικών σκαφών (α/α 5), εκτός εάν βρίσκονται εντός ζώνης λιμένα, (βάση του άρθρου 30 του ν. 2160/1993).

ii) Μεμονωμένες ράμπες ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών (α/α 8).

iii) Έργα προστασίας ακτής από διάβρωση εντός της θάλασσας και σε απόσταση από την ακτή (α/α 9).

iv) Έργα προστασίας ακτής από διάβρωση επί της ακτογραμμής (παράλληλα ή κάθετα) (α/α 10).

v) Έργα ανάπλασης και διαμόρφωσης ακτής (α/α 11).

vi) Τεχνητοί ύφαλοι στον πυθμένα της θάλασσας (α/α 13).

vii) Ανάκτηση εδαφών από λίμνες (α/α 14B),

δδ. για θέματα που αφορούν έργα εντός όχθης και παράκτιας ζώνης (λιμνών - λιμνοθαλασσών).

γ. Η γνωμοδότηση της περ. α΄ δεν απαιτείται, επίσης, κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση λιμενικών έργων τα οποία εντάσσονται σε συγκεκριμένο κατά την παρ. 9 Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan).

8. Η γνωμοδότηση αυτή υποκαθιστά τις γνωμοδοτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 και στα άρθρα 3 και 4 του ν. 4014/2011, όπως ισχύουν, για τη συλλογή γνωμοδοτήσεων των αρμόδιων υπηρεσιών και φορέων διοίκησης κατά τη διαδικασία του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων ή της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αντιστοίχως.

9. α) Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από γνώμη της Ε.Σ.Α.Λ., εγκρίνονται τα Αναπτυξιακά Προγράμματα και Μελέτες Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan) των λιμένων της χώρας που έχουν χαρακτηριστεί ως διεθνούς ενδιαφέροντος ή εθνικής σημασίας. Με τα σχέδια αυτά καθορίζονται τα μέγιστα επιτρεπόμενα όρια της ζώνης λιμένα, οι χρήσεις γης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης στη χερσαία ζώνη του λιμένα, οι επιτρεπόμενες προσχώσεις και τα γενικά χαρακτηριστικά των προγραμματιζόμενων έργων που εξυπηρετούν την εμπορική, επιβατική, ναυτιλιακή, τουριστική, βιομηχανική και αλιευτική κίνηση, καθώς και την επισκευή και τον δεξαμενισμό πλοίων, η κυκλοφοριακή οργάνωση και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο για την εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας και της ασφάλειας του λιμένα. Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα γίνεται και η περιβαλλοντική έγκριση των πιο πάνω σχεδίων, ύστερα από τήρηση της διαδικασίας στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης κατά τις οικείες διατάξεις, με εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλ-

λοντικών Επιπτώσεων και υποβολή στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διαβούλευση με το κοινό και τις αρμόδιες αρχές, αξιολόγηση της μελέτης και των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, καθώς και έκδοση εισήγησης, οι όροι της οποίας ενσωματώνονται στο διάταγμα. Εφόσον στη χερσαία ή θαλάσσια ζώνη του λιμένα υπάρχουν μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι ή άλλα πολιτιστικά στοιχεία και σύνολα, τα προεδρικά διατάγματα του πρώτου εδαφίου προτείνονται και από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού.

β) Η διαδικασία της περ. α΄ εφαρμόζεται και για κάθε αναθεώρηση ή ουσιαστική τροποποίηση των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και των Μελετών Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan) των λιμένων διεθνούς ενδιαφέροντος ή εθνικής σημασίας. Κατ' εξαίρεση, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ύστερα από γνώμη της Ε.Σ.Α.Λ., μπορεί να επέρχονται μεμονωμένες και μη ουσιαστικές τροποποιήσεις στα Αναπτυξιακά Προγράμματα και τις Μελέτες Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan) των πιο πάνω λιμένων. Για τις τροποποιήσεις αυτές δεν απαιτείται να ακολουθηθεί η διαδικασία της στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, εφόσον κατά τον διενεργούμενο περιβαλλοντικό προέλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν επέρχονται σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

γ) Η έγκριση Π.Ε.Α.Λ. για λιμένες που έχουν χαρακτηριστεί ως μείζονος ενδιαφέροντος γίνεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ύστερα από γνώμη της Ε.Σ.Α.Λ. Με τις ίδιες αποφάσεις γίνεται και η περιβαλλοντική έγκριση των πιο πάνω προγραμμάτων, κατόπιν τήρησης των σχετικών διατάξεων περί στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, όπου αυτό απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις. Για την έγκριση Π.Ε.Α.Λ. σε υφιστάμενο λιμένα ακολουθείται η διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν απαιτείται ή όχι η τήρηση πλήρους διαδικασίας στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.

δ) Στους λοιπούς λιμένες τοπικής σημασίας, ο καθορισμός των χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και, ύστερα από γνώμη της Ε.Σ.Α.Λ..

ε) Αποφάσεις της Ε.Σ.Α.Λ. που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, με τις οποίες εγκρίνονται χρήσεις γης και όροι και περιορισμοί δόμησης λιμένων, επέχουν θέση σύμφωνης γνώμης για τη ρύθμιση των ζητημάτων αυτών με προεδρικό διάταγμα, εκτός αν στο μεταξύ υποβληθεί νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης Λιμένα (Master Plan) προς έλεγχο ή ζητείται η επικαιροποίηση του ισχύοντος.

10. Η Επιτροπή εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη του έτους αναφοράς συντάσσει και υποβάλλει ετήσια απολογιστική έκθεση του έργου της στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

Άρθρο 157

Ορισμός Αρχής Σχεδιασμού για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) των Λιμένων

Το άρθρο 159 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 159
Ορισμός Αρχής Σχεδιασμού για την εκπόνηση
Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών
Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) των Λιμένων

Ως «Αρχή Σχεδιασμού», που προβαίνει στην εκπόνηση Σχεδίου ή Προγράμματος κατά την έννοια των διατάξεων περί στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, ορίζεται:

α) Ο ίδιος ο φορέας διαχείρισης του λιμένα εκτός των λιμένων της περ. β´.

β) Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), στις περιπτώσεις των εξής λιμένων και ανεξαρτήτως της μετοχικής σύνθεσης αυτών: 1) Οργανισμός Λιμένος Πειραιά (Ο.Λ.Π.), 2) Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ.), 3) Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης (Ο.Λ.Α.), 4) Οργανισμός Λιμένος Καβάλας (Ο.Λ.Κ.), 5) Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας (Ο.Λ.ΗΓ.), 6) Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας (Ο.Λ.ΚΕ.), 7) Οργανισμός Λιμένος Βόλου (Ο.Λ.Β.), 8) Οργανισμός Λιμένος Πατρών (Ο.Λ.ΠΑ.), 9) Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας (Ο.Λ.Ε.), 10) Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας (Ο.Λ.Ρ.), 11) Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου (Ο.Λ.Λ.), 12) Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου (Ο.Λ.Η.). Στις περιπτώσεις των λιμένων του πρώτου εδαφίου, που αξιοποιούνται σύμφωνα με τον ν. 4597/2019 (Α´ 35), το Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. ενεργεί ως Αρχή Σχεδιασμού και ως προς την υποπαρωχωρούμενη δραστηριότητα. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να ανατίθεται στο Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. η αρμοδιότητα της αρχής σχεδιασμού και για λιμένες της περ. α´. Η λειτουργία του Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. όταν ενεργεί ως «Αρχή Σχεδιασμού» χρηματοδοτείται από τα έσοδά του.»

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟ
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 158
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός:

α) από το Γ´ Μέρος που αφορά στην επιθεώρηση των δικαστηρίων και των δικαστικών λειτουργών, του οποίου η έναρξη ισχύος ορίζεται στις 16 Σεπτεμβρίου 2022,

β) τα άρθρα 49, περί κωλυμάτων εντοπιότητας δικαστικών λειτουργών και 60 περί μεταθέσεων δικαστικών λειτουργών, των οποίων η έναρξη ισχύος ορίζεται στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 και,

γ) την παρ. 3 του άρθρου 74, την παρ. 4 του άρθρου 77, την παρ. 6 του άρθρου 83, την παρ. 7 του άρθρου 89 και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 90, των οποίων η έναρξη ισχύος ορίζεται στις 16 Σεπτεμβρίου 2026.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ